

T.C.
Mersin Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

GAZETE BAŞLIKLARINDA DEĞİŞMECE ANLAM

Ayşe MUTLUAY

Danışman
Doç. Dr. Hürriyet GÖKDAYI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mersin, 2014

T.C.
MERSİN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürlüğü

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Gazete Başlıklarında Değişmece Anlam” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel etik kurallara ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini onurumla doğrularım.

A. Mutluay

30.01.2015.

Ayşe MUTLUAY

Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Ayşe MUTLUAY tarafından hazırlanan “Gazete Başlıklarında Değişmece Anlam” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başarılı

Başarısız

Üye

h. g. k. dayı

Doç. Dr. Hürriyet GÖKDAYI
(Danışman)

Üye

B. Ö. Z. K. A. N.
Doç. Dr. Bülent ÖZKAN

Üye

T. G. A. Y.
Yrd. Doç. Dr. Turgay
SEBZECİOĞLU

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylıyorum.

Onay

N. Y. T. İ. M.
Prof. Dr. Nalan YETİM
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Anlam türleri konusu, anlam bilimin önemli çalışma alanlarından biridir. Ancak, Türkiye’de bugüne dek anlam türleri konusunda çok sayıda ayrıntılı çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda, ayrıntılı bir değişmece anlam türleri sınıflandırması üzerine şekillenmiş olan bu çalışmanın alanla ilgili bir eksiğin kapatılması açısından yarar sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca, verilerin işlenmesinde bu çalışma için geliştirilmiş olan bir yazılımın kullanılmış olması, tezi geleneksel yöntemlerle yapılmış çalışmalardan farklı kılan bir unsurdur.

Çalışmada, 50.000 ve üzeri satış sayısına sahip ulusal gazetelerde bulunan politika haberleri üç ay boyunca takip edilmiş, değişmece anlam taşıyan başlıklar (759 başlık) geliştirilen yazılım aracılığıyla anlam türleri doğrultusunda sınıflandırılmış ve çalışma sonucunda elde edilen veriler ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Yapılan inceleme sonucunda, gazetelerin değişmece anlam kullanımı konusundaki eğilimleri belirlenmeye çalışılmış ve çalışma süresince elde edilen veriler yorumlanmıştır.

Çalışma boyunca yanımda olan annem Saadet MUTLUAY, babam Aydın MUTLUAY, kardeşim Tuğçe MUTLUAY’a ve tüm dostlarıma destekleri ve sabırları için çok teşekkür ederim.

Ayrıca bu zorlu süreçte benden desteklerini esirgemeyen ve yolumu aydınlatan kıymetli hocam Doç. Dr. Bülent ÖZKAN’a saygılarımı ve teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak, çalışmanın her aşamasında bilgi ve tecrübelerini benden esirgemeyerek her zaman bana destek olan saygıdeğer danışmanım Doç. Dr. Hürriyet GÖKDAYI’ya teşekkür ederim.

Bu çalışma, BAP-SOBE TDEB (AM) 2014-1 YL proje numarası ile Mersin Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiştir.

Ayşe MUTLUAY

Mersin/ 2015

ÖZET

GAZETE BAŞLIKLARINDA DEĞİŞMECE ANLAM

Bu çalışmada, gazete başlıklarında değişmece anlam kullanımı konusundaki eğilimlerin belirlenmesi amaçlanmış ve Türkiye’de yayımlanan ulusal gazetelerin politika haberlerinde kullanılan başlıklardaki değişmece anlam kullanımı incelenmiştir.

Araştırma, satış sayısı 50.000 ve üzeri olan ulusal gazetelerle sınırlanmıştır. Satış sayısının 50.000 ve üzeri olduğu tespit edilen 21 gazete, bu gazetelerin genel ağ sayfaları aracılığıyla 15.09.2012 – 15.12.2012 tarihleri arasında, üç ay süreyle takip edilmiştir. Bu süre sonunda, bu gazetelerde bulunan 759 adet politika haberinde değişmece anlam içeren başlık bulunduğu belirlenmiştir. Bu gazete başlıkları, bu çalışma için geliştirilen bir yazılım aracılığıyla değişmece anlam türleri doğrultusunda işaretlenmiştir. Politika haberlerinin başlıklarında bulunan değişmece anlam türlerinin sınıflandırılmasında, Nizamettin Uğur’un (2003) değişmece anlam türleri konusundaki çalışması esas alınmıştır. Çalışmada ayrıca, her başlık iç- dış politika haberi olması ve söyleyicisi bakımından sınıflandırılmıştır.

Araştırma sonucunda gazete başlıklarında en çok tercih edilen değişmece anlam türünün düzdeğişmece olduğu tespit edilmiştir. Düzdeğişmeceden sonra en çok tercih edilen değişmece anlam türü ise değinmecedir. Yoksunlamanın ise başlıklarda en az tercih edilen değişmece anlam türü olduğu belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Değişmece anlam, mecaz anlam, politika haberleri, gazete başlıkları.

ABSTRACT

FIGURATIVE MEANING IN NEWSPAPER HEADINGS

This study aims to specify the tendencies for the usage of figurative meaning in newspaper headlines and to analyze figurative meanings in the political news headlines of national newspapers in Turkey.

The scope of the study is limited to the national newspapers with a print circulation of more than 50.000. The websites of 21 newspapers, the print circulations of which are determined to be more than 50.000, are being followed for a period of three months. At the end of the period, it is found out that there are 759 headlines with figurative meaning in the political news in these newspapers. The headlines with figurative meanings are labeled in line with types of figurative meanings by using a software which is designed for this study. The labeling of the figurative meanings in the headlines of political news is based on the classification of Nizamettin Uğur (2003) in his study about the figurative meaning types. In addition, each headline is labeled in terms of whether it is domestic or international and its speaker.

As a result of the study, it is determined that the most preferred figurative meaning in newspaper headings is metonymy. The second most preferred figurative meaning after metonymy is double-entendre. Antithesis is specified to be the least preferred figurative meaning in the newspaper headings.

Key Words: Figurative meaning, political news, newspaper headings.

KISALTMALAR LİSTESİ

AB – Avrupa Birliği

ABD – Amerika Birleşik Devletleri

Ak Parti - Adalet ve Kalkınma Partisi

AKP – Adalet ve Kalkınma Partisi

AYM - Anayasa Mahkemesi

BDP – Barış ve Demokrasi Partisi

bk. - Bakımız

BM – Birleşmiş Milletler

CHP – Cumhuriyet Halk Partisi

MHP – Milliyetçi Hareket Partisi

PKK - Partiya Karkerên Kurdistan (Kürdistan İşçi Partisi)

RSS - Rich Site Summary (Zengin Site Özeti)

TBB - Türkiye Bankalar Birliği

TBMM – Türkiye Büyük Millet Meclisi

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Haber Başlık Kompozisyon Ögeleri Örneği.....	41
Şekil 2. Veri İşleme Arayüzü: Gazete Liste Ekranı.....	108
Şekil 3. Veri İşleme Arayüzü: Başlık Liste Ekranı.....	109
Şekil 4. Veri İşleme Arayüzü: Başlık İşleme Ekranı.....	109
Şekil 5. İç-Dış Politika Haberleri.....	425
Şekil 6. Başlık Söylemleri	427
Şekil 7. Değişmece Anlam Türleri	429
Şekil 8. Benzetme Türleri	433
Şekil 9. Düzdeğişmece Türleri	438
Şekil 10. Eğretileme Türleri	443
Şekil 11. Niceleme Türleri.....	446
Şekil 12. Yoksunlama Türleri.....	449
Şekil 13. Değişmece Anlamlı Başlıkların Gazetelere Dağılımı	452

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. İç-Dış Politika Haberleri	425
Tablo 2. Başlık Söylemleri	426
Tablo 3. Değişmece Anlam Türleri	428
Tablo 4. Benzetme Türleri	432
Tablo 5. Düzdeğişmece Türleri	437
Tablo 6. Eğretileme Türleri	442
Tablo 7. Nicelme Türleri.....	445
Tablo 8. Değişmece Anlamlı Başlıkların Gazetelere Dağılımı	451

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
KISALTMALAR LİSTESİ	v
ŞEKİLLER LİSTESİ	vi
TABLolar LİSTESİ	vii
GİRİŞ	1
I. BÖLÜM: İLETİŞİM	5
I.1. İletişim Kavramı	5
I.1.1. İletişim Süreci	6
I.1.2. İletişim ve Dil	10
I.1.3. İletişimin İşlevleri	11
I.1.4. İletişim Türleri	11
I.1.4.1.Kullanılan Kanallara Göre İletişim Türleri.....	12
I.1.4.1.1. Sözlü İletişim	12
I.1.4.1.2. Sözsüz İletişim	13
I.1.4.1.3. Yazılı İletişim.....	13
I.1.4.2.Gönderici ve Alıcının İlişkilerine Göre İletişim Türleri.....	14
I.1.4.2.1. Kişinin Kendisiyle İletişimi	14
I.1.4.2.2. Kişiler Arası İletişim	15
I.1.4.2.3. Grup İletişimi	15
I.1.4.2.4. Örgüt İçi İletişim	16
I.1.4.2.5. Kitle İletişimi	16

I.1.4.2.5.1. Kitle İletişim Araçları	17
II. BÖLÜM: HABER VE GAZETE	22
II.1. Haber Kavramı	22
II.2. Haberin Özellikleri	24
II.3. Konularına Göre Haber Türleri	26
II.3.1. Ekonomi Haberciliği	26
II.3.2. Polis- Adliye Haberciliği	27
II.3.3. Sağlık Haberciliği	28
II.3.4. Bilim ve Teknoloji Haberciliği	28
II.3.5. Eğitim Haberciliği	28
II.3.6. Spor Haberciliği	29
II.3.7. Magazin Haberciliği	30
II.3.8. Kültür- Sanat Haberciliği	30
II.3.9. Politika Haberciliği	30
II.4. Haberin Yapısı	32
II.4.1. Haber Başlığı	32
II.4.1.1. Haberde Başlık Kompozisyon Öğeleri	33
II.4.2. Haber Girişi	35
II.4.3. Haber Gövdesi	35
II.5. Haber Yazımı	35
II.5.1. Haber Kurgusu	36
II.5.2. Haber Dili	36
III. BÖLÜM: ANLAM TÜRLERİ	39
III.1. Anlam Kavramı	39

III.2. Araştırmacıların Anlam Türleri Konusundaki Tanımlama ve Sınıflandırmaları...	40
III.3. Araştırmacıların Değişmece Anlam Türleri Konusundaki Görüşleri	47
III.4. Nizamettin Uğur'un Anlam Türleri Sınıflandırması.....	55
III.4.1. Gerçek Anlam-Değişmece Anlam Karşıt bütünseli	55
III.4.1.1. Gerçek Anlam	55
III.4.1.2. Değişmece Anlam.....	56
III. 4.1.2.1. Örneklemeye Dayalı Değişmeceler	56
III. 4.1.2.1.1. Benzerlik Yoluyla Oluşan Değişmeceler	57
III. 4.1.2.1.1.1. Benzetme	57
III. 4.1.2.1.1.1.1. Öğelerinin Sayısına Göre Benzetmeler	58
III. 4.1.2.1.1.1.1.1. Teklik Benzetmeler	58
III. 4.1.2.1.1.1.1.2. Serpişik Benzetmeler	59
III. 4.1.2.1.1.1.2. Benzetme Yönünün Özelliklerine Göre Benzetmeler	62
III.4.1.2.1.1.1.2.1. Ortak Yönlerindeki Üstünlük Durumuna Göre Benzetmeler	62
III. 4.1.2.1.1.1.2.1.1. Düzenli Benzetme.....	62
III. 4.1.2.1.1.1.2.1.2. Çevrik Benzetme	62
III. 4.1.2.1.1.1.2.1.3. Benzeşme	63
III. 4.1.2.1.1.1.2.2. Benzetme Yönünün Özelliğine Göre Benzetmeler	64
III. 4.1.2.1.1.1.3. Öğelerdeki Sözcüklerin Türüne Göre Benzetmeler	67
III. 4.1.2.1.1.1.3.1. Temel Öğeleri Oluşturan Sözcüklerin Türüne Göre Benzetmeler	67
III. 4.1.2.1.1.1.3.1.1. Adcıl Benzetme	67
III. 4.1.2.1.1.1.3.1.2. Eylemcil Benzetme	67

III. 4.1.2.1.1.1.3.1.3. Karma Benzetme	68
III. 4.1.2.1.1.1.3.2. Benzetme Yönünü Oluşturan Sözcüklerin Türüne Göre Benzetmeler	68
III. 4.1.2.1.1.1.3.2.1. Ad Yönlü Benzetmeler	68
III. 4.1.2.1.1.1.3.2.2. Eylem Yönlü Benzetmeler.....	69
III. 4.1.2.1.1.1.3.3. Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türüne Göre Benzetmeler	69
III. 4.1.2.1.1.1.4. Öğelerdeki Varoluşsal Özelliğe Göre Benzetmeler	70
III. 4.1.2.1.1.1.5. Kuruluş Biçimine Göre Benzetmeler	71
III. 4.1.2.1.1.1.6. Yeterlilik Yönünden Benzetmeler	71
III. 4.1.2.1.1.2. Eğretileme	72
III. 4.1.2.1.1.2.1. Benzetmedeki Temel Öğelerden Hangisine Dayandırıldığına Göre Eğretilmeler	73
III. 4.1.2.1.1.2.1. 1. Açık Eğretileme	73
III. 4.1.2.1.1.2.1. 2. Kapalı Eğretileme	73
III. 4.1.2.1.1.2.2. Öğelerin Sayısına Göre Eğretilmeler	74
III. 4.1.2.1.1.2.2.1. Teklik Eğretileme.....	74
III. 4.1.2.1.1.2.2.2. Yaygın Eğretileme	75
III. 4.1.2.1.1.2.3. Temel Öğelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre Eğretilmeler	75
III. 4.1.2.1.1.2.3.1. Dengeli Eğretileme	75
III. 4.1.2.1.1.2.3.2. Çelişik Eğretileme.....	76
III. 4.1.2.1.1.2.4. Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre Eğretilmeler	76

III. 4.1.2.1.1.2.4.1. Mutlak Eğretileme	76
III. 4.1.2.1.1.2.4.2. Yalın Eğretileme	77
III. 4.1.2.1.1.2.4.3. Pekitli Eğretileme.....	77
III. 4.1.2.1.1.2.5. Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre Eğretilmeler	77
III. 4.1.2.1.1.2.5.1. Adcıl Eğretilme	77
III. 4.1.2.1.1.2.5.2. Eylemcil Eğretilme.....	78
III. 4.1.2.1.1.2.6. Anlaşılma Derecelerine Göre Eğretilmeler	78
III. 4.1.2.1.1.2.6. 1. Alışılmış Eğretilme	78
III. 4.1.2.1.1.2.6. 2. Seçkinsele Eğretilme.....	78
III. 4.1.2.1.1.2.7. Yapılış Amacına Göre Eğretilmeler	79
III. 4.1.2.1.1.2.7.1. Övgü Eğretilmesi	79
III. 4.1.2.1.1.2.7.2. Üstünlük Eğretilmesi.....	79
III. 4.1.2.1.1.2.7.3. Eşleyici Eğretilme	79
III. 4.1.2.1.1.2.7.4. Şakalı Eğretilme	79
III. 4.1.2.1.1.2.7.5. Alaylı Eğretilme	80
III. 4.1.2.1.1.2.7.6. İndirgeyici Eğretilme.....	80
III. 4.1.2.1.1.2.8. Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre Eğretilmeler	80
III. 4.1.2.1.1.2.8.1. Süssüz Eğretilme	80
III. 4.1.2.1.1.2.8.2. Süslü Eğretilme	81
III. 4.1.2.1.2.Çağrışımsallık Yoluyla Oluşan Değişmeceler	81
III. 4.1.2.1.2.1. Değınmeceler	81
III. 4.1.2.1.2.1.1. Sayı Yönünden Değınmeceler	82

III. 4.1.2.1.2.1.1.1. Teklik Değinmece	82
III. 4.1.2.1.2.1.1.2. Birleşik Değinmece	82
III. 4.1.2.1.2.1.2. Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre Değinmeceler	82
III. 4.1.2.1.2.1.2.1. Yakın Değinmece	83
III. 4.1.2.1.2.1.2.2. Uzak Değinmece	83
III. 4.1.2.1.2.1.3. Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Gre Değinmeceler	83
III. 4.1.2.1.2.1.3.1. Yergici-Ayıplayıcı Değinmece	83
III. 4.1.2.1.2.1.3.2. rtmeceli Değinmece	83
III. 4.1.2.1.2.1.3.3. vc Değinmece	84
III. 4.1.2.1.2.1.3.4. Betimleyici-Saplayıcı Değinmece	84
III. 4.1.2.1.2.1.3.5. ğt Verici Değinmece	84
III. 4.1.2.1.2.1.3.6. Karşılaştırmalı Değinmece	84
III. 4.1.2.1.2.1.4. ğeler Arası İlişki Dzeyi Bakımından Değinmeceler	85
III. 4.1.2.1.2.1.4.1. İmalı Değinmece	85
III. 4.1.2.1.2.1.4.2. Kapalı Değinmece	85
III. 4.1.2.1.2.1.4.3. Aıklama Değinmece	85
III. 4.1.2.1.2.2. Yoksunlamalar	86
III. 4.1.2.1.2.2.1. Kullanılan Birimin Anlam zelliğine Gre Yoksunlama ..	86
III. 4.1.2.1.2.2.1.1. Sıradan Yoksunlama	86
III. 4.1.2.1.2.2.1.2. Değişmeceli Yoksunlama	87
III. 4.1.2.1.2.2.2. Syleniş Amacına Gre Yoksunlamalar	87
III. 4.1.2.1.2.2.2.1. Arıksayış	87
III. 4.1.2.1.2.2.2.2. Saraka	87
III. 4.1.2.1.2.2.3. Bildirilmesi Amaçlanan Kavramın Anlam Konumuna Göre	

Yoksunlamalar.....	88
III. 4.1.2.1.2.2.3.1. Doğrudan Yoksunlama	88
III. 4.1.2.1.2.2.3.2. Dışlayıcı (Dolaylı) Yoksunlama	88
III.4.1.2.2. Bütünselliğe Dayalı Değişmeler	89
III.4.1.2.2.1. Düzdeğişmece	89
III.4.1.2.2.1.1. Parça- Bütün İlişkisi	90
III.4.1.2.2.1.2. İçsellik- Dışsallık İlişkisi	90
III.4.1.2.2.1.3. Sonuç- Neden İlişkisi.....	90
III.4.1.2.2.1.4. Yapıt- Sanatçı İlişkisi	91
III.4.1.2.2.1.5. Nesne- Amaç İlişkisi.....	91
III.4.1.2.2.1.6. Genel- Özel İlişkisi.....	91
III.4.1.2.2.1.7. Sonralık- Öncelik İlişkisi	91
III.4.1.2.2.1.8. Özellik- Varlık İlişkisi.....	92
III.4.1.2.2.1.9. Eklenti- Varlık İlişkisi	92
III.4.1.2.2.1.10. Nicelik- Nitelik İlişkileri.....	92
III.4.1.2.2.1.11. Soyut- Somut İlişkisi	92
III.4.1.2.2.1.12. Yer- Toplum İlişkisi	92
III.4.1.2.2.1.13. Yer- Ürün İlişkisi.....	93
III.4.1.2.2.1.14. Zaman- Toplum İlişkisi	93
III.4.1.2.2.1.15. Zaman- Eylem İlişkisi.....	93
III.4.1.2.2.1.16. Yer-İşlev/ Amaç-İşlev İlişkisi.....	93
III.4.1.2.2.1.17. Araç- İşlev İlişkisi.....	94
III.4.1.2.2.1.18. Nesne- Görev İlişkisi.....	94
III.4.1.2.2.1.19. Kurum- Kısaltma İlişkisi	94

III.4.1.2.2. 2. Nicleme.....	94
III.4.1.2.2. 2. 1. Kişinin Kendisini Kapsayp Kapsamadığına Göre Niclemeler	94
III.4.1.2.2.2.1.1. Dıştalama	95
III.4.1.2.2.2.1.2. Ortaksama	95
III.4.1.2.2.2.2. Nedensel İçerik Bakımından Niclemeler	96
III.4.1.2.2.2.2.1. Duygusal-Tepkisel İçerikli Niclemeler.....	96
III.4.1.2.2.2.2.2. Eksiltileme İçerikli Niclemeler	96
III.4.1.2.2.2.3. Sayısal Bakımdan Niclemeler	96
III.4.1.2.2.2.3.1. Azaltmalı Nicleme	96
III.4.1.2.2.2.3.2. Artırmalı Nicleme.....	97
IV. BÖLÜM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE YÖNTEM	98
V. BÖLÜM: GAZETE BAŞLIKLARININ İNCELENMESİ	102
V.1. 15 Eylül 2012- 15 Ekim 2012 Tarihleri Arasındaki Başlıklar	102
V.2. 16 Ekim 2012- 15 Kasım 2012 Tarihleri Arasındaki Başlıklar	225
V.3. 16 Kasım 2012- 15 Aralık 2012 Tarihleri Arasındaki Başlıklar.....	343
VI. BÖLÜM: DEĞERLENDİRME VE BULGULAR	420
SONUÇ	452
KAYNAKÇA.....	456

GİRİŞ

Kitle iletişim araçlarının genel adı olan medya, kitlesel boyuttaki iletişim ortamıdır (Yüksel, 2001). Kitlesel iletişim, iletinin kitle iletişim araçları (gazete, dergi, radyo, televizyon, sinema, kitap) ile geniş ve bilinmeyen kitleye (dinleyici, izleyici, okuyucuya) iletilmesi olarak tanımlanabilir (Yıldız Ekin, 2005). Kitle iletişim araçlarının önemli işlevleri vardır. Bu işlevler, insanlara iyi vakit geçirtmek, onları eğlendirmek, toplumları bütünleştirmek, kültürel öğelerin korunmasını sağlamak ve bu öğelerin toplum içinde yayılmasını sağlamak, haber ve bilgi vermek şeklinde sıralanabilir (Çakır, 2007).

Günümüzde, kitle iletişim araçlarının toplum yaşamında etkin bir yeri olduğu yadsınmaz. Günlük yaşamla iç içe olan kitle iletişim araçları, bireyler ve toplum üzerinde belli ölçüde iz bırakmakta, onları etkilemekte, hatta kimi zaman da yönlendirebilmektedir (Girgin, 2003). En yaygın biçimde kullanılan kitle iletişim araçlarından biri gazetedir ve öncelikle haber vermeyi amaçlar. Haberin ya da bilginin okuyucuya doğru ve etkili bir şekilde ulaştırılabilmesi için etkili bir dil kullanımı en önemli husustur. Gerek ulaştığı kitlenin genişliği gerekse bu kitle üzerindeki etkisi düşünüldüğünde gazete dilinin belli kurallar gözetilerek şekillendirilmesi oldukça önemlidir. Basında kullanılan dilin dil bilgisi kurallarına uygun, sade, açık ve anlaşılır olması gerekliliği genel kabullerdendir. Ancak bu dilin sadece belirtilen özellikleri taşıması yeterli değildir. Geniş kitlelere ulaşabilmesi ve onlar üzerinde bir etki bırakabilmesi için gazete dilinin aynı zamanda ilgi çekici olması gerekmektedir.

Bir gazete ya da dergi sayfası ele alındığında ilk dikkati çeken öge, çoğunlukla haber başlıklarıdır (Yüksel, 2001). Bu başlıklar, okuyucuyu metni okumaya yönlendirdiğinden oldukça önemlidir (Devran, 2010). Çünkü okuyucular genellikle metni okumaya başlıklar doğrultusunda karar vermektedir. Bu nedenle, muhabirler haberleri

hazırlarken okuyucunun dikkatini çekebilmek için ilginç başlıklar kullanmayı tercih etmektedir (Devran, 2010). Özellikle son yıllarda, haberlerde içerik ve dil bakımından dikkat çekici, merak uyandırıcı ve düşündürücü başlıklar kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu doğrultuda sıklıkla başvurulan yöntemlerden biri değişmece (mecaz) anlam kullanımıdır.

Değişmece anlam, Büyük Türkçe Sözlük'te (2005) "bir anlam inceliği elde etmek için, sözcüğün gerçek anlamından sıyrılarak başka bir sözcük ya da kavram yerine kullanılması." biçiminde tanımlanmıştır. Tanımdan da anlaşılacağı üzere dil kullanıcıları zaman zaman konuşmalarında bir anlam inceliği elde etmek adına sözcükleri gerçek anlamları dışında kullanmaktadır. İnsanlar, değişen hayat şartları ve ihtiyaçlar doğrultusunda yeni dil göstergelerine ihtiyaç duymaktadırlar. Bu yeni göstergeler anlam aktarımında oldukça önemlidir. Yeni sözcük üretim hızı, bu ihtiyaçları karşılamaya yeterli olmadığında ise insanlar, sözcüklere yan ve değişmece anlamlar yükleyerek bu ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar (Uğur, 2003). Değişmece anlamın ortaya çıkış sebebinin de anlam aktarımında yaşanan; alıcıya iletinin istenilen biçimde ulaştırılmaması, iletinin alıcının dikkatini çekmemesi gibi eksiklikleri gidermek olduğu düşünülebilir. Gazetelerdeki değişmece anlam kullanımının bu ihtiyacı karşılamak ve okuyucunun dikkatini çekmek gibi amaçlarla gerçekleştirildiğini söylemek mümkündür.

Yapılan araştırma sonucunda günümüze değin Türkiye Türkçesinde değişmece anlam konusunda fazla çalışma yapılmadığı tespit edilmiştir. Değişmece anlam konusundaki çalışmalar daha çok kutsal metinlerin yorumlanmasına ya da bazı edebî eserlerdeki söz sanatlarının bulunmasına ilişkin olarak yapılmıştır. Ayrıca, değişmece anlamla ilgili çalışmalarda araştırmacıların yaptıkları sınıflandırmalar ve tercih ettikleri terimler hususunda da farklılıklar olduğu dikkati çekmektedir. Bu nedenle anlam bilim

konusundaki çalışmalar alan yazın açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu çalışmada, ulusal gazetelerde yer alan politika haberlerindeki değişmece anlam kullanımının saptanması amaçlanmıştır. Daha önce de belirtildiği gibi gazete en yaygın kitle iletişim araçlarından biridir ve toplumların dil konusundaki alışkanlık ve eğilimlerini yansıtır hatta yönlendirebilir (Girgin, 2003). Dolayısıyla, gazetelerdeki değişmece anlam kullanımının tespiti, gazetelerin haber verirken değişmece anlamdan nasıl yararlandıkları ve toplumun değişmece anlam ile ilgili alışkanlık ve eğilimleri hakkında bir fikir verebileceğinden önemlidir.

Bu doğrultuda hazırlanan tez çalışması sekiz bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler sırasıyla, “Giriş”, “İletişim”, “Haber ve Gazete”, “Anlam Türleri”, “Kavramsal Çerçeve ve Yöntem”, “Gazete Başlıklarının İncelenmesi”, “Değerlendirme ve Bulgular” ve “Sonuç”tur.

Çalışmanın “İletişim” bölümünde iletişim kavramı ayrıntılarıyla tanıtılmış, iletişim sürecinden, iletişim ve dil ilişkisinden, iletişimin işlevlerinden, iletişim türlerinden ve kitle iletişim araçlarından söz edilmiştir.

“Haber ve Gazete” bölümünde daha çok haber kavramı üzerinde durulmuştur. Bu bölümde, haberin tanımına ve özelliklerine, haber türlerine, haberin yapısına, haber kurgusu ve diline değinilmiş ayrıca genel olarak haber- gazete ilişkisine yer verilmiştir.

Çalışmanın “Anlam Türleri” bölümünde, öncelikle anlam ve anlam türleri konusuyula ilgili çeşitli araştırmacı görüşlerine yer verilmiş ve bu konuyla ilgili tartışmalı kısımlar vurgulanmıştır. Sonrasında ise konuyla ilgili ayrıntılı çalışmalardan biri olması sebebiyle bu çalışmada değişmece anlam türlerinin sınıflandırılması konusunda esas alınan Uğur’un (2003) anlam türleri sınıflandırılmasına yer verilmiştir.

“Kavramsal Çerçeve ve Yöntem” bölümünde çalışmanın kavramsal çerçevesi çizilmeye çalışılmış ve çalışma süresince izlenen yöntem ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

“Gazete Başlıklarının İncelenmesi” bölümünde ise ulusal gazetelerin taranmasıyla elde edilen gazete başlıkları değişmece anlam türlerine, haberlerin dış-ıç politika haberi olmasına ve başlığın söyleyicisine (gazeteci-politikacı) göre sınıflandırılmıştır.

“Değerlendirme ve Bulgular” bölümünde ise bu çalışma doğrultusunda elde edilen istatistiksel verilere yer verilmiş ve bu verilerin ayrıntılı bir değerlendirmesi yapılmıştır.

Çalışmanın “Sonuç” bölümünde ise, çalışma sonucu elde edilen verilerle ilgili yorum yapılmış ve çalışmanın olası yararlarından söz edilmiştir. Ayrıca bu bölümde alanla ilgili başka hangi çalışmaların yapılabileceğinden söz edilmiştir.

I.BÖLÜM: İLETİŞİM

Çalışmanın bu bölümünde gazetecilik alanında çalışan araştırmacıların görüşlerinden faydalanılarak iletişim kavramı ayrıntılarıyla tanıtılmış, iletişim sürecinden, iletişim ve dil ilişkisinden, iletişimin işlevlerinden, iletişim türlerinden söz edilmiş, kitle iletişim araçları ile ilgili bilgiler verilmiş ve iletişim konusunda kuramsal alt yapı oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu bölümdeki tanıtıcı bilgiler çalışmanın daha sonraki bölümlerinde verilecek olan bilgilerin sağlam bir zemine oturması açısından önem taşımaktadır.

I. 1. İletişim Kavramı

Sosyal bir varlık olan insan yaşamını sürdürebilmek için sürekli çevresiyle iletişim kurma ihtiyacı duyar. İnsanın biyolojik bir varlıktan sosyal bir varlığa dönüşmesini sağlayan en önemli unsurun iletişim olduğunu söylemek mümkündür. İnsanoğlunun dumanla ve mağara duvarlarına basit figürler çizmesiyle başlayan haberleşme macerası bireyin kendini anlatma, duygu ve düşüncelerini dile getirme, görüş ve kanaatlerini paylaşma ve diğerlerini anlama ihtiyacının doğal bir sonucudur (Vural ve diğ., 2012)

İletişim sürecinde insanlar farkında olarak ya da olmadan belirli amaçlar doğrultusunda hareket ederler. Bu amaçlar; keşfetmek, ilişki kurmak, yardım etmek, ikna etmek, eğlenmek şeklinde sıralanabilir (Küçük ve diğ., 2012).

İletişimle ilgili birçok tanım yapılmıştır. Bunlardan biri de iletişimin, bir alıcı ve verici arasında bir iletinin bir kanal aracılığı ile iletilmesi süreci olarak açıklandığı tanımdır. Burada doğal dil iletişimi ilk akla gelen iletişim türüdür (Ağaçsapan, 2002). Doğal dil iletişimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi içinse iletişimde kullanılan kanal ve kodun alıcı ve verici açısından ortak olması temel şarttır. Bu noktada iletişimin amaç ve

işlevi, "kişiler arasında ileti alışverişiyle sağlanan bir ortaklık yaratma" olarak da tanımlanabilir (Girgin, 2008).

1.1.1. İletişim Süreci

İletişimin döngüsel olması, bir süreç içinde işlediğini göstermektedir. Bu süreç ise ögelerin bir araya gelmesi ve birbirlerini etkileyerek devam etmesi olarak düşünülmelidir (Vural ve diğ., 2012). Dolayısıyla iletişimin, bilgi edinilmesini ve buna göre tepki geliştirilmesini sağlayan bir süreç olduğunu söylemek mümkündür. İletişim sürecinde yer alan ögeler; gönderici, ileti, kodlama-kod açma, kanal, alıcı, geri-bildirim ve gürültü şeklinde sıralanabilir (Küçük ve diğ., 2012).

İletişim sürecinin gerçekleşmesini şöyle özetleyebiliriz: Gönderici(kaynak) bir iletiyi iletişim koşullarına uygun biçimde kodlar ve uygun bir kanal aracılığıyla (yazılı veya sözlü) alıcıya gönderir. Bildiri, bir konuya ilişkinse anlamlıdır. Konu ise, genellikle dil dışı dünyaya ilişkindir ve konuşmanın konusu bir kişi, bir nesne, bir olay olabilir. Alıcı, konuşucunun mevcut kanalı kullanarak ilettiği bu bildiriye çözer ve yeni bildiri oluşturarak yanıt verir (Toklu, 2003).

İletişim sürecinin gerçekleşebilmesi için en önemli ögeler gönderici, alıcı ve iletidir. İletişim sürecinin işleyişi gönderici ile başlar. Gönderici iletiyi alıcıya gönderen kişi, grup ya da kurum olabilir. Gönderici konumundakiler her ortamda konuşma, yazma yoluyla aktardıkları duygu ve düşüncelerle alıcı ya da alıcıları belli davranışları göstermeleri için yönlendirmeye çalışmaktadırlar. Göndericinin etkili konuşma, dinleme, yazma ve beden dilini etkili kullanma gibi iletişim becerileri, konuştuğu konu hakkındaki bilgi düzeyi ve deneyimi kurulan iletişimin niteliğini belirler (Küçük ve diğ., 2012).

Alıcı, göndericinin kodladığı iletiyi alıp kodunu çözen kişidir. Gönderici, iletiyi hedeflediği biçimde iletebilmek için alıcının yaşını, kültürel durumunu, iletiden

beklentilerini dikkate almalıdır. Yazılı iletişimde kanal metin olduğundan, metnin çok açık ve kesin olması önemlidir (Kıran, 2002).

İleti, kendisinden söz edilen nesne, kişi ya da kavramdır (Kıran, 2002). İletişim sürecinin aksamadan işlemesi için iletinin uygun bir biçimde tasarlanması ve gönderici ile alıcı açısından aynı anlamı taşıması önemlidir. İletinin gönderici ve alıcı açısından aynı anlamı taşıması ise iletinin açık, anlaşılır ve kesin bir dille kodlanması ve ileti kodlanırken alıcının bilişsel düzeyinin ve becerilerinin göz önünde bulundurulmasıyla mümkündür.

Kanal, iletinin kullandığı somut araçtır. Yazılı iletişimde Bu bir kitap sayfası, bir gazete sayfası, bilgisayar ekranı, televizyon ekranı olabilir. Sözlü iletişimde ise somut araç ses dalgalarıdır (Kıran, 2002).

İletişimin gerçekleşebilmesi ve etkili olabilmesinde kanal seçiminin büyük rolü vardır. İletişimde ulaşılmak istenen amaç(lar), hedefin özellikleri, zaman ve mekan sınırlılıkları ya da olanakları kanalın seçiminde temel bir rol oynar (Küçük ve diğ., 2012). Ayrıca, alıcıda yaratılmak istenen etki de kanal seçiminde önemlidir. Örneğin, seçim dönemlerinde siyasi partiler ve liderler iletilerini en geniş kitlelere en etkin biçimde ulaştırabilmek için genellikle kitle iletişim araçlarını tercih etmektedirler (Vural ve diğ., 2012). Kitle iletişim araçları, geniş kitlelere ulaşması ve kitleleri etkileme güçleri olması nedeniyle oldukça sık tercih edilen kanallardır. Kanalın kapasitesi iletişimin etkililiği ile ilgili olduğundan kanal ne denli büyük bir kapasiteye sahipse o kadar çok bilgi ve sembolü aktaracaktır. Kitle iletişim araçları sayesinde tek bir kanalla milyonlarca kişiye eş zamanlı ve art zamanlı olarak ulaşabilmektedir (Küçük ve diğ., 2012).

İletişim sürecinin temel faktörlerinden biri de iletinin hedefi olan alıcıdır. Alıcı, konum olarak tek bir kişi, kişiler, kurum ya da bir örgüt olabilmektedir. İletişim sürecinde alıcı, iletiyi oluşturan kodları algılayıp anlamlandırır ve kendisi de bir ileti göndererek

gönderici konumuna geçer (Küçük ve diğ., 2012). Bu durum daha önceki yıllarda sadece kişiler arası iletişimde geçerliken günümüzde değişen teknolojik koşullar doğrultusunda alıcı konumundakiler telefon görüşmesi, e-posta, kısa mesaj, belgegeçer ve sosyal ağlar sayesinde kitle iletişim araçları aracılığıyla gerçekleştirilen iletişimde geri bildirim yapma şansına sahiptir. Ancak bu durumda alıcı, yüz yüze gerçekleştirilen iletişime oranla daha pasif bir konumdadır.

İletişim sürecinin istenilen düzeyde gerçekleşebilmesi açısından kaynağın özelliklerinin yanı sıra alıcının özellikleri de önemlidir. Alıcı kodu doğru biçimde algılayıp açımlayamazsa iletişim süreci gerçekleşmemiş olacaktır. Bu açıdan, alıcının becerisi, bilgi düzeyi ve hazır bulunuşluğu iletişim süreci açısından önemli faktörlerdir.

İletinin üretildiği dile kod adı verilir. Bu her şeyden önce anlaşma için gerekli, göndericiyle alıcı arasında ortak olan dilsel koddur. Gönderici bu kodla iletişimi oluşturur (Kıran, 2002). Gönderici, iletiyi kodlarken iletişim sürecinde iletinin özünü ve biçimini koruyacak şekilde oluşturmaya dikkat etmelidir. Böyle yapmazsa, iletmek istediği duygu ya da bilgi yerine çok farklı şeylerin algılandığını görebilir. Ayrıca, iletinin çok kısa, çarpıcı, dikkat çekici, kolay akılda kalıcı biçimde kodlanması iletişim sürecinin gerçekleşebilmesi için önemli unsurlardır (Oskay, 2007).

Kod açma ise gönderici tarafından gönderilen iletilerin, alıcı tarafından anlamlandırılması işlemidir. Kod açma işleminin başarılı olması için kodlama işlemi yapan göndericinin ve kod açma işlemi yapan alıcının ortak deneyimlerde buluşması gerekir. Bu noktada ortak deneyimlerin kesişmesi, anlamların paylaşılması için önemlidir (Küçük ve diğ., 2012). Gönderici ve alıcı birbiri hakkında ne denli bilgiye sahipse, iletideki anlamı oluşturma ve buna karşılık o anlamın doğru ve istendik yönde çözümlenmesi ve yorumlanması da o oranda güçlü olacaktır (Vural ve diğ., 2012).

Dolayısıyla kod açma işleminin başarıya ulaşabilmesi için gönderici ve alıcı arasında bir yaşam ve anlam ortaklığının olması önemlidir.

Geri bildirim, alıcının algıladığı iletilere, tepki verme süreci olarak tanımlanabilir. Geri bildirimde gönderici ve alıcı arasında geriye bir bilgi akışı söz konusudur. Gönderici, geri bildirim aracılığıyla, iletmeyi hedeflediği iletinin alıcı tarafından anlaşılıp anlaşılmadığını ve nasıl yorumlandığını görme imkânı bulur (Küçük ve diğ., 2012). Kısaca, geri bildirim, iletişim sürecinde bir kontrol mekanizması olarak işlemektedir ve iletişim sürecini büyük ölçüde etkilemektedir.

Geri bildirim ile sürecin başında gönderici konumundaki kişi alıcı konumuna geçerken, sürecin başında alıcı konumundaki kişi gönderici konumuna geçer. Böylelikle çift yönlü iletişim devam eder. Geri bildirim olmadan çift yönlü bir iletişim kurmak mümkün değildir (Vural ve diğ., 2012). Daha önce de belirtildiği üzere kitle iletişiminde alıcı, yüz yüze gerçekleştirilen iletişime oranla daha pasif bir konumdadır. Dolayısıyla burada çift yönlü iletişim tam anlamıyla gerçekleştirilemez.

Geri bildirim, alıcının gönderdiği iletinin içeriği doğrultusunda olumlu geri bildirim ve olumsuz geri bildirim olmak üzere ikiye ayrılır. Alıcının iletiyi gönderici tarafından hedeflenen biçimde algılayıp bu doğrultuda gönderdiği iletilere olumlu geri bildirim alıcının iletiyi eksik bir biçimde ya da yanlış algıladığı durumlarda gönderdiği iletilere ise olumsuz geri bildirim denilmektedir.

İletişim sürecinin aksamasına neden olan ve iletinin anlaşılmasına zarar veren her türlü unsur gürültü olarak adlandırılmaktadır. Gazete, kitap ve dergilerdeki baskı hataları, radyo, televizyon gibi kitle iletişim araçlarındaki parazitlenmeler, frekans zayıflamaları, ikili iletişimi güçleştiren sesler, müdahaleler “gürültü” şeklinde adlandırılmaktadır (Vural ve diğ., 2012). Buna ek olarak internet gazeteciliğinden

faýdalanan alıcılar açısından, internette yaşanan kopukluklar ve kesintiler de “gürültü” olarak nitelendirilebilir.

1.1.2. İletişim ve Dil

Dil, insanlar arasındaki iletişimin en temel unsuru ve insan hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır. Aksan (2009), dili “sözlü ve yazılı olarak iletişimde kullandığımız, doğduğumuzda hazır bularak edinmeye başladığımız, doğrudan doğruya insana özgü, çok güçlü, büyümlü bir düzen” biçiminde tanımlamıştır. İnsanların ve toplumların kendi aralarında ya da diğer kişi veya toplumlar ile anlaşabilmeleri, birbirlerine düşüncelerini, fikirlerini, isteklerini, beklentilerini, kültürlerini... vb. aktarabilmeleri, kısacası yaşamlarını sürdürebilmeleri için en önemli aracın dil olduğu düşünülmektedir (Yağbasan ve Demir, 2008).

İletişim, bir iletinin gönderici ve alıcı arasında ortak bir kanal aracılığıyla iletilmesi esasına dayanır. İnsanlar iletişim sürecinde ortak dillerine dayanarak iletlerini aktarırlarken, toplumsal ve ekonomik yaşam biçimine ve çevre koşullarına uygun yöntem ve araçlar kullanmaktadırlar (Girgin, 2005). İletişim sürecinin istenilen biçimde gerçekleşebilmesi için gönderici ile alıcı arasında bir dil ve yaşam ortaklığının olması, kaynağın iletiyi alıcının genel özellikleri doğrultusunda kodlaması gibi temel gereklilikler vardır. Ancak, kimi zaman gönderici ve alıcı arasında yaşam ve dil ortaklığı bulunmasına rağmen iletişim süreci başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Bunun temelinde ise dil engelleri ya da dil yetersizlikleri yatmaktadır. Dilin eksik veya yanlış kullanımı, iletişimi olumsuz yönde etkileyip onun aksamasına neden olurken, onun doğru ve anlamlı bir şekilde kullanımı da iletişimi güçlendirmekte ve onu etkin kılmaktadır (Yalçın ve Şengül, 2007). Dolayısıyla, iletişim sürecinin sağlıklı bir biçimde işleyebilmesi için gönderici de alıcı da iletişim kurdukları ortak dile (kanala) hâkim olmalıdır. Sağlıklı iletişim, ancak gönderici ve

alıcının dilin kurallarını ve işlevlerini iyi bilmesi, bu kural ve işlevleri doğru bir biçimde kullanmasıyla gerçekleşir.

I.1.3. İletişimin İşlevleri

İnsan yaşamının vazgeçilmez bir unsuru olan iletişimin birçok işlevi vardır. Bunlardan ilki haber ve bilgi sağlama işlevidir. Kitle iletişim araçları olaylar ve koşullar hakkında haber, dolayısıyla bilgi aktararak; yerel, yöresel, ulusal ve uluslararası koşul ve gelişmelerin anlaşılmasını; birey ve kitlelerin bunlara bilerek tepkide bulunmalarını sağlayabilirler (Girgin, 2008). Bu durum iletişimin haber ve bilgi sağlama işlevi olarak tanımlanmaktadır.

Bir diğer işlev, toplumsallaştırma işlevidir. İletişim, toplumsallaştırma işlevi aracılığıyla bireylerin, toplumlar hakkında genel bilgi ve değerleri edinerek, toplumsal yaşamın bir parçası haline gelmelerine katkı sağlar (Girgin, 2008). İletişimin, toplumsal bağlılığı ve bilinci besleme özelliği vardır.

Kültürün gelişmesine katkı işlevi de iletişimin önemli işlevlerinden biridir. Gerek kültürün tanıtımı ve geliştirilmesinde gerekse kültür mirasının korunmasında, iletişimin çok önemli görevleri vardır (Girgin, 2008)

Ayrıca, iletişimin diğer işlevlerinin yerine getirilmesiyle toplumdaki bireyler ve gruplar arasındaki ilişkiler gelişecek; onların, toplumlarını olduğu kadar, birbirlerini de tanımaları ve anlamaları için gerekli bir ortam doğacaktır. Böylece iletişim araçları, bütünleştirici bir işlev de görmüş olacaklardır." (Girgin, 2008).

I.1.4. İletişim Türleri

Bugüne kadar iletişim türleri konusunda farklı sınıflandırmalar yapılmıştır. Sınıflandırmalardaki farklılıklar, esas alınan temel unsurun seçiminden kaynaklanmaktadır. Araştırmacıların iletişimin farklı unsurlarını temel unsur olarak görüp bu doğrultuda

sınıflandırma yapılarının temelinde hangi unsurun daha önemli olduğuna ilişkin fikir ayrılıkları yatmaktadır. Kimi araştırmacılar sınıflandırmalarında iletişimin kaynağını esas alırken kimileri iletişimin kanalına, kimileri ise iletişimin koduna dayanarak ve bu doğrultuda sınıflandırma yapmıştır. Bu çalışmada iletişim türleri, iletişimde kullanılan kanallara ve iletişim sürecindeki gönderici ve alıcının ilişkilerine göre sınıflandırılmıştır.

I.1.4.1. Kullanılan Kanallara Göre İletişim Türleri

İletişim sürecinde kullanılan kanallara göre iletişim türleri, sözlü iletişim, sözsüz iletişim ve yazılı iletişim olmak üzere üçe ayrılır.

I.1.4.1.1. Sözlü İletişim

Sözlü iletişim, bireyler arasında iletişimi sağlayan en yaygın iletişim türlerinden biridir. Günlük yaşantıda ve birçok alanda insanlar arasındaki iletişim çoğunlukla sözel iletişim ile sağlanmaktadır. Sözel iletişim konuşma olarak da adlandırılmaktadır. Kaynağın alıcıya gönderdiği sözlü iletiler, alıcının işitme organlarıyla alınarak beyinde ilgili merkezlerde anlamlandırılır ve böylece sözlü iletişim süreci gerçekleşmiş olur (Vural ve diğ., 2012).

İnsanlar dil sayesinde duygularını düşüncelerini ve birikimlerini birbirlerine aktarabilmektedirler. Bireylerin toplumsallaşabilmesini ve birbiriyle uzlaşabilmesini sağlayan dil yetisidir (Küçük ve diğ., 2012). Bu nedenle sözlü iletişimde göndericinin ve alıcının dilsel iletiyi algılamasını engelleyecek fiziksel bir sorunun olmaması ve iletinin gönderici ve alıcı açısından ortak bir dilde kodlanmış olması oldukça önemlidir.

Sözlü iletişimin çeşitli avantajları ve dezavantajları vardır. İletinin anlaşılma derecesinin denetlenebilir olması, iletinin doğru iletilemediği durumlarda doğrudan müdahale imkânı sağlaması, gönderici ve alıcı arasında soru ve cevabı mümkün kılması sözlü iletişimin avantajlarından. Söylenen kelime ya da kelimelerin çevresel koşullarla

ilgili olarak doğru anlaşılabilmesi, iletinin değişikliğe uğrayabilmesi ya da unutulabilmesi ise sözlü iletişimin dezavantajlarıdır.

I.1.4.1.2. Sözsüz İletişim

Sözsüz iletişim, iletişimin en temel türlerinden biridir. Başlı başına bir iletişim türü olmasını yanı sıra sözlü iletişimin tamamlayıcısı ve destekleyicisi niteliğindedir. Sözcüklerin yetersiz kaldığı durumlarda ya da konuşmanın sözlü iletinin iletilmesinin mümkün olmadığı durumlarda sözsüz iletişim devreye girmektedir (Vural ve diğ., 2012).

Ses tonlaması, yüz ifadeleri, mimikler, beden hareketleri, jestler sözsüz iletişimin unsurları arasında sayılabilmektedir. Bu unsurlar sözlü iletişimin çerçevesini ve anlamını belirlemede her zaman etkili olmuş ve iletinin gönderilmesine ve algılanmasına önemli katkılar sağlamıştır (Vural ve diğ., 2012)

Sözsüz iletişim birçok farklı kanalı işe koşmamızı sağlayarak zengin bir iletişim ortamının oluşmasına ve aktarmak istediğimiz anlamları daha etkili ve doğru biçimde aktarmamıza olanak vermektedir. Dolayısıyla etkili bir iletişim kurmak isteyen bireyler sözsüz iletişim becerilerini de geliştirmelidir (Küçük ve diğ., 2012).

I.1.4.1.3. Yazılı İletişim

En etkili iletişim biçimlerinden biri yazılı iletişimidir. Yazılı iletişimin kendine has bazı özellikleri vardır. Bu özellikler; yazılı iletişimde iletinin kalıcı olması ve aynen aktarılabilmesi, uzun iletilerin aktarımına imkân sağlaması, iletide yapılabilecek değişikliklerin büyük ölçüde önüne geçmesi, aynı iletinin çok sayıda kişiye ulaşmasına imkân sağlamasıdır. Bunlara yeni özellikler eklemek mümkündür. Ancak, yazılı iletişimin en temel özelliği kalıcı olmasıdır. Yazılı iletişimin kalıcı olması ve bu iletişim biçiminde iletinin değişikliğe uğrama riskinin az olması nedeniyle, herhangi bir anlaşmazlık durumunda yasal kanıt olarak kullanılabilme üstünlüğünü de beraberinde getirmektedir. Bu

nedenle kişiler ve kurumlar arasında kurulan iletişimde yazı hem bağlayıcı hem de güvenilir bir araçtır. Ancak yazılı iletişimin özellikleri zaman zaman istenmedik durumları da beraberinde getirebilir. İletinin alıcı dışındaki bireylerin eline geçmesiyle mahremiyete zarar gelmesi, iletişim sürecinin zaman alıcı olması, baskı ve dağıtım maliyeti, bürokrasiyi arttırması yazılı iletişim sürecinde karşılaşılabilecek dezavantajlardır (Vural ve diğ., 2012).

Yazılı iletişimin kaynağı ve alıcıyı ilgilendiren bazı gerekleri vardır. Yazılı iletişimde iletinin, konuyla ilgili, açık, net, anlaşılır olması, dil bilgisi kuralları gözetilerek şekillendirilmesi iletinin doğru bir biçimde iletilmesi adına büyük önem taşır.

I.1.4.2. Gönderici ve Alıcının İlişkilerine Göre İletişim Türleri

Gönderici ve alıcının ilişkilerine göre iletişim türleri beşe ayrılır. Bunlar; kişinin kendisiyle iletişimi, kişiler arası iletişim, grup iletişimi, örgüt içi iletişim ve kitle iletişimidir.

I.1.4.2.1. Kişinin Kendisiyle İletişimi

Kişinin kendisiyle iletişimi, iletinin kişinin kendi içinde üretilmesi, aktarılması ve algılanıp yorumlanmasıdır. Bu iletişim türünde ileti dışarı yansımaz. Bu nedenle, bu iletişim türü içsel iletişim olarak da adlandırılır. Bir insanın düşünmesini, duygulanmasını, kişisel ihtiyaçlarının farkına varmasını, iç gözlem yapmasını, rüya görerek kendi içinden ileti almasını ya da kendine sorular sorarak bunlara cevaplar üretmesini bir iç iletişim sayabiliriz (Dökmen, 2004). Kişinin kendi kendini motive ederek, ihtiyaçları ile kafasındaki kimliğini kavramasında yardımcı olan yol, kişinin kendi kendini sorgulaması, iç iletişim kurmasıdır. Kişinin; ihtiyaçlarının, değerlerinin, tutum, davranış ve yeteneklerinin farkına varması, düşündüklerini ve hissettiklerini kavramaya çalışması, kendisiyle geliştirdiği iç iletişimle mümkün olur (Vural ve diğ., 2012).

İnsanın çevresiyle kuracağı iletişim kendi içinde başlar. Kişiler arası iletişim sürecindeki bir insan kısa sürede hem bilgi kaynağı, hem de alıcı olmaktadır. Bilgi kaynağı olduğunda bilgi üretmeye hedef olduğunda ise gelen bilgileri yorumlamaya çalışan bu kişi her iki durumda da iç iletişim gerçekleştirmek zorundadır (Dökmen, 2004).

I.1.4.2.2. Kişiler Arası İletişim

Kaynağını ve hedefini insanların oluşturduğu iletişimlere “kişiler arası iletişim” adı verilir. Karşılıklı iletişimde bulunan kişiler, bilgi/symbol üreterek, bunları birbirlerine aktararak ve yorumlayarak iletişimi sürdürürler (Dökmen, 2004). Sosyal bir varlık olan insanın hayatını sürdürebilmek için başkalarıyla iletişim kurma ihtiyacı içindedir. Dolayısıyla kişiler arası iletişim insan hayatının vazgeçilmezlerindedir.

Kişiler arası ilişkiler, iletişim sürecindeki gönderici ve alıcının geçmiş yaşantıları, birbiriyle olan diyalogları, iletişim kurma amaçları ve iletişim sürecini yürütmekte oldukları kanal ve kod doğrultusunda şekillenir. Bu iletişim biçimi, belirtilen unsurlar doğrultusunda dostça ya da düşmanca, resmî ya da yakın, yüz yüze ya da teknolojik aletler vasıtasıyla gerçekleşebilir (Küçük ve diğ., 2012).

I.1.4.2.3. Grup İletişimi

Grup iletişimi, grup içi ilişkileri düzenleyen ve grup kurallarını belirleyip yayan bir iletişim türüdür (Küçük ve diğ., 2012). Grup iletişiminin grubun özellikleri doğrultusunda kendine has bir yapısı vardır. Örneğin, samimi bir arkadaş grubunun iletişim örüntüsüyle bir devlet dairesindeki iletişim örüntüsü birbirinden çok farklıdır (Vural ve diğ., 2012). İletişimin örüntüsünü belirleyen ise grup üyelerinin görevleri, yakınlıkları, yaşları, eğitimleri... gibi unsurlardır.

Gruplarda iletişim, "bir grup olarak hareket etme özelliği kazanmış kişiler" arasında gerçekleşmektedir. Grubun ortak özellikleri grup iletişimini büyük ölçüde

belirlemektedir. Grup iletişimi aynı mekânı paylaşma ve yüz yüze gerçekleşme özelliklerini taşır. Ancak, gruptan söz edebilmek için insanların "bir arada" veya "yan yana" bulunmaları yeterli değildir; aralarında bir etkileşim veya iletişim de mutlaka bulunmalıdır (Küçük ve diğ., 2012).

Grup iletişiminin sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi için iletinin tüm grup üyelerinin algılayabileceği biçimde kodlanmış olması, iletinin gönderiminde uygun kanal ve kodların kullanılması oldukça önemlidir.

I.1.4.2.4. Örgüt İçi İletişim

Örgüt, ortak amaçlar doğrultusunda bir araya gelmiş bir grup insanın, bir iş bölümü, otorite ve sorumluluk hiyerarşisi altında oluşturdukları yapıdır. Bu ortak amaçların gerçekleştirilebilmesi için örgüt içindeki bireylerin iletişim hâlinde olmaları gerekmektedir (Küçük ve diğ., 2012). Bu iletişim türünün temelinde örgüt içindeki bireylerin ya da bölümlerin bilgi paylaşımı vardır.

Organizasyonlarda yönetsel ve örgütsel etkinliklerin yerine getirilmesi örgütsel iletişim sayesinde olur. Birimler örgütsel amaçlar ve bu amaçlara ulaşmayı sağlayacak yöntemler hakkında iletişim sayesinde bilgi sahibi olurlar. Örgütün amaçlarının örgüt çalışanları tarafından bilinmesini sağlamak, örgütsel kararların örgüt içindeki bireylere ulaştırılmasını, örgütteki bireylerin birbiriyle bağlantı kurmasını ve kaynaşmasını, örgüt yöneticileriyle çalışanlar arasındaki bağlantıyı, iş denetiminin yapılmasını sağlamak örgüt içi iletişimin amaçları arasında sayılabilir (Küçük ve diğ., 2012).

I.1.4.2.5. Kitle İletişimi

“Birtakım bilgilerin/sembollerin, birtakım hedefler tarafından üretilmesi geniş insan topluluklarına iletilmesi ve bu insanlar tarafından yorumlanması sürecine ‘kitle iletişimi’ adı verilir” (Dökmen, 2004). Radyo, televizyon, gazete, dergi, kitap, reklam,

telefon, telgraf ve bilgisayar kitle iletişiminde yoğun olarak kullanılan kanallardır. Bu kanallar, çok kısa sürede çok büyük kitlelere ulaşılmasını sağlamaları bakımından insan hayatının vazgeçilmezi hâline gelmiştir.

Kitle iletişiminde karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Bu etkileşim sonucunda, toplumdaki insanlar da ilgileri ve tercihleriyle kitle iletişim araçlarını bir ölçüde de olsa yönlendirebilirler; gazeteler, televizyonlar, daha fazla izlenmek amacıyla toplumun ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışırlar (Dökmen, 2004). Kitle iletişimi, toplumun istek ve beklentilerinin yerine getirilmesinin yanı sıra ulusal ve uluslar arası değerlerin korunması açısından da oldukça önemlidir (Girgin, 2008). Bu nedenle kitle iletişim araçları kanalıyla gerçekleştirilen iletişimde göndericinin iletiyi kodlarken toplumsal bir bilinçle hareket etmesi gerekmektedir.

Kitle iletişim araçlarının işlevleri bilgi/haber iletme, toplumdaki birtakım çatışmalarda taraf olmak, toplumdaki çatışmalar karşısında uzlaştırıcı, yatıştırıcı yönde tavır almak, bireylerin toplumsal hayatın bir parçası hâline gelmelerine katkı sağlamak, toplumsal değerlerin ve amaçların belirginleşmesine yardımcı olmak, hedef kitlenin bilgi ve eğitim düzeyinin yükseltilmesinde katkıda bulunmak, kültürün tanımı ve geliştirilmesinde, kültürel mirasın korunmasında görev üstlenmek, toplumsal hayat içerisinde bulunan bireylerin iyi vakit geçirmesini sağlamak şeklinde sıralanabilir (Çakır, 2007; Dökmen, 2004). Bu denli çok işleve sahip olan kitle iletişim araçları, toplumların şekillenmesinde oldukça etkili ve önemlidir.

I.1.4.2.5.1. Kitle İletişim Araçları

Bilgi ve teknoloji çağının yaşandığı şu günlerde çok farklı kitle iletişim araçları kullanılmaktadır. Günümüzde insan yaşamının vazgeçilmezi hâline gelen kitle iletişim araçları toplumsal kurumların çoğunun devamı için gerekli bilgi oluşturma ve aktarım

sürecini gerçekleştirmektedir (Küçük ve diğ., 2012). Televizyon, radyo, gazete, dergi, kitap, reklam, telefon, fotoğraf, telgraf ve bilgisayar kitle iletişiminde kullanılan kanallardır. Dolayısıyla bu kanallar kitle iletişim araçları olarak adlandırılmaktadırlar

Televizyon en etkili ve en gözde kitle iletişim araçlarından biridir. Televizyonun en temel işlevi haber vermektir. Bunun yanı sıra insanları eğlendirmek, onlara hoşça vakit geçirtmek, toplumsal bütünlüğü sağlamak gibi işlevleri de vardır. Televizyon yayıncılığının temel ilkesi ise haber metni ile görüntünün birlikte seyirciye sunulmasıdır. Günümüzde televizyonlardaki kanal sayısının artmasıyla da uzman televizyonculuk kavramı ortaya çıkmıştır, sadece spor, sanat, siyaset, belgesel, film vs. gibi kanallar çoklu yayın yapan kanalların yanında büyük izleyici kitleleri bulmuştur. Televizyon yayıncılığındaki teknolojik gelişmeler sayesinde karasal yayının yerini hızla, kablo, uydu yayıncılığı almaya başlamış ve görüntü ses kalitesi yüksek yayınlar başlamıştır (Vural ve diğ., 2013). Televizyon kanalıyla gerçekleştirilen iletişimde alıcı konumundaki izleyici, telefon bağlantıları, kısa mesajlar, e-posta vb. aracılığıyla canlı yayınlanan programlara katılıp geri bildirimde bulunma olanağına sahiptir. Dolayısıyla bu iletişimde, diğer kitle iletişim araçlarıyla gerçekleştirilen iletişimde daha pasif bir konumda bulunan alıcı aktifleşmektedir.

En yaygın haber kaynaklarından biri olan radyo hız ve kolay erişim avantajına sahiptir. Günümüzde hemem hemen her yerde genel ağına da desteğiyle radyo dinlenebilmektedir. Radyo haberleri günde pek çok kez yayınlanır, dolayısıyla sıklıkla güncellenir. Ancak çoğu radyo istasyonu haber yayınına sınırlı bir zaman ayırır; bu da en büyük öykülerin yalnızca kısa bir özeti olarak kalır ve bir gazetenin sunduğu derinlik ve kapsam radyo haberlerinde yer almaz. Radyo haberleri uzun radyo haber programları dışında genellikle bülten şeklinde hazırlanırlar. Bültenler ya ana haber bültenleri ya da ara

haber bültenleri biçiminde hazırlanmaktadır. Ana haberlerde haberler detaylarıyla yer alırken ara haberlerde detaylara yer verilmez. Kimi radyo kanallarında ara haberler yerine kısa haber bültenine de yer verilmektedir (Vural ve diğ., 2013)

Temelleri 1950’li yıllara dayanan internet 1990’lı yıllarla birlikte büyük bir yayılım göstermiş ve günümüzün en önemli kitle iletişim araçlarından biri hâline gelmiştir. Günümüzde, kullanıcılar evde, işte, alışverişte, eğlence mekânlarında, ulaşım araçlarında her yerde hayatın tüm alanlarına yayılmış, tek amaçlı, uzmanlaşmış aygıtlarla ağa bağlanabiliyorlar. Son derece hızlı bir şekilde dünyanın her yerinden kaynağı ve alıcıyı buluşturmayı başaran internet kitle iletişiminin giderek daha da önem kazanan bir aracı olma özelliği göstermektedir (<http://www.medyaokuryazarligi.org.tr/1.html>). İnternet ile iletişimde her kullanıcı bir yayımcı, bir gönderici ve bilgi tüketicisidir. İnternet kanalıyla sağlanan iletişimde hız ve anında geri bildirim olanağının olması oldukça önemlidir (Vural ve diğ., 2013).

Fotoğraf bir sanat dalı olmasının yanı sıra önemli bir kitle iletişim aracıdır. Fotoğraf, günümüzde özellikle gazete ve dergilerde haberlerin tamamlayıcı ögesi olmanın da ötesinde aslı bir unsur haline gelebilmektedir. Fotoğrafın kitlesel özelliği sadece gazete ile sınırlı değildir. Sokak reklamlarında ve kartpostallarda da görsel anlatım gücüyle kitlelere ileti ulaştırmada etkili bir şekilde kullanılmaktadır (<http://www.medyaokuryazarligi.org.tr/1.html>)

Gazete, ilk kitle iletişim aracıdır. Öyle ki gazetenin ilk çağ uygarlıklarından olan Roma ve Mısır uygarlıklarında kullanıldığı bilinmektedir (Yıldız Ekin, 2005). Gazete sözcüğü, İtalyanca “gazetta” sözcüğünden gelmektedir ve “politika, kültür, ekonomi ve daha başka konularda haber ve bilgi vermek için yorumlu ya da yorumsuz her gün ya da belirli zaman aralıklarıyla çıkan yayın.” anlamına gelir (Çakır, 2007).

İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek, toplumsallaşabilmek ve çevresinde olup bitenlerden haberdar olabilmek için toplumdaki diğer bireylerle iletişim kurmak zorundadır. İnsanoğlunun, etraftan haber alma gereksinimi ve isteği, hiç kuşku yok ki gazetenin doğmasına sebep olmuştur. Modernizmin ve sanayileşmenin ortaya çıkardığı bilgi birikimi ve teknolojik gelişmeler ise basımı ve dağıtımını kolaylaşan gazeteleri, insan yaşamının vazgeçilmez bir unsuru haline getirmiştir (Yağbasan ve Demir, 2007).

Basılı gazeteler, yazı ve fotoğraf kullanarak halka güncel olaylara ilişkin bilgi verir. Genel ağ (internet) gazeteciliğinde ise bilgi aktarımında, yazı, fotoğraf gibi araçların yanı sıra video ve ses kaydı gibi araçlardan da faydalanılmaktadır. Genellikle günlük ya da haftalık olarak yayımlanmakta olan gazetelerde, haberlerin ardında yer alan toplumsal eğilimler ve politik gelişmelerle ilgili yorumlar da bulunmaktadır (Girgin, 2008).

Girgin (2008), gazeteyi “olayları habere dönüştürme işini yapan bir işletme.” biçiminde tanımlamıştır. Bu tanımdan hareketle gazetenin en temel işlevinin olayları habere dönüştürme ve halkı bilgilendirme olduğunu söylemek mümkündür. Ancak, gazetelerin haber vermenin yanı sıra verdiği bu haberlere yönelik gündem oluşturmak, gündem ile ilgili kamuoyu oluşturmak, kamuda oluşan görüşleri yansıtmak, hakemlik yapmak, eğlendirmek ve okuyucularını eğitmek, demokrasiyi korumak, halk adına devlet kurumlarının denetimini yapmak, insan hak ve özgürlüklerini korumak gibi işlevleri de vardır (Yağbasan ve Demir, 2007; Çakır, 2007).

“Gazeteci, erişmek istediği hedef kitlesi için önem hiyerarşisine göre bilgilerin bir kısmını elimine, bir kısmını ise toplayarak haber haline getiren ve kişileri bilgi alarak düşünmeye sevk eden, biraz da ne konusunda düşünmesi gerektiği noktasında manipüle eden meslek mensubudur.” (Toruk, 2008) . Basın çalışanlarından haber üretme işiyle

ilgilenenlerin tamamı “gazeteci” olarak tanımlanmaktadır (Yüksel, 2001) Gazeteciler, genel bir adlandırmayla “haberci” olarak da adlandırılmaktadır.

Girgin (2008), gazetecinin temel görevini, olayları gerçek, açık ve dürüst bir biçimde betimlerken, habere konu olan bireye ve onun yakınlarına yönelik yarar ya da zararlar toplumun, dünyanın gerçek yüzünü görüp öğrenme gereksinimini dengelemek biçiminde açıklamıştır. Gazeteciye düşen, toplumun bilgilendirilmesine ve aydınlatılmasına aracılık ederken tarafsız bir tutum takınmak ve meslek ilkeleri doğrultusunda hareket etmektir.

Günümüzde, gelişen teknolojiyle birlikte her alanda olduğu gibi gazetecilikte de bazı değişimler ve gelişmeler söz konusu olmuştur. İletişim teknolojisi alanında, özellikle 2000’li yıllardan sonra yaygınlaşan internetin bilgiye ulaşmada sağladığı hız ve maliyet düşüklüğü onun günümüzde en popüler araç olmasına neden olmuştur. (Bulut, 2006). Genel ağın ve bilgisayar kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte “internet gazeteciliği” ya da “çevrim içi gazetecilik” denilen kavram ortaya çıkmıştır. Çevrim içi gazeteciliğin basılı gazetecilikten farkı çok hızlı bir şekilde ileti iletimi sağlaması, basılı gazetede kullanılmayan video, ses kaydı gibi imkânlardan yararlanabilmesi, haber güncellemesi yapabilmesi ve maliyetinin düşük olmasıdır.

II. BÖLÜM: HABER VE GAZETE

Çalışmanın bu bölümünde haber kavramı üzerinde durulmuş ve haberin tanımına ve özelliklerine değinilmiştir. Ayrıca çalışmanın konusu politika haberlerinin başlıklarındaki değişmece anlam kullanımı olduğundan başta politika haberleri olmak üzere tüm haber türleri kısaca tanıtılmış ve haberin yapısına, haber kurgusuna ve diline değinilmiş, genel olarak haber- gazete ilişkisinden bahsedilmiştir.

II.1. Haber Kavramı

Haber, Arapça kökenli bir sözcüktür. Haber sözcülüğü yerine "salık","duyuk" gibi Türkçe kökenli karşılıklar önerilmiş, ancak bu sözcükler toplum tarafından benimsenememiştir, (Gürcan ve diğ., 2012). Sözcüğün, İngilizcedeki biçimi "news"tir. Bu sözcüğün, North (Kuzey), East (Doğu), West (Batı) ve South (Güney) kelimelerinin baş harflerinden (news) meydana geldiği bilinmektedir. Bu doğrultuda haber "her yönde meydana gelen olaylar" biçiminde de tanımlanmaktadır (Girgin, 2008).

Haber, kitle iletişim araçlarının temel malzemesidir ve haberdar olma çabasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Habercilikle uğraşmış pek çok uzman haber kavramına kendine göre bir anlam yüklemeye çalışmıştır. Bu nedenle haber kavramı pek çok tanıma sahiptir (Birsen ve diğ., 2013). Henüz haber kavramı ve tanımı üzerinde net bir uzlaşmaya varılamamıştır. Başka bir ifadeyle, haberin evrensel olarak kullanılabilir tek bir tanımı yapılmamıştır. Toplumların değişmesiyle birlikte gündemlerine giren haber konuları da devamlı olarak değişim göstermektedir. Bu durum da haber için yapılmış tanımların eskimesine ya da yetersiz kalmasına neden olmaktadır (Birsen ve diğ., 2013).

Habere yönelik olarak, "var olan her şey haberdir", "haber, dün bilmediğimiz, ama bugün öğrendiğimiz şeylerdir", "insanların hakkında konuşacakları şeylerdir", "okuyucunun okumak, izleyicinin izlemek istediği ve ona ilginç gelen şeylerdir", "bir

olayın raporudur, özetidir", "yarının tarihidir" gibi çeşitli tanımlamalar bulunmaktadır (Gürcan ve diğ., 2012). Tüm bu tanımlar doğru olmakla beraber bütünlüklü tanımlar değildir. Bu tanımların en kapsamlılarından biri Girgin (2008) tarafından "Gazeteciliği meslek edinmiş kişilerin, haber konusu olarak seçtikleri konularda topladıkları ve kurallarına göre biçim verdikleri, yine gazeteciliği meslek edinmiş kitle iletişim araçlarının sorumluları tarafından seçilerek yazılı, görüntülü ya da sesli iletiler halinde, okuyucu, izleyici ya da dinleyiciye ulaştırılan bilgiler." şeklinde yapılmıştır.

Dünyada en fazla tanımlanan kavramlardan birinin haber olduğunu belirten Alankuş (2005), "yeni ve taze bilginin okur, dinleyici ve izleyiciye ulaştırılması haberdır" tanımının benimsenmesinden yanadır. Bunun nedeni olarak ise, bir olayın meydana gelmesinden çok olayın duyurulmasının haberle ilgili olmasını gösterir. Ancak, unutulmamalıdır ki her olay haber niteliği taşımaz, her haber de olaylar üzerine kurulmaz. Bir olayın ya da bilginin haber niteliği taşıması için; gerçek ve güncel olması, toplumun genelini ilgilendirmesi, dikkat çekicilik barındırması gerekmektedir (Birsen ve diğ., 2013).

Bu tanımlardan hareketle; haberin, bir olaya, fikre ya da soruna dayandığını, habere konu olacak olayın ise yeni, ilginç ve önemli olması gerektiğini ve haberin temel işlevi olan bilgilendirme yapmanın yanı sıra toplumu eğitmek ve eğlendirmek gibi görevlerinin de olduğunu söylemek mümkündür.

Kitle iletişim araçlarında yer alan haberler, bireyleri kişisel, yerel, yöresel, ulusal ve uluslararası düzeyde, toplumsal, siyasal, ekonomik ve kültürel yaşamdaki gelişmelerden bilgi sahibi kılarlar. Özetle haber, kişileri bilgilendirir, eğitir, eğlendirir, üzer, sevindirir, eyleme yöneltir ya da eylemden vazgeçirir (Girgin, 2008). Bu nedenle haber, dolayısıyla kitle iletişim araçları toplumsal hayatın yapı taşlarındandır.

II.2. Haberin Özellikleri

Haber kavramıyla ilgi birbirinden farklı pek çok tanım olsa da tüm dünyada geçerliliği olan ve neyin haber olup neyin haber olmadığını anlaşılmasını sağlayan bazı nitelikler vardır. Haberciler haber yaparken bu niteliklerden faydalanmaktadır (Alankuş, 2005). Bu nitelikler; gerçeklik, güncellik, ilginçlik, önemlilik, anlaşılabilirlik, yakınlık ve kısalıktır.

Haber, önemli toplumsal işlevlere sahiptir. Bu nedenle, haberin gerçeklikten uzaklaştırılmadan sunulması gerekmektedir. Haberde “gerçeklik” kavramı ile “görünen gerçeklik” kastedilmektedir. Habercinin görevi olayı araştırıp maddi gerçeği bulmak olarak değil, görünürdeki gerçekliği birebir yansıtmak olarak belirlenmiştir. Basın hukuku literatüründe de gerçeklik “Olayın kamuoyuna o günkü duruma ve iddialara uygun olarak duyurulması.” şeklinde tanımlanmıştır. Haber yazım tekniğinin ve haberciliğin temel ilke ve kurallarına uygun yazılmış, haber kaynağı gerçek olan ve görünür gerçekliği tanımlayan haberler gerçeğe uygun haberlerdir (Gürcan ve diğ., 2012).

Güncellik, haberin zamansal yakınlığını ifade eder. Yani güncellik haberin bugünkü yaşam koşulları, toplumsal ilgiler ve beğenilerle ilgili bulunmasıdır. Bir haberin “güncel” olarak nitelendirilebilmesi için ya yeni gerçekleşmiş ya da yeni fark edilmiş olması gerekmektedir. Eski bir olay ya da söylemin yeni fark edilmesi veya eski bir söylem ya da olayla ilgili yeni bir gelişmenin olması haberi güncel kılar (Gürcan ve diğ., 2012). Güncellik özellikle televizyon ve radyo haberlerinde büyük önem taşır (Alankuş, 2005).

Haberin konusunun bir ilginçliği bulunmalıdır. Haberin okunurluğunu artıran ilginçlik özelliğini, haberin diğer unsurları ile bağdaştırmak mümkündür (Gürcan ve diğ., 2012). Haberde sıradanlıktan kurtulmak ve dikkat çekmek adına ilginçliğe başvurulur. Haber dilinde ilginçliğin belleklere yerleşmiş en belirgin tanımını, New York Sun'da

gazeteci John Bogart, 1880 yılında, "Köpek insanı ısırırsa haber değil; insan köpeği ısırırsa haberdir." diyerek yapmıştır (Girgin, 2008). Bu söylemden de yola çıkarak olağan dışı her şeyi "ilginç" kabul etmek mümkündür.

Haberleştirilecek olayın belirli bir öneminin olması gerekmektedir. Hatta bu önemlilik, haberin gazete sayfaları arasında ya da televizyon haberlerindeki sıralanışı da etkilemektedir (Gürcan ve diğ., 2012). Bir olay, toplumsal, siyasal, ekonomik ya da kültürel yaşamı doğrudan etkiliyor ve bu alanlarda herhangi bir gelişmeye ya da değişmeye yol açıyorsa önemli kabul edilir (Girgin, 2008). Bu ölçütler doğrultusunda belirlenen en önemli haber, gazetenin birinci sayfasında manşetten, radyo ve televizyonda ise ilk haber olarak verilmektedir (Gürcan ve diğ., 2012).

Anlaşılabilirlik, haberin en önemli özelliklerinden biridir. Bu anlaşılabilirliğin sağlanmasında ise haberde kullanılan dil büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, haberde yalın bir dil kullanılmalı, herkes tarafından bilinen sözcükler tercih edilmeli, herkesin bilemeyeceği sözcüklerin kullanılması gerekiyorsa bu sözcükler açıklamayla verilmeli, karmaşık ve uzun cümleler değil kısa ve basit cümleler tercih edilmelidir. Ayrıca, haber metni kurgulanırken olaylar sırasıyla ve bütünlük arz edecek biçimde ve gereksiz ayrıntılardan kaçınılarak anlatılmalıdır. Öyle ki haber okunduktan, dinlendikten ya da izlendikten sonra verilmiş bilgilerin yeterliliği nedeniyle, ilgili hiçbir soru sorulmayacak biçimde işlenmiş olmalıdır (Girgin, 2008).

Haberin nerede meydana geldiği ile ilişkili olan yakınlık ögesi, insanların doğalarından kaynaklanan bir özelliğe işaret etmektedir. İnsanlar doğaları gereği, yakın çevrelerinde olan olaylarla ilgilenir ve bunlara karşı merak duyarlar. Yakınlık yalnızca coğrafi değil, aynı zamanda duygusal anlamda da kullanılabilir. Din, ırk, dil, sınıf gibi faktörler duygusal yakınlıkta önemli rol oynar. Bu, haber değeri açısından da aynıdır. Ya-

kınlık unsuru bir haberin bünyesinde mevcut ise, o haber halkın dikkatini üzerine çekecek bir olayı anlatmaktadır (Gürcan ve diğ., 2012; Alankuş, 2005).

Okurun verilmek istenilen bilgiye hızlı ulaşmasını sağlamak adına haberde kısalık oldukça önemlidir. Haberde, gereksiz tekrarlardan ve uzun süslemelerden kaçınmak gerekir. Aksi durumda okuyucunun habere olan ilgisi dağılacaktır.

II.3. Konularına Göre Haber Türleri

Bilginin hızlı yayılımı ile birlikte dünyanın gelişimini anlayabilmenin ve onu yorumlayabilmenin yolu uzmanlaşmaktan geçmeye başlamıştır. Daha önceleri bir tek başlık altında değerlendirilen ve adlandırılan birçok meslek zamanla ayrı ayrı meslekler ve disiplinler olarak adlandırılmaya başlanmış ve haberler de gerek muhabirler gerekse haber çeşitleri olarak bu uzmanlaşmadan etkilenmiştir (Birsen ve diğ., 2013). Bu çalışmada, ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkan ve şekillenen bu haber türleri konularına göre on başlık altında incelenmiştir.

II.3.1. Ekonomi Haberciliği

Küreselleşen dünyanın itici gücü bilgi teknolojisi ve onun etkisi ile yaygınlaşan küresel ekonomidir. Küreselleşme ile ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerinde genişlemesi ekonomiyi eskisinden çok daha fazla bireyin hayatına sokmuştur (Birsen ve diğ., 2013). Ekonominin geniş kitlelerin hayatını etkiler vaziyete gelmesiyle de ekonomi ile ilgili bilgilere ulaşma çabası artmıştır. Kitlelerin bu bilgilere en hızlı şekilde ulaşmasını sağlayan ise kitle iletişim araçları olmuştur.

Modern dünyada, insanın olduğu her yerde para, paranın olduğu her yerde de ekonomi haberi vardır. Dünya ekonomisi öylesine birbirine geçmiş bir vaziyettedir ki ABD’de yaşanan ekonomik bir gelişme Türkiye’de yaşayan bir köylüyü ilgilendirir

duruma gelmiştir. Bu nedenle de dünyanın her yerindeki ekonomik gelişmeler ekonomi haberlerinin konusu olmuştur (Vural ve diğ., 2013).

Ekonomi muhabirinin ekonomi konusunda eğitim almış olması gerekmez ancak ekonomi konusunda temel bilgilere hâkim olması önemlidir. Ayrıca, ekonomi haberlerini anlaşılır kılmak adına da muhabire önemli görevler düşmektedir. Muhabirin görevi anlaşılması güç ekonomik terim ve durumları halkın anlayabileceği şekilde sadeleştirerek sunmaktır.

II.3.2. Polis- Adliye Haberciliği

Kitle iletişim araçlarının ilgi çeken haberleri çoğu kez, polis ve adliye alanlarından gelen haberlerdir. Medya gündeminin en sıcak ve en güncel gelişmelerinin polis ve adliye alanlarında yaşanıyor olması bu alana ilginin yoğun olmasına neden olmaktadır (Vural ve diğ., 2013). Bu nedenle bütün haber kuruluşlarında polis adliye muhabirliği kurumsallaşmış birimlerdir. Polis-adliye haberleri herkes tarafından yakın ilgi gören bir haber türü olması nedeniyle, yayın kuruluşlarının gündemi en yoğun servisleridir. En dinamik, şaşırtan, ilgi çeken haberler, bu uzmanlık dalının imzasını taşımaktadır. Cinayetler, suikastlar, kaçakçılıklar, taciz ya da tecavüzler, hırsızlıklar, yolsuzluklar, usulsüzlükler, intiharlar, kazalar, gasplar, protesto eylemleri, haksızlıklar, rüşvetler, soygunlar gibi polisin müdahalesini ve hukukun devreye girmesini gerektiren her tür olay polis-adliye haberciliğinin ilgi ve çalışma alanı içine girmektedir. Emniyet ve adliye kayıtlarına geçen bu tür yüzlerce örnek olayla ilgili haberleri araştırın, bilgi ve belgelerine ulaşın, bunları haber metni olarak tasarlayan, yazan ve sunan muhabirlere, polis-adliye muhabiri denilmektedir (Vural ve diğ., 2013).

II.3.3. Sağlık Haberciliği

İnsanlık tarihinin en başından beri toplumu oluşturan bireylerin ilgilendiği konulardan biri de sağlıktır. Bireyin bilgi arayışı içinde önemli yer tutan sağlık bir habercilik alanı olarak insanların sağlık konusunda bilgilendirilmesi gereken konuların, toplumsal ve kişisel sağlıkla ilgili konuların basın-yayın ortamında sunulmasıdır (Birsen ve diğ., 2013). Tıp alanında yaşanan gelişmeler, salgın hastalıklar, devletlerin sağlık politikaları ve bu alandaki yasalar bu haberlerin konusunu oluşturmaktadır. Diğer haber türlerinde olduğu gibi belli uzmanlık alanlarında yapılan bu haberlerin halka aktarımında, haberin terimlerden olabildiğince arındırılması ve anlaşılır hale getirilmesi oldukça önemlidir.

II.3.4. Bilim ve Teknoloji Haberciliği

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin giderek ucuzlaması, bu teknolojilerle ilgili uygulamaların giderek artması, hayatı kolaylaştıran bu araçlara dönük talepleri artırmaktadır. Bu nedenle toplumdakiler bilim ve teknoloji alanındaki bilgilere yoğun ilgi göstermekte ve bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeleri, yine bilimin ve teknolojik gelişmelerin sağladığı imkânlar doğrultusunda büyük bir hızla öğrenebilmektedirler (Birsen ve diğ., 2013). Bilim ve teknoloji alanında yaşanan tüm yenilik ve gelişmeler bu tür haberlerin konusudur. Bilim ve teknoloji alanında çalışan muhabirler dünyada bu alanda yaşanan tüm gelişmeleri takip etmelidir.

II.3.5. Eğitim Haberciliği

Temel eğitimin zorunlu olması, iş bulmada eğitimin belirleyici olması toplumun eğitim konusuna özel bir ilgi duymasına neden olmaktadır. Eğitim haberciliği, eğitim ile ilgili bilgilerin topluma sunulmasıdır (Birsen ve diğ., 2013). Eğitim ile ilgili yasal düzenlemeler, ÖSYM VE MEB tarafından yapılan merkezi sınavlarla ilgili tüm

gelişme ve yenilikler bu haber türünün konusudur. Eğitim ile ilgili haberler toplumun her kesiminin ilgisini çekmektedir. Bu nedenle muhabir gündemi daima takip etmeli ve haberlerinde herkese hitap edebilecek bir dil kullanmalıdır.

II.3.6. Spor Haberciliği

Spor, günümüzde farklı yapıda insanları bir araya getiren, belirli bir zaman dilimi içerisinde bir bütün olarak toplayabilen ve bu görüntüsü ile bir siyasi partinin, derneğin ya da bir kurumun başaramadığı bütünsel birlikteliği oluşturan bir güç konumundadır (Vural ve diğ., 2013). Bu nedenle, medya kuruluşlarının yayın politikalarını belirlemede sporun çok önemli bir yeri vardır ve sporun medya için en önemli ürünü de sporun haberidir (Birsen ve diğ., 2013).

Bireylerin gerek izleyici, tüketici gerekse katılımcı olarak yaşantısının bir parçası olan spor, gördüğü ilgi ve sonucunda ortaya çıkan etki nedeniyle önemli bir medya ürününe dönüşmüştür. Spor haberciliği, toplumun yoğun ilgi gösterdiği bu alana ilişkin talepleri karşılamak üzere ortaya çıkmış bir gazetecilik uzmanlık alanıdır (Vural ve diğ., 2013). Spor haberleri, basında en fazla ilgi gören haber türleri arasında yer almaktadır. Ulusal gazetelerdeki spor sayfalarının yanı sıra televizyonlardaki haber bültenlerinde de spora mutlaka yer verilmekte ve birçok spor programı hazırlanmaktadır. Spor haberlerinde, skor vermenin yanında maç öncesi, sporcuların ve taraftarların nabzını tutmaktan, maç sonrası gelişmelere kadar, sporcuların özel yaşamlarından kamp çalışmalarına uzanan geniş bir yelpazede haberler verilmektedir (Vural ve diğ., 2013).

Spora gösterilen bu yoğun ilgi sonucu sadece spor haberleri yapan gazeteler ve televizyon kanalları kurulmuştur.

II.3.7. Magazin Haberciliği

Bulvar veya diğer adıyla magazin gazeteciliği, günümüz gazeteciliğinde çok yaygın olarak görülen bir gazetecilik türüdür (Çakır, 2007). Habercilik türleri içinde belki de en çok ilgi çeken tür olan magazin haberciliği, kamuoyunu bilgilendirmekten çok, hoşça vakit geçirmesini sağlamaktadır (Vural ve diğer., 2013).

Bol resimli, büyük puntolu, fakat az haberin yer aldığı sayfa düzenli magazin gazetelerinin anlatımı genellikle çok basittir. Haber konuları ise çok çeşitlidir. Sosyete dedikodularından, sanatçıların yaşamına, basit sokak cinayetlerinden, hayat pahalılığına, yemek tariflerinden, yıldız fallarına kadar pek çok konuda magazin haberi yapılmaktadır (Çakır, 2007).

II.3.8. Kültür- Sanat Haberciliği

Kültür sanat haberciliği, “Dünya ve ülke çapında yaşanan kültür sanat olaylarının topluma bildirilmesi ve halkın haberdar edilmesidir” (Birsen ve diğer., 2013). Tüm sanat dallarında yaşanan gelişmeler kültür-sanat haberciliğinin kapsamına girmektedir.

Bu alanda çalışacak muhabirin kültür ve sanatın her alanında bilgi sahibi olması gerekmektedir. Ayrıca, yabancı dil bilgisinin olması, iyi bir okur olması, kültür ve sanat gündemini yakından takip etmesi bu alanda çalışacak muhabiri başarılı kılacak etmenlerdir.

II.3.9. Politika Haberciliği

Politika bireyin ve toplumun yaşamına doğrudan ya da dolaylı etki eden önemli bir toplumsal kurumdur. İşte bu nedenle politikanın ilgi alanı içinde kalan her şey toplumu ilgilendirmektedir. Politikanın sahip olduğu bu etki onu önemli bir haber alanı haline

getirmektedir. Bu doğrultuda ortaya çıkan uzmanlık alanı ise politika haberciliğidir. Politika haberciliği, “Ülke yönetimini ve uluslararası ilişkiler bağlamındaki işleri ve toplumu ilgilendiren her türlü durum ve faaliyeti haber olarak ele alıp işleyerek okura sunan uzmanlık alanı”dır (Birsen ve diğ., 2013).

Gazetelerin özellikle politikaya ayrılmış sayfaları vardır. Genellikle birinci sayfalarının önemli bir kısmını politika haberleri kaplar. Aynı zamanda gazetenin durumuna göre içeride iki ya da üç sayfa sadece politikaya ayrılır. Radyo, televizyon gibi kitle iletişim araçları haberlere öncelikle politika haberlerini vererek başlar. Bu durum, politika haberciliğinin Türkiye’de ne denli önemli bir yer tuttuğunu görmemiz açısından önemlidir (Vural ve diğ., 2013).

Politika haberleri “İç Politika Haberleri” ve “Dış Politika Haberleri” olmak üzere iki gruba ayrılarak incelenir. Bir ülkede hükümet, cumhurbaşkanlığı, başbakanlık, devlet başkanlığı, siyasal partiler, yerel yönetimler gibi politik güç odaklarının etrafında gelişen her türlü haber, iç politika kapsamında değerlendirilebilir. Hükümetin icraatları, başbakan ve bakanlar kuruluna dair haberler, genel seçimler, siyasal partilere ilişkin gelişmeler, yerel seçimler, milletvekillerine dair gelişmeler ve haberler, belediyelerin icraatları ve faaliyetleri, yüksek yargının, siyasal alana ilişkin kararları, kamuoyunun politikaya ilişkin tepki ve eylemleri, iç politikanın konularındır. Yurt dışında yaşanan her türlü politik gelişme ise dış politikanın kapsamındadır. Başka ülkelerle ilişkiler, diğer devletlerin birbiriyle ilişkileri, uluslararası nitelik taşıyan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar, savaşlar, antlaşmalar ve anlaşmalar dış politikanın konularındır.

II.4. Haberin Yapısı

Haberin yapısı üç temel bölümden oluşur. Bu bölümler başlık, giriş ve gövdedir. Bu unsurlar kendi içlerinde içeriklerine, kullanım amaçlarına ve kullanım yerlerine göre çeşitlilik göstermektedir.

II.4.1. Haber Başlığı

Bir gazete ya da dergi sayfası ele alındığında ilk dikkati çeken öge, çoğunlukla haberin başlıklarıdır (Yüksel, 2001). “Başlık, bir haber veya yazının özeti, teması, en kısa bir cümle ile ifade edilmesidir.”. Başlık, yazının, tamamı okunmasa da içerdiği mana ve bilgiyi tam olarak belirtebilmektedir (Özbay, 2007). Bu nedenlerle, pek çok kişi, gazetenin tamamını okumak yerine sadece başlıklarını okuyarak genel bir bilgi edinmektedir. Başlıkların, haber metinleri gibi yazınsal boyutu vardır. Haber başlıkları, haberi yazan muhabir tarafından önerilse bile, gazetenin yönetim kadrosu ile sayfa tasarımcısının yönlendirmesi doğrultusunda biçimlenir. Bu yüzden haber başlıklarının verilmesi, gazetede ayrı bir çalışma gerektirmektedir (Yüksel, 2001). Bir yazıyı kısaltmak hem güç, hem zaman alıcıdır. Bir yazıyı başlık oluncaya kadar kısaltmak ise daha güçtür (Özbay, 2007). Bu nedenle başlık hazırlamak haber metni hazırlamak kadar zor ve hassas bir iştir. Haber başlığı hazırlanırken dikkat edilmesi gereken unsurlar vardır. Bu unsurlar şöyle sıralanabilir:

- Başlık kısa ve anlaşılır olmalıdır.
- Haber metni ile çelişmemelidir.
- Haber unsurlarını içermelidir.
- Abartılı olmamalıdır.
- Yorum içermemelidir.

-Haberin özünden uzaklaşılmalıdır (Gürcan ve diğ., 2012; Yüksel, 2001).

II.4.1.1. Haberde Başlık Kompozisyon Öğeleri

Haberde başlık kompozisyonunu oluşturan beş öge vardır ve her haberde bu öğelerin tümünün bulunması gerekmez. Bunlar üst başlık, ana başlık, alt başlık, ara başlık ve haber spotu şeklinde tanımlanır (Yüksel, 2001).

Gürcan vd. (2012), haber başlık kompozisyon Öğelerini şu tabloyla örneklendirmiştir:

<i>Üst başlık</i>	: <i>O artık taribe geçti.</i>
<i>Ana başlık</i>	: <i>Teşekkürler Elvan</i>
<i>Alt başlık</i>	: <i>Pekin'de, 10 bin metre yarışında Türkiye'ye gümüş madalya kazandıran Elvan Abeylegesse, 5 bin metrede de 15.42.74'lük derecesiyle ikinci olarak gümüş madalya kazandı.</i>
<i>Haber spotu</i>	: <i>Pekin'deki gururumuz, 5 bin metre finalde gümüşe koştu, Türkiye'nin yüzünü yine güldürdü. Elvan, son 150 metrede favori Defar'ı geride bıraktı, ancak Dibaba'yı yakalayamadı. Bir olimpiyatta iki madalya kazanan tek Türk oldu.</i>
<i>Haber metni</i>	: <i>Pekin Olimpiyatı'nda atletizmdeki yüz akımız Elvan Abeylegesse, 10 bin metreden sonra 5 bin metrede de gümüş madalya kazandı, bir olimpiyatta çifte madalya kazandıran ilk Türk sporcusu olarak bir kez daha taribe geçti. (...)</i>
<i>Ara başlık</i>	: <i>'Keşke koşmasaydım'</i>
<i>Haber metni (devam)</i>	: <i>Yarış sonrası tepkilerini dile getiren Elvan, "Kimse benden madalya beklemiyordu. Ama ben inanmıştım. Altın için koştum. Statta bayrak olmamasına çok üzülüm. Bilerek mi yapılıyor diye düşündüm. Burada 68 Türk sporcu vardı, biçbirini tribünde göremedim. Bayrak bulamayınca keşke yarışmasaydım diye düşündüm" dedi. (...) (Milliyet, 23 Ağustos 2008'den uyarlanmıştır).</i>

Şekil 1. Haber Başlık Kompozisyon Öğeleri Örneği

Haber başlık kompozisyon öğelerini daha iyi tanımayabilmek için özelliklerini incelemek gerekmektedir. Çalışmanın bu kısmında haber başlık öğeleri sırasıyla tanıtılacaktır.

Üst başlık, “Ana başlığın üzerinde ya da satır boşluklarına göre sağ ve sol yanında yer alan başlıktır.” (Yüksel, 2001). Ana başlığı tanımlayan, açıklayan özellikte ve çoğunlukla da 5-10 sözcüklü bir cümle halinde sunulur. Genellikle ince, zayıf yapılı, beyaz karakterli harflerle dizilir. Punto büyüklüğü olarak ana başlığın üçte biri oranına yakın olmalıdır (Yüksel, 2001).

Her haberin ana ya da temel bir başlığı bulunur. Ana başlık, haber metninin üzerinde bulunan ve genellikle haberi özetleyen ya da tanımlayan türde bir ifadedir (Gürcan ve diğ., 2012). Ana başlık, haberi okutan en önemli özelliktir ve bu nedenle özenle seçilmesi gerekir. “konferans yapıldı”, “.. toplantı yapıldı” gibi ifadeler yerine, daha göze çarpan ve dikkat çekerek haberi okutacak başlıkların seçilmesi, özel önem taşır (Yüksel, 2001).

Ana başlık, tam bir cümle yapısında olmayıp 3-5 sözcükten oluşan bir tümcedir. Ana başlık sayfa düzenine göre normalde bir, bazı haberlerde ise iki ya da üç satır olabilir. Puntosu ise yerleştiği sütuna göre ayarlanır. Genellikle kalın harflerden oluşturulur ve diğer başlıklardan daha iri puntoludur (Yüksel, 2001).

Alt başlık, ana başlığın altında yer alan, başlığı açıklayan özellikte, tam bir cümle yapısında olan bir haber yazısıdır. Üst ve ana başlığa göre daha küçük puntolu harflerle dizilir. Seçilen karakterler genellikle basık koyu renk veren harflerdir. Haberlerde ana başlık mutlaka kullanılırken, üst ya da alt başlık kullanılmayabilir (Yüksel, 2001).

Haber metinlerinde paragrafların arasında kimi zaman okuyucuyu rahatlatmak, uzun haber metinlerinde okuyucunun aradığını bulmasını sağlamak, haberdeki farklı unsurların birbirinden ayrılmasını sağlamak, tek düzeliği ortadan kaldırmak ve haberde görsel bir başlık dengesi kurmak gibi amaçlarla ara başlıklar kullanılır. Ara başlıklar, bir

haber paragrafını 3-5 sözcükte tanımlayan, genellikle tam bir cümle yapısında olmayan yardımcı bir başlık türüdür (Gürcan ve diğ., 2012).

Haberin 15-20 sözcükten oluşan özet ifadesi ya da haberin okunmasını sağlayacak ilgi çekici anlatımlara spot denir. Genellikle haberlerin girişlerinde ya da sayfa tasarımına göre haber içerisinde uygun bir yere, haber metninden 4 ya da 6 punto daha büyük harflerle ve ayrı yazı karakterleri ile yazılan ifadelerdir. Spotlar, haberlerin en önemli ayrıntılarının ön plana çıkarıldığı haber girişleri şeklindedir ve bu yapıyla haber girişlerinin yapması gereken işlevleri üstlenir (Yüksel ve diğ., 2010).

II.4.2. Haber Girişi

Haber metninde yer alan ilk paragraf haberin girişidir. Bir haberin en önemli kısmı kuşkusuz girişidir. Bir haberin girişi, okur/izleyiciye iki şey verir: Haber ne olduğuna ilişkin bilgi ve okur/izleyicinin haberin devamını izlemesi için merak duygusu (Alankuş, 2005). Giriş yazımı açısından değişik teknikler vardır. Bunlar genel olarak flaş giriş, tek olaylı giriş, çok olaylı giriş, alıntılı giriş, yığma giriş, renkli giriş ve sorulu giriştir.

II.4.3. Haber Gövdesi

Bir haberde, girişte kullanılan ifadelerin açıldığı ve haberin detaylandırıldığı bölüme haber gövdesi denir. Habere ilişkin bilgilerin tamamı bu bölümde aktarılır. Haber gövdesinin haber yazım kuralları çerçevesinde oluşturulması haberi anlaşılır kılacaktır.

II.5. Haber Yazımı

Haber yazımı, ustalık isteyen oldukça incelikli bir iştir. Çünkü bir haberi okunur kılan ve anlaşılmasını sağlayan onun iyi yazılmış olmasıdır. Doğru şekilde kurgulanmış ve düzgün bir dille yazılmış haber, iletisini okura kolayca ulaştırabilir.

II.5.1. Haber Kurgusu

Haber kurgulamak, haber niteliği taşıyan bir iletiyi uygun yöntem ve tekniklerle biçimlendirmek ve bir haber metni hâline getirmektir.

Haber metni kurgulanırken belli unsurlara dikkat etmek gerekir. Bu unsurları şöyle sıralayabiliriz:

- Haber anlaşılır ve ilgi çekici bir şekilde kurgulanmalıdır.
- Haberde olaylar belli bir gelişim seyri içinde ve bütünselliği bozulmadan verilmelidir.
- Haber kurgulanırken yorum yapmaktan kaçınılmalıdır.
- Haberde olaylar sebep-sonuç ilişkisi gözetilerek yansıtılmalıdır.
- Haber, okuyucuyu aydınlatacak biçimde kurgulanmalı. Haber okuyucunun kafasında bir olay ya da olguyla ilgili soru işareti bırakmayacak şekilde kurgulanmalıdır.
- Haberle ilgili kişiler iyi bir şekilde tanıtılmalı (Yüksel, 2001).
- Haberde yer verilen olay ya da olguyla ilgili farklı görüşler varsa, haberde bu görüşlere mutlaka yer verilmelidir (Çifçi, 2011).
- Haber kaynağı mutlaka belirtmeli, riske girilmemelidir (Yüksel, 2001).

II.5.2. Haber Dili

Kitle iletişim araçlarının temel işlevi haber vermektir. Kitle iletişimin istenilen biçimde gerçekleşebilmesinin ve haberin alıcıya doğru bir şekilde iletilmesinin ön koşulu ise uygun dil kullanımınıdır. Kamuya bilgi veren kurumsal haber kaynaklarının bir haber cümlesini kurarken dikkat etmesi gereken birtakım kurallar vardır (Çifçi, 2011). Bu kuralları şöyle sıralayabiliriz:

- Haber metinleri yazım kuralları gözetilerek yazılmalıdır.

- Metindeki yabancı kelimeler açıklanmalı, haberi okuyanlar/dinleyenler sözlüğe bakmak zorunda kalmamalıdır (Yüksel, 2001).
- Haber metninde kaba, küfürlü kelimelere ve argoya yer verilmemelidir.
- Haber metninde belirsizlik ifade eden sözcükler yerine daha somut anlatımlar tercih edilmelidir, Örneğin "bir süre" yerine, tanımlı bir süre verilmelidir (Yüksel ve diğ., 2010).
- Basitlik haber dilinin egemen unsurudur. Yazılar, en düşük kültür seviyesine sahip olan okurun anlayabileceği şekilde kaleme alınmak zorundadır (Gaillard, 1989)
- Bir cümlede sadece bir fikre yer vermelidir (Yüksel, 2001).
- Olaylar, fikirler, sorunlar haber yapılmak için özetlenerek, hikâye edilerek verilmelidir (Birsen ve diğ., 2013).
- Uzun cümleler, bitmek bilmeyen tanımlamalar habere olan ilgiyi azaltacağından, haber metni kısa ve öz cümlelerle yazılmalıdır. Yapılan araştırmalar, anlaşılır haberlerin yüzde 75'inin 20 kelimeyle, yüzde 17'sinin 40 kelimeyle anlatılan haberler olduğunu ortaya koymaktadır (Alankuş, 2005)
- Metinde tasvirler az sayıda sıfatla yapılmalıdır. Haber cümlesinde tasvir edilen ayrıntılar, okuyucu üzerinde duygusal etki bırakarak haberin niteliğini ve amacını değiştireceği gibi, dikkatin başka noktalara yönelmesine de yol açabilir (Çifçi, 2011).
- Habere yorum getirilmemelidir. Haber yazılırken, öznel cümleler kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Haber metninde haberin kaynağı mutlaka belirtilmelidir.
- Haber birinin ağzından aktarıyormuşçasına yazılmalıdır (Yüksel, 2001).

-Haber metninde sıradan ve klişeleşmiş ifadelerin kullanımından kaçınılmalıdır. Bu metni sıkıcı kılar ve metnin okunurluğunu azaltır.

-Haberde kullanılan ifadeler anlaşılır olmalı ve kesin bir dille yazılmalıdır.

-Haber dilinde genellikle geçmiş, şimdiki zaman ve gelecek zaman kullanılır.

Haber metninde dikkat edilmesi gereken metinlerde kullanılan zaman ifadelerinin aynı formatta olmasıdır. Örneğin metnin bir cümlesinde görülen geçmiş zaman, diğer cümlesinde duyulan geçmiş zaman kullanılmamalıdır.

-Haberde gereksiz bilgilere yer verilmemelidir.

-Belli bir uzmanlık alanını ilgilendiren, terimler ve karmaşık ifadeler içeren metinler sadeleştirilmelidir. Haber dilinin sade olması önemlidir.

III. BÖLÜM: ANLAM TÜRLERİ

Çalışmanın bu bölümünde, anlam ve anlam türleri konusuyula ilgili çeşitli araştırmacı görüşlerine yer verilmiştir. Öncelikle, bu konuyla ilgili tartışmalı kısımlar vurgulanmış ve konuyla ilgili kuramsal alt yapı oluşturulmaya çalışılmıştır. Sonrasında ise konuyla ilgili ayrıntılı çalışmalardan biri olması sebebiyle bu çalışmada gazetelerdeki politika haberlerinin içerdikleri değişmece anlam türleri doğrultusunda sınıflandırılmasında esas alınan Uğur'un (2003) anlam türleri sınıflandırılmasına yer verilmiştir. Bölümün sonunda değişmece anlam içerebilen birimler olması sebebiyle "Kalıplaşmış Dil Birimleri" başlığına yer verilmiş ve bu birimler çeşitli araştırmacıların görüşleri doğrultusunda kısaca tanıtılmıştır.

III.1. Anlam Kavramı

Anlam ve anlam türleri konusu anlambilimin en önemli araştırma konularından biridir. "Anlambilim adlı araştırma alanı doğrudan *anlam*'a yöneldiği, onu incelediği halde *anlam*'ın ne olduğu, nasıl tanımlanabileceği ya da bu terimin kullanılıp kullanılmayacağı üzerine bugünkü dilbilimciler bir türlü birleşmemekte, birbirinden ayrı görüş ve terimlerle konuyu açıklamak istemektedirler." (Aksan, 2007). Çeşitli araştırmacılara ait bazı anlam tanımları şu şekilde sıralanabilir: "Bir sözlükte, bir sözcüğe eklenen öteki sözcükler."; "Bir nesnenin bir dizge içindeki yeri."; "Bir sözcüğün duygu değeri."; "Bir nesnenin, gelecekteki deneyimlerimiz içindeki pratik sonuçları."; "Bir simgeyi kullananın gerçekte belirttiği şey."; "Dildeki bir birimin aktardığı ya da uyandırdığı kavram, tasarım, düşünce; içerik"; "Anlam, dile ilişkin gündelik deneyimlerimizin dolaysız ve temel bir verisidir."; "Anlam; dil dizgesinin, çerçevesi kesin sınırlarla çizilemeyen, sonsuz ilişkiler örgüsüne ve bağlantısına sahip bir *düzeyidir.*" (Aksan, 2007; Vardar ve diğ., 1998; Tamba-Mecz, 1998; Eker, 2010). Bu tanımlardan yola çıkarak *anlam*'ın dildeki göstergelerin insan zihninde

uyandırdığı izlenim olduğunu ve bu kavramın sınırlarının net bir şekilde çizilmesinin oldukça güç olduğunu söylemek mümkündür.

Araştırmacıların, anlam kavramında olduğu gibi anlam türleri konusunda da farklı sınıflandırmalar ve tanımlamalar ileri sürdükleri görülmektedir. Ayrıca kullanılan terimler bakımından da farklı tercihler söz konusudur. Bu farklı sınıflandırmaların ve terimlerin temelinde yorumlama farklılıkları yatmaktadır. Çünkü anlambilim çalışmaları ülkemizde oldukça yenidir ve bu çalışmaların çoğu başka dillerden çeviri esasına dayanmaktadır.

Sözü edilen durumun daha iyi anlaşılabilmesi amacıyla, alan yazında çalışan bazı araştırmacıların konuyla ilgili yaklaşımlarına kısaca değinmekte yarar vardır.

III.2. Araştırmacıların Anlam Türleri Konusundaki Tanımlama ve Sınıflandırmaları

Araştırmacıların anlam türlerinin tanımlanması ve sınıflandırılması hususunda farklı görüşler öne sürdükleri daha önce belirtilmişti. Bu konudaki farklı araştırmacı görüşleri şu şekilde sıralanabilir:

Dil ve dil bilgisi alanında yaptığı çalışmalarla tanınan Gencan (2001), “Dilbilgisi” adlı eserinde anlam türleri konusuna “Sözcüklerde Anlam Kerteleri” başlığında yer vermiş ve sözcüklerin kullanıldıkları yerlere göre aldıkları anlamları başlıca şu şekilde sıralamıştır: “Konuluş anlamı”, “Kullanış Anlamı”, “Terim anlamı” ve “Değişmece anlamı”. Bu anlamlar şu şekilde tanımlanmıştır: Konuluş anlamı, her sözcüğün ilk anlamı; kullanış anlamı, sözcüklerin sözlüklerdeki anlamları; birçok sözcüğün konuluş ve düz kullanım anlamı; terim anlamı, sözlük anlamlarından az çok kaymış bir sözcüğün bir bilim, bir sanat kavramına ya da bir araca ad olarak kullanılması;

değişmece anlamı, sözcüğün kendi anlamından büsbütün kayarak, başka bir sözcüğün yerinde kullanılmasıdır (Gencan, 2001).

Anlam bilim konusunda çalışan önemli araştırmacılardan biri olan Aksan (2007), sözcüklerin anlam açısından değişik özellikleri olduğunu belirtmiş ve sözcüklerin “göndergesel anlamlar”ı ile “duygusal anlamlar”ının birbirinden farklı olduğuna dikkat çekmiştir. “Anlam Anlayışımız” başlığı kendi içinde beş başlığa ayrılarak incelenmiştir. Bu başlıklar sırasıyla: “Temel Anlam”, “Yan Anlam”, “Aktarmalar”, “Benzetme” ve “Çokanlamlılık”tır. Kitapta temel anlam tanımı şu şekilde yapılmıştır: “Bir ses birleşiminin başlangıçta yansıttığı, ilk ve asıl kavrama biz temel anlam adını veriyoruz” (Aksan, 2007). Temel anlam konusunda verilen örneklerden biri “diş” sözcüğüdür. Sözcüğün “ağzımızdaki sert ve ısırma yarayan organlardan her biri” anlamında kullanıldığında temel anlam taşıdığı belirtilmiştir (Aksan, 2007).

Aksan’ın yan anlam tanımı ise şu şekildedir: “Bu terimle dile getirilen, belli bir ses birleşiminin, sözcüğün, temel anlamının yanı sıra edindiği bir başka anlam, yansıttığı yeni bir kavramdır” (Aksan, 2007). Yan anlamla ilgili olarak verilen örneklerden biri “okumak” sözcüğüdür. Sözcüğün temel anlamı dışında “öğrenim görmek”, “şarkı ya da ezgi yorumlamak” şeklinde yan anlamlar kazandığı belirtilmiştir (Aksan, 2007).

Türk dili ve kültürü ile ilgili çeşitli çalışmalara inza atmış olan Bozkurt (2010), düz anlamı “Kavram, bir sözcüğün, bellekteki görüntüsüdür. Ancak sözcüklerin bellekteki görüntüleri kesin değildir. Kavram aynı ve tek dizgede kaldığı sürece, tartışmasız olarak ilk aklımıza gelen kavram, göstergenin düz anlamıdır.” biçiminde tanımlarken konuyla ilgili olarak “baş” sözcüğünü örnek vermiştir. Bozkurt (2010) “baş” sözcüğünün düz anlamının “kafa” olduğu ancak bunun yanı sıra sözcüğün çeşitli yan anlamlarının da olduğunu belirtmiştir. Yan anlamı ise “bir sözcüğün düz anlamından başka

anlam taşıması” şeklinde tanımlamıştır (Bozkurt, 2010). Konuyla ilgili olarak verilen örnek sözcüklerden biri “kahve” sözcüğüdür. Sözcüğün anlamları şöyle sıralanmıştır: 1. Kahve bitkisinin çekirdeği, 2. Kavrulmuş, öğütülmüş, pişirilmiş durumdaki kahve ve çekirdeği, 3. Bu çekirdekten yapılmış içecek, 4. Kahve içilen yer, kahve evi (Bozkurt, 2010). Mecaz anlamı ise “bir sözcüğün gerçek anlamdan başka bir anlamda kullanılmasıdır” diye tanımlayan Bozkurt (2010), “dişli kadın”, “burnu havada”, “eli sıkı” gibi örnekler sıralamıştır.

Anlam türleri konusuna değinen bir başka araştırmacı olan Güneş’in (2001) temel anlam tanımı ise şöyledir: “Kelimelerin ortaya çıktığı dönemdeki ilk ve asıl anlamına denir. Başlangıçta her kelimenin tek bir varlığı bildirmekle görevli olduğu kabul edilmektedir. Mesela ‘göz’ kelimesinin temel anlamı ‘görme yeteneği olan canlılarda bulunan bir organ’ kavramından ibarettir” Güneş, yan anlam konusunda ise şu bilgileri vermektedir: “Bir kelimenin temel anlamına ek olarak kazandığı öteki anlamlarına denir. Yan anlamların çoğu, benzerlik ilişkisinden hareket edilerek; bir kavramın, kendisine benzeyen başka bir kavramın yerine kullanılması sonucunda ortaya çıkmıştır” (Güneş, 2001). Buna örnek olarak “boğaz” sözcüğü gösterilebilir. Sözcüğün temel anlamı “yutak”tır. Sözcüğün yan anlamları ise şöyledir: “dar kısım”, “iki dağın arası” ve “obur” (Güneş, 2001).

Türk dil bilgisi ve yabancılara Türkçenin öğretimi konularında çalışmış olan Hengirmen (1998) temel anlamı; “Sözcüklerin ilk oluşturdukları dönemde gösterdikleri ilk kavrama temel anlam denir.” biçiminde tanımlamıştır. Sözcüğün temel anlamlarının yanı sıra edindiği başka anlamlara ise yan anlam denildiğini belirtmiştir.

Önemli dil bilimi araştırmacılarından biri olan Kıran’ın (2002) düz anlam tanımı şöyledir: “Bir sözcüğün mantıksal, değişmez, nesnel anlamına düz anlam denir.”

Yan anlam tanımı ise şu şekildedir: “Bir sözcüğün düz anlamına kullanım sırasında katılan ve iletişimde bulunanların tümünce algılanamayan, ikincil kavramalara, imgelere, öznel izlenimlere vb. ilişkin duygusal, coşkusal ikincil anlamlardır”.

Genel dil bilim ve Türkiye Türkçesi üzerine çalışmalar yapan önemli araştırmacılardan biri olan Eker (2010) ise sözlüklerde sözcüklerin ilk olarak, temel ya da en yaygın anlamlarının açıklandığı belirtilmiş ve temel anlamın genelde en yaygın anlam olduğuna vurgu yapılmıştır. Yan anlam tanımı ise şöyledir: “Sözcüğün, temel anlamla ilişkili, edindiği bir başka anlam, yansıttığı yeni bir kavramdır”. Eker’in (2010) mecaz tanımı ise şöyledir: “Mecazlar, bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda, başka bir sözcük yerine kullanılan sözcüklerdir” .

Anlam türleri konusunda görüş bildiren araştırmacılardan biri olan Bilgin (2006) ise farklı bir adlandırma tercih etmiş ve sözcüğün anlamı “çekirdek anlam” ve “yan anlam” şeklinde ikiye ayırmıştır. Bilgin, sözcüğün ilk ve temel anlamı çekirdek anlam olarak tanımlarken bu tarz kullanımların çokanlamlı sözcükler için geçerli olduğu belirtmiş ve bu ayrımın nedenin sözcüğün ilk anlamlarının sözcüğün sonradan kazandığı anlamlardan ayırmak için kullanıldığına dikkat çekmiştir. Bilgin, “yan anlamı” ise belirli ilişkilerden yola çıkarak bir sözcüğe yüklenen yeni anlam olarak tanımlanmıştır (Bilgin, 2006). Yan anlam konusunu iki başlıkta incelemiştir. Bunlar “Değişmecesiz Yan Anlam” ve “Değişmeceli Yan Anlam”dır. “Değişmecesiz Yan Anlam” başlığına bir sözcüğün, gerçek anlamına bağlı olarak, anlattığı kavramın sürekli, adı durumundaysa değişmecesiz yan anlam taşıdığı söylenmiştir. Bu konu “burun” sözcüğüyle örneklendirilmiştir. Burun sözcüğü gerçek anlamıyla “Kimi canlılara özgü, çıkıntılı, iki delikli solunum ve koklama organı.” olarak tanımlanmıştır. Sözcüğün “Ayakkabının burnu” gibi bir örnekte “çıkıntılı” niteliğiyle cansız bir varlık için kullanıldığı belirtilmiş ve burada değişmecesiz bir yan

anlam olduğu vurgulanmıştır. Daha sonar değişmece sözcüğünün sözlüklerdeki şu tanımına yer verilmiştir: “Bir sözcüğün ya da sözcükler topluluğunun gerçek anlam dışında, bir anlam inceliği elde etme, söyleyişi daha çarpıcı kılma ereğiyle, bir başka anlamda kullanılması.” Bu tanımdan yola çıkarak değişmece anlamın, yukarıdaki tanıma uyan anlam taşıyan sözcük olduğu belirtilmiştir (Bilgin, 2006).

Dil bilimi alanında önemli çalışmalar ortaya koyan Kılıç (2009) ise, düz anlamın aynı zamanda kavramsal anlam olarak da kullanıldığını belirtmiş bunun nedeni olarak da düz anlamın aynı zamanda bir göstergenin kavramsal içeriği olduğunu vurgulamıştır. Sözcüklerin anlamları ile ilgilenen kişilerin ilk başvurdukları şey, bir sözcüğün düz ya da kavramsal anlamını yakalamak olduğunu dile getiren Kılıç, “Yan anlam”ın ise düz anlamdan ayrı bir sözcüğün ikincil anlam olduğunu, dolayısıyla düz anlamdan sonra geldiğini söylemiştir.

Kılıç (2009), yan anlamın ise, bir sözcüğün, bir dilsel birimin, düz anlamının dışındaki ya da ötesindeki o sözcüğü dillendiren kişinin, duygusal yorumlaması ve değerlendirmesi gibi niteliklerin toplamı olduğunu belirtmiş ve bir sözcüğün temel anlamına bağlı olarak okuyucu ve dinleyici üzerinde oluşturmuş olduğu her bir izlenimi yan anlam olarak tanımlamıştır.

Anlam türleri konusuyla ilgilenen dil bilimcilerden olan Huber (2008), sözcükte anlam konusunu düz anlam ve yan anlam olmak üzere ikiye ayırarak incelemiştir. Huber, düz anlam ve yan anlamı şu şekilde tanımlanmıştır: “Sözcükler bir yandan kavramı dile getirirken bir yandan da belli bazı duyguları, beğenileri canlandırabilir. Bu durumda, dile getirilen kavrama düz anlam, çağrışımsal anlamaysa yan anlam denir”.

Türk dili alanında önemli çalışmalara imza atan Hepçilingirler (2005), sözcükte anlam konusunu temel anlam ve yan anlam alt başlıklarına yer verilmiştir.

Hepçilingirler'in temel anlam tanımı şu şekildedir: "Bir sözcüğün tek başına olduğu zamanki anlam, ilk anlamdır. Bu 'ilk' sözcüğünden, aklımıza ilk gelen anlam da anlaşılabilir, sözlükteki sıralamada "1" numarayla gösterilmiş olan anlam da. İkisi de doğrudur". Yan anlamla ilgili olarak ise şu açıklamalara yer vermiştir: "Bir sözcüğün, başka sözcüklerle ilişkisi sayesinde kazandığı anlamların tümüdür. Sözcüğün dil içinde, kullanımda kazandığı anlamlardır bunlar" (Hepçilingirler, 2005).

Türk dili ve edebiyatı alanında çeşitli çalışmalar yapmış olan Özkırmı (2001), sözcükte anlam konusunu "temel anlam" ve "yan anlam" olmak üzere iki başlıkta incelemiştir. Sözcüğün anlattığı ilk ve asıl kavramı temel anlam olarak tanımlayan Özkırmı (2001), temel anlama bağlı olarak kullanılış sonucu ortaya çıkan anlamı ise yan anlam olarak tanımlamıştır. Konu ağır sözcüğü üzerinden örneklendirilmiş ve "Kurşun ağır bir madendir" tümcesinde bulunan ağır sözcüğü tartıda çok çeken anlamında kullanıldığından gerçek anlam olarak gösterilirken, "Ağır sözler söyledi" tümcesindeki ağır sözcüğü insanın gücüne giden, kırıcı söz anlamında kullanıldığından yan anlam olarak gösterilmiştir. Özkırmı, sınıflandırmasında değişmece anlam tanımına ve örneğine yer vermeyip bu başlığı yan anlam başlığı kapsamında incelemiştir.

Dil bilim ve edebiyat kuramları konusundaki çalışmalarıyla tanınan Akerson (2005), anlam türlerini düz anlam ve yan anlam olmak üzere iki başlık altında incelemiştir. Sözcüklerin(göstergelerin) birincil anlamlarını düz anlam olarak tanımlayan Akerson, sözcüklerin sonradan kazandıkları ikinci anlamlarını ise yan anlam olarak tanımlamıştır. Konuyla ilgili olarak tencere sözcüğünü örnek veren Akerson (2005), "Büyük tencere nerede?" tümcesini düz anlam olarak gösterirken, bir ev hanımının söylediği "Tenceresiz bir yaşam istiyorum" tümcesinde tenceresiz sözcüğünün ev işleri yerine kullanıldığını belirtip bu tümceyi yan anlama örnek göstermiştir. Bu örneklerden hareketle Akerson'un

değişmece anlam başlığına yer vermeyip bu konuyu yan anlam kapsamında incelediği görülmektedir.

Araştırmacılar anlam türleri konusunu farklı sınıflandırmalar ve adlandırmalarla ele almıştır. Bu sınıflandırma adlandırma farkları şu şekilde özetlenebilir: Kılıç (2009), Huber (2008), Akerson (2005), Kıran (2002) anlam türleri konusunu “düz anlam” ve “yan anlam” olarak iki başlıkta inceleyen ve anlam türleri başlığı altında değişmece (mecaz) anlama yer vermeyen araştırmacılarıdır. Hepçilingirler (2005), Özkırmılı (2001), Aksan (2007), Güneş (2001), Hengirmen (1998) ise anlam türleri konusunu “temel anlam” ve “yan anlam” biçiminde sınıflandırmış ve bu başlık altında değişmece anlam konusuna değinmeyen araştırmacılarıdır. Anlam türleri başlığı altında değişmece anlama yer veren araştırmacıları olan Bozkurt (2010) anlam türleri konusunu “düz anlam”, “yan anlam” ve “mecaz anlam” şeklinde sınıflandırırken; Eker (2010) konuyu “temel anlam”, “yan anlam” ve “mecaz anlam” biçiminde sınıflandırmıştır. Bu sınıflandırmalardan daha farklı olarak Bilgin (2006) anlam türleri konusunu “çekirdek anlam” ve “yan anlam” olmak üzere iki ana başlığa ayırmış “yan anlam” konusunu ise “değişmeceli yan anlam” ve “değişmecesiz yan anlam” olmak üzere iki başlıkta incelemiştir. Gencan (2001) ise konuyu “konuluş anlamı”, “kullanılış anlamı”, “terim anlam” ve “değişmece anlam” olarak dört başlık altında incelemiştir. Sınıflandırma ve adlandırmaya yansıyan bu farklılıklar tanımlamalara da yansımıştır. Kimi araştırmacılar değişmece anlam konusuna hiç yer vermezken Akerson (2005), Özkırmılı (2001) ve Güneş (2001) gibi araştırmacılar değişmeceli örnekleri yan anlama dâhil ederek vermiş, Bilgin (2006) ise yan anlamı “değişmeceli” ve “değişmecesiz” olmak üzere ikiye ayırmıştır.

Görüldüğü üzere araştırmacıların çoğu sınıflandırmalarında değişmece anlam konusuna yer vermemiştir. Değişmece anlam türlerinden kısaca bahseden araştırmacılar ise

tüm değişmece anlam türlerine yer vermeksizin ve değişmece anlam türlerini ayrı bir başlık altında toplamaksızın bu konuya değinmiştir.

III.3. Araştırmacıların Değişmece Anlam Türleri Konusundaki Görüşleri

Daha önce de belirtildiği üzere kimi araştırmacılar anlam türleri sınıflandırmalarına değişmece anlamı dâhil etmezlerken kimi araştırmacılar değişmece anlam konusuna değinmişlerdir. Değişmece anlam konusuna yer veren araştırmacılar ise değişmece anlam türlerini ayrıntılı bir şekilde sınıflandırmamış ve bu bağlamda aktarmalar, benzetme, mübalağa, eğretileme ve düz değişmece konularına değinmişlerdir.

Araştırmacıların aktarmalar konusundaki görüşleri şu şekildedir:

Türkiye’de dilbilim çalışmalarının öncülerinden biri olan Üçok (2004) aktarmalar konusunda deyim aktarmasına ve ad aktarmasına değinmiştir. Deyim aktarmasının çok anlamlılığı meydana getiren, fakat onunla karıştırılmaması gereken şekillerden biri olduğu vurgulamış ve deyim aktarmasının benzerlik bağı üzerine şekillendiğini belirtmiştir. Ayrıca ad aktarımının esas kavram ile mekân, zaman, sebep, parça ve bütün vb. bakımından ilgili olduğunu belirten Üçok (2004), gemi yerine yelken, ev veya fabrika yerine baca vb. denmesini örnek olarak vermiştir.

Konuyla ilgili görüş bildiren Aksan (2007) ise aktarmalar başlığında, en yaygın aktarmanın deyim aktarması olduğu belirtmiş ve deyim aktarmasını şu şekilde tanımlamıştır: “Deyim aktarması, sözcüğün dile getirdiği kavramla, onun gösterileniyle bir başka kavrama arasında çoğu kez benzetme yoluyla bir ilişki kurarak sözcüğü o kavrama aktarma olayıdır”.

Aksan (1999), “Anlambilim –Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi” adlı eserinde ise konuyla ilgili daha ayrıntılı açıklamalara yer vermiştir.

Aktarmalar konusunu deyim aktarmaları ve ad aktarmaları olmak üzere iki başlıkta inceleyen Aksan, bu başlıkları da kendi içinde alt başlıklara ayırarak incelemiştir.

Aksan (1999) deyim aktarmaları konusunu “İnsandan Doğaya Aktarma”, “Doğadan İnsana Aktarma”, “Doğadaki Nesnelere Arası Aktarım”, “Somutlaştırma” ve “Duyular Arası Aktarım” alt başlıklarına ayırmıştır. İnsandan doğaya aktarma konusunda insanın organları ve vücut bölümlerinin yanı sıra giyeceklerin kimi bölümlerinin doğadaki bazı nesnelere anlatmakta kullanıldığını belirtmiş ve konuyla ilgili olarak “yaka” sözcüğünün “*şehrin karşı yakası*” biçiminde kullanılmasını örnek vermiştir. Doğadan insana aktarma konusunda, deyim aktarmalarının temelinde bir varlığın niteliklerini belirtmek için benzer niteliklere sahip bir başkasından yararlanma ve ona yaklaştırma temelini yattığını belirten Aksan, “tatlı, sert, hafif..” gibi sözcüklerin sıklıkla bu doğrultuda kullanıldığını belirtmiştir. Konuyla ilgili olarak ise “Çok sert adam” örneğini vermiştir. Doğadaki nesnelere arası aktarım konusunda, doğadaki nesnelere arası aktarımın oldukça yaygın olduğunu belirtmiş ve “*borazankuşu ve yılanlık*” gibi kuş isimlerini bu duruma örnek göstermiştir. Aksan, somutlaştırma başlığında bu durumun soyut ifadelerin zihinde daha rahat canlandırılması amacıyla gerçekleştiğini belirtmiştir. Konuyla ilgili olarak “İpin ucunu kaçırmak, bir taşla iki kuş vurmak” gibi deyimleri vermiştir. Deyim aktarmaları konusunda son olarak duyular arası aktarım konusuna değinen Aksan, bu konuyu, tat alma duyusuyla ilgili olan “acı” sözcüğünün “*acı soğuk, acı sarı, acı ses..*” biçimlerini göstererek açıklama yoluna gitmiştir.

Eker (2010), aktarma konusunu sözcüğün dile getirdiği kavramla, onun gösterileniyle bir başka kavram arasında çoğu kez benzetme yoluyla bir ilişki kurarak, sözcüğün anlamını o kavrama aktarma olayı olarak tanımlamış ve konuyla ilgili olarak şu sözcükleri örnek göstermiştir:

<u>Kavram</u>	<u>Aktarma</u>
Cumhurbaşkanlığı	Çankaya
Türk Hükümeti	Ankara
Türk Sineması	Yeşilçam

Bilgin (2006), deyim aktarması konusu kendi içinde “Organ adlarının, insana özgü kavramların doğaya aktarılması”, “Doğaya özgü kavramların insana aktarılması” ve “Duyularla ilgili kavramların birbirine aktarılması” başlıkları altında incelemiştir. Bilgin (2006) deyim aktarmasını “biçimsel ya da işlevsel bir benzerliğe dayanan aktarma” şeklinde tanımlamış ve organ adlarının, insana özgü kavramların doğaya aktarılması konusuna örnek olarak şu tümceyi vermiştir: “Marulun göbeğinde sümüklü böcek”. Doğaya özgü kavramların insana aktarılması konusuna örnek olarak şu tümceyi göstermiştir: “Üzerimden akıyor avarelik”. Duyularla ilgili kavramların birbirine aktarılması konusuna örnek olarak ise şu tümce verilmiştir: “Ekşi bir koku geliyor battaniyeden” (Bilgin, 2006).

Bilgin, ad aktarmasını ise şöyle tanımlamıştır: “Bir kavramı zorunlu bir ilişki ile ona bağlı başka bir kavramla anlatmaya ad aktarması denir” (Bilgin, 2006). “Kasaba yeni uyanmıştı.” (Kasaba halkı) tümcesini ise bu konuya örnek olarak vermiştir (Bilgin, 2006).

Kılıç (2009) ise ad aktarmasının çok anlamlılığın oluşmasında etkili olan anlam olgusu olduğunu belirtir ve ad aktarmasını “anlam açısından birbirine çok yakın olan sözcük ya da sözcük öbeklerinin yerine kullanılan dilsel birimler” şeklinde tanımlar ve ad aktarmasında uygulamada somut bir şeyin göstergesi olan sözcüğün bir simge olarak soyut bir şeyi temsil ettiğini belirtir. Buna örnek olarak ise taç sözcüğünün saltanatı temsil etmesini gösterir.

Anlam türleri konusunda en ayrıntılı sınıflandırmalardan birini yapmış olan Uğur (2003) ise aktarmayı (aktarım) bir göstergeyi, karşılığı varlık, oluşum ya da eylemle herhangi bir ilişki içinde görülen başka varlık, oluşum ya da eylemin, geçici ya da kalıcı göstergesi yapmak biçiminde tanımlamaktadır. Uğur, aktarmaların gerçekleşmesini sağlayan en yaygın nedeni, dilde yeni sözcük bulma hızının ihtiyaçları karşılama konusunda yetersiz kalışı olarak belirtmektedir.

Uğur, araştırmacılar tarafından sıklıkla kullanılan “ad aktarması” ve “deyim aktarması” terimlerini ise uygunsuz bulmakta ve bu durumun karışıklığa yol açtığını belirtmektedir. Aktarmaların çoğunlukla, “eğretileme” ya da “düzdeğişmece” kökenli olarak açıklandığını belirten Uğur, eğretilemeli aktarmalara “deyim aktarması”, düzdeğişmeceli aktarmalara da “ad aktarımı” denmesinin oldukça yaygın olduğunu belirtmektedir. Uğur’un konuyla ilgili kafa karıştırıcı bulduğu unsurlardan biri “deyim aktarması” kabul edilen örneklerin “deyim” kavramıyla ilişkisiz olması ve bu kavramların birbirinden çok farklı oluşudur. Ayrıca “ad aktarması” ve “deyim aktarması” sınıflandırması yapılırken esas alan unsurun belirsizliği de dikkat çekicidir. Uğur, bu sınıflandırma yapılırken sözcük türleri esas alınmışsa “ad aktarması”nın yanı sıra “eylem aktarması”ndan söz edilmesi gerektiğini belirtirken; sınıflandırmada temel alınan unsur öbeklerse “deyim aktarmasının” yanı sıra “tamlama aktarması,” dolaylama aktarması” gibi türlerin de olması gerektiğini vurgulamaktadır.

Uğur, değişmece anlam türlerini sınıflandırırken aktarımlar konusunu bu başlık altında incelemeyi uygun bulmamış ve konuya ayrıca değinmiştir. Bu çalışmanın ana izleği Uğur’un değişmece anlam türleri sınıflandırması olduğundan aktarımlar konusu bu çalışmaya da dâhil edilmemiştir.

Araştırmacıların benzetme kavramına ilişkin görüşleri ise şu şekilde sıralanabilir:

Gencan (2001), benzetmenin anlatıma canlılık ve imge değeri katmak için kullanıldığı belirtmiş ve benzetmenin, “benzetmelik”, “benzetme ilgeci”, “benzetme yönü” ve “benzetilen” olmak üzere dört öğeden oluştuğunu vurgulamıştır. Konuyla ilgili olarak “Arslan kadar yiğit asker.” tümcesini vermiş ve tümcede, “arslan” benzetmelik, “kadar” benzetme ilgeci, “yiğit” benzetme yönü, “asker” benzetilen olduğunu belirtmiştir.

Aksan (2007) benzetmenin insanoğlunun anlatıma güç vermek amacıyla, birtakım nesnelere, kavramlar arasında gördüğü yakınlıklardan, benzerliklerden yararlanarak bunlardan birini anlatırken ötekini de anması eğilimi olduğunu vurgular.

Ayrıca benzetmenin bütün dillerde görülen ortak bir tutum olarak anlatıma güç kazandırmak üzere benzetmelere başvurulduğunu belirten Aksan (2001) benzetme işinin ya niteliği anlatılmak istenen nesnenin bir başka nesneye dayanılarak, onunla benzerliği ortaya konarak anlatılması ile olduğunu belirtir.

Bilgin (2006) ise benzetmeyi “aralarında ortak nitelikler bulunan kavramların karşılaştırılması” biçiminde tanımlamış ve bu karşılaştırmada üstün olanın niteliğinin zayıf olana aktarıldığını belirtmiştir. Benzetmeye örnek olarak ise şu tümceyi vermiştir: “Bir caz müziği gibi gelip geçiyor hüznün”. Bilgin benzetmenin öğelerini ise şu şekilde sıralamıştır:

a)Benzeyen: Niteliğini benzetilenden alan, başka deyişle, ortak nitelikte zayıf olup da üstün olana yaklaştırılmak istenen nesne ya da kavram.

b)Benzetilen: Nitelikçe üstün olandır.

c)Benzetme yönü: Benzeyen ile benzetilene yaklaştıran ya da eşleştiren, bu iki ana öge arasında karşılaştırılması yapılan ortak.

d)Benzetme ilgeci: Benzerlik ilişkisini kuran “gibi, kadar, denli, sanki âdeta, benzemek, dönmek/ döndürmek/ dönüşmek, çevirmek, andırmak, aynı, tıpkı, misal” gibi ilgeçlerle ya da ilgeç gibi kullanılan sözcüklerdir.

Benzetme başlığı altında benzetmelerin çeşitleri konusuna da değinmiştir. Burada benzetmelerin dörde ayrıldığını dile getirmiş ve benzetme türlerini şöyle sıralamıştır: “Ayrıntılı benzetme”, “kısaltılmış benzetme”, “pekiştirilmiş benzetme” ve “yalın benzetme”. Ayrıntılı benzetme, benzeyen, benzetilen, benzetme yönü ve benzetme ilgecinin birlikte yer aldığı benzetmedir. Buna örnek olarak şu tümceyi vermiştir: “Ağzımda bal gibi tatlı bir türkü”. Kısaltılmış benzetme, benzetme yönü kullanılmayan benzetmedir. Buna örnek olarak şu tümceyi vermiştir: “Bunlar beygir değil, âdeta iki iskelet!” (Bilgin, 2006). Pekiştirilmiş benzetme, benzetme ilgeci kullanılmayan benzetmedir. Buna örnek olarak şu tümce vermiştir: “Gönül kuşu kalktı, uçtu havaya” (Bilgin, 2006). Yalın benzetme, hem benzetme yönü hem benzetme ilgeci kullanılmayan benzetmedir. Buna örnek olarak ise şu tümceyi vermiştir: “İnsan bir ormandır derdim sana hep” (Bilgin, 2006).

Düz değışmece hususunda görüş bildiren araştırmacılar ise Gencan (2001) ve Toklu'dur (2003).

Gencan (2001), bir sözcüğün benzetmeden başka ilgilerle bir başka sözcüğü yerine kullanılması durumunun ise “düzdeğışmece” olduğunu belirtmiş ve düzdeğışmecenin çeşitli şekillerde kullanılabileceğini ifade etmiştir. Bu kullanım şekillerini şu şekilde sıralayıp örneklendirmiştir:

-Bir nesnenin parçası söylenecek tümü anlatılmak istenir.

“Marmara’da bir yelken

Uçar gibi neşeli...”

-Bir nesnenin tümünü söylemekle parçası anlatılabilir.

“Vapur Üsküdar’a yanaştı.”

-Kap söylenir; içindeki anlatılmak istenir.

“Sobayı yaktım.”

-Sonuç söylenerek nedeni düşündürülür.

“Rahmet yağıyor, bereket yağıyor...”

-Soyut ad söylenerek somut varlık anlatılır.

“Bu neticeyi Türk gençliğine emanet ediyorum.”(Atatürk)

Toklu (2003) ise düz değişmeceyi “bir benzetme amacı olmaksızın, belirtmek istenen kavramı kullanmadan, onun yerine, onunla ilgisi, onunla arasında neden, mekân ya da zamana dayalı anlamsal bir ilişki olan başka bir kavramı kullanması” biçiminde tanımlamıştır. Konuyla ilgili sinema yerine beyaz perdenin kullanılmasını örnek vermiştir.

Gencan (2001) ve Toklu’nun (2003) eğretileme konusunda ise şu görüşleri ise şunlardır:

Gencan (2001), benzetilen ögenin düştüğü benzetmelere “açık eğretileme”, benzetmeliğin düştüğü durumlara ise “kapalı eğretileme” denileceğini belirtmiştir. Konuyla ilgili olarak, “Bu meleğe bakınız. Sınırlarımızı arslanlarımızı bekliyor.” tümcesini vermiş ve burada melek ve arslan sözcüklerinin sözlük anlamlarından kayarak çocuk ve asker sözcüklerinin yerine kullanıldığını vurgulamıştır. Gencan, bir yazıda baştanbaşa eğretileme olma durumu ise “yaygın eğretileme” olarak adlandırılmıştır.

Toklu (2003) ise eğretilemeyi “iki nesne ya da kavram arasındaki benzerlik ilişkisine, benzer anlam özelliklerine dayanarak birinin adını diğerine aktarma” olarak tanımlamıştır.

Ayrıca örtmece ve mübalağa konusuna değinen araştırmacıların görüşleri şu şekilde sıralanabilir:

Önemli dil bilimcilerden biri olan Toklu (2003) örtmece(güzel adlandırma) konusunu “doğrudan doğruya söylemesi çeşitli nedenlerle uygun görülmeıen bir olguyu başka sözcük ya da söz öbekleriyle anlatmak” şeklinde tanımlamış ve “cinler” için “iyi saatte olsunlar” demenin konuya ilişkin bir örnek olduğunu belirtmiştir.

Üçok (2004), mübalağaların kelimelerin çok manalı olduğunu gösterdiğini belirtilmiş ve konuya ilişkin “kırk defa, bin kere söyledim; gülmekten katılmak” örneklerini vermiştir.

Daha önce de belirtildiğı üzere araştırmacıların değışmece anlam türleriyle ilgili ayrıntılı bir sınıflandırma yapmamış olması büyük bir sorun teşkil etmektedir. Değışmece anlam türüyle ilgili ayrıntılı çalışmalarını daha ziyade şiir bilgisi kitaplarında görmek mümkündür. Ancak bu eserlerde değışmece anlam türleri yaygın adlandırmayla “söz sanatları” ya da “edebî sanatlar” olarak verilmiştir. Ancak bu çalışmanın konusu edebî ürünler değil, gazete başlıkları olduğundan çalışmada “söz sanatları” ya da “edebî sanatlar” başlığını kullanmak uygun olmayacaktır. Uğur (2003) değışmece anlam türlerinin bir sanat olmaktan ziyade birer anlam olgusu olduğunu belirtmiş ve kişilerin günlük konuşmasında sanat yapma gereksinmesi ve istenciyle benzetme, eğretileme vb. yapmadığını vurgulamıştır. Değışmecelerin, sözcüklerin var olan anlamlarının duygu ve düşüncelerimizi anlatmaya yetmediğı anlarda dilin olanaklarının öznel tutumlarla zorlanması ve genişletilmesi sonucu oluştuğunu belirten uğur, değışmeceleri dilin doğal işleyişinin birer sonucu olarak ifade etmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada “söz sanatları” ya da “edebî sanatlar” terimleri değil “değışmece anlam türleri” başlığı kullanılmıştır.

III. 4. Nizamettin Uğur'un Anlam Türleri Sınıflandırması

Bu çalışmada konuyla ilgili en ayrıntılı çalışmalardan biri olması sebebiyle Nizamettin Uğur'un anlam türleri konusundaki sınıflandırması esas alınmış ve değişmece anlam taşıdığı saptanan gazete başlıkları bu sınıflandırma doğrultusunda incelenmiştir.

III.4.1. Gerçek Anlam-Değişmece Anlam Karşıt bütünseli

Uğur (2003) anlam türlerini öncelikle gerçek anlam ve değişmece anlam olmak üzere iki ana başlığa ayırmış, sonrasında ise değişmece anlam konusunu ayrıntılarıyla incelemiştir.

III.4.1.1. Gerçek Anlam

Sözcüğün, dilde kullanımı süreklilik kazanarak belli bir zaman dilimi içinde sabitlenmiş anlamlarına, yani sözcüklerin tek alındığında da kavrayışta uyandırdığı sözlüklere girmiş anlamlarına gerçek anlam; kullanım içinde bir başka sözcüğün anlamını geçici üstlenmesiyle edindiği anlamlara da değişmece anlam denir (Uğur, 2003).

Kimi sözcüklerin tek gerçek anlamı vardır: abakuz, abdal, biftek, çuval, dinleti... Oysa her dilde olduğu gibi Türkçede de sözcüklerin büyük çoğunluğunun, anlam genişlemesi yoluyla edindiği birden çok gerçek anlamı vardır. Böyle birden çok gerçek anlam üstlenmiş sözcüklere çok anlamlı sözcükler denir: baş, kuyruk, dal, okumak... (Uğur, 2003).

Çokanlamlı sözcüklerin gerçek anlamları iki bölümde incelenir:

1. Başat anlam,
2. Yan anlam.

“Başat anlam”dan “temel anlam”, “düz anlam”, “göndergesel anlam”, “asıl anlam”, ilk anlam”, “konuluş anlamı”; “yan anlam”dan “kullanış anlamı” ve “ikincil

anlamlar” olarak da söz edilmektedir. Ancak Uğur (2003), bu kullanımları uygun bulmamış ve başat anlam ve yan anlam terimlerini tercih etmiştir.

Uğur, yan anlamların, başat anlama bağımlı izlenimler olduğunu belirtmiş ve yan anlamların kavrama ya da nesneye sonradan yapışıp kaldığını, onlara sonradan ad olduklarını, böylece kavramsal anlam özelliği kazandıklarını vurgulamıştır. Uğur, sürecin böyle gerçekleşmediği durumlarda ise değişmece anlamın söz konusu olduğunu ifade etmiştir (Uğur, 2003).

Nizamettin Uğur (2003)’un gerçek anlam tanımı ise şu şekildedir: “Sözcüğün; tek başınayken de düşündürebildiği kavramsal anlamlara gerçek anlam, kavramsal içerik kazanamamış, dilde süreklileşememiş, özerklileşememiş, ancak kullanım sırasında geçici olarak üstlendiği anlamlarına değişmece anlam denir.” Uğur ayrıca, gerçek anlamın nesnelleşmiş, süreklileşmiş kavramsal anlamlar bütünü için; değişmece anlamın ise öznelliğini koruyan, kullanımla özgülennmiş geçici anlamlar için geçerli olması gerektiğini vurgulamıştır (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1. Değişmece Anlam

Uğur (2003), değişmece anlam konusunu sınıflandırırken öncelikle “Örnelemeye Dayalı Değişmeceler” ve “Bütünselliğe Dayalı Değişmeceler” olmak üzere iki temel başlığa yer vermiştir. Bu başlıklar çeşitli anlamsal ve biçimsel özellikler doğrultusunda alt başlıklara ayrılmış ve her başlığın altında konuya ilişkin örnekler verilmiştir.

III. 4.1.2.1. Örnelemeye Dayalı Değişmeceler

“Örnelemeye Dayalı Değişmeceler” başlığı değişmece anlam sınıflandırmasındaki ilk ana başlıktır. Bu başlık “Benzerlik Yoluyla Oluşan Değişmeceler” ve “Çağrışımsallık Yoluyla Oluşan Değişmeceler” olmak üzere iki alt başlığa ayrılmıştır.

III. 4.1.2.1.1. Benzerlik Yoluyla Oluşan Değişmeceler

Uğur (2003), bu başlığı kendi içinde “Benzetme” ve “Eğretileme” olmak üzere iki temel alt başlığa ayırarak incelemiştir. Bu başlıklar da çeşitli anlamsal ve biçimsel özellikler doğrultusunda sınıflandırılmış ve alt başlıklara ayrılarak aktarılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.1. Benzetme

Uğur (2003), benzetmeyi “bir varlıktaki ya da eylemdeki herhangi bir özelliğin daha etkin belirtilebilmesi için, onunla andırma ilişkisi içinde bulunduğu varsayılan başka bir varlığın ya da eylemin örnek gösterilmesi” olarak tanımlamış ve benzetmelerin, gerçek anlamdan değişmece(mecaz) anlama geçişin eşiklerinden birisini oluşturduğunu vurgulamıştır.

Benzetmenin değişmece anlam içermesinin koşulu olarak benzeyenin ya da kendisine benzetenin, diğerine göre daha baskın bir nitelik taşıması gerektiğini vurgulayan Uğur, bu iki temel ögenin nitelikçe eşit ya da eşite yakın olduğu durumlarda değişmecenin oluşmayacağını ifade etmiştir. Nitelikte baskınlık, abartma taşıması durumunda ise değişmece anlam olgusuyla ister istemez karşılaşılacağını ve kendisine benzetenle benzetme yönünü ileten sözcüklerden, kimi durumda birinin, kimi durumda da her ikisinin birden değişmeceli kullanıma başvuracağını belirtmiştir (Uğur, 2003).

Değişmeceli benzetmelerin, gerçek anlamlı benzetmelerden kolayca ayrılabilmesini belirten Uğur (2003), değişmece anlam taşımayan benzetmelerin yalın benzetmeye çevrilmesinin mümkün olmadığını ancak değişmeceli benzetmelerin kolayca yalın benzetmeye çevrilebileceğini ifade etmiştir. Bu duruma örnek olarak ise “Buranın insanları, sizin oranın insanları gibi çalışkandır.” ve “Müdürün, taş gibi sert kalbi var.” tümcelerini gösteren Uğur, gerçek anlamla kurulmuş olan birinci tümcenin “Buranın

insanları, sizin oranın insanlarıdır.” biçimine dönüşemeyeceğini, değişmeceli olan ikinci tümcenin ise “Müdürün taş kalbi var.” biçimine dönüşebileceğini vurgulamıştır.

Günlük yaşamda sıklıkla kullanılan benzetmenin dört ögesi vardır: benzeyen, kendisine benzeten, benzetme yönü, benzetme ilgeci. Bunlardan ilk ikisi temel öğelerdir; benzetmenin oluşabilmesi için bunlar zorunludur ve aynı zamanda da yeterlidir (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.1.1. Ögelerin Sayısına Göre Benzetmeler

Benzetmeler ögelerinin sayıları doğrultusunda sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.1.1.1. Teklik Benzetmeler

Ögelerden her birinin sayısının biri geçmediği benzetmelerdir. Yan ögelerden herhangi birinin kullanılıp kullanılmadığı, kullanılmışsa hangisine yer verildiği, teklik benzetmenin türünü belirler. Teklik benzetme türleri: “Tam (ayrıntılı) benzetme, kısaltılmış benzetme, pekiştirilmiş benzetme, düz (kısa, yalın) benzetme”dir (Uğur, 2003).

Örnek:

“TBB: Türkiye’de yaşanan süreç bir kriz değil” (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

Tam benzetme, benzetmenin dört ögesinin de kullanıldığı benzetmedir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Çocuk, süt dökmüş kedi gibi duruyordu.”

benzeyen kendisine benzeten benzetme ilgeci benzetme yönü

Kısaltılmış benzetme, benzetme yönü belirtilmemiş benzetmedir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Rüya gibi bir yazdı / Yarattın hevesinle.”

benzeyen   benzetme ilgeci   kendisine benzetilen

Pekiştirilmiş benzetme, teklik benzetmenin ilgeçten yoksun türüdür (Uğur, 2003).

Örnek:

“Sen   sır küpü   minnacık.” (E. B. Lav, “Zenci Şiirleri)

benzeyen   kendisine benzetilen   benzetme yönü

Düz benzetme, yan öğeleri kullanılmamış benzetmedir. Bu benzetme türü iki temel ögeye dayandırılır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Şimdi   bir ırmaktır   ince gözleri.” (Ü. Tamer, “Yüzük”)

kendisine benzetilen   benzeyen

Yalın benzetme, kısa ve etkin oluşu nedeniyle çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Kalıplaşmaya elverişliliği de bu yaygınlığında etken olmaktadır. Günlük dilde, “melek kadın”, “aslan delikanlı”, “elma yanak”; halk yazınında, “ay yüzlü”, “kömür gözlü”; divan yazınında, “selvi boy” vb. söyleyişleri bu benzetme türünün örnekleri arasında sayılır. “Pamuk prenses”, “Yıldırım Bayezit” gibi adlandırmalar da kısa benzetme örneklerinden kalıplaşan özel adlardır (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.1.2. Serpişik Benzetmeler

Benzetmenin öğelerinden en az birinin, birden çok kullanılmasıyla oluşturulmuş benzetmelerdir. Türleri: “yaygın benzetme, biçimdeş benzetme, toplamlı benzetme, odaklı benzetme, girişik-bileşik benzetme ve çok ilgeçli benzetme”dir (Uğur, 2003).

Yaygın benzetme, benzetme yönü birden çok olan benzetmedir. Benzeyenle kendisine benzetilen arasında birden çok özellik bulunduğu ve bunlar sıralandığı için

genellikle anlatımın tümüne yayılmaktadır. Bu benzetmede, benzeyenin tüm özelliklerinin ve durumlarının bir tek kendisine benzetilende toplanması söz konusudur (Uğur, 2003).

Örnek:

“bir vapur gibi uğuldayarak
hışımla sırsıklam
ansızın karşıma çıktı
başiboş bir vapur gibi
kara sularına girmiş
gizlice” (A. İlhan, *rübaiyat*)

Benzeyenle kendisine benzetilenin birden çok kullanılmasıyla gerçekleşen benzetme türüdür. İki biçimde gerçekleşir; biçimdeşliklerine göre de ayrı adlar verilir. Biçimdeş benzetme türleri: “Ayrımlı Benzetme” ve “Sarmaşlı Benzetme”dir (Uğur, 2003).

Ayrımlı benzetme, birden çok benzetmeyle oluşturulur. Önce benzeyenle kendisine benzetilen birlikte söylenir, sonra da diğer benzeyenle kendisine benzetilenler sıralanır. Başka bir deyişle, her benzeyen kendisine benzetilenle birlikte söylenir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Mey-hâne gülistandır, peymanе gül-feşândır
Sâki Nihal-i şûhu, mutrip hezâr-i zârdır.” (N. Kemal)
(Meyhane gül alandır, şarap bardağı gül saçandır.)

Sarmaşlı benzetme, bir tümcede ya da dizede benzeyenlerin, diğer tümcede ya da dizede kendisine benzetilenlerin sıralanmasıyla yapılan benzetme türüdür (Uğur, 2003).

Örnek:

“Garden-i billurûn üzre gûyiyâ bir şişeden

Sünbül ü şeb-bû, gül-i terdir o zülf ü hâl ü ruh.” (*Sâmi*)

(Kristal parlaklığındaki boynun sanki bir şişedir/ Sünbül ve şebboy, ter gülüdür
o saçların, halin, ruhun)

Bir benzeyenle birden çok kendisine benzetilenin bir araya geldiğinde oluşan benzetmelerdir. Kendisine benzetilenler benzetmede toplanarak zincirleme verildiği için böyle bir adlandırma yapılmıştır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Babası, zenginlikte ve cömertlikte Karun ve Hatem gibidir.”

Benzeyenin birden çok, kendisine benzetilenin tek olması durumunda eşli benzetme gerçekleşmiş olur. Benzeyenler tek bir kendisine benzetilene odaklanmış, benzetmenin yapısı onunla beraberlik içinde oluşturulmuştur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Gül ateş, gülban ateş, Gülşen ateş, cûybâr ateş” (*Şeyh Galip*)

İki ayrı benzetmenin, benzeyen ve kendisine benzetilen olarak tek bir benzetme oluşumunda kullanılması sonucu gerçekleşen benzetmelerdir. Başka bir deyişle, asıl benzetmenin temel öğeleri ayrı ayrı birer benzetmedir (Uğur, 2003).

Örnek:

“ve bülbüller ki güllerin cellatları

mefistoların hayatımızın. ey kuşluk

vaktinde yılan ve akrep olan karanlık

boşlukların efendisi ölüm. çöksün yer” (*karanlık ateşler*)

Çok ilgeçli benzetme, birden çok ilgecin bulunduğu benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Çocuklar, erişkin insanlar gibi ve onlar ölçüsünde sorumlu davranıyorlar.”

III. 4.1.2.1.1.2. Benzetme Yönünün Özelliklerine Göre Benzetmeler

Benzetmeler, kendi içinde benzetme yönünün özellikleri doğrultusunda da sınıflandırılmıştır. Bunlar “Ortak Yönlerdeki Üstünlük Durumuna Göre Benzetmeler” ve “Benzetme Yönünün Özelliklerine Göre Benzetmelerdir.”.

III. 4.1.2.1.1.2.1. Ortak Yönlerindeki Üstünlük Durumuna Göre Benzetmeler

Benzetmeler benzetme yönünün üstünlüğüne ve durumuna göre sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.2.1.1. Düzenli Benzetme

Kendisine benzetilenin benzeyenden nitelikçe üstün tutulduğu benzetmelere bu ad verilir. Benzetmelerin, neredeyse tümü düzenli benzetmedir (Uğur, 2003).

Örnek:

“O mavi gözlü bir devdi” (*N. Hikmet, “Mavi Gözlü Dev”*)

III. 4.1.2.1.1.2.1.2. Çevrik Benzetme

Benzeyenin, kendisine benzetilenden nitelikçe üstün ya da baskın tutulduğu benzetmedir. Alışılğelden değişik bir yaklaşımla kurulmuş olması, çevrik benzetmeyi diğerlerinden daha uyarıcı kılar. Kimi zaman da bir ince eleştiriyi ortaya koymak için gerçekleştirilir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Kurnazlıkta, ancak tilki sana benzeyebilir.”

III. 4.1.2.1.1.1.2.1.3. Benzeşme

Benzeyenle kendisine benzetilenin, baskınlık yönünden eşit ya da eşite yakın olduğunu gösteren benzetmelerdir. Benzetme ögeleri gerçek anlam sınırlarını genellikle aşmadığı için, benzeşmenin yalın benzetme biçimine ve eğretilemeye çevrilmesi oldukça zordur. Benzeşme türleri: “ortak benzeşme, eşit benzeşme, karşıt eşitlikte benzeşme, birlikte benzeşme, ayırtısız benzeşme ve sorulu benzeşme”dir (Uğur, 2003).

Ortak benzeşmede temel ögeler arasında aynılık söz konusudur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Her ikisinin de kalemi aynı.”

Eşit benzeşmede benzeyenle kendisine benzetilen arasında eşitlik vardır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Deniz’le Gizem arasında hiç fark yoktur; ikisi de saygılı ve çalışkandır.”

Karşıt eşitlikte benzeşmede benzeyenle kendisine benzetilen arasında karşıt yönde benzeşme vardır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Beceri bakımından böylesine birbirine uzak iki insan zor bulunur.”

Birlikte benzeşmede birbirine ya da birlikte bir başkasına benzerlik söz konusudur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Birbirine benzer bütün ara istasyonlar.”

Benzeyenle kendisine benzetilenin birbirinden ayrılmasının zor olduğu türden benzetmelere, ayırtısız benzetme adı verilir (Uğur, 2003).

Örnek:

“İkizler yan yana gelince, hangisi Aslı, hangisi Özge, ayırmak olanaksızlaşıyor.”

Sorulu benzeşme ise benzetmenin soru sorma yoluyla yapıldığı benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Bilmez oldum sâkiya der-i Firak-ı yâr ile

Mey midir bu ya şirik-i çeşm-i giryanım mıdır.” (Baki)

III. 4.1.2.1.1.2.2. Benzetme Yönünün Özelliğine Göre Benzetmeler

Benzetmeler, benzetme yönünün özelliğine göre sekiz alt başlıkta incelenmiştir.

Gerçeksel benzetmeler, gerçeklikle ilgili benzetmelerdir. Benzetme yönü, hem benzeyende hem de kendisine benzetilende gerçekten bulunur (Uğur, 2003).

Örnek:

Sarkozy'nin dönüş planı saat gibi işliyor (Hürriyet Gazetesi, 23.11.2012).

“Bu çeşmenin suyu buz gibi soğuktur.”

Bu tümcedeki “soğukluk” suda ve buzda gerçekten bulunur.

İmgede canlanan benzetmelerdir. Benzetme yönü temel öğelerin birinde ya da her ikisinde gerçekte bulunmaz, ancak imge ürünü olarak bulunur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Kitap en iyi dosttur.”

Kitabın dost olabilme özelliği, ancak değişmece ve imge yoluyla olanaklılık kazanır ve ancak bunun sonucu kabul edilir.

Karşıtlık yoluyla çeliştirme ya da yoksunlama yapmayı amaçlayan benzetmelerdir. Alayı, eğlenmeyi, söz dokundurmayı içerirler. Bu tür benzetmeler, yoksunlama adı verilen anlam olgusuyla birlikte var olur (Uğur, 2003).

Örnek:

“O arı gibi çalışkandır!” (Tembel biri için söylendiğinde)

“Aman ne melek ne melek!”(Olumsuz özellikleri olan biri için söylendiğinde)

“Seninki tatlı can da bizimki patlıcan mı?...”

Ögeler arasındaki denkleme, ilk başta kolayca anlaşılmayan, en az iki imgeleme oluşturulan, genellikle de tek tek sözcükleri aşır bir bütünde imgesel bir boyut kazanan benzetmelerdir. Birden çok benzetme örgüsüyle örülür. Girişik benzetmenin “Yığma Benzetme” ve “Ayrıntılı Benzetme” olmak üzere iki türü vardır (Uğur, 2003).

Yığma benzetme, bir araya toplanarak yoğunlaştırılmış benzetme biçiminde elde edildiği için, birleşik benzetme özelliği taşır. Benzetmelerden biri diğer bir benzetmenin temel ögelerinden biri yapılıır. Kendisine benzetilenin özelliğinin, bazen dolaylı bir benzetme aracılığıyla daha belirgin kılındığı da olur. Böylece, benzetme yoluyla anlatılmak istenenin özelliğinde pekiştirme, onaylatma, açıklama yoluyla vurgulama sağlanır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Rüzgâr, kadife bir el gibi okşuyordu gövdesini.”

Bu tümcede, bir yalın benzetme olan “kadife el”, “rüzgâr” için kendisine benzetilen yapılmış ve benzetme yönü olan “okşama” eyleminin anlamında güzel bir imgesellik sağlanmıştır (Uğur, 2003).

Ayrıntılı benzetme, temel ögelerden birinin özelliklerinin, diğerinin özellikleriyle art arda, zincirleme biçimde karşılaştırılmasıyla yapılıır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Uyuşamayız, yollarımız ayrı;

Sen ciğercinin kedisi, ben sokak kedisi;

Senin yiyeceğin kalaylı kapta,

Benimki alsan ağzında;

Sen aşk rüyası görürsün, ben kemik.

Ama seninki de kolay değil, kardeşim;

Kolay değil hani,

Böyle kuyruk sallamak Tanrının günü.”

Basit benzetmeler, benzetme yönü tek yönlü olan benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

‘Halka gitmeyen sudan çıkmış balık gibi ölür’ (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

“Yaralı bir çocuk gibi sekiyorum.” (K. İnce, *Yaşam Pusulası*)

Çok kullanılmaması sonucu dikkat çekiciliğini yitirmiş olan benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Keman kaş.”

“Selvi boy.”

Yazınsal benzetme, benzetme yönünün, yoğun olarak imgesel unsurlar taşıdığı benzetmedir. Bu benzetmelerde benzetme yönünün kavranışı oldukça zordur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Sen o çıktığım sularsın, zencim benim.” (İ. Berk, *Sonnet*)

Benzeyene, kendisine benzetilen yoluyla kazandırılan durumun, onda bulunması olanaksız olduğunda bu olanaksızlığı kavrayışta belirginleştiren benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Eğer sen, bütün insanların cinsinden olmakla beraber, onların hepsinden üstün olursan uzak değil; çünkü misk, ahûsunun kanından vücut bulmuş nefis bir şeydir.”

III. 4.1.2.1.1.3. Ögelerdeki Sözcüklerin Türüne Göre Benzetmeler

Benzetmeler, benzetmeyi oluşturan ögelerin sözcük türleri doğrultusunda sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.3.1. Temel Ögeleri Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre Benzetmeler

Benzetmenin temel ögeleri olan benzeyen ve kendisine benzetilenin sözcük türüne göre bir sınıflandırma yapılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.3.1.1. Adcıl Benzetme

Temel ögeleri ada dayalı benzetmelerdir. Benzetmelerin büyük çoğunluğu adlarla kurulduğu için de, eskiden bunlar teşbih-i asliye (asıl benzetme) olarak kabul edilirdi (Uğur, 2003).

Örnek:

“BDP kongresine jet soruşturma” (Akşam Gazetesi, 16.10.2012).

“beklenen bir aşk gibi gelir ölümler.” (*Hayati Baki, Güz, 3 / son gibi*)

III. 4.1.2.1.1.3.1.2. Eylemcil Benzetme

Eylemcil benzetmeler, temel ögeleri eyleme ya da eylemsiye dayalı benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Başbakan Erdoğan: Açlık grevi adı altında şov yapıyorlar” (Yeni Şafak Gazetesi, 31.10.2012).

Su içiyormuş, soluk alıyormuş gibi doğal bir incelikle dans eden bu kıızı ilgiyle izliyorduk.”

Bu tümcede kızın “dans etmesi”, doğal olması bakımından “su içme” ve “soluk alma” eylemlerine benzetilmiştir.

III. 4.1.2.1.1.1.3.1.3. Karma Benzetme

Karma benzetmeler, temel öğeleri ad ve eylem olan karışık düzende olan benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

"Kavgada Lübnan kullanılsın" (Yeni Şafak Gazetesi, 26.11.2012).

“silah atılmıyor
güvercin şakırtısıdır
şafakta yaldızlanan”

III. 4.1.2.1.1.1.3.2. Benzetme Yönünü Oluşturan Sözcüklerin Türüne Göre Benzetmeler

Benzetmeler, benzetme yönünü oluşturan sözcüklerin türleri bağlamında ayrı bir sınıflandırmaya tabi tutulmuştur.

III. 4.1.2.1.1.1.3.2.1. Ad Yönlü Benzetme

Ad yönlü benzetmeler, benzetme yönü ad soylu olan benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Toprak gibi kabarık saçları” (M. C. Anday, “Bağışlayın Hepimizi”)

III. 4.1.2.1.1.1.3.2.2. Eylem Yönlü Benzetme

Benzetme yönü eylem türü sözcükten olan benzetmelerdir (Uğur,2003).

Örnek:

“Sarkozy’nin dönüş planı saat gibi işliyor” (Hürriyet Gazetesi, 23.11.2012).

III. 4.1.2.1.1.1.3.3. Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türüne Göre Benzetmeler

Benzetmeler, benzetme ilgecini oluşturan sözcüklerin türleri açısından sınıflandırılmıştır.

Asıl benzetme ilgeçleriyle kurulan benzetmeler, doğrudan benzetme ilgeci görevi yapan sözcüklerle kurulan benzetmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“ben sana mecburum bilemezsin

adını mih gibi aklımda tutuyorum.” (A. İlhan, *Ben Sana Mecburum*)

Eylem ya da eylemsilerin benzetme ilgeci görevinde kullanılmasıyla kurulan benzetmelerde ilgeç görevi yapan sözcükler eylem ya da eylemsidir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Çiğ diyorum ben ona ve erken sabah

Tane düşmüş ter, akli karışık, yorgun.” (Adnan Satıcı)

Ad soylu diğer sözcüklerin benzetme ilgeci görevi üstlenmesi ile kurulan benzetmelerde ilgeç, ad soylu sözcüklerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Bu iki resim de aynı olmuş”

Bazı benzetmelerde ise benzetme ilgeci yerine benzetme ilgeci görevi üstlenen ekler kullanılmaktadır (Uğur, 2003).

Örnek:

“ezilmiş gül kurusu rengindedir deniz” (*Hüseyin Ferhad*)

III. 4.1.2.1.1.4. Ögelerdeki Varoluşsal Özelliğine Göre Benzetmeler

Bu bölümde, benzetmenin yalnızca temel ögelerine göre sınıflama yapılmıştır. Bunlar somut ögelerle kurulan benzetmeler, soyut ögelerle kurulan benzetmeler, somut-soyut karma özellikte kurulan benzetmeler.

Somut ögelerle kurulan benzetmelerde, benzetmenin ögeleri somuttur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Güler: Muhtar mahallenin kozmik odası gibidir” (Star Gazetesi, 20.09.2012).

“Zerrelerim çözülmüş gibi sesler veriyor/ Ben sıcak bir denize inen buzdan bir dağım” (*Faruk Nafiz Çamlıbel*)

Soyut ögelerle kurulan benzetmelerde ise benzetmenin ögeleri soyuttur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Ahmedinejad`dan ABD`ye sürpriz destek” (Star Gazetesi, 24.09.2012).

“belki de anlamın çürümesidir ölüm düşüncesi” (*Hayati Baki*)

Somut- soyut karma özellikte kurulan benzetmelerde benzetmenin ögeleri hem somut hem de soyut sözcüklerden oluşmaktadır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Ruhumu eritip de kalıba dondurmuşlar;

Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar.” (*Necip Fazıl Kısakürek*)

III. 4.1.2.1.1.1.5. Kuruluş Biçimine Göre Benzetmeler

Benzetmeler yapısal özelliklerine göre sınıflandırılmıştır. Bunlar doğrudan benzetme ve dolaylı benzetmedir.

Doğrudan benzetmelerde, benzeyenle kendisine benzetilen arasındaki ilişki doğrudan kurulmuştur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Başbakan: Beşşar siyasi açıdan ölmüştür, eninde sonunda gidecek” (Zaman Gazetesi, 21.09.2012).

“Hep yorgun bir nehirdi hayat.” (*Hayati Baki*)

Değillemeli benzetme, arada benzerlik ilişkisi yokmuş, benzetme söz konusu değilmiş gibi kurulan benzetmelerdir.

Örnek:

Güzel kız sen, küçüklüğümde,

Bahçemizdeki erik ağacının

En yüksek dalına kurduğum

Öksenin üstünde dolaşan

Saka kuşu kadar

Sevimli değilsin.” (Orhan Veli Kanık)

III. 4.1.2.1.1.1.6. Yeterlilik Yönünden Benzetmeler

Benzetmeler, ifade edilmesi amaçlanan aktarılması bakımından yeterli olup olmayışları açısından sınıflandırılmışlardır.

Yeterli benzetme, benzetmelerin büyük çoğunluğu, belirtilmesi amaçlanan özelliğin aktarılması bakımından özenli kuruluşlardır. Böyle benzetmelere yeterli ya da geçerli benzetme adı verilir (Uğur, 2003).

Örnek:

Ateş gibi sıcaktı elleri.

Bozuk (pürüzlü) benzetme, kimi benzetmeler amacın aktarılması bakımından yetersiz kalırlar. Genellikle de bu benzetmeler dile kalıplaşarak girdiği için ayırdında olunamaz (Uğur, 2003).

Örnek:

“Yöneticinin saçları diken diken eden uygulaması.”

Bu cümlede, benzeyen yanlış sözcükle dile getirilmiş ve deyim bozukluğuna yol açılmıştır. Düzeltmek için, “saçları” yerine “tüyleri” yazılmalıdır.

III. 4.1.2.1.1.2. Eğretileme

“Benzerlik Yoluyla Oluşan Değişmeler” başlığının ikinci alt başlığı eğretilemelerdir. Uğur (2003), eğretilmeyi “benzetmenin iki temel ögesinden birisinin kaldırılması sonucu oluşturulan anlam olgusu” biçiminde tanımlamıştır. Eğretilemde asıl amacın yine benzetmeye ilişkin olduğunu vurgulayan Uğur, eğretilmelerin çoğunluğunun, yalnız benzetmenin daha kısaltılmasının sonucu ortaya çıktığını belirtmiştir (Uğur, 2003).

Eğretilmeye deyim aktarımı diyen araştırmacılar da bulunmaktadır. Bu görüş Uğur (2003) tarafından uygun bulunmamaktadır. Konuya aktarmalar ile ilgili tartışma kısmında değinildiğinden bu kısımda bu görüşlere yer verilmemiştir.

Ayrıca, bazı kaynaklarda eğretilmeden bir söz sanatı olarak söz edildiğini belirten Uğur, diğer değişmelerde olduğu gibi bu kavramın da her şeyden önce bir anlam olgusu olduğunu vurgulamış ve oluşumu öncelikle kavrayımsal, düşünsel boyutlar içerdiğini ifade etmiştir. Konuyla ilgili olarak, birisine “gül”, “eşek”, “kırıldım” diyen kimsenin sanat yapmamasını; böyle bir amaç da gütmemesini örnek olarak vermiştir. (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.2.1. Benzetmedeki Temel Ögelerden Hangisine Dayandırıldığına Göre Eğretilmeler

Eğretilmelerin benzetmelerden ayrıldığı nokta benzeyen ve kendisine benzetilen Ögelerden yalnızca birini içeriyor olmasıdır. Eğretilmelerin bu ögelerden hangisiyle kurulduğu ise eğretilmenin türünü belirlemektedir.

III. 4.1.2.1.1.2.1. 1. Açık Eğretilme

Benzeyenin düşürülüp kendisine benzetilenin benzeyenin adı yerine ödünçleme, aktarma yapılarak oluşturulan değişmedir. Anlatılmak istenen, kendi adıyla değil de herhangi bir yönden benzetildiği bir başka varlığın adıyla anılır. Kendisine benzetilenin, benzeyenle değiştirilmeye açık oluşu ya da, kendisine benzetilenin doğrudan söylenmiş oluşu nedeniyle açık eğretilme denmiştir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Erdoğan İsrail’in oyununu açıkladı” (Bugün Gazetesi, 17.11.2012).

“Saksıyı çalıştır biraz.”

Bu tümcede saksı sözcüğü kafa yerine kullanılarak açık eğretilme yapılmıştır.

Açık eğretilme, yalnızca kendisine benzetilene değil benzetme yönünü de içerebilir. “Aslanlar, siperlerinden kükreyerek atıldılar düşmana.” tümcisinde, aslanlar için gerçek, askerler için değişmece anlamlı olan kükremek, eğretilmeyi engellemiştir. Açık ya da kapalı eğretilmeyi belirleyen, benzetmenin herhangi bir ögesinin kullanılmaması değildir; iki temel ögeden birinin düşürülüp diğerinin temel alınarak aktarmanın gerçekleştirilmiş olmasıdır (Uğur, 2003)

III. 4.1.2.1.1.2.1. 2. Kapalı Eğretilme

Kendisine benzetilenin kaldırılıp benzeyenin temel alınmasıyla ve kendisine benzetilenin ne olduğunu sezdirenen ipucunun ya da benzetme yönünün kullanılmasıyla

oluşturulan değişmedir. Açık eğretilerde benzeyenin adının düşürülüp kendisine benzetilenin kullanılması yeterli oluyordu; ama kapalı eğretilerde yalnızca benzeyenin, başka deyişle, temel öğelerden birinin varlığı yeterli olmaz. Çünkü ikinci temel öge olan, kendisine benzetilenin kullanılmaması, örnek alınanın ne olduğunu gizler, yok eder; bu yüzden de kendisine benzetilenin benzeyenle ortak yanı olan özelliğin bulunması zorunluluğu doğar (Uğur, 2003).

Örnek:

“Bütçeyi süt delmiş” (Sözcü Gazetesi, 18.11.2012).

“Gece, pencereden içeri sızıyordu.”

Tümcede gece, sızma özelliği ile ilgili olarak sise ya da dumana benzetilmiş ancak sis ya da duman sözcüğü kullanılmamıştır.

Kapalı eğretilenin insan dışı varlıklara ve olgulara imgesel yolla insan özellikleri kazandıran türüne kişileştirme adı verilir. Kişileştirme, hem günlük dilde hem de yazınsal ürünlerde oldukça yaygındır. İmgede eğretileme gerçekleşirken sözcükler de değişmece anlama kaymış olur. “Güneş saçlarımı okşuyor.” Tümcesinde gerçekleşen değişmece bu türdendir (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.2.2. Öğelerin Sayısına Göre Eğretilmeler

Eğretilmeler, öğelerinin sayıları bakımından sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.2.2.1. Teklik Eğretileme

Ögelerinden her birinin sayısı biri aşmayan eğretilmeler teklik eğretilmelerdir (Uğur, 2003).

“Gül: Suriye, kendi kendini tüketiyor” (Türkiye Gazetesi, 18.11.2012).

III. 4.1.2.1.1.2.2.2. Yaygın Eğretileme

Birden çok benzerlik ilişkisiyle gerçekleştirilen eğretilemelerdir. Başka deyişle, benzetmenin temel öğelerinden yalnız birini çok sayıda benzerlik içerecek biçimde kullanarak oluşturulan eğretilemelerdir. Açık yaygın eğretileme, kapalı yaygın eğretileme ve karma yaygın eğretileme olmak üzere üç türü vardır (Uğur, 2003).

Açık yaygın eğretilmeler, birden çok açık eğretilemeyle oluşturulan yaygın eğretilmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Köprüyü geçinceye kadar ayya dayı diyeceksin.”

Kapalı yaygın eğretileme, birden çok kapalı eğretilemeyle oluşturulan yaygın eğretilmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“aklımı deliyor göğün huysuz sabahı.” (*Yaşam Pusulası*)

Karma yaygın eğretileme hem açık hem de kapalı eğretilmelerle kurulmuş yaygın eğretilmelere verilen addır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Kuşlar artık uçmayacak içimde.”

III.4.1.2.1.1.2.3. Temel Öğelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre Eğretilmeler

Eğretilmeler, benzeyen ile kendisine benzetilenin bir kişi ya da nesnede birleşip birleşmemesine göre sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.2.3.1. Dengeli Eğretileme

Benzeyen ile kendisine benzetilenin bir kişi ya da nesnede birleşebildiği türden eğretilmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Mısır’da derin çatlak!” (Star Gazetesi, 23.11.2012).

“Gözleri okşuyordu çevresindekileri.”

III. 4.1.2.1.1.2.3.2. Çelişik Eğretileme

Eğretiye gereksinilenin ve eğretilenenin, aynı kişide bulunmasının gerçekte olanaksızlığını içeren eğretilemelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

Yanında parası bulunan kimsenin, “Param yok” demesi durumunda, “yok” durumu kendisine benzetilendir ve “var” olma durumları aynı kişide birleştirilemez, aynı anda bulunamaz; ancak bu durum değişmece yoluyla olanaklılık kazanabilir (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.2.4. Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre Eğretilemeler

Eğretilemeler, içeriklerinde ifadenin kavranmasına yönelik engelleyici ipucu barındırıp barındırmamalarına göre sınıflandırılmışlardır.

III. 4.1.2.1.1.2.4.1. Mutlak Eğretileme

Engelleyici ipucu içeren eğretileme türüdür. Bu nedenle de, değişmece anlamlı yerine gerçek anlamlısının geçirilmesine bir engel bulunmaz. Benzeyenin ve kendisine benzetilenin anlamıyla başka herhangi bir ilgili sözün bulunmadığı türden eğretilemelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

Evdeki bilgili bir kişiyi amaçlayarak kurulan, “Bizim evdeki kütüphaneden her şeyi öğrenebilirsin.” tuncesinde, “kütüphane” sözcüğü, değişmece yoluyla “çok bilgili kişi”ni adı kılınarak bir kişiye eğretilenmiştir ve aynı zamanda eğretileme yapıldığının ipucunu oluşturmaktadır (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.2.4.2. Yalın Eğretileme

Benzeyenin anlamına uygun bir öge olarak engelleyici ipucunun yer aldığı eğretileme türüdür (Uğur, 2003).

Örnek:

“Kapıda silahlı bir aslan var.”

Tümcede “Aslan”ın değişmece anlamlı ve eğretilmeli sözcük olduğunu sezdirenen “silahlı” sözcüğü, “aslan”ın gerçek anlamıyla anlaşılmasına, gerçek anlama kaymasına engel oluşturur (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.2.4.3. Pekitli Eğretileme

Kendisine benzetilene ilişkin bir uygunluğun bulunduğu, bu yolla da benzerliğin pekiştirici sözcüklerle nitelendiği türden eğretilmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Muharrem İnce: Tarih bu davayı yargılayacak” (Posta Gazetesi, 22.09.2012).

“Yanımda pençesi güçlü bir aslan var.”

III. 4.1.2.1.1.2.5. Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre Eğretilmeler

Eğretilmeler temel ögelerinin sözcük türleri doğrultusunda sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.2.5.1. Adcıl Eğretileme

Eğretilerede asıl sözcüğün yerine kullanılan, başka deyişle eğretilenin ad soylu ya da mastarlık olması durumunda gerçekleşen eğretilmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

"Esas balyozu vatandaşa indirdiler" (Habertürk Gazetesi, 26.09.2012).

“Buldunuz kuzuyu, yararlanın bakalım.”

Tümcesinde, eğretilenen durumundaki sözcük olan “kuzu”, ad olduğu için adıl eğretilene söz konusudur

III. 4.1.2.1.1.2.5.2. Eylemcil Eğretilene

Eğretilenin eylem ya da eylemsi türünden sözcüklerle kurulmuş eğretilene çeşididir. Kimileri, ilgeçlerle ilgili olan eğretilmeleri de bu bölümde kabul eder (Uğur, 2003).

Örnek:

“CHP bugün kampa giriyor” (Akşam Gazetesi, 27.09.2012).

“Ona çok kırılmışım.”

III. 4.1.2.1.1.2.6. Anlaşılma Derecelerine Göre Eğretilmeler

Eğretilmeler herkes anlaşılma dereceleri bakımından sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.2.6. 1. Alışılmış Eğretilene

Herkesin kolayca anladığı ya da yapabildiği eğretilmelerdir. Benzeyen-benzetilen arasındaki uygunluk alışılmış, duyulmuş, yaygınlık kazanmış olmalıdır. Birisine, aslan, tilki, şeytan vb. yakıştırması yapıldığında alışılmış eğretilene söz konusu olur (Uğur, 2003).

Örnek:

“İşte AK Parti'nin yeni yol haritası” (Hürriyet Gazetesi, 30.09.2012).

III. 4.1.2.1.1.2.6. 2. Seçkinsel Eğretilene

O konuya alışkın ve o konuda bilgi birikimi olanların anlayabileceği eğretilenedir (Uğur, 2003). Divan edebiyatındaki mazmunlar buna örnek gösterilebilir.

III. 4.1.2.1.1.2.7. Yapılış Amacına Göre Eğretilmeler

III. 4.1.2.1.1.2.7.1. Övgü Eğretilmesi

Benzeyeni daha iyi, güçlü, olumlu vb. göstermek için ortak yön bakımından daha üstün olanla ilişkiye geçirilip aktarmalarla oluşturulan eğretilmelerdir. Eğretilmelerin büyük çoğunluğu bu türdendir, övgü amacıyla gerçekleştirilir. Sözelimi, aslan, gül gibi kavramlar hep bu amaç için değişmeceye uğratılmıştır (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.1.2.7.2. Üstünlük Eğretilmesi

Övgü amacı güdülmeyen ama kendisine benzetilen aracılığıyla, benzeyenin niteliğinin olduğundan daha üst, ileri düzeye çıkarılması sonucunu sağlayan eğretilmelerdir (Uğur,2003).

Örnek:

“Gözlerinde şimşekler çaktı.”

III. 4.1.2.1.1.2.7.3. Eşleyici Eğretilme

Benzeyenle kendisine benzetilen arasında belirgin bir üstünlük bulunmayan eğretilmelerdir. Amaç, genellikle somutlayıcılıktır, değişik imgeler yaratmaktır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Üniversite öğrencilerine askerlik şoku” (Akşam Gazetesi, 21.09.2012).

“Ömrümün defterini dürdü...”

III. 4.1.2.1.1.2.7.4. Şakalı Eğretilme

Amacın, daha güzel ve eğlenceli ama şaka yapılarak gerçekleştirilmesi sağlanan eğretilmelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

Birbirini seven iki kişiden birine, “O dün sana karşı ilgisiz olduğunu söyledi.” denildiğinde “ilgisiz” sözcüğü “seven” anlamında kullanılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.2.7.5. Alaylı Eğretileme

Alay, ironi içeren eğretilemelerdir. Karısının sözünden çıkmayan biri için, “Bizim kazak erkek nerede kaldı?” demek bu duruma örnektir (Uğur, 2003).

Örnek:

Çok korkak birisi için “Aslan geliyor.” demek.

III. 4.1.2.1.1.2.7.6. İndirgeyici Eğretileme

Üstün olanı daha düşük düzeyli şeylere dönüştüren eğretilemelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“AKP’den ‘büyüme’ balonu” (Sözcü Gazetesi, 10.12.2012).

“Şu sahnedeki böğürtüleri kesin artık.”

III. 4.1.2.1.1.2.8. Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre Eğretilemeler

Eğretilemeler, benzetmenin gerçekte bulunup bulunmamasına göre sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.1.2.8.1. Süssüz Eğretileme

Benzeyenle kendisine benzetilenin yakınlaştırılıp eğretileme yapılmasını sağlayan özelliği, iki varlığın kavramsal anlamının birlikte içermemesi durumunda olan eğretilemelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

Kaba biri için “ayı” denildiğinde sade eğretileme yapılmış olunur. Kabalık, her iki yanın birlikte bulundurduğu kavram değildir .

III. 4.1.2.1.1.2.8.2. Süslü Eğretileme

Arada uygunluğu sağlayan, her iki yanı birbirine yaklaştırıp eğretilemeyi gerçekleştiren yanın, benzeyenin ve kendisine benzetilenin kavramsal içeriğinde gerçekten bulunması söz konusudur (Uğur, 2003).

Örnek:

“Su adeta masaj yapıyordu” tümcesinde “tene yumuşak çarpma” insanda ve suda bulunabilen bir özelliktir.

III. 4.1.2.1.2.Çağrışımsallık Yoluyla Oluşan Değişmeler

“Örnekmeye Dayalı Değişmeler” başlığının ikinci alt başlığı olan “Çağrışımsallık Yoluyla Oluşan Değişmeler” başlığı “Değınmece” ve “Yoksunla

III. 4.1.2.1.2.1. Değınmece

Bir sözcüğü ya da sözcük öbeğini, hem gerçek hem de değışmece anlama uygun; ama değışmece anlamı asıl amaç yaparak kullanma sonucu oluşan bir anlam olgusudur. Sözcüklerin gerçek anlamları doğrudan ya da dolaylı amaçlanmış olunabilir; ancak asıl anlatılmak istenen değışmece anlamdır. Değışmece yoluyla sözü dolaylama, anlatılmak istenenin üstünü örtme eğilimidir söz konusu olan. Bir durumun açıkça söylenmesi uygun görülmediğinde ya da değışmeceli söylenmesinin, sözü etkili kılacağı düşünüldüğünde değınmeceye yönelinir (Uğur, 2003).

Değınmece, kimi zaman eğretilemeyle, kimi zaman da düzdeğışmeceyle iç içe olma izlenimi verebilir. Sözelimi, “burnu havada” deyimindeki değınmece, “burnu havada gibi duruyor, insanlara havadan bakıyor” anlamı, bir benzerlik düşüncesinden eğretilenmiş izi taşıırken; bir yandan da, sözü edilenin kişiliğini/bütünü parça-bütün

ilişkisiyle somutlaştırılıp çarpıcılaştırdığı için düzdeğişmeceyi de düşündürmektedir. Diğer değinmecelerin çoğunda da böyle yaklaşımlara uygunluk görülebilir. Ama gözden kaçırılmaması gereken, değinmeceyi var edenin ya da baskın kılının, sözcüklerin gerek gerçek anlamlarıyla, gerekse değişmece anlamlarıyla söz içinde denk gelmeleri, uygun düşmeleri; bu türden ikili okumalar için engelleyici ipucu bulundurmamalarıdır. Değinmecenin bu temel koşulu gözden kaçırıldığı için sık sık yanlışla düşülmektedir (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.1.1. Sayı Yönünden Değinmeceler

Değinmeceler sayıları bakımından ikiye ayrılmıştır.

III. 4.1.2.1.2.1.1.1. Teklik Değinmece

Anlatılmak istenen durum, olay ya da eylem, bir tek değinmeceye dayandırılmış yalnızca nitelenen amaçlanmıştır (Uğur, 2003).

Örnek:

“Terör yeni anayasayı gölgede bırakmamalı” (Zaman Gazetesi, 15.09.2012).

“Açıkgöz adam”

III. 4.1.2.1.2.1.1.2. Birleşik Değinmece

Belirtilmek istenenin ya da istenenlerin, peş peşe kurulmuş birden çok değinmeceyle anlatılması biçiminde oluşturulanlarıdır (Uğur, 2003).

Örnek:

Komşumuz, eli cebine varmayan, eli sıkı birisidir.

III. 4.1.2.1.2.1.2. Kavrayışta Belirlenme Durumlarına Göre Değinmeceler

Uğur (2013), değinmeceleri anlaşılabilirlik özellikleri doğrultusunda sınıflandırmıştır.

III. 4.1.2.1.2.1.2.1. Yakın Değinmece

Anlatılan durumun, olayın ya da eylemin, doğrudan ve kolayca kavrandığı, başka anlama gelme olasılığı bulunmayan türden değinmecelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Yine parmağım ağzımda kaldı

Masumluk akıyordu yüzünden.” (Behçet Necatigil)

III. 4.1.2.1.2.1.2.2. Uzak Değinmece

Sözün değişmece anlamının gizlenmesi nedeniyle anlamın kavrayımında belirmesi güçleşmiş değinmeceler belirmesi güçleşmesi değinmecelerdir. Yaygın söyleyişten kaçınılmak istendiğinde, amaç, hayli gizli kalır ve uzak değinmece gerçekleştirilir (Uğur, 2003).

Örnek:

Onların kapısı herkese açıktır.

III. 4.1.2.1.2.1.3. Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre Değinmeceler

Değinmeceler kurdukları anlam ilgisine ve değinmecenin çıkış amacına göre sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.2.1.3.1. Yergici, ayıplayıcı değinmece

Kınama amaçlı değinmecelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Burnu büyük(kibirli)”

III. 4.1.2.1.2.1.3.2. Örtmeceli Değinmece

Kabalığı hafifleten, ürküntü ya da iğrenmeyi gideren, çirkini güzel ya da doğal gösteren, sakıncayı azaltan değinmecelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Baydemir: Müzakere masası yeniden kurulsun” (Milliyet Gazetesi, 21.09.2012).

“Gözlerini yummak(ölmek)”

III. 4.1.2.1.2.1.3.3. Övücü Değınmece

Övme amacı ile oluşturulan değınmecelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“eli açık (cömert)”

III. 4.1.2.1.2.1.3.4. Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

Betimleyici, saplayıcı değınmeceler, bir durumun betimlendiğı değınmecelerdir.

Örnek:

“Bingöl saldırısı meclise taşındı” (Milliyet Gazetesi, 21.09.2012).

“burun kıvrırmak (önem vermemek)”, “omuz silkme (aldırmamak, ilgilenmemek)”

III. 4.1.2.1.2.1.3.5. Öğüt Verici Değınmece

Öğüt vermek amacıyla yapılan değınmecelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Keşke bayram kanı durdurabilseydi” (Yeni Şafak Gazetesi, 26.10.2012).

III. 4.1.2.1.2.1.3.6. Karşıtlamalı Değınmece

Anlamı karşıtına göndererek vurgulayan değınmecelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

“Tut kelin perçeminden” (olanaksızlık karşısında duyulan çaresizlik), “kel başa şımşır tarak” (parasız birinin değerli şeyler alması vb.)

III. 4.1.2.1.2.1.4. Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından Değınmeceler

Değınmeceler ögeler arasın ilişki düzeyleri bakımından sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.2.1.4.1. İmalı Değınmece

Ögeleri arasında kolayca ve yalın olarak ilgi kurulabilen, dolaylılığı çok az olan değınmecelerdir (Uğur, 2003).

Örnek:

Çocuğun, babasına, “Mete Bey, kızına, üniversite sınavını kazanırsa araba alacakmış baba.” diyerek araba istediğini açığa vurması.

III. 4.1.2.1.2.1.4. 2. Kapalı Değınmece

Dolaylılığı ya da gizliliği fazla, başka deyişle, anlaşılma bakımından bilgi gerektiren, ancak bu bilgiye sahip olunduğu zaman ögeler arasındaki ilişkinin doğrudan kurulabildiği türünden değışmecelerdir. “Burnu havada olmak” deyiminin “kendini beğenmiş olmak.” Anlamına geldiğini, deyimini bilmeyenlerin anlaması oldukça zordur; ama bunu bilen birisinin iki öge arasındaki ilgiyi kolayca yorumlaması olanaklıdır (Uğur, 2003).

Örnek:

“PKK militanlarını boğazlıyor” (Yeni Şafak Gazetesi, 27.10.2012).

III. 4.1.2.1.2.1.4. 3. Açıklamalı Değınmece

Hem anlamın dolaşık yollardan elde edilmesi, hem de ögeler arası ilişkide fazla araca gerek duyulması durumunda başvuru olan değınmecelerdir. Kimi gerekli şeylerden, durumlardan söz etmek yoluyla gerçekleştirilir. “Falancanın mutfağında çok odun yakılır.” Denildiğinde, o kişinin mutfağında çok yemek yapıldığını, onun cömert ve konuksever olduğunu anlatmak amaçlanır (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.2. Yoksunlama

Sözcüğün ya da söz öbeğinin, kimi kez gerçek, kimi kez de değişmece anlam içeriğinin karıştını, olumsuzunu, kimi kez de dışlayıcı çelişenini bildirmek amacıyla kullanılması sonucu oluşan değişmece türüdür. Bu değişmeceye başvurmakla, sözü edilen varlık ya da olgudan, o niteliğin, tözün, özelliğin vb. yoksun kılınması amaçlanır (Uğur, 2003).

Yoksunlama kavramı, daha çok metin boyutunda ortaya çıkan dokundurma, ironi gibi kavramlarla içerik bakımından ortaklıklar gösterse de, yalnız sözcük düzeyinde gerçekleşen bir değişmece türü olduğu için daha dar kapsamlıdır. Ama bu kavram, dokundurma ve ironi kavramları gibi yalnızca iğnelemeyi, alayı, söz dokundurmaya içermez; bu amaçların dışında da gerçekleşen bir anlam olgu olarak daha geniş bir çerçeveye çizer (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.2.1. Kullanılan Birimin Anlam Özelliğine Göre Yoksunlamalar

Yoksunlamalar birimin gerçek anlam ya da değişmece anlam içermesi bakımından sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.2.2.1.1. Sıradan Yoksunlama

Gerçekte anlamlı bir sözcüğün ya da sözcük öbeğinin, karışt ya da çelişen anlamını dile getirmek için oluşturulan değişmedir. “Karnesine baktığımızda çocuğun ne kadar başarısız olduğunu görebiliriz.” tümcesi, başarılı bir öğrenci için söylendiğinde “başarısız” sözcüğü “başarılı” anlamına gelir ve sıradan yoksunlama yapılmış olur; çünkü “başarısız” kavramı çocuktan yoksunlanmıştır (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.2.1.2. Değişmeceli Yoksunlama

Sözcüğün ya da söz öbeğinin, cümlede, değişmece anlamın karşıt ya da çelişen anlamını verebilecek biçimde kullanılması sonucu oluşan değişmece türüdür. Gerçek anlam yerine değişmecesi kullanılıp sonra yoksunlama yapıldığı için katmerli yoksunlama da denir. Çok şişman birisi için “iskelet” denildiğinde “zayıf” sözcüğü yerine değişmecesi “iskelet” kullanılıp onun karşıt anlamı “şişman” kavramına gönderme yapılmış olur (Uğur, 2003).

Bu tür yoksunlamalar diğer değişmece türleriyle birlikte gerçekleştirilir (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.2.2. Söyleniş Amacına Göre Yoksunlamalar

Uğur (2013) yoksunlamaları söyleyicinin niyeti doğrultusunda sınıflandırmıştır.

III. 4.1.2.1.2.2.2.1. Arıksayış

İçten bir anlatım içeren yoksunlamalardır. Amaç, karşıt ya da çelişen anlama getirilen sözlerle yine az sözle çok şey anlatmaktır. Sözelimi, gösterişli bir eve girildiğinde söylenen, “Eh, fakirhane de sayılmaz?” tümcesiyle arıksayış gerçekleştirilir. Çünkü “fakirhane” sayılmayan her yerin “zengin”, “gösterişli” olduğu da anlaşılacağına göre, “fakirlik” ve “zenginlik” durumu, tam karşıt anlamlarla değil de çeliştirme yoluyla o mekândan dışlandığı, yoksunlandığı için dışlayıcı yoksunlama söz konusudur (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.2.2.2. Saraka

Küçümsemeye, aşağılamaya, birisinin duygularını incitmeye yönelik gizli iğnelemeyi, gizli alayı amaçlayan yoksunlama türüdür. Yazar ya da şair, bazen okuru

iğnelemek, okurun zekâsına seslenmek amacıyla da sarakaya başvurur. İroni olgusu en çok saraka biçiminde görülür (Uğur, 2003).

Amerikan filmlerinde bazen rastladığımız, subayların erlere ya da takım çalıştırıcısının erkek oyunculara, “Haydi kızlar!” biçimindeki kışkırtıcı sözleri, tipik bir saraka örneğidir (Uğur, 2003).

Dedikoducu birisin yanında, “Çok olgundur, dedikoduyu çirkin bulur.” Diyerek onun yanındakilere övülmeye kalkışılması durumunda (Bu kişiyi yola getirmeyi amaçlayabilir; sert, sinirli, kinci “Olgun insanlar kolay affeder.”, ya da “Kolay affetmeyen insanlar olgun olamazlar.” Denildiğinde saraka yapılmış olur (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.2.3. Bildirilmesi Amaçlanan Kavramın Anlam Konumuna Göre Yoksunlamalar

Yoksunlamalar iletilmesi amaçlanan kavramın anlam konumuna göre sınıflandırılmıştır.

III. 4.1.2.1.2.2.3.1. Doğrudan Yoksunlama

Sözcüğü, gerçek ya da değişmece anlamının karşıtını verecek biçimde kullanarak kavramı doğrudan belirtme amacına dayanır. “Bu durumun nedeni, çok zengin oluşudur.” Tümcesindeki “zengin” sözcüğü, “yoksul” anlamında kullanıldığında doğrudan yoksunlama gerçekleşir (Uğur, 2003).

III. 4.1.2.1.2.2.3.2. Dışlayıcı (Dolaylı) Yoksunlama

Bildirilecek kavramın karşıtlarının değil de, yine onu olumsuzlayan, dışlayan çelişenin kullanılması yoluyla gerçekleştirilen yoksunlamadır. Doğrudan Yoksunlamanın yaygınlığı göz önüne alındığında dışlayıcı yoksunlamanın daha seyrek kullanıldığı anlaşılır. “Öykün başarısızdır denilemez.” tümcesindeki “başarısızdır denilemez.” Sözüün

değişmeceli anlamı, “başarılıdır” anlamından çok, bu anlamın çelişeni olan “ortalama düzeyde” anlamıdır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2. Bütünselliğe Dayalı Değişmeceler

Bütünselliğe dayalı değişmeceler “Düzdeğişmece” ve “Niceleme” olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir. Bu başlıklar çeşitli anlamsal ve biçimsel özellikler bakımından alt başlıklara ayrılmıştır.

III.4.1.2.2.1. Düzdeğişmece

Aralarında örneklendirme ilgisi bulunmayan iki kavrama ilişkin sözcüklerden birinin, benzerlik dışı anlamsal bağımlılık içinde bulunduğu diğerinin yerine, genellikle söyleyiş eksiltilemesi yoluyla ve gerçek anlamda düşünülmesine engel bulunması koşuluyla kullanılmasıdır. Amaç, bir yandan sözcük tutumluluğunun sağlanması ve kimi kez kaba sözcüklerin kullanımından kaçınılması, bir yandan da, yerine geçirilen asıl kavramla ilgili kimi anlamların öne çıkarılması ya da vurgulanmasıdır (Uğur,2003).

Düzdeğişmecede göstergelerin birbirinin yerine kullanılması kavramların nitelikleriyle ilgilidir. Çokanlamlılığın oluşumunda etkin olan bu anlam olgusunu, bizde, ad aktarması terimiyle karşılayanlar vardır. Ancak bu kullanım Uğur (2003) tarafından uygun bulunmamaktadır. Konuyla ilgili yorumlar aktarmalarla ilgili tartışma bölümünde verilmiştir.

Dilimizde düzdeğişmecenin oluşumunu sağlayan ilişkilerin başlıcaları şunlardır: “Parça-bütün ilişkisi”, “İçsellik-dışsallık ilişkisi”, “Sonuç-neden ilişkisi”. “Yapıt-sanatçı ilişkisi”, “Nesne-amaç ilişkisi”, “Genel-özel ilişkisi”, “Sonralık-öncelik ilişkisi”, “Özellik-varlık ilişkisi”, “Eklenti-varlık ilişkisi”, “Nicelik-nitelik ilişkileri”, “Soyut-somut ilişkisi”, “Yer-toplum ilişkisi”, “Yer-ürün ilişkisi”, “Zaman-toplum ilişkisi”,

“Zaman-toplum ilişkisi”, “Zaman-eylem ilişkisi”, “Yer-işlev/amaç ilişkisi”, “Araç-işlev ilişkisi”, “Nesne-görev ilişkisi”, “Kısaltma-Kurum”.

III.4.1.2.2.1.1. Parça-bütün ilişkisi

Değişmecenin oluşumunda, parçanın yerini bütünün, bütünün yerine ise onun parçasının geçirilmesidir. “Marmara’da her yelken uçar gibi neş’eli” dizesinde “yelkenli gemi” tamlamasındaki italikli bölüm düşmüş ve parçanın adı, önceleme sonucu vurguyu üstlenerek kendi bütününün anlamını gösterir duruma gelmiştir. “Bizim ev herkese açıktır.” Tümcisinde ise, ev göstergesinin anlamını da içermiştir; açık olan evin bütünü, her yeri değil, kapısıdır. Evin açıklığı, gerçek anlamlarla düşünüldüğünde, cümlenin anlamında bulanıklık, bozukluk söz konusu olur (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.2. İçsellik-dışsallık ilişkisi

Varlığı, içinde yer aldığı varlığın ya da içerideki varlığı dışındakinin adıyla bildirmektir. “Ayaklarını çıkar da içeri gir.” Tümcesindeki ayaklar sözcüğünü, eksiltileme sonucu ayakkabılar sözcüğünün anlamını üstlenmiştir (Uğur, 2003)

Örnek:

“ABD: İran bu uçaklarla Suriye’ye silah taşıyor” (Hürriyet Gazetesi, 20.09.2012).

III.4.1.2.2.1.3. Sonuç-neden ilişkisi

Nedenin yerine sonucun, sonucun yerine de nedenin söylenmesidir. Halk arasında yaygın olarak kullanılan “Bereket yağıyor .” cümlesinde, sonuç söylenmiş, ama sonucun nedeni (yağmur, kar) amaçlanmıştır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.4. Yapıt-sanatçı ilişkisi

Çoğunlukla sanatçının adının yapıtının adı yerine kullanılmasıyla gerçekleştirilir. Bunun karşıtı olan, yapıt adının, sanatçının adı yer geçirilmesi ise çok az görülür. “Bütün yazı, Aziz Nesin okumakla geçirdim.” tñmcesinde , “Aziz Nesin’in kitaplarını (yazılarını)” tñmlemesinde sanatçının adı, düşürülen tñmleneni (tamlananı) karşılar konuma getirilmiştir (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.5. Nesne-amaç ilişkisi

Belli bir amaç için gereken, kullanılan araç adı yerine onunla ilgili olan aracın adı geçirilir. “Bu adres için Çankaya’ya binmeniz gerekiyor.” tñmcesinde, “otobüs” sözcüğü düşürölmüş ve onunla ilgili gidilmesi amaçlanan yer adı, düşen göstergenin yerine kullanılmıştır (Uğur, 2003)

III.4.1.2.2.1.6. Genel-özel ilişkisi

Genelin adını anarak özeli, özelin adını anarak geneli belirtmektedir. “Hayvanın gemini gevşet biraz.” tñmcesinde, at gösterisi yerine onun geneli (hayvan) kullanılmıştır. “Bu kez de çorbayı bizde ısıtalım.” tñmcesinde ise çorba göstergesi, genelinin, yemek gösterisinin yerine geçmiştir (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.7. Sonralık-öncelik ilişkisi

Çok değişik durumlara ilişkin olabilir. “Ateş yakalım mı artık.” tñmcesi söylendiğinde, ateş henüz yoktur ve ateşin kendisi yakılamaz; önceki duruma ilişkin nesne adları (odun, kömür vb.) söz konusudur. “Bu odun bizi ısıtmaz.” Tñmcesinde “odun” un “ateş, alev” anlamında kullanılması durumunda, yerine geçtiğı göstergelerin önceki durumları anılmış olur (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.8. Özellik-varlık ilişkisi

Varlığın adının yerine onun bir özelliğinin adının kullanmasıdır. Çok yaygın bir ilişkidir. “Sarı kırmızılılar, yine büyük başarı elde etti.”, “On birimiz başarıya susamıştı.” (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.9. Eklenti-varlık ilişkisi

Bir eklentinin, o eklenti taşıyan varlık adının yerine geçirilmesidir. “Ülkemizin en kalemlerinden Yaşar Kemal, Nobel’e sık sık aday gösterilir.”, “Ünlü raket, tatilini Türkiye’de geçirecekti.” , “Beyaz gömlekliğin toplantısında eylem kararı alındı.” (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.10. Nicelik-nitelik ilişkileri

Varlığın niceliğiyle ilgili bir göstergenin, varlığın niteliği yerine geçmesidir. Sözelimi, “Yirmi milyon ancak eder bu elbise.” denildiğinde, nicelik ile ilgili gösterge, ekşitilen “Türk lirası” göstergelerini de içermektedir. “Burası ancak üç gelir.” tümcesinde de düşen sözcük “metre”dir. Bu düzdeğişmece ilişkisi de oldukça yaygındır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.11. Soyut-somut ilişkisi

Somut kavramı, soyut kavramla belirtmektedir. “Gençlik, iletişim araçlarının etkisinde, sanıldığından daha çok kalıyor.” Tümcesinde, başat anlamı soyut olan “gençlik” sözcüğü bu tümcede değişmece yoluyla somut anlamlı “gençler” göstergesinin anlamını üstlenmiştir; bunu sağlayan da, eksiltimenin gerçekleşmesidir (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.12. Yer-toplum ilişkisi

Bir toplumu, topluluğu, örgütsel bütünü, bulunduğu yerin adıyla dile getirmektedir ve çok yaygın düzdeğişmece biçimidir. “Avrupa’nın iki yüzü vardır: İnsan hakları savunuculuğu ve efendilik ruhu.” Tümcesinde, anakara (=kıta) adı, orada yaşayan

insanları, oradaki kuruluşları içermektedir; bu işlev de yine eksiltileme sonucu gerçekleşmiştir (Uğur, 2003).

Örnek:

İran'dan dünyaya gövde gösterisi (Star Gazetesi, 21.09.2012).

III.4.1.2.2.1.13. Yer-ürün ilişkisi

Yer adının ürünün adı olarak kullanılması sonucu oluşur. “Tekirdağ, daha sert bir içkidir.” “Kavaklıdere kalitesini yitirmeye başladı.”, “Artık samsun içmiyorum.” gibi düzdeğişmece örnekleri her dilde yaygındır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.14. Zaman-toplum ilişkisi

Bir zaman diliminin, o zaman dilimindeki topluluklar için kullanılmasıdır: “Çağımız, uzayı ele geçirmeye yöneldi ama bunun sonunu henüz getiremedi.” tümcesindeki değişmece, “çağımız insanları” tümlemesindeki tümlenenin düşmesiyle gerçekleşmiştir (Uğur,2003).

III.4.1.2.2.1.15. Zaman-eylem ilişkisi

“Son yıllarda 19 Mayıs kutlamaları sönük geçiyor.”, “Manav ikindiye gitti, cami yakın, birazdan döner.” gibi örneklerde işleyen bir ilişkidir (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.16. Yer-işlev/amaç ilişkisi

Belli bir yerin adının, işlevinin adı yerine ya da işlev adının, işlevin gerçekleştiği yer adı için kullanılmasıdır: “İşten bu saatlerde çıkarım.” tümcesinde, iş sözcüğü, büro, atölye, fabrika, işyeri gibi anlamlardan birini üstlenerek değişmece anlam kazanmıştır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.17. Araç-işlev ilişkisi

Bir aracın, işlevinin adı yerine ya da bir işlev adının aracın yerine kullanılmasıyla gerçekleşmektedir. “İzlediği arabayı gözden kaçırmamaya çaba gösteriyor” örneğinde görüldüğü gibi “göz” sözcüğü “bakış” yerine kullanılmıştır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.18. Nesne-görev ilişkisi

Bir nesnenin görevinin doğrudan nesneye yüklenmesiyle oluşturulmaktadır. “Dosyayı şu masaya imzalatacağın.” gibi örneklerde bu ilişki görülmektedir (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.1.19. Kurum-Kısaltma ilişkisi

Bir kurumun, ülkenin ya da birimin adının kısaltma biçiminde kullanımıyla oluşturulmaktadır. “AB üyeliği beklemede”, “ABD bu duruma sıcak bakmadı” örneklerinde bu durum görülmektedir.

Örnek:

“Şahin ile BDP Meclis`te kapıştı” (Akşam Gazetesi, 14.12.2012).

III.4.1.2.2. 2. Niceleme

Dil çevrelerinde kavram olarak ele hiç alınmamış, dolayısıyla da terimleştirilme gereksinmesi, ya da zorunluluğu oluşmamış görünen niceleme, tekil bir varlık adının veya eylemin çoğul, çoğul varlık adının veya eylemin tekil, kimi zamanda gerçek karşılığında daha az içerikte kullanılmasıyla oluşan değişmece türüdür (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2.2.1. Kişinin kendisini kapsayıp kapsamadığına göre nicelemeler

Nicelemeler, konuşucunun kendisini kapsayıp kapsamaması bakımından sınıflandırılmıştır.

III.4.1.2.2. 2.1.1. Dıştalama (dışı yönelimli niceleme)

Kişinin, içinde bulunduğu bir durumda kendisini dışarıda tutma eğilimi sonucu gerçekleşen nicelemeler dıştalama tutma eğilimi sonucu gerçekleşen nicelemeler dıştalama türüne girer. Bir sanatçı, kendisinin de içinde bulunduğu sanatçıları eleştirmek için , “Sen halkı anlamazsan, halk da seni anlamaz” dediğinde, bu tümceyi, biz, sözcüklerin işitsel ve gerçek anlam boyutuyla değil, onların kavrayışımızdaki anlamsal boyutuyla şöyle anlarız: “Biz halkı anlamazsak, halk da bizi anlamaz elbette.” Tümcenin yüzeysel anlamı ile asıl (derin) anlamı farklıdır ve bu nedenle niceleme türünden değişmece gerçekleşmiştir. Buradaki dıştalamada amaç , “muhatap” göstererek sözün etkisini çoğaltmaktadır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2. 2.1.2. Ortaksama

Kişinin, karşısındakine bir şey söylerken yalnız karşısındakini ilgilendiren bir duruma kendisini de ortak kılması sonucu gerçekleşen nicelemelere ortaksama adı verilir (Uğur, 2003).

Örnek:

“İran`dan gözdağı: `Son noktayı biz koyacağız” (Star Gazetesi, 24.09.2012).

Öğretmenin, öğrencilere, “Tahtadaki soruları deftere lütfen geçirelim.” demesini, öğrenciler, “Tahtadaki soruları deftere lütfen geçiriniz.” olarak anlar. Yüklemdeki eylemin birinci çoğul kişi çekimi, gerçek anlamını vermeyip, değişmece yoluyla ikinci çoğul kişi çekimi anlamını üslenmiştir (Uğur, 2003).

Ortaksamanın ikinci çeşidinde ise, kişi, karşısındakini ya da kendi dışındakileri kendi düşüncesine ortak kılmak amacıyla söz söylediğinde gerçekleşir. Amaç, çoğu zaman da gücü abartmaktadır. Bu nedenle böyle nicelemelere ayrıca abartılı ortaksama demek pek

yanlış olmaz. Sözgelimi bir müdür, “Yetkimizi kullanıp toplantıyı iptal ettik.” derken aslında “Yetkimi kullanıp toplantıyı iptal ettim.” diyordur (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2. 2. 2. Nedensel İçerik Bakımından Nicelemeler

Uğur (2013) nicelemeleri kuruluş nedenleri bakımından sınıflandırmıştır.

III.4.1.2.2. 2. 2. 1. Duygusal – Tepkisel İçerikli Nicelemeler

Alaşgönüllülük, abartma, alay, destek çıkma gibi nedenlerin etkin olmasıyla gerçekleşen nicelemelerdir. Dışlama ve ortaksamaların çoğunluğu bu türdedir. “Sen, asker, bu ülke sana emanet” tümcesinde tüm askerleri bir kişi alıp içtenlik, yakınlık katan ikinci tekil kişi söylemi ; “Siz, dürüstlüğünüzle geldiniz bu makama.” tümcesinde de , “sen” yerine, saygı amaçlı “siz” göstergesinin kullanılması, bir değişmece türü olarak nicelemeyi var eden yaklaşımlar olmuştur (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2. 2. 2. 2. Eksiltileme İçerikli Nicelemeler

Sözün kısaltılması sonucu oluşan nicelemelerdir. “Elini yıka da gel sofraya”, ”Pantolonu ayağına geçirdiği gibi sokağı fırladı.” tümcelerindeki değişmece, çoğul eklerinin sözcükten eksilmesi sonucu gerçekleşmiştir; sözcüklerde biçimin gösterdiği düz anlamla kavrayışımızdaki anlam farklılığı, değişmece olarak değişmeceyi ortaya çıkarmıştır (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2. 2. 3. Sayısal bakımdan nicelemeler

Nicelemeler, sayıları bakımından sınıflandırılmıştır.

III.4.1.2.2. 2. 3. 1. Azaltmalı niceleme

Sayısal içeriği nedeniyle eksiltmeli nicelemelerle duygusal tepkisel nicelemelerin bir kısmı, azaltmalı niceleme başlığı altında da incelenir. “Ağaç, doğanın can damarıdır.”, “Ayakkabımı çabuk giy.”, “Sen, insan, onurunu korumayı bil.”. Tümcelerindeki sırasıyla “ağaçlar”, ”ayakkabılar” ve “sizler” anlamlarını karşıladığı için

niceleme türünden değişmeceli göstergelerdir ve bu değişmece anlamlarını, azaltmalı yolla üstlenmişlerdir (Uğur, 2003).

III.4.1.2.2. 2. 3. 2. Artırmalı niceleme

Gerçek anlamlı anlatıma abartı, vurgu gibi amaçlar katılmak istendiğinde, kavramın içeriğinde değişmece yoluyla artırıma gidilir: “Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden.” dizesinde biz bu merdivenin değişmece anlamıyla “ömür”ün olduğunu biliriz; ama anlamı daha etkili kılmak için “merdivenler” biçiminde artırıma gidilmiştir (Uğur, 2003).

Bu çalışmada, gazete başlıklarındaki değişmece anlam türlerinin belirlenmesinde yukarıda bulunan değişmece anlam türleri sınıflandırılmasından faydalanılmıştır.

IV. BÖLÜM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE YÖNTEM

İletişim, insan yaşamının vazgeçilmez unsurlarından biridir. İnsanlar hayatlarını devam ettirebilmek, duygu ve düşüncelerini aktarabilmek, haber almak gibi amaçlarla başka insanlarla iletişim kurmaktadır. Kitle iletişimi ve dolayısıyla kitle iletişim araçları bu iletişim sürecinin son derece hızlı bir şekilde gerçekleşmesini ve iletinin çok geniş kitlelere ulaşmasını sağlaması bakımından oldukça sık tercih edilmektedir. Kitle iletişim araçları günümüzde toplum yaşamında oldukça etkilidir.

Bu çalışmada, en eski kitle iletişim aracı olan ve günümüzde en yaygın biçimde kullanılan kitle iletişim araçlarından biri olan gazetelerdeki politika haberleri ve politika haberlerinin başlıklarındaki değişmece anlam kullanımı incelenmiştir. Çalışmada haber başlıklarının tercih edilmiş olmasının nedeni, gündem belirleyen olayların ve konuların sürekli değişen dünya gerçeklerinin haberlere yansımalarının saatlerle, dakikalarla ölçülecek bir değişim-oluşum düzeyine sahip olmasıdır (Özkan vd., 2014). Gazete haberlerinin ve başlıklarının böylesine dinamik yapıda olması değişmece anlam kullanımının en güncel durumunun tespitini kolaylaştıracaktır.

Basılı kitle iletişim araçlarından biri olan gazetenin iletiyi yani haberi hedef kitleye aktarabilmek için kullandığı kanal yazıdır. İletişim sürecinin aksaklığa uğramaksızın, istenilen biçimde gerçekleşebilmesi içinse iletişimde kurallara uygun bir dil kullanılması oldukça önemlidir. Ancak bu dilin kurallara uygun şekillendirilmesinin yanında dikkat çekici olması da gerekmektedir.

Oldukça geniş kitlelere ulaşabilen gazeteler, hitap ettikleri kitlenin dikkatini çekebilmek ve iletilerinin (haberlerin) anlaşılır ve etkili olmasını sağlamak adına çeşitli anlatım yollarına başvururlar. Bunun nedeni, haber metninin ve haberde okuyucunun dikkatini ilk çeken öge olan haber başlığının ilgi çekici olmasını ve haberin okuyucu

üzerinde bıraktığı etkinin artmasını sağlamaktadır. Haber başlıklarında değişmece anlam kullanımı da bu yollardan biridir. Değişmece anlam sözcüklerin gerçek anlamlarından tamamen sıyrılarak kazandıkları anlamlardır. Bu anlam türü gerek edebî metinlerde gerekse günlük konuşmalarda sıkça tercih edilmektedir. Göndericiler konuşmalarında ya da yazılarında değişmece anlamlı ifadeler yoluyla anlatımlarını etkili kılmayı amaçlarlar.

Daha önce de belirtildiği gibi gazete başlıklarında değişmece anlam kullanımına sıklıkla rastlanmaktadır. Özellikle konusu gereği ciddi ve önemli haberlerin yapıldığı politika haberciliğinde değişmece anlam kullanımı oldukça yaygındır. Gazeteciler ciddi haberlerin dikkat çekmesini sağlamak ve anlatımı etkili kılanmak adına bu yola başvurur. Politik haberlerde değişmece anlam içeren başlıkların kullanımı bu haberlerin iletmek istediği içeriğin etkisini arttırmaktır.

Gazetelerin politika haberlerinin başlıklarında değişmece anlam kullanımını belirlemeyi hedefleyen bu çalışmanın örneklemini satış sayısı 50.000 ve üzeri olan ulusal gazeteler oluşturmaktadır. Gazetelerin satış sayısı ile ilgili bilgiler “Medyatava” adlı internet sayfasında bulunan 28.05.2012-03.06.2012 tarihleri arasındaki gazete satış raporları doğrultusunda edinilmiştir (<http://www.medyatava.com/tiraj.asp>). Bu tarihler arasında baskı sayıları 50.000 ve üzeri olan gazeteler şunlardır: Zaman, Posta, Hürriyet, Sabah, Sözcü, Habertürk, Fotomaç, Fanatik, Star, Türkiye, Milliyet, Takvim, Yeni Şafak, Akşam, Vatan, Güneş, Bugün, Aydınlık, Taraf, Yeni Asya, Şok, Yeni Çağ, Cumhuriyet. Bu gazetelerden “Fotomaç” ve “Fanatik” adlı gazeteler spor gazetesi olduğundan çalışmaya dâhil edilmemiştir. Gazeteler 15.09.2012-15.12.2012 tarihleri arasında toplam üç ay süresince takip edilmiştir. Gazetelerden verilerin elde edilmesi hususunda RSS’ ten faydalanılmıştır. RSS çeşitli internet siteleri tarafından yayınlanan haber vb. içeriğin tek bir ortamdan topluca izlenebilmesine olanak sağlayan yeni bir içerik

besleme yöntemidir. RSS Rich Site Summary (Zengin Site Özeti) kelimelerinin baş harflerinden oluşan kısaltmadır. RSS' i destekleyen sitelerin hazırladıkları XML biçimli dosyalara birçok programla erişmek mümkündür (http://www.rssnedir.com/ erişim tarihi: 5 Eylül 2014 Cuma 11.14) İnternet ortamındaki gazetelerin pek çoğu RSS uzantısına sahiptir. Bu çalışmada “feed reader” adlı program aracılığıyla gazetelerin RSS'lerinden faydalanılarak politika haberleri derlenebilmiştir. Derlenen haber başlıkları değişmece anlam içeren politika haberleri kalacak biçimde seçilmiş ve bu tez için geliştirilmiş olan bir yazılım aracılığıyla etiketlenmiştir. Başlıklardaki değişmece anlam kullanımı daha sonra bu etiketler doğrultusunda verilmiştir. Çalışmada ayrıca kuramsal kısmın zeminini oluşturmak amacıyla ayrıntılı bir literatür taraması yapılmıştır.

Çalışmada, haber başlıklarının etiketlenmesinde kullanılan yazılımın veri işleme ara yüzü görüntüleri şu şekildedir:

Sıra	Gazete Adı	Dosya Adı	İşlem
1	Akşam	akşam gazetesi	İşlem
2	Sözcü	sözcü gazetesi	İşlem
3	Posta	posta gazetesi	İşlem
4	Sabah	sabah gazetesi	İşlem
5	Şok	şok gazetesi	İşlem
6	Taraf	taraf gazetesi	İşlem
7	Yeni Çağ	yeni çağ gazetesi	İşlem
8	Zaman	zaman gazetesi	İşlem
9	Yeni Şafak	yeni şafak gazetesi	İşlem
10	Cumhuriyet	cumhuriyet gazetesi	İşlem

Şekil 2. Veri İşleme Arayüzü: Gazete Liste Ekranı

[Anasayfa](#)
[İşlem](#)
[Tanımlar](#)
[Raporlar](#)
Admin Çıkış

Haber Başlık Liste

Sıra	Başlık	Tarih	İşlem
1	Ankara haklı çıktı	01.12.2012	İşle
2	'Madımak'la Köşk devrede	01.12.2012	İşle
3	'Kongre tam bir ucubeydi'	01.10.2012	İşle
4	Omurgayı korudu, hücre değişimi yaptı	01.10.2012	İşle
5	'Cumhurbaşkanı ve Başbakanı birbirine düşüremezler'	01.11.2012	İşle
6	TBMM Genel Kurulu'nda gerginlik	01.11.2012	İşle
7	Türkiye'den İsrail'e sert tepki	02.12.2012	İşle
8	CHP'li Tarhan'dan Ömeroğlu'na: 'Esenizde olacağız'	02.12.2012	İşle
9	'İran, ABD ile Türkiye'yi karşı karşıya getirdi'	02.12.2012	İşle
10	Meclis'te 'anadil' mesaisi	02.12.2012	İşle
11	'Türkiye teröre destek veriyor'	02.10.2012	İşle
12	'Türkiye inim inim iniyor'	02.10.2012	İşle
13	Başbakan'dan CHP'ye çağrı	02.10.2012	İşle
14	'Laflı dediğine oturtacak soruyu sormadınız mı?'	02.10.2012	İşle
15	CHP'nin iptal istemi yarıncı incelenecek	02.10.2012	İşle
16	12 terörist etkisiz hale getirildi	02.10.2012	İşle

Şekil 3. Veri İşleme Arayüzü: Başlık Liste Ekranı

[Anasayfa](#)
[İşlem](#)
[Tanımlar](#)
[Raporlar](#)
Admin Çıkış

'Kongre tam bir ucubeydi'

01.10.2012

CHP İstanbul Milletvekili İhsan Özkes, AK Parti'nin dün yapılan kongresini, "ucube" olarak nitelendirdi.

Politikacı Söylemi
  Gazeteci Söylemi
  İç Politika
  Dış Politika

1. Benzetme
 2. Eğretileme
 3. Değınmece
 4. Yoksunlama
 5. Düzdeğışmece
 6. Niceleme

[Etiket Ekle](#)

Şekil 4. Veri İşleme Arayüzü: Başlık İşleme Ekranı

V. BÖLÜM: GAZETE BAŞLIKLARININ İNCELENMESİ

Çalışmanın bu bölümünde, gazetelerin politika haberlerinde bulunan ve değişmece anlam taşıdığı belirlenen haber başlıkları ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Gazete başlıklarında genellikle birden fazla değişmece anlam türü bulunduğundan, başlıkların sınıflandırılmasında tarihler esas alınmıştır. Başlıklar en eski tarihli başlıktan en yeniye doğru sıralanmış ve bu üç aylık veri birer aylık zaman dilimleri doğrultusunda alt başlıklara ayrılmıştır. Gazete başlıkları listelenirken, her bir başlığın altına, bu haberlere ait haber spotları da eklenmiştir. Haber spotlarının başlıkların altına eklenme nedeni haberin bağlamının ortaya koyulması ve böylelikle başlığın daha kolay yorumlanabilmesidir. Ayrıca her başlığın altında başlıkta kullanıldığı belirlenen değişmece anlam türlerine, kaynak gazete ve tarihe yer verilmiştir.

Çalışma süresince bazı haber başlıklarında ve haber spotlarında yazım yanlışları olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu yazım yanlışlarına müdahale edilmemiş ve bu başlık ve spotlar özgün biçimleriyle kullanılmıştır.

V.1. 15 Eylül 2012- 15 Ekim 2012 Tarihleri Arasındaki Başlıklar

Google Beyaz Saray`a resti çekti

Beyaz Saray`ın dünyayı ayağa kaldıran "Müslümanların Masumiyeti" isimli filmin YouTube`dan kaldırılması talebine Google olumsuz yanıt verdi (Hürriyet Gazetesi, 15.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

CHP'ye ve TBMM'ye çağrı

CHP Denizli Milletvekili İlhan Cihaner ile emekli Orgeneral Saldıray Berk'in de aralarında bulunduğu 11 sanığın "Terör örgütü üyeliği" suçundan yargılanmalarına Yargıtay 11'inci Ceza Dairesi'nde devam edildi (Hürriyet Gazetesi, 15.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Erdoğan'a destek verdi: BDP tercih yapmalı, ya Kandil, ya Meclis

MHP Grup Başkanvekili Mehmet Şandır, BDP milletvekillerinin, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın ancak PKK'nın sinesine dönebileceğine ilişkin nitelemeyi hak edecek davranışlar içerisinde bulduklarını söyledi (Zaman Gazetesi, 15.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Terör yeni anayasayı gölgede bırakmamalı

TBMM Başkanı Cemil Çiçek, yeni anayasa çalışmalarının terörün gölgesinde kalmaması gerektiğini söyledi. Çiçek, "Anayasa meselesini, ne kadar yürek yakıcı sorunlarımız olsa bile, ikinci, üçüncü bir mesele gibi göremeyiz. Çünkü bu tür sıkıntılar anayasa ile bağlantılıdır." ifadelerini kullandı (Zaman Gazetesi, 15.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Sonuç- Neden İlişkisi

Sudan`dan ABD askerine veto

Sudan Hükümeti`nin, başkent Hartum`daki ABD Büyükelçiliği önünde düzenlenen gösteriler üzerine ülkelerine özel kuvvetler göndermek isteyen Washington`un bu talebini geri çevirdiği bildirildi (Zaman Gazetesi, 15.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum
- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Azaltmalı Niceleme

CHP`den eşit askerlik önerisi

Çelebi fakir aile çocuklarının şehit düşmesi nedeniyle öneride bulundu (Vatan Gazetesi, 15.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Devletin el freni çekik`

Baykal`dan hükümeti terörle mücadele konusunda topa tuttu (Vatan Gazetesi, 15.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel öğelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Öğelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Yılanın başını ezeceğiz.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, "Bir tek başımızın derdi, gönlümüzün üzüntüsü, kalbimizin kanayan yarası bu terör belası. Onu da halledeceğiz, yılanın başını ezeceğiz" dedi (Takvim Gazetesi, 15.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre Eğretilemeler: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre Eğretilemeler: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bülent Arınç TÜSİAD'ı topa tuttu.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ile TÜSİAD yönetimine yüklendi (Bugün Gazetesi, 15.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Bülent Arınç'tan “Köşk” sinyali

Başbakan Bülent Arınç 42 yıldır siyasetin içinde olduğunu hatırlatarak önemli açıklamalarda bulundu (Bugün Gazetesi, 15.09.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretilenme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretilenme
- Düzdeğişmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

Amerikan derin devleti harekete geçti

DÜNYAYI ayağa kaldıran o filmi birkaç serserinin, fanatiğin kendi başlarına yapmış olabileceğine isterseniz siz inanabilirsiniz. Bu inancınızı destekleyecek bolca kanıt da bulabilirsiniz. Çünkü bu kanıtlar, aslında siz kullanın ve böyle düşünün diye birileri tarafından bırakılmıştır. Unutmayın ki John Kennedy öldürüldükten sonra şüpheli olarak ilk ortaya atılan insanlar arasında bir serseri, sarhoş, bir de bar sahibi ve etrafında ne olduğunu anlamayacak kadar şaşkınlamış bir genç adam vardı (Yeni Asya Gazetesi, 16.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Karanlığı durduracağız

Ankara Sıhhiye Meydanı'nda 4+4+4'e karşı düzenlenen mitinge on binlerce yurttaş katıldı. Mitingde AKP'ye büyük öfke vardı. Eylemde on binler hep bir ağızdan 'Karanlığa teslim olmayacağız', 'Okuluna, ülkeneye, geleceğine sahip çık', '4+4+4'ü durduracağız' sloganları attı (Aydınlık Gazetesi, 16.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
    - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
    - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
    - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
    - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
    - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
    - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Ankara, Mısır toplantısını sabote etti

Mısırın başkenti Kahire'de yapılan ve Suriye'de bölgesel çözüm planı için yapılan toplantının Türkiye'nin tutumu nedeniyle sonuç alınamadan dağıldığı öğrenildi (Aydınlık Gazetesi, 16.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Dokunulmazlıklar kanunsuzluğun zırhı olamaz`

TBMM Başkanı Cemil Çiçek, BDP vekillerin PKK'liler teröristlerle kucaklaşması ve dokunulmazlık tartışmalarına ilişkin olarak yeni yasama yılında BDP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılabilceğini ima etti (Cumhuriyet Gazetesi, 16.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

CHP'de kırmızı alarm verildi

CHP'li Çankaya eski Belediye Başkanı Muzaffer Eryılmaz'ın tutuklanmasıyla zor günler geçiren CHP'de kırmızı alarm verildi (Bugün Gazetesi, 16.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Türkiye`den çok sert yanıtl!

Suriye Türkiye`yi BM`ye şikayet etmişti, işte cevap (Vatan Gazetesi, 17.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Bakanlık duruma el koydu

ATAN`ın laboratuvarında yaptırdığı testle bazı çanta ve kalemlerin yasal sınırdan 40 bin kat fazla kanserojen madde içerdiğini ortaya çıkardığı haber, ses getirdi (Vatan Gazetesi, 17.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Yüreklere mayın

Hakkari`de mayın patlaması sonucu şehit olan askerlerle ilgili (Takvim Gazetesi, 17.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Soyut- Somut İlişkisi

3 problemi çözelim Türkiye uçar.

Aydınli Grubu kurucusu Mustafa Şevki Kavurmacı, Türkiye`nin 3 problemi olduğunu söyledi. Kavurmacı, “Terörü, yeni anayasa çıkarmayı, birbirimize saygı ve sevgi

göstermeyi başarırız, Türkiye müthiş kalkınma hamlelerini başarır” dedi (Bugün Gazetesi, 17.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Demirel: Hepsini ezecektir!

Cumhurbaşkanı Demirel Isparta’da memleketin birçok sıkıntısı olduğunu belirtmiş ve milletin gücünün bu sıkıntıların üstesinden gelmeye yeteceğini belirtmiştir (Bugün Gazetesi, 17.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AK Parti’nin acı günü!

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakan Yardımcısı Kutbenin Arzu’nun babası vefat etti (Bugün Gazetesi, 17.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Anlık istihbarat yalanını yüzüne vurdu

Başbakan Erdoğan'ın, 2007'deki ABD ziyaretinde iki ülke arasında imzalanan 'teröre karşı anlık istihbarat' anlaşması havada kaldı. Genelkurmay Başkanı Özel, PKK saldırılarının arttığı bir dönemde Ankara'ya gelen ABD'li muhatabına 'Bölgede görev yaptım, istihbarat paylaşımı görmedim' diyerek Washington'un umursamazlığını özetledi (Yeni Şafak Gazetesi, 18.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

CHP'den ezber bozan ziyaret

Eski Başbakan Adnan Menderes'in mezarını ilk ziyaret eden CHP lideri olan Kemal Kılıçdaroğlu, "Buraya ezber bozmaya geldim. Tarihten dersimizi aldık" dedi (Güneş Gazetesi, 18.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Dersimizi çıkardık

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 27 Mayıs darbesinden sonra idam edilen merhum Başbakan Adnan Menderes ile dönemin Maliye Bakanı Hasan Polatkan ve Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu'nun mezarlarını ziyaret etti. Kılıçdaroğlu, "Ezber bozmaya geldim. Tarih bize ders verdi, dersimizi aldık ve öğrendik" dedi (Takvim Gazetesi, 18.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre:Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Sayın Davutoğlu o koltuğa yakışmıyor`

CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun ulusçuluk ile ilgili açıklamalarıyla Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı koltuğunda oturmayı hak etmediğini söyledi (Cumhuriyet Gazetesi, 19.09.2012).

- Eğretilenle
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenle
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenle
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenle
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenle
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenle
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenle
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenle
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilenle

- Düzdeğişmece: Nesne – Görev İlişkisi

Erdoğan`dan `geri adım` yok mesajı

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Bingöl`de askeri konvooya düzenlenen saldırıyla ilgili olarak, "Saldırıları karşısında tek bir geri adım daha atmayacağız" dedi (Cumhuriyet Gazetesi, 19.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Arınç`tan müdüre fırça!

BAŞBAKAN Yardımcısı Bülent Arınç, Adana'da deprem sırasında çok değerli çinileri çalınan tarihi Ulucami'yi gezdi. Çiniler üzerinde yazan Arapça yazıyı okuyamayan Vakıflar Bölge Müdürü Murat Saraçoğlu'na kızdı, yazıyı okuyan Basın Yayın Enforormasyon İl Müdürü Mustafa Keleş'i ise övdü, "Siz yer değıştirin" dedi (Milliyet Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`10 şehit verilen bir ülkede iktidarlar ayakta kalmaz`

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin, "Bizim maksadımız Türkiye'nin iç barışını bozmak değil" dedi (Milliyet Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Özellik- Varlık İlişkisi

CHP'li Tarhan'dan AK Parti'ye ağır itham

"PKK ne istediye verdiler. PKK'yı kanla kazanmaya alıştırdılar" (Milliyet Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Haluk Koç: Başbakan'ın maskesi düştü

CHP Sözcüsü Haluk Koç, açıkladığı 'Oslo Mutabakatı' metninin Başbakan Erdoğan ve Ak Parti kurmaylarını ürküttüğünü savunarak, "Hükümet ve AKP içinden ciddiyetten uzak, bazen vurdumduymazlığa varan açıklamalar aldı başını gidiyor. Demek ki, yaranın tam üzerine bastık. Feryat, gerekçe arama, itiraf, inkar hepsi bir arada" diye konuştu (Milliyet Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Türkiye Rusya'nın kapısını çaldı

Enerji Bakanı Taner Yıldız, "Petrol için Rusya ile görüşüyoruz" açıklaması yaptı (Milliyet Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Zaman- Toplum İlişkisi

`Düşürülen` F4 Necdet Özel'i çıldırttı!

Genelkurmay, F-4 uçağıyla ilgili dün 'düşürüldü' açıklaması yaparken, olayın gerçekleştiğı günden bugüne yaşanan bazı ilginç ayrıntılar ortaya çıktı (Milliyet Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

ABD: İran bu uçaklarla Suriye'ye silah taşıyor

ABD yönetimi, Suriye'de Beşşar Esad rejimine silah taşıdığını ileri sürdüğü 117 İran uçağının listesini yayımladı (Hürriyet Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP'nin Oslo iddiasına cevap verdi: Haluk Koç, fena halde işletilmiş

CHP Genel Başkan Yardımcısı Haluk Koç'un "Oslo görüşmeleri"ne ilişkin mutabakat metni olduğunu iddia ettiği bir belgeyi kamuoyuna açıklamasına iktidar partisinden cevap gecikmedi (Zaman Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Ankara'da zirve üstüne zirve yapılıyor, bir şey değişmiyor

CHP Grup Başkan Vekili Akif Hamzaçebi, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Ankara'da her şehit haberinden sonra Genelkurmay Başkanı, MİT Müsteşarı ve ilgili bakanlarla görüştüğünü, ama senaryonun aynen devam ettiğini söyledi (Zaman Gazetesi, 20.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

EPDK'nın LPG denetimleri açıklaması

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan (EPDK) yapılan açıklamada, LPG denetimlerinde alınan numunelerin laboratuvarlardaki analizlerinde bazı şirketlerin ürünlerinin teknik düzenlemelerde belirtilen standartlara uygun olmadığı sonucuna

ulaşıldığı belirtilerek, ``Konu Kurulumuz tarafından tüm boyutları ile değerlendirilecek ve gerekli soruşturma sonucunda şirketlere yaptırım uygulanıp uygulanmayacağı konusu da ancak bu süreç sonucunda karara bağlanacaktır`` denildi (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

TBB: Türkiye`de yaşanan süreç bir kriz değil

TBB`nin yaptırdığı, Türkiye`de finansal istikrar ve kurumsal sorumluluğu etkileyen unsurlar araştırmasına göre, Türkiye`de yaşanan süreç bir kriz değil uluslararası finansal piyasalardaki dalgalanmalara bağlı bir durgunluk (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Benzetme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Öğelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Öğelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut Öğelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Değillemeli Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Esed istihbaratının bir oyunu olabilir`

Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) siyasi danışmanı Bessam Dade, Beşşar Esed`in kız kardeşi Büşra Esed`in rejimden ayrıldığı yönündeki haberlerin Suriye istihbaratının bir oyunu olabileceğini söyledi (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Öğelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme

- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`AK Parti artık rengi atmış bir parti...`

CHP Grup Başkanvekili Emine Ülker Tarhan, AK Parti artık alabildiğince kirlendiğini ve ``rengi atmış bir parti`` olduğunu belirterek, ``AKP`nin eline şehit kanı bulaşmıştır`` dedi (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Arkanızda güçlü bir Türkiye var`

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, dünyanın neresinde olursa olsun Türk vatandaşlarının başının dik olduğunu belirterek, ``Çünkü arkalarında güçlü bir Türkiye var`` dedi (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Arınç`tan müdüre fırça!

Arınç, çıniler üzerindeki Arapça yazının ne anlama geldiğini sordu. Cevap veren olmayınca araya Basın Yayın Enformasyon İl Müdürü Mustafa Keleş girdi (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Ayrı telden çalıyorlar

Obama ve Romney, dış politika yaklaşımlarıyla birbirinden ciddi bir biçimde ayrılıyor (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İsyanın kurşunu Türkiye`ye sıçradı

Suriyeli muhalifler, şanlıurfa`nın Akçakale İlçesi`ne 300 metre mesafedeki Tellebyad sınır kapısına top ateşiyle saldırdı. Mermiler Türkiye tarafına isabet etti, bölgede okullar tatil edildi. Televizyonların canlı yayınladığı çatışmaların ardından kontrolü ele geçiren isyancılar Suriye bayrağını indirdi (Akşam Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Sonralık- ncelik İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP`li Tarhan`dan AK Parti`ye ağır itham

"PKK ne istediyse verdiler. PKK`yı kanla kazanmaya alıştırdılar" (şok Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Bugün yarın PKK bitecek!

Bomba açıklamalar yapan Bulut "Bir sabah kalktığınızda her şey bambaşka olabilir. Zibidilik bitti" (şok Gazetesi, 20.09.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Esad sınır kapısına tankla saldırı

şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde iki gün süren çatışmalar sonucunda zgr Suriye Ordusu Suriye Tel Abyad Sınır Kapısı'nı ele geçirmişti (Sabah Gazetesi, 20.09.2012).

- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Azaltmalı Niceleme

`One Minute`n perde arkası

Erdoğan`ın Davos`taki `One minute` krizinin perde arkasını, Balyoz tutuklusunu Org. Ergin Saygun, yarın çıkacak kitabında anlattı (Posta Gazetesi, 20.09.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

ABD `Esad`ın uçaklarını` yayınladı

ABD yönetimi, Suriye`de Beşşar Esad rejimine silah taşıdıkları gerekçesiyle 117 İran uçağının listesini yayınladı (Star Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

CHP'yi sarsacak şok iddia

CHP Gençlik Kolları Başkanı Emre Doğan ile ilgili şok rüşvet iddiası... (Star Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Allah zihin açıklığı versin` demek laikliği incitmez!

BAŞBAKAN Yardımcısı Bülent Arınç, Adana`da bir ilkokulun açılış töreninde, `Allah zihin açıklığı versin` demenin laikliği incitmeyeceğini söyledi. Arınç, "Bizim annelerimiz, babalarımız okula uğurlarken, `Allah zihin açıklığı versin` derlerdi. Ne kadar çok dersiniz, o kadar iyi olur. `Allah akıl fikir versin, zihin açıklığı versin` dersiniz çocuğa, okula gittiği zaman, kitap okuduğu zaman, bilgisini arttırdığı zaman göreceksiniz geçmişe göre çok daha iyi olacak" dedi (Star Gazetesi, 20.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme

- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Güler: Muhtar mahallenin kozmik odası gibidir

CHP İzmir Milletvekili Birgül Ayman Güler, seçim bölgesindeki çalışmalarını ilçe mahalle muhtarlarını ziyaret ederek sürdürüyor. Güler, “Muhtarlarımız, halkı ve sorunlarını kendine dert eden, mesai kavramı olmaksızın gecesini gündüzünü hizmete adayan, demokrasinin en güçlü yapı taşıdır” dedi (Star Gazetesi, 20.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetme
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
    - Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre: Asıl Benzetme
  - İlgeçleriyle Kurulan Benzetmeler
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetme
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Bizi bölmek isteyenler var`

İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, ülkeyi bölmek, ülkedeki huzuru baltalamak isteyenler olduğunu belirterek, `Millet olarak güzelliklere, iyiliklere ve mutlu yarınlara ulaşmakta kararlıyız` dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

CHP silah bırakma sürecini sabote etti

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Ömer Çelik Oslo görüşmelerini gündeme getiren CHP'nin, silah bırakma sürecini sabote ettiğini öne süren Çelik, 'Devletin, PKK'ya silah bıraktırma görüşmelerinin, yabancı servisler ve PKK işbirliğiyle sabote edilme girişiminin, yeni parçası oldu CHP' dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Devlete silah doğrultan cevabını silahla alır

Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz, 'Terör birileri için artık bir meslek, bir geçim kapısı, Kürt insanının sırtından rant edinme vasıtası haline gelmiştir' dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: İmalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Genel- Özel İlişkisi

`Çözüme yönelik adımları önemsiyoruz`

BDP Diyarbakır Milletvekili Altan Tan, terör sorununun çözümüne yönelik her türlü adımı önemsediklerini belirterek, `Ama bunun bir ciddiyet ve tutarlılık içinde olması gerekir. İçeriğinde neler var, şeffaf bir şekilde bilinmelidir.` dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

CHP seçim çalışmalarına İzmir`den start verdi

CHP, 2013 yılında yapılacak yerel seçimin çalışmalarına İzmir`den başladı. Bu kapsamda şehre gelen Genel Başkan yardımcıları Sezgin Tanrıku, Gökhan Günaydın ve Gürsel Tekin, parti il binasını ziyaret etti (Yeni Şafak Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

CHP'nin 4+4+4 başvurusu veto yedi

Anayasa Mahkemesi, kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı Kanun'un bazı hükümlerinin iptal istemini reddetti (Yeni Şafak Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğişmece: Genel- Özel İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Erdoğan: Bu menfur saldırıyı şiddetle kınıyorum

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Ovacık Cumhuriyet Savcısı Murat Uzun'un şehit edilmesiyle ilgili 'Adaletin tesisi uğruna görevlerini her koşulda fedakarca yerine getiren yargı mensuplarımızı hedef alan, aziz milletimizi de derinden üzen bu menfur saldırıyı şiddetle kınıyorum' dedi... (Yeni Şafak Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğişmece: Sonuç- Neden İlişkisi

Erdoğan konuştu ortaklık karıştı!

Erdoğan'ın yaptığı konuşma İsrail'i karıştırdı. Şimdi herkes o işadamını arıyor (Vatan Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Arınç'tan müdüre fırça!

Arınç, çıniler üzerindeki Arapça yazının ne anlama geldiğini sordu. Cevap veren olmayınca araya Basın Yayın Enformasyon İl Müdürü Mustafa Keleş girdi (Vatan Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

CHP'nin başvurusuna ret!

Anayasa mahkemesi CHP'nin 4+4+4 için iptal başvurusunu reddetti! (Vatan Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Bu görüntü CHP'yi yaktı!

CHP'ye 2.7 milyon liralık usülsüz harcama cezası... (Vatan Gazetesi, 20.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Genel- Özel İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP'de sürpriz istifa

CHP Konya İl Başkanı Cumhur Koyuncu, sağlık sorunları gerekçesiyle görevinden istifa etti... (Bugün Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Anayasa Mahkemesinin CHP kararı

Karar CHP'nin 2008 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda verildi

(Bugün Gazetesi, 20.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Bekaroğlu: Kurtulmuş Şef'e teslim oldu

Feshedilen HAS Parti'nin muhaliflerinden Mehmet Bekaroğlu, Numan

Kurtuluş'u eleştirerek "Parti şefine teslim oldu" diyerek, Kurtulmuş'u Firavuna benzetti

(Milliyet Gazetesi, 21.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Gör: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bakan Şahin yaptığı gafların faturasını kesti

Gaflarıyla eleştirilerin odağı olan Bakanı Şahin, faturayı basın danışmanına kesti. İçişleri Bakanı Şahin, çalışmalarından memnun kalmadığı basın müşaviri Mürselin Tan'ı Ağrı'ya sürdü. Tan, dava açtı (Milliyet Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Baydemir: Müzakere masası yeniden kurulsun

DİYARBAKIR'da 20 yıl önce silahlı saldırıda öldürülen gazeteci-yazar Musa Anter'in, Mardin'in Nusaybin ilçesi'ndeki mezarı başında konuşma yapan Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir, "Gelin bir kez daha müzakere masasını kuralım. Oslo'da görüşmeler her neden kesintiye uğradıysa da, tekrar o nedeni açmak için, ister Oslo'da, ister Diyarbakır'da, ister Ankara'da müzakere masası kurulsun ve kardeş kanı dursun" dedi (Milliyet Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bingöl saldırısı meclise taşındı

CHP Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek, Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz'a, Bingöl'deki terörist saldırısının termal kameradan görüldüğü halde, mühimmat olmadığı ve zırhlı araçlar bölgeden kaçtığı için meydana geldiği iddialarının doğru olup olmadığını sordu (Milliyet Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

"Dışı Putin" siyasete soyundu

Putin'in 25 yaşındaki yeğeni, siyasete atıldı (Hürriyet Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Ulusçuluğun travmalarını demokrasi ile tedavi ediyoruz

Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, ikili bir ziyaret için geldiği Kanada'da İttihat ve Terakki zihniyetine yönelik eleştirilerini sürdürdü. Tekil bir ulus inşa etme çabasının Osmanlı toplumunu felakete sürüklediğini söyleyen Davutoğlu, "Yanlış ulusçuluk

anlayışının 100 yıl içinde oluşturduğu travmaları demokrasi ile tedavi ediyoruz." dedi (Zaman Gazetesi, 21.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetme
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

CHP`de Oslo konusunda kafalar karışık

CHP`de Oslo görüşmeleri konusunda kafa karışıklığı var. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Silahlar susacaksa Oslo görüşmeleri devam etmeli." derken, Emine Ülker Tarhan, Faruk Loğoğlu ve Süheyl Batum gibi isimler tam tersini söylüyor (Zaman Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

CHP'nin 4+4+4'ün iptali talebine AYM'den ret

Anayasa Mahkemesi, kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un bazı hükümlerinin iptal talebini oyçokluğuyla reddetti (Zaman Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Başbakan: Beşşar siyasi açıdan ölmüştür, eninde sonunda gidecek

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Washington Post'a verdiği demeçte, "Suriye'de muhalefetin her geçen gün güç kazandığını görüyoruz. Dolayısıyla rejim gidecek. Beşşar siyasi açıdan ölmüştür" dedi (Zaman Gazetesi, 21.09.2012).

- Benzetme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Öğelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme
  - Öğelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Öğeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Çetin Doğan'ın avukatı: 'Yargının kara günü'

Balyoz davasında 20 yıl hapis cezasına çarptırılan İstanbul eski Birinci Ordu Komutanı, Emekli Orgeneral Çetin Doğan'ın Avukatı Celal Ülgen, kararların açıklandığı günün Türk yargı tarihine "kara bir leke" olarak geçeceğini savundu (Akşam Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Üniversite öğrencilerine askerlik şoku

Üniversiteye kayıt yapmak veya yenilemek isteyen 29 yaşını doldurmuş öğrencilere kışla yolu gözükte (Akşam Gazetesi, 21.09.2012).

- Eğretilenle
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenle
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenle
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenle
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenle
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenle
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenle
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenle
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilenle

Jet raporu Ankara'yı harekete geçirdi

Genelkurmay Başkanlığı Askeri Savcılığı'nın, 22 Haziran'da Suriye açıklarında düşen TSK'ya ait F-4 eğitim uçağının, Suriye'nin attığı füzeyle düşürüldüğüne ilişkin raporu, Türkiye'nin konuyu uluslararası topluma götürmesinin yolunu da açtı (Akşam Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirleme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Uçtu uçtu danışman uçtu!

İçişleri Bakanı Şahin, çalışmalarından memnun kalmadığı basın müşaviri Mürselin Tan'ı Ağrı'ya sürdü. Tan, dava açtı (Akşam Gazetesi, 21.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Alaylı Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

BDP binasına saldırı

Bingöl'de bir korucunun şehit olmasının ardından bir grup, BDP binasına saldırdı. Polis ekipleri, binayı taş yağmuruna tutan gruba müdahale etti. (şok Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Erdoğan ABD gezisini iptal etti

Başbakan Erdoğan, AK Parti'nin Olağan Büyük Kongresi nedeniyle ABD gezisine gitmekten vazgeçti (şok Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Yıldızlardan Obama'ya tam destek

Hollywood yıldızları, ABD Başkanı Barack Obama'nın seçim kampanyasına düzenledikleri bağış geceleriyle destek oldu (şok Gazetesi, 21.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- o Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- o Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Yüksek mahkemeden CHP'ye şok

Anayasa Mahkemesi, CHP'nin 2008 ve 2009 yıllarındaki hesapları üzerinde yaptığı incelemede, toplam 2 milyon 691 bin TL'lik usulsüz harcama belirledi. Bu miktar, CHP'ye 2013'te yapılacak devlet yardımından kesilecek (Sabah Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`AB ekonomik krizden Türkiye ile çıkabilir`

AB Bakanı Bağış, Rumlar`ın başkanlık dönemi bitmeden, sonrası için Avrupa turuna çıktı. Bağış ilk durağı Portekiz`den "Türkiye AB, dinler ve kültürler arasındaki barışı birlikte sağlayabilir" mesajı (Sabah Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

İran`dan Suriye`ye silah sevkiyatı

Batılı istihbarat örgütlerinin son raporuna göre İran, Irak`ın hava sahasını kullanarak Suriye`ye silah ve asker gönderiyor. Sevkiyatın ise sivil uçaklarla gerçekleştirildiği bildirildi (Sabah Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Hükümet ve muhalefetten ilk tepkiler

Mahkemenin Balyoz Davası kararının ardından ilk tepkiler hükümet ve ana muhalefet tarafından geldi (Posta Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Köylüler BDP'ye saldırdı

Bingöl kırsalında PKK'lı teröristlerle çıkan çatışmada geçici köy korucusu Mehmet Çintay'ın şehit olmasının ardından toplanıp kent merkezine gelen yaklaşık 300 köylü, BDP il binasını basmak istedi (Posta Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

'Darbecilerden hesap sormak için kodese tıktılar'

MHP'li Büyükataman darbecilerden hesap sorma masallarının arkasına gizlenerek, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin itibarsızlaştırdığını belirtti (Posta Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Erdoğan: Esad siyasi açıdan ölmüştür

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Washington Post'a verdiği demeçte, 'Suriye'de muhalefetin her geçen gün güç kazandığını görüyoruz. Dolayısıyla rejim gidecek. Beşşar siyasi açıdan ölmüştür' dedi. Erdoğan ayrıca 'BM olmaksızın Suriye'de

bir şey yaparak, tuzak olabilecek bir şeyin parçası olmayı kabul etmeyiz." dedi (Star Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İran`dan dünyaya gövde gösterisi

Yeni ve tamamı kendi yapımı hava savunma sistemini sergiledi (Star Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Arınç`tan müdüre fırça!

Arınç, çiniler üzerindeki Arapça yazının ne anlama geldiğini sordu. Cevap veren olmayınca araya Basın Yayın Enformasyon İl Müdürü Mustafa Keleş girdi (Güneş Gazetesi, 21.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

"Silivri`de adalet yok"

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Balyoz davası kararlarıyla ilgili olarak ilk yorumunu Kartal`da düzenlediği Barış Mitinginde gerçekleştirdi (Takvim Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

CHP`nin Bebek davası

Mali denetimden geçen CHP sınıfta kaldı (Bugün Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: Genel- Özel İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Hükümetten ilk tepki geldi

Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Balyoz davasında kararların açıklanmasının ardından açıklama yaptı (Bugün Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Genel- Özel İlişkisi

Erdoğan: Esed ölmüştür

Başbakan Erdoğan, Washington Post`a verdiği demeçte, `Beşşar siyasi açıdan ölmüştür` dedi... (Bugün Gazetesi, 21.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İran`dan dünyaya gözdağı

İran yeni ve tamamı kendi yapımı hava savunma sistemini sergiledi... (Bugün Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Erdoğan İsrail'e sert çıktı

Kudüs Üniversitesi tarafından "insan ve toplum bilimleri" alanında fahri doktora verilen Erdoğan, törende yaptığı konuşmada İsrail'e çattı (Bugün Gazetesi, 21.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'Darbecilerle hesaplaşalım'

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin: "Eğer darbelerin önüne geçmek istiyorsanız bunu bütün darbecilerin getirmiş olduğu antidemokratik uygulamaları darbeye açık olan yasaları değiştirerek yapabilirsiniz. Aksi takdirde 300 kişi, 500 kişi yargulayarak darbelerin önüne geçilmez. Gelin darbecilerle de hesaplaşalım evrensel hukuku

oluşturalım. Verilen karar tartışma konusudur. Baştan beri kararların tamamı siyasi kararlardır.” (Milliyet Gazetesi, 22.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bahçeli: Millet iradesine sürülmüş kara bir leke

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, partisinden İstanbul Milletvekili seçilen emekli Korgeneral Engin Alan'ın, Balyoz davasında 18 yıl hapis cezası almasıyla ilgili, “Millet vekaletini seçimle almış bir milletvekilinin mesnetsiz ve haksız yere cezalandırılması, millet iradesine sürülmüş kara bir leke, telafisi çok zor olacak hakaret ve saygısızlıktır” dedi (Milliyet Gazetesi, 22.09.2012).

- Düzdeğışmece: Parça-Bütün İlişkisi

İktidar adalet kavramını çöpe attı

Kılıçdaroğlu, “Her türlü darbeye karşıyız. Ama kişileri alacaksınız içeri atacaksınız, savunma hakkı vermeyeceksiniz, bunu kabul etmiyoruz. Özel yetkili mahkemeleri kabul etmiyoruz” dedi (Milliyet Gazetesi, 22.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: Özellik- Varlık İlişkisi

Daha nokta konulmadı

Başbakan Erdoğan Balyoz davasında verilen kararlara ilişkin olarak, "Bir de Yargıtay süreci var. Bizim tüm temennimiz, arzumuz buradan haklı bir kararın çıkmasıdır" dedi (Milliyet Gazetesi, 22.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Dokunulmazlığı Avrupa'ya taşıdı

Dokunulmazlıkları Avrupa Konseyi Parlamento Konferansı'na taşıyan Meclis Başkanı Çiçek, BDP'li vekilleri yasalara uymamakla eleştirdi (Milliyet Gazetesi, 22.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Genel- Özel İlişkisi

Rodrik`ten Balyoz kararlarına ağır eleştiri

Balyoz davasında 20 yıl hapse mahkum edilen Emekli Orgeneral Çetin Doğan`ın damadı Dani Rodrik, Washington Post gazetesine yazdığı "Türkiye`nin düşük

adaleti" başlıklı makalede, mahkemenin verdiği kararları eleştirdi (Akşam Gazetesi, 22.09.2012).

- Düzdeğişmece: Sonuç- Neden İlişkisi

Beşşar siyaseten öldü

Başbakan Erdoğan: Suriye`de muhalefetin her geçen gün güç kazandığını görüyoruz. Dolayısıyla rejim gidecek. Beşşar siyasi açıdan ölmüştür. Bir hafta mı, bir ay mı ya da ne zaman olacağını söylemek güç (Akşam Gazetesi, 22.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özelliğe Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Ekvador, Assange için formül arıyor

Ekvador, Assange için formül arıyor Ekvador Dışişleri Bakanı Ricardo Patino, Wikileaks'in kurucusu Julian Assange'in, "koruması altında" Londra'dan İsveç'e gönderilebileceğini söyledi (Posta Gazetesi, 22.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Muharrem İnce: Tarih bu davayı yargılayacak

Muharrem İnce: Tarih bu davayı yargılayacak CHP Grup Başkan Vekili ve Yalova Milletvekili Muharrem İnce, Balyoz Davası'na adil yargılama olmadığını ileri sürüp, "Tarih bu davayı yargılayacaktır. Tarih önünde AKP de hesap verecektir" dedi (Posta Gazetesi, 22.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

- Düzdeğişmece: Sonuç- Neden İlişkisi, Soyut- Somut İlişkisi

Katliamda ABD parmağı

Eski İsrail lideri Şaron'un 'Beyrut Kasabı' olarak anılmasına sebep olan Sabra ve Şatilla katliamlarından önce görüştüğü ABD'li yetkilileri, mülteci kamplarında teröristler olduğuna dair yanılttığı ortaya çıktı (Star Gazetesi, 22.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Numan Kurtulmuş AK Parti'ye katıldı, sosyal medya sallandı

HAS Parti Genel Başkanlığı görevini bırakarak bugün resmen AK Parti'ye katılan Numan Kurtulmuş hakkında sosyal medya üzerinden bir çok mesaj gönderildi (Star Gazetesi, 22.09.2012).

- Eğretileme

- Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
- Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmamış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Kılıçdaroğlu: Komşularla kavga istemiyoruz

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Gaziantep'te partisinin il teşkilatınca düzenlenen toplantıda yaptığı konuşmada, Suriye'de yaşanan olaylara değinerek, "Hiçbir komşumuzla kavga etmek istemiyoruz. Birbirimize saygı ölçüleri içinde insan olarak bir arada barış içinde yaşamak istiyoruz" açıklamasında bulundu (Yeni Şafak Gazetesi, 22.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

MHP'li Aydın: Bu karar çok ağır

MHP liderliğine aday olan Koray Aydın Balyoz sanıklarına verilen cezayı çok ağır buldu (Bugün Gazetesi, 23.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

CHP zamları meclis taşıdı

CHP Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk, yapılan son zamları Meclis'e taşıyarak, "Bütçe açığını gidermek için böylesine zam yapmaktan başka çare yok mudur?" diye sordu (Milliyet Gazetesi, 24.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- İşlev/Amaç İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP'li Öztrak: AK zam baltasını vurdu

CHP Genel Başkan Yardımcısı Faik Öztrak, vergi artışları ve zamlarla ilgili bir açıklama yaparak; "AKP kendisini eleştirenlere balyozla gözdağı verip, zam baltasını

vatandaşa vurdu. Hükümet, Başbakan zam olurunun verince beceriksizliğinin faturasını vatandaşa kesti" dedi (Milliyet Gazetesi, 24.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Örtülü ödenekte patlama

Örtülü ödenekte patlama Geçen yıl 391 milyon lira olan örtülü ödenek miktarı, bu yılın ilk 8 ayında 587 milyon liraya ulaştı. Sadece son 2 ayda 156 milyon lira harcandı (Posta Gazetesi, 24.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme

- Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Atalay: Ordu siyasetin dizaynıyla uğraşmasın

Atalay: Ordu siyasetin dizaynıyla uğraşmasın. Başbakan Yardımcısı Atalay, Balyoz Planı davası kararına ilişkin, ``Bizim istediğimiz bu görüntülerin hiçbiri olmasın. Ordu, sivil siyasetin dizaynıyla uğraşmasın`` dedi (Posta Gazetesi, 24.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

`Sizde ciğer varsa referanduma götürün`

`Sizde ciğer varsa referanduma götürün`MHP Grup Başkanvekili Oktay Vural, yarım kalan Oslo sürecini devam ettirme konusunda iktidar ve ana muhalefetten gelen mesajlara karşı referandum çağrısı yaptı (Posta Gazetesi, 24.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İran`dan gözdağı: `Son noktayı biz koyacağız`

İran Devrim Muhafızları Başkomutan Yardımcısı Hüseyin Salami, İsrail`in olası bir saldırısının, Siyonist rejimi yok etmek ve Filistin`i kurtarmak için `tarihi bir fırsat` olacağını söyledi (Star Gazetesi, 24.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

Ahmedinejad`dan ABD`ye sürpriz destek

İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, "Müslümanların Masumiyeti" nedeniyle ABD`ye karşı yapılan protesto gösterilerinde şiddet kullanılmamasını istedi (Star Gazetesi, 24.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme

- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

İran`dan şok açıklamalar

İran Devrim Muhafızları Başkomutan Yardımcısı Hüseyin Salami, İsrail`in olası bir saldırısının, Siyonist rejimi yok etmek ve Filistin`i kurtarmak için ‘tarihi bir fırsat’ olacağını söyledi (Star Gazetesi, 24.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP`li Ekşi`den yargıya ağır itham

Eski başyazar yeni CHP milletvekili Oktay Ekşi`den yargı mensuplarına ve kararlarına ağır itham (Bugün Gazetesi, 24.09.2012).

- Düzdeğişmece: Soyut- Somut İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Masaya şartsız otururuz

KCK yöneticisi Zübeyir Aydar, Oslo`daki görüşmelerin yeniden başlaması için hazır olduklarını söyleyerek, “Talep gelirse şartsız masaya otururuz” dedi (Milliyet Gazetesi, 25.09.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

Tayyip Uçuyor.

Tayyip için 400 milyon dolara yeni uçak alıyorlar. Öte yandan Atatürk Orman Çiftliği`ne 300 milyon liraya saray yapıyorlar! (Sözcü Gazetesi, 25.09.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

Balyoz`da kantarın topuzu kaçtı...

Balyoz davasının sonucu beni de ikiye böldü. Bir yanım çok memnun oldu, diğer yanım ise üzöldü. Memnun oldum zira ölkemizi asker vesayetinden kurtarma süreci başladı. Bir ilk adım atıldı (Posta Gazetesi, 25.09.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: Sonuç- Neden İlişkisi

Ahmedinejad şov başladı

Ahmedinejad, çıktığı medya turunda yine İsrail'in haritadan silinmesini istedi.

Eşcinselliğe saldırdı (Hürriyet Gazetesi, 26.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

`Erdoğan balyozunu salladı`

Guardian Balyoz davasına ilişkin bir değerlendirmeye yer veriyor (Hürriyet

Gazetesi, 26.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

ABD kabadayılığının sonu geldi

İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, ABD`de ABD`ye meydan okudu. İmparatorlukların son bulacağını söyleyen Ahmedinejad, ABD`nin kabadayılığının sonu geldiğini açıkladı (Akşam Gazetesi, 26.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

İran tehdit altında

Ahmedinejad: İran, gayrimedeni Siyonistlerin tehdidi altında (Sabah Gazetesi, 26.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımında: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İran Türkiye`yi sorumlu tuttu

Bu Suriye`nin başkenti Şam`da Genelkurmay karargahı yakınlarında meydana gelen saldırıların ardından çıkan çatışmada İran Press TV`nin Şam muhabiri Maya Nasır vurularak hayatını kaybetti. (Sabah Gazetesi, 26.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Atina savaş alanına döndü

Yunanistan`da kamu harcamalarında yapılacak 11,5 milyar avroluk kesinti paketi ve sert kemer sıkma önlemlerinin protesto edildiği grev ve protestolarda yüzü maskeli gruplar polisle çatıştı (Sabah Gazetesi, 26.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Ahmedinejad: Yolun sonuna geldiler

İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, imparatorlukların yolun sonuna gelmiş olduğuna yürekten inandığını söyledi. (Star Gazetesi, 26.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İran'dan ABD'yi çıldırtacak hamle

İRAN, ABD savaş uçaklarına karşı yeni bir füze sistemi geliştirerek başarıyla denediğini açıkladı (Star Gazetesi, 26.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

İsrail'den Suriye şikayeti: "Kabul edilemez"

İsrail, Suriye tarafından, İsrail işgali altındaki Golan Tepelerine düşen bombaları Birleşmiş Milletler'e (BM) şikayet etti. (Star Gazetesi, 26.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Obama'dan İsrail'in talebine ret

ABD Başkanı Barack Obama, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada tüm ülke liderlerine "aşırılıklara" karşı bir araya gelmeye çağırıldı. İran konusunda ise Obama, İsrail'den gelen "kırmızı çizgiler" belirleme çağrısına uymadı (Star Gazetesi, 26.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

ABD`ye meydan okudu!

Ahmedinejad, BM Genel Kurulu`nda yapacağı son konuşma öncesinde Associated Press (AP) ajansının sorularını yanıtladı. (Takvim Gazetesi, 26.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

"Esas balyozu vatandaşa indirdiler"

CHP`li Özel: Bütçede oluşan kara deliği kapatma görevi yine vatandaşa verildi (Habertürk Gazetesi, 26.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

AK Parti`nin 3. transfer bombası!

Numan Kurtulmuş ve Süleyman Soylu`nun ardından Eski Anayasa Raportörü Osman Can`ın da AK Parti`ye katılacağı iddia edildi. Başbakan Erdoğan`ın dün Kürt siyasetçi Orhan Miroğlu ile de AK Parti Genel Merkezi`nde bir görüşme gerçekleştirildiği öğrenildi (Türkiye Gazetesi, 26.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler

- Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
- -Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Kılıçdaroğlu Wikileaks belgesiyle yüklendi

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a "Sızıntı, Wikileaks'te Ünlü Türkler" adlı kitapta yer alan bir belge ile yüklendi. Kılıçdaroğlu, Başbakan Erdoğan'ı Amerika'nın çıkarlarına hizmet etmekle suçlayarak, "Kendi ülkesini, kendi ülkesinin çıkarlarını korumayan adama 'hain' denir. Kendi iktidarını başkalarına borçlu olan kişi ülkesine hizmet etmez" dedi (Milliyet Gazetesi, 27.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Sapluyıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Tayyip'i en çok terleten soru

Başbakan Erdoğan NTV televizyonu canlı yayınında gazetecilerin gündeme dair sorularını cevaplarırken, Oslo ya da İmralıya da MIT'i gönderdiğini itiraf etti. (Sözcü Gazetesi, 27.09.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

Özkök Paşa, 12 Eylül darbesine ışık tutacak

BALYOZ davasında tanıklık yapmaması nedeniyle sanıkların eleştiri oklarını çeken eski Genelkurmay Başkanı emekli Orgeneral Hilmi Özkök, 12 Eylül Askeri Darbesine de ışık tutacak. Özkök Paşa, 4 Ekim`de Meclis Darbe Komisyonu bünyesinde kurulan 12 Eylül 1980 Darbesini Araştıran Alt Komisyon`a gelerek bilgi sunacak. (Akşam Gazetesi, 27.09.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: Zaman- Eylem İlişkisi

CHP bugün kampa giriyor

CHP, Meclis açılmadan önce, milletvekilleri ve PM üyeleriyle iki günlük çalışma toplantısı düzenleyecek (Akşam Gazetesi, 27.09.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme

- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Kazan Vadisi`nde dev operasyon

HAKKARİ'nin Çukurca İlçesi Kazan Vadisi Kavuşak Bölgesi'nde sabah saatlerinde güvenlik güçleri ile ... (Şok Gazetesi, 27.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

TSK'nın Şemdinli operasyonunun perde arkası

Adı Şafak Operasyonu...Başbakan Erdoğan'ın "PKK alan hakimiyeti kurmak istedi ama defolup gittiler` (Şok Gazetesi, 27.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

"Gerekirse İmralı ile tekrar görüşürüz"

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, "Daha önce bireysel hedefler belirlemişti terör örgütü. Şimdi ise bir alan hakimiyeti tesis etmenin gayreti içerisinde. Şemdinli'deki deneme buydu. Silahlı kuvvetlerimiz başta olmak üzere polisimiz, hep birlikte böyle bir onların gayretini tamamiyle boşa çıkardılar. Boşa çıkarmanın yanında da tabii çok ciddi zayıat vererek oradan defoldular" dedi (Şok Gazetesi, 27.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Davutoğlu: İran nüfuzunu kullanmalı

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad ile görüşmesinde, Suriye`de kanın durması için İran`ın da nüfuzunu kullanmasını beklediklerini kaydetti ` (Star Gazetesi, 27.09.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İran'dan ABD'ye misilleme: Yerli malı insansız uçak

İran'ın "Şahit 129" adını verdiği 2 bin kilometre menzilli 'tamamen yerli yapımı' yeni bir insansız hava aracı denediği belirtildi` (Star Gazetesi, 27.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Batıyı bekleyen tehlike

Çek Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Karel Schwarzenberg, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Rusya'yı yeniden bölgesel bir hegemon güç olarak inşa etmek üzere çalıştığını, Batının bunu tanımak ve karşı strateji geliştirmek için çok yavaş hareket ettiğini söyledi.` (Star Gazetesi, 27.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İngiltere Başbakanı Cameron `sınıfta kaldı`

İngiltere Başbakanı Cameron'a canlı yayında büyük sürpriz` (Star Gazetesi, 27.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AK Parti ve MHP'den ortak teklif!

Yerel seçimlerin 27 Ekim 2013'te yapılmasına ilişkin Anayasa değişikliği teklifi, AK Parti ve MHP'li milletvekillerinin imzasıyla TBMM Başkanlığı'na sunuldu. ` (Star Gazetesi, 27.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Türkiye'ye şok suçlama

İran'ın yarı resmi haber ajansı Fars Özgür Suriye Ordusu'nun Türkiye'den kovulduğunu, kararın ardında Ankara'nın Rusya ve İran ile yaptığı yeni bir anlaşma olduğunu iddia etti ` (Vatan Gazetesi, 27.09.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetme
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetme
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

ABD'den AK Parti iddiası

AK Parti 30 Eylül'de yapılacak kongreye hazırlanırken ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi Morton Abramowitz'den ilginç bir yorum geldi. ` (Bugün Gazetesi, 27.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Dağ dağa küstü

Artan terör olaylarında Suriye`de beliren kaotik durumun etkisi büyük. PKK ve onun Suriye`deki uzantısı, Esad yönetimi ve muhalifler arasındaki mücadelenin yarattığı belirsizlikten yararlanmaya başlamışlardı. ` (Akşam Gazetesi, 28.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Yaygın Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

MEB`den çok sert açıklama

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), meydana gelen usulsüz davranış, ihmal veya kasıtlı olayların sorumlularından hesap sorulacağını bildirdi. ` (Akşam Gazetesi, 28.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Mursi, BM konuşmasını Filistin ve Suriye`ye ayırdı

Mısır Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu`nda yaptığı 30 dakikalık ilk konuşmasında ağırlıklı olarak İsrail-Filistin gerginliğini ve Suriye`de yaşananları konu edindi.... (Sabah Gazetesi, 28.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Davutoğlu`nun baş döndüren Suriye trafiği

72 saatte 4 devlet başkanı, 25 Dışişleri Bakanı, BM ve Arap Birliği'nin Genel Sekreterleri ile ikili görüşme. Sayısız toplantı, konferans, mini zirveler. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun BM programı böyleydi, gündeminin birinci maddesinde Suriye vardı (Sabah Gazetesi, 28.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İmralı'dan PKK'ya öfke

İmralı'dan PKK'ya öfke Öcalan: Son dönemdeki eylemlerinin hemen hemen tümü sorumsuzca. Bu saldırılar halklar arasındaki bu köprüleri ortadan kaldırmaya yönelik. Bunun önüne geçmek gerekiyor (Posta Gazetesi, 28.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Suriye politikamızda 'ince ayar' ihtiyacı

Temiz ve hatasız bir sonuç elde etmek için bir şeyi elden geçirerek son şeklini vermek, İngilizcede fine tuning ifadesiyle anlatılır. Aslında bilimsel bir kavramdır; ancak biz ince ayar karşılığıyla sosyal olayları anlatmak için de kullanır olduk (Posta Gazetesi, 28.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Köşeye sıkıştı

Arjantin Devlet Başkanı, ABD'nin prestijli üniversitesi Harvard'da öğrencilerin sorularını yanıtladı (Sözcü Gazetesi, 29.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Seçim gerginliği iki can aldı

Devlet Başkanı Chavez ile muhalefetin adayı Capriles`in taraftarları arasında çatışma çıktı (Hürriyet Gazetesi, 30.09.2012).

- Düzdeğişmece: Sonuç- Neden İlişkisi

İşte AK Parti`nin yeni yol haritası

AK Parti Kongresi`nde basın mensuplarına "AK Parti" amblemi taşıyan zarflar içinde, iki sayfalık, 63 maddeden oluşan metin dağıtıldı (Hürriyet Gazetesi, 30.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

AKP kongresine CHP ambargosu!

CHP`nin AK Parti 4. Olağan Büyük Kongresi`ne ``bazı basın kuruluşlarının akredite edilmemesi`` gerekçesiyle temsilci göndermekten vazgeçtiği bildirildi (Akşam Gazetesi, 30.09.2012).

- Eğretileme

- Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Pilotları Suriye vurdu` inandırıcı değil

Emekli Hava Korgeneral Erdoğan Karakuş: Türk Deniz Kuvvetleri naaşların getirilişini görmemiş mi? (Posta Gazetesi, 30.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti kongresine muhalefet ambargosu

AK Parti'nin bazı basın yayın organlarına akreditasyon vermemesi nedeniyle CHP; Barzani'nin kongreye gelmesi nedeniyle de MHP, AK Parti Kongresi'ni protesto ederek salona gelmedi (Posta Gazetesi, 30.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme

- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Mursi'ye ABD yardımı askıda

ABD yönetiminin Mısır'a yapacağı maddi yardım Tahsisler Alt Komisyonu tarafından engellendi (Star Gazetesi, 30.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Japon hükümetinde `Çin` depremi

Doğı Çin Denizi`ndeki adalar sebebiyle Çin ile kriz yaşayan Japonya`da kabine değışikliğı gündemde. (Star Gazetesi, 30.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Mursi: Filistin devletini dört gözle bekliyoruz

Mısır Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi, AK Parti 4. Olağan Kongresi'nde yaptığı konuşmada Filistin devletine destek verdi. 'Başkenti Kudüs olacak bir Filistin devletini dört gözle beklediklerini' söyleyen Mursi, dünyayı da Filistin'e destek vermeye çağırdı (Star Gazetesi, 30.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

'Kanın durması için yardıma hazırız'

AK Parti'nin 4. Olağan Büyük Kongresi'nde konuşan Mesud Barzani, 'Bölgede kan dökülmesi gerçekten bizim canımızı acıyor. Kanın dökülmemesi için her türlü yardıma hazırız' dedi (Star Gazetesi, 30.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

CHP`deki kavga büyüyor

Aygün`e sert uyarı: CHP`liliğın sorumluluğın içinde ol... (Bugün Gazetesi, 30.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğın Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

CHP de MHP gibi yaptı

MHP`den sonra CHP de AK Parti Kongresine temsilci göndermeyeceğini açıkladı. (Bugün Gazetesi, 30.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

MHP'den AK Parti açıklaması

MHP, AK Parti kongresine temsilci göndermediğini duyurdu. (Bugün Gazetesi, 30.09.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

İşte AK Parti'nin yeni yol haritası

AK Parti Kongresi'nde basın mensuplarına "AK Parti" amblemi taşıyan zarflar içinde, iki sayfalık, 63 maddeden oluşan metin dağıtıldı (Habertürk Gazetesi, 30.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

‘Kongre tam bir ucubeydi’

CHP İstanbul Milletvekili İhsan Özkes, AK Parti'nin dün yapılan kongresini, ‘‘ucube’’ olarak nitelendirdi. (Akşam Gazetesi, 01.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler

- Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özelliğe Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Türkiye teröre destek veriyor`

Suriye Dışişleri Bakanı Velid el-Muallim, Suriyeli muhaliflere destek veren ülkelere suçlamalar yöneltti (Akşam Gazetesi, 02.09.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Türkiye inim inim iniyor`

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, ``İktidar partisi; çıraklık, kalfalık ve sözde ustalık dönemi kandırmacaları altında Türkiye'yi önce duraklamaya, ardından gerilemeye ve sonra da çöküş istikametine sokmuştur`` dedi (Akşam Gazetesi, 02.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme

- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Başbakan`dan CHP`ye çağrı

Başbakan Erdoğan, CHP`nin Dışışleri Bakanı Davutoğlu hakkında verdiği gensoruyu eleştirdi, ``Gensoruyu da sulandırdınız, rezil ettiniz`` dedi (Akşam Gazetesi, 02.09.2012).

- Düzdeğışmece: Soyut- Somut İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP`nin iptal istemi yarın incelenecek

Anayasa Mahkemesi, 3. Yargı Paketi`nin iptal istemi için CHP`nin açtığı davada ilk incelemeyi yarın yapacak (Akşam Gazetesi, 02.09.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

12 terörist etkisiz hale getirildi

Hakkari Valiliği, Şemdinli kırsalında dün başlayan operasyonların ikinci gününde, Irak sınırından Türkiye`ye giriş hazırlığındaki bölücü terör örgütü mensuplarıyla çıkan çatışmada 2`si kadın 12 teröristin etkisiz hale getirildiğini bildirdi (Akşam Gazetesi, 02.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Yoksullar ordusu daha da büyüyecek`

CHP Genel Başkan Yardımcısı Umut Oran, ``Bu zamlarla, halkın ekmeği biraz daha küçülecek, yoksullar ordusu daha da büyüyecek, mevcut yoksullar daha yoksullaşacak`` iddiasında bulundu (Akşam Gazetesi, 02.09.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Artırmalı Niceleme

Turgut Özal'ın naaşı Adli Tıp yolunda

İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Turan Çolakkadı: 'Sabahtan bu yana yapılan çalışma sonucunda cesede ulaşıldı. Ceset yerinde, üzerini kaldırdık. Bundan sonra ceset alınacak Adli Tıp Kurumu'nda incelenecek. Her şey planlandığı gibi oldu, herhangi bir aksama yok (Akşam Gazetesi, 02.09.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

'Başbakan kurtla kuzuyu ayırt etmekten aciz'

MHP Genel Sekreteri İsmet Büyükataman, Irak'ın kuzeyindeki Bölgesel Yönetim Başkanı Mesud Barzani'nin, AK Parti'nin 4. Olağan Büyük Kongresi'ne katılmasına ilişkin, ``Başbakan, kimi davet edeceğini elbette bize soracak değildir. Ancak bizim bulunacağımız yerde kanlı eller olamayacak, bizim soluyacağımız atmosferde milletimize kin ve intikam duyan densizler asla bulunamayacaktır`` değerlendirmesinde bulundu (Akşam Gazetesi, 03.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

CHP terör çözümü için ilk adımı attı

Cumhuriyet Halk Partisi teröre çözüm konusunda adım attı ve mecliste araştırma komisyonunun kurulmasını teklif etti (Akşam Gazetesi, 03.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

`CHP Oslo`yu TBMM`ye getiremeyeceğini bilmeli`

MHP Grup Başkanvekili Oktay Vural, CHP`nin terörü önleme konusunda Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önerisiyle ilgili, ``Bölücülerin siyasal amaçlarına gideceğı hiçbir girişimin içinde yer almayacağız. `Oslo`da ne oluyor?` diyen CHP, Oslo`yu TBMM`ye getiremeyeceğini bilmeli`` dedi (Akşam Gazetesi, 03.10.2012).

- Düzdeğışmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi, Kısaltma-Kurum

`Oslo süreci, yangına benzin

MHP Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri, ``Oslo süreci, yangına benzin dökmektir`` dedi (Akşam Gazetesi, 03.10.2012).

- Benzetme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Öğelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Öğelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Öğeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AKP'de gensoru alarmı

AKP, Meclis Genel Kurulu'nda önümüzdeki hafta görüşülecek olan yerel seçimlerin öne çekilerek 27 Ekim 2013'te yapılmasına ilişkin anayasa değişikliği teklifi ile CHP'nin Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu hakkında verdiği gensoru önergesi için adeta alarma geçti (Akşam Gazetesi, 03.10.2012).

- Benzetme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Öğelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

-Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Sabırımız taşı

Suriye`den atılan top mermisinin Akçakale`de 5 kişiyi öldürmesinin ardından Başkent alarma geçti. Ankara`da yoğun trafik yaşandı (Akşam Gazetesi, 03.10.2012).

Şam, ağır ateş altında

Suriye`de, yönetime bağlı ordu birliklerinin muhaliflerin yoğun olduğu kentlere ağır silahlarla düzenlediği operasyonlarda, 72 kişinin öldüğü bildirildi (Zaman Gazetesi, 04.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Suriye`yi Türk `Fırtına`sı vurdu

Suriye`deki hedefleri vuran Fırtına obüsleri, F-16 savaş uçaklarından sonra Türk ordusunun en etkili silahlarının başında geliyor (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

`Bu vahşet ilelebet devam etmez`

Milli Savunma Bakanı Yılmaz, yıllar önce de Bosna`da Suriye`ye benzer vahşete duyarsız kalındığını belirterek, bu vahşetin ilelebet devam edemeyeceğini söyledi (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

`Bir caniyle karşı karşıyayız`

Çalışma Bakanı Çelik, Akçakale ilçesine top mermisi düşmesine ilişkin, ``Katliamını, ülkemize kadar sirayet ettirmiş bir caniyle karşı karşıyayız`` dedi (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Türkiye`nin yanındayız`

Kanada Dışışleri Bakanı John Baird, Suriye`den atılan top mermisinin Akçakale`ye düşerek 5 vatandaşın ölümüne neden olması üzerine bir açıklama yaptı. Bakan Baird, "Türkiye`nin yanındayız" dedi (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Meşal`den Suriye`ye sert çıkış

Filistin Hamas Hareketi`nin Siyasi Büro şefi Meşal, Suriye`nin kendilerine verdiği desteği unutmayacaklarını, ancak halkların kanı üzerinde de pazarlık yapmayacaklarını belirtti (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden Değınmeceler: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Mısır: `Esad ateşle oynuyor`

Mısır Dışışleri Bakanlığı, Akçakale`ye düşen top mermileri nedeniyle Suriye yönetimini `Komşu ülkelerin sınırlarını ihlal etmeme konusunda güvence vermeye` çağırıldı (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Türkiye, Esed`e açık mesaj vermeye kararlı`

İngiltere`nin önde gelen düşünce kuruluşlarından Chatham House`un Türkiye analisti Fadi Hakura, "Türk hükümetinin, Beşşar Esed`e Türkiye`nin egemenliğinin ihlal edilemeyeceğı konusunda açık bir mesaj vermeye kararlı olduğunu" söyledi (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Suriye yönetimi, Türkiye`yi savaşın içine çekerek...`

Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) komutanlarından Malik el-Kürdi, Akçakale olayını değerlendirerek, "Suriye yönetimi Türkiye`yi savaşın içine çekerek rejime can vermek istiyor" değerlendirmesinde bulundu (Akşam Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Beyaz Saray: Türkiye`nin yanındayız

Beyaz Saray saldırıyı kınadığını ve Türkiye`nin yanında olduğunu bildirdi. Ayrıca Beyaz Saray`dan "Tüm ülkeler Esad`a istifa etmesi için baskı kurmalı" diye açıklama yapıldı (Sabah Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Suriye tezkeresi kapıda

Suriye tezkeresi Kabine`de imzalanarak Meclis`e gönderildi. Meclis tezkere gündemiyle saat 10:00`da toplanacak (Sabah Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Suriye`den pişkin açıklama

Suriye Enformasyon Bakanı El Zubi, Akçakale`de beş Türk vatandaşının ölümine sebep olan saldırıyla ilgili soruşturma başlatıldığını açıklarak ölenlere baş sağlığı diledi (Sabah Gazetesi, 04.10.2012).

Eğretileme

- Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığını göre: Kapalı Eğretileme
- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
- Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

"Bardağı fazlasıyla taşırdı"

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Akçakale`ye top mermisi düşmesiyle ilgili olarak, "Son olay, bardağı fazlasıyla taşırmıştır. Bir defa Türkiye egemen bir ülkedir. Kendi toprağına karşı bir saldırı yapılmış..." (Sabah Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

ABD`den Esad`a sert tepki

Suriye`nin Akçakale`deki kanlı saldırısına ABD`nin tepkisi de sert oldu. ABD Savunma Bakanlığı, "Bu saldırı Esad rejiminin gitmesi gerektiğini gösteriyor" açıklamasında bulundu. (Sabah Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

İşte tezkerenin dış basında yankıları

TBMM`nin, yabancı ülkelere asker gönderilmesi için hükümete yetki veren tezkereyi kabul etmesi yabancı basında da yankılandı (Sabah Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Herkes hükümetin arkasında saf tutmalıdır`

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Ömer Çelik, Suriye konusunda TSK'nın yabancı ülkelere gönderilmesi ve görevlendirilmesi de dahil hükümete 1 yıl süreyle yetki verilmesini öngören tezkere ile ilgili açıklamalarda bulundu (Posta Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Çiçek: Soğuk kanlı ve tedbirli olmalıyız

TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Suriye konusundaki tezkereye ilişkin, "Soğuk kanlı ve tedbirli olmalıyız. İnşallah ülkemiz için hayırlı olur" dedi (Posta Gazetesi, 04.10.2012)

- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

Kılıçdaroğlu: Sağduyulu olmalıyız

Kılıçdaroğlu, Suriye konusunda Türkiye'nin sağduyulu hareket etmesi gerektiğini söyledi (Posta Gazetesi, 04.10.2012).

- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

Demirtaş`tan çok ağır iddia

BDP`li Demirtaş: Akçakale , Suriye tezkeresi için yapılmış bir katliam (Posta Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Meşal, Suriye`ye sert çıktı

Filistin Hamas Hareketi`nin Siyasi Büro Şefi Meşal, Suriye`nin kendilerine verdiği desteği unutmayacaklarını, ancak halkların kanı üzerinde de pazarlık yapmayacaklarını belirtti (Yeni Şafak Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

"Suriye bütün bölgeyi ateşe atıyor"

Mısır Dışışleri Bakanı Muhammed Kemal Amr, Suriye`yi komşu ülkelerin sınırlarını ihlal etmemesi konusunda uyardı. Amr, bunun tüm bölge için çok tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini söyledi (Takvim Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Esad'ın bombası onun yüreğine düştü!

Akçakale ilçesinde bomba düşen evde hayatını kaybeden 5 kişinin, bir önceki patlama sesiyle dışarı çıkmaları sonucu öldükleri öğrenildi. Oğluyla işte olduğu için ölümden kurtulan ama eşi ve 3 kızını kaybeden baba mer Timuçin adeta yıkıldı (Türkiye Gazetesi, 04.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Sonuç- Neden İlişkisi

İran'dan Ankara ve şam'a ağrı

İran Genelkurmay Başkanı Firuzabadi, Türkiye ve Suriye'ye itidal çağrısında bulundu (Hürriyet Gazetesi, 08.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

ABD`yi korkuttu

Washington, Türkiye ile Suriye arasındaki karşılıklı top atışından endişeli (Hürriyet Gazetesi, 08.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Düşman kardeş`e gözdağı

Güney Kore, füze menziline Kuzey Kore'nin tümünü vurabilecek şekilde artırıyor (Hürriyet Gazetesi, 08.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Gül: En kötü senaryo gerçekleşiyor

Cumhurbaşkanı Gül, Suriye ile yaşanan top mermisi kriziyle ilgili ``En kötü senaryo gerçekleşiyor`` dedi (Hürriyet Gazetesi, 08.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Türkiye'ye yüklendiler

AB ilerleme raporu, dönem başkanı Rumların müdahalesiyle sertleştirildi

(Hürriyet Gazetesi, 08.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`En kötü senaryo gerçekleşiyor`

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Suriye`de en kötü senaryoların şu anda gerçekleştiğini, Suriye`de yaşananların Türkiye`yi de etkilediğini belirterek, ``Böyle bir süreçte, hükümetimiz, Genelkurmay Başkanlığı`mız ile devamlı istişare içindeyiz. Ne gerekiyorsa onlar da gördüğünüz gibi anında yapılıyor zaten. Bundan sonra da yapılmaya devam edecek`` dedi (Akşam Gazetesi, 08.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme

- Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Öğeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Türkiye`nin bu seslere ihtiyacı var`

BDP Muş Milletvekili Sırrı Sakık, Diyarbakır Emniyet Müdürü Recep Güven`in açıklamalarıyla ilgili, ``Türkiye`de çok alışık olmadığımız bir ses. Türkiye`nin aslında bu seslere ihtiyacı var. Emniyet Müdürü, vicdan muhasebesi yapıyor, bir özeleştiriye bulunuyor`` dedi (Akşam Gazetesi, 08.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Özellik- Varlık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Vural`dan sert tepki: `Ağlamaktan sorumlu emniyet müdürü`

MHP Grup Başkanvekili Oktay Vural, ağlamaktan sorumlu Başbakan Yardımcısı varken, şimdi de ağlamaktan sorumlu emniyet müdürü olduğunu ifade ederek, ``Bir terörist gördüğünde, `ileride ağlarım bunun için o yüzden öldürmeyeyim mi` diyeceksin?`` dedi (Akşam Gazetesi, 08.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Suriye`de en kötü senaryolar gerçekleşiyor`

`Suriye`de en kötü senaryolar gerçekleşiyor`Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, "Suriye`de en kötü senaryolar gerçekleşiyor" diye konuştu (Posta Gazetesi, 08.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Obama bir adım önde

Reuters/Ipsos`un yürüttüğü sosyolojik araştırmalara göre Amerika`nın şu anki Cumhurbaşkanı ve yeni seçimler için adayı Barack Obama, cumhuriyetçi Mitt Romney`den daha fazla sempati topluyor (Star Gazetesi, 08.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İran Ankara'dan yardım istedi

Esad'ın muhalif rehineleri serbest bırakmaması durumunda Suriyeli isyancıların ellerindeki 48 İranlı'yı öldüreceklarını duyurmasının ardından Tahran, tutsakların kurtarılması için Türkiye'den yardım istedi (Star Gazetesi, 08.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Cumhurbaşkanı Gül: En kötü senaryo gerçekleşiyor

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Suriye'de şu anda en kötü senaryoların gerçekleştiğini, Suriye'de yaşananların Türkiye'yi de etkilediğini belirterek, ``Böyle bir süreçte, hükümetimiz, Genelkurmay Başkanlığı'mız ile devamlı istişare içindeyiz. Ne gerekiyorsa onlar da gördüğünüz gibi anında yapılıyor zaten. Bundan sonra da yapılmaya devam edecek`` dedi (Star Gazetesi, 08.10.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Barzani, pençelerini Suriye'ye geçiriyor!

AKP Kongresi'nde onur konuğu olan çapulcu Barzani'nin Suriye'den kaçıp kendisine sığınan 15 bin kişiyi silahlı eğitime almasına tepki yağdı. "Büyük Kürdistan" hayali kuran ve Türkiye'den de toprak isteyen Barzani'ye en sert tepki CHP'den geldi (Yeni Çağ Gazetesi, 08.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Davutoğlu'nun önerisine yeşil ışık

ÖSO siyasi danışmanı Bessam Bade Faruk Şara'nın geçiş hükümeti başkanı olmasını olumlu karşılıyoruz (Bugün Gazetesi, 08.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Gül: En kötü senaryo gerçekleşti

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Suriye'de şu anda en kötü senaryoların gerçekleştiğini ifade ederek yaşanan süreci değerlendirdi (Bugün Gazetesi, 08.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

CHP'li vekilden Diyanet'e sert eleştiri

Emekli Müftü, CHP İstanbul Milletvekili İhsan Özkes, Diyanet İşleri Başkanı Prof.Dr. Mehmet Görmez'in bazı faaliyetlerini eleştirerek, "Diyanet AKP'nin din işlerinden sorumlu ofisi haline getirilmek mi isteniyor?" dedi (Milliyet Gazetesi, 09.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP yerel referandum yapacak

CHP, partili belediye başkanları ile diğer partiden belediye başkanlarınca yönetilen beldelerde, Büyükşehir Belediyesi Kanunu Tasarısı için "referandum sandıkları" kuracak. Belde seçmeni, "Evet, belediyem kapatılsın" ya da "Hayır, belediyem kapatılmasın" yönünde oy kullanacak (Milliyet Gazetesi, 09.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Muhaliflerin lideri Suriye'ye sızdı

Ulusal Konseyi (SUK), başkan düzeyinde Suriye'ye sızdı (Hürriyet Gazetesi, 09.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Parça-Bütün İlişkisi

Türkiye'ye de saldırdılar artık pasif kalamayız

ABD'de bir aydan kısa bir süre sonra yapılacak başkanlık seçimleri öncesinde gündem dışı politika (Hürriyet Gazetesi, 09.10.2012).

- Düzdeğişmece: Parça-Bütün İlişkisi

`Siz ABD karşısında el pençe durdunuz`

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan AK Parti grup toplantısında gündeme ilişkin açıklamalarda bulunuyor. İşte Erdoğan'ın açıklamalarından satır başları (Hürriyet Gazetesi, 09.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Dıştalama

`İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız`

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, hiçbir CHP'linin, ülkesini seven hiçbir kişinin, ülkeyi savaşa götüreceğ bir belgenin altına imza atmayacağını belirtti (Akşam Gazetesi, 09.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme

- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

PKK`ya Fransa`dan büyük darbe

Fransız polisinin Cumartesi ve Pazar günü gerçekleştirdiği operasyonlarda PKK`nın Avrupa üst düzey yöneticilerinden Adem Uzun`un da aralarında bulunduğu 4 kişi gözaltına alındı (Sabah Gazetesi, 09.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

İsrail'e ağır yaptırımlar geliyor

TBMM Mili Savunma Komisyonu Başkanı ve AK Parti Kırıkkale Milletvekili Oğuz Kağan Köksal, İsrail'e tezkereden beter yaptırımlar uyguladıklarını ifade etti (Sabah Gazetesi, 09.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Kılıçdaroğlu: İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız

Kılıçdaroğlu: İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız CHP Lideri Kılıçdaroğlu, "Siz Türkiye'nin çıkarlarını bırakın korumayı, birilerine peşkeş çekiyorsunuz. Buna da devlet yönetimi diyorsunuz. İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız" dedi (Posta Gazetesi, 09.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Demirtaş: Öcalan`ı bırakırsanız, Türkiye`nin eli güçlenir

*Demirtaş: Öcalan`ı bırakırsanız, Türkiye`nin eli güçlenir*BDP Genel Başkanı

Demirtaş, "Öcalan`ı serbest bırakırsanız, özgürlüğüne kavuşursa, Türkiye`nin eli içeride de dışarı da güçlenir" dedi (Posta Gazetesi, 09.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Erdoğan: Tezkere kırılma noktası

*Erdoğan: Tezkere kırılma noktası*Tezkere tartışmalarını `siyasi tarihin kırılma noktalarından biri` olarak nitelendiren Erdoğan, CHP`nin `dünyaya savaş açabilirsiniz` eleştirisine, "Şimdi o işin perde arkası. Açılır açılmaz. Onu yeri (Posta Gazetesi, 09.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

Kabil için 'kriz' senaryosu

Uluslararası Kriz Grubu'nun raporunda, NATO'nun 2014'te Afganistan'dan çekilmesi sonrası Karzai hükümetinin çökeceği ve ülkede bir iç savaş çıkacağı belirtildi. Afgan yönetimi ise raporu 'saçmalık' olarak değerlendirdi (Star Gazetesi, 09.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Lavrov`dan tüm dünyaya mesaj

Rusya Federasyonu Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, 'Rusya'da Avrupa İş Dünyası Birliği'nin üyeleri ile yaptığı görüşmede dünyanın, değişim dönemi yaşadığını söyledi (Star Gazetesi, 09.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti'den jet yalanlama!

AK Parti Manisa Koordinatörü ve İzmir Milletvekili Aydın Şengül, Manisa da yerel bir gazete yer alan Manisa İl Başkanı ve bazı ilçelerin görevden alınacağı haberini sert bir dille yalanladı (Star Gazetesi, 09.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Kasetler geri sardı

MHP lideri Bahçeli,10 parti yöneticisini kaset skandalı nedeniyle kaybetmişti...

Şimdi o isimlerden Bülent Didinmez, Ümit Şafak ve Mehmet Taytak, kurultayda Bahçeli'ye destek için sahaya indi (Takvim Gazetesi, 09.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Türkiye'yi Esad vurmadı`

Rus gazetesinden Türkiye-Suriye gerginliğiyle ilgili ilginç iddia... (Hürriyet Gazetesi, 10.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: Parça-Bütün İlişkisi

"Türkiye ve Suriye doğrudan iletişim kurmalı"

Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, Türkiye ve Suriye'nin doğrudan iletişim kurması gerektiğini söyledi (Hürriyet Gazetesi, 10.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Çözüm için İmralı'yı da işaret etti

Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) İç Hizmet Kanunu'nun geniş bir yapısının olduğunu, alanının daraltılması gerektiğini ancak bu konuda henüz somutlaşmış bir kanuni hazırlık bulunmadığını belirtti (Akşam Gazetesi, 10.10.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Babacan, IMF'ye rest çekti

IMF'nin faiz dışı fazla tahminlerinin hatırlatılması üzerine Babacan: Onlarla (IMF) herhangi bir konuda mutabık kalma gibi bir düşüncemiz de yok. 2008'den beri böyle (Taraf Gazetesi, 10.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

İnce: Obama`ya da canı cehenneme derim

*İnce: Obama`ya da canı cehenneme derim* Başbakan Erdoğan`ın “Esad`a canı cehenneme diyorsun, ABD`ye de diyebilir misin?” sözüne yanıt veren CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce, “Obama`ya da canın cehenneme derim, sen diyebilir misin?” dedi (Posta Gazetesi, 10.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Arınç: Gönlümden geçeni söylerim

Arınç: Gönlümden geçeni söylerim Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Diyarbakır Emniyet Müdürü Recep Güven`in sözleriyle ilgili olarak Başbakanla ayrı düşmesini değerlendirdi: “Ben gönlümden geçeni birdenbire söyleyen birisiyim, zaman (Posta Gazetesi, 10.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Meclis`in bütçesi belli oldu

Meclis`in bütçesi belli oldu. TBMM`nin 2013 yılı bütçesinin, 773 milyar 60 bin lira olması öngörüldü (Posta Gazetesi, 10.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

ABD`den İran`a yeni yaptırımlar

ABD Başkanı Barack Obama, İran`a yönelik yaptırımların sertleştirilmesini içeren bir kararname yayımladı (Star Gazetesi, 10.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP`li İnce: Esad`ın da Obama`nın da canı cehenneme

İnce, Türkiye`nin çıkarlarına zarar veren herkese `Canın cehenneme` diyebileceğini belirterek, `Esad`a da Obama`ya da `Canın cehenneme` derim` dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 10.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Türkiye kilit ülkedir`

Müzakerelerdeki tıkanıklığa Füle yorumu (Vatan Gazetesi, 10.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

-Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

Meclis'i karıştıran yasa!

13 ili büyükşehir yapacak tasarı Meclis'i gerdi: "Ülkenin yönetim yapısını değiştiriyorsunuz. Bu gayrimeşrudur!" (Vatan Gazetesi, 10.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Bu kafayla anca şam babası olursun

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, grup toplantısında sert ifadelerle hem Erdoğan'a hem de Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'na yüklendi. Türkiye'yi savaşa götürecek hiçbir belgenin altına imza atmayacaklarını belirten Kılıçdaroğlu, "Çünkü biz çocuklarımızın Arap çöllerinde ölmesini istemiyoruz. Bana bir Allah'ın kulu desin ki, 'şu nedenle biz Suriye'yle savaşmak zorundayız.' Böyle bir şey yok. Neden yok, taşeronluk görevini üstlenenler zaten düşünemezler, bağımsız karar veremezler. Ama biz düşünüyoruz, ülkemizin çıkarları doğrultusunda düşünüyoruz. O nedenle biz bu tezkereye 'hayır' dedik" ifadelerini kullandı (Güneş Gazetesi, 10.10.2012).

- Düzdeğışmece: Genel- Özel İlişkisi

Yine Ters Köşe

“5 canımız gitti. Buna da sessiz mi kalacaktık ey Kılıçdaroğlu?” diyen (Güneş Gazetesi, 10.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İsrail erken seçime gidiyor...

Açıklama Başbakan Benyamin Netanyahu`dan geldi (Bugün Gazetesi, 10.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Erdoğan: Seyirci kalamayız

Başbakan Erdoğan, `Türkiye`nin Suriye konusundaki hassasiyeti yüzyılları bulan kardeşlik bağlarımızdan kaynaklanıyor` dedi... (Bugün Gazetesi, 10.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Davutoğlu`dan Yunanistan`a: El ele yürüyelim

Atina`da Yunan mevkidaşı Dimitris Avramopulos ile bir araya gelen Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, "El ele yürüeyebileceğimiz ortak bir vizyon var. Bu vizyonu paylaşıyoruz. Bu ortak vizyonu paylaştığımızda diğer problem alanları daha önemsizleşecek ve daha çözülebilir hale gele gelecek" dedi (Türkiye Gazetesi, 10.10.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değinmece
  - Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Rusya çıkıştı, Türkiye yanıt verdi!

Dışışleri Bakanlığı, Türk yetkililerden açıklama istedi! (Taraf Gazetesi, 11.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Şam`dan ağır suçlama!

Şam Ankara`yı indirilen uçak konusunda `düşmanca` tavır sergilemekle suçladı (Vatan Gazetesi, 11.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

ABD`den Türkiye`ye destek geldi!

ABD Dışışleri Bakanlığı, "Türkiye`nin Suriye uçağını indirme kararını destekliyoruz" açıklaması yaptı (Vatan Gazetesi, 11.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Suriye: Hava sahamız Türkiye'ye açık

Suriye Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Cihad Makdissi, Ankara Esenboğa Havalimanı'na indirilen Suriye Havayolları uçağıyla ilgili açıklamasında, Suriye hava sahasının Türk uçaklarına açık olduğunu duyurdu (Hürriyet Gazetesi, 12.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Suriye şalteri indirdi

Bakan Yıldız, Suriye'nin bir hafta önce elektrik almayı durdurduğunu açıkladı. Aksa ise elektriğin Suriye iç hatlarındaki sorun nedeniyle verilmediğini söyledi (Taraf Gazetesi, 12.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Açıklamalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Sonuç- Neden İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

NATO`nun ipiyle Suriye`ye girmeyelim..

NATO Genel Sekreteri Rasmussen, Suriyeden gelen top mermilerine karşı Türkiyeyi savunmak ve korumak için ihtiyaç duyduğumuz tüm planlar hazır dedi. Hepimiz ayakta alkışladık. Hele bazı uzmanlara göre, NATO yeşil ışığı yaktı ve Türkiyenin yanında savaşa hazır! Aman Allahım, bizi akılsız ve bilgisiz uzmanlardan koru... Sevgili okurlarım, tam 20 yılım Brükselde NATOyu izlemekle geçti. Hele bugünkü konjonktürde NATOnun Washingtondan onay gelmeden veya fılı katılım olmadan Avrupalı üyeleriyle Türkiyeye silahlı destek vermesi söz konusu olamaz. Genel Sekreter, müttefik olarak Tür... (Posta Gazetesi, 12.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Esad'ın medya savaşları

Suriye'deki kanlı savaşın medya ayağını yöneten Abdullah Ömer de Esad'ı terk etti. Ömer, Başkanlık Sarayı'nda kurulan medya ofisinin nasıl yalan haber yaydığını anlattı (Star Gazetesi, 12.10.2012).

Eğretileme

- Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Gül bir ilke imza attı

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, konuk Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev onuruna Çankaya Köşkü'nde akşam yemeği verdi (Star Gazetesi, 12.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Jirinovskiy: Ankara'ya sert yanıt verilmeli

Rusya Liberal Demokrat Partisi (RLDP) lideri Vladimir Jirinovskiy, Twitter'de Perşembe günkü yazısında Rusya vatandaşların bulunduğu Suriye uçağı olayı ile ilgili olarak Ankara'dan Rusya Büyükelçisinin çekilmesini ve Türkiye Büyükelçisinin Moskova'dan sınır dışı edilmesini teklif etti (Star Gazetesi, 12.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Almanya da krizden nasibini aldı

Avrupa borç krizi kendini Almanya'da da hissettiriyor (Star Gazetesi, 12.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Rusya Türkiye'den acil bilgi bekliyor

Rusya Dışışleri Bakanlığı'ndan üst düzey bir kaynak, Türkiye'nin indirdiği Suriye uçağındaki kargo ile ilgili bilgi taleplerine henüz cevap alamadıklarını açıkladı (Star Gazetesi, 12.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İsrail'den Suriye iddiasına yalanlama

İsrail Başbakanlığı, Binyamin Netanyahu'nun geçtiğimiz yıl Şam yönetimi ile müzakerelerde bulunduğu ve Golan tepelerini iade etmeyi teklif ettiği yönündeki haberi yalanladı (Star Gazetesi, 12.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

DSP'den, CHP'ye sert eleştiri

DSP Genel Başkan Yardımcısı Önder Aksakal, 'Doğru ya da yanlışlıklarıyla bir hükümet iş başındadır. Yasal anlamda da Türkiye'de iktidar sorunu yoktur. Ülkede iflah olmaz bir ana muhalefet sorunu vardır' dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 12.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

CHP yeni tasarıya karşı

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda insanın düşünülmediğini savundu. Kılıçdaroğlu, "Düşünülen sadece 'AKP nasıl belediyeleri alır, hangi oyunları çevirirsek, belediyeleri...' (Takvim Gazetesi, 12.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

"Buna göz yumamayız"

Bakan Yıldırım, uçağın kargo bölümünde bulunarak el konulan malzemeye ilgili incelemenin devam ettiğini anımsattı. Yıldırım, uçağın sivil amaçlı uçuş dışında bir kargosu olduğu kanaati dolayısıyla böyle bir tasarrufta bulunulduğunu belirterek şöyle konuştu (Takvim Gazetesi, 12.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

18 yaş CHP`yi ikiye böldü

AK Parti'nin seçilme yaşının 18'e düşürülmesine ilişkin Anayasa değişikliği teklifi, CHP`yi ikiye böldü (Bugün Gazetesi, 12.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Soyut- Somut İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Kılıçdaroğlu: Bataklığa sürükleniyoruz

CHP Lideri, "Beyzbol sopasıyla Türkiye'de hükümete ders verilmediği, bağımsız, kararlı, yürekli bir iktidara her zaman ihtiyacımız var" dedi (Hürriyet Gazetesi, 13.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme

- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme Değınmece
- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Silahları bırakın

Barzani, demokratik ve barışçıl bir mücadele için Türkiye, Suriye, İran ve Irak'taki Kürt grupları silah bırakmaya çağırıldı (Hürriyet Gazetesi, 13.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Suriye'de Türklerle el ele çalışıyoruz

ABD'de gelecek ayki seçimlerde Başkan Barack Obama ile birlikte ikinci kez seçilmek için yarışacak olan yardımcısı Joe Biden (69) ile Cumhuriyetçi rakibi Paul Ryan (42), önceki akşamki ilk ve tek televizyon tartışmasında kozlarını paylaştı (Hürriyet Gazetesi, 13.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Artırmalı Niceleme

ABD, Suriye Konusunda Rusya'yı Topa Tuttu

ABD, Suriye politikası ve Ankara'da indirilen uçak konusunda Rusya'ya sert çıktı (Akşam Gazetesi, 13.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Aman dikkat; Şam ihalesi üstümüze kalmasın...

Suriye ile giderek sıcak sulara doğru gidiyoruz. En sonda söyleyeceğimi baştan söyleyeyim: Bu durumda bir Türkiye-Suriye savaşı çıkmaz. Özellikle Türkiye savaş istemiyor... Ancaak, bu işler hiç belli olmaz. Rakı nasıl bardakta durduğu gibi durmazsa, bu tip sürtüşmeler hiç beklenmedik sonuçlar getirebilir. Siz Esada gözdağı vermek veya korkutmak istersiniz. Örneğın, yanlışlıkla düşen bir bombaya yanıt verir veya silah taşıdığı gerekçesiyle bir uçağı indirirsiniz ve bu tırmanmada karşıdan öylesine ters bir yanıt gelebilir ki, ister istemez daha büyük tepki göstermek zorunda kalırsınız... (Posta Gazetesi, 13.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

ABD`nin konuştuğı Obama iddiası

ABD Başkanı Barack Obama`nın Müslüman olup olmadığıyla ilgili tartışmalar yeniden başladı. Bu seferki tartışma konusu Başkan`ın alyansı. İddialara göre Obama`nın alyansında Arapça, "La ilahe illallah" yazıyor (Star Gazetesi, 13.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Suriye, Rusya'nın önerisine yeşil ışık yaktı: Türkiye ile diyaloga hazırız

Rusya`nın, Türkiye ve Suriye`nin aralarında oluşan sorunların çözülmesi için önerdiği "sıcak hat" önerisine Şam yeşil ışık yaktı. Rus basınında yer alan haberlere göre Suriye Dışişleri Bakanlığı, Türkiye ile yükselen tansiyonun düşürülmesi için doğrudan diyalog kurulmasına hazır olduğunu açıkladı (Star Gazetesi, 13.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Numan Kurtulmuş: `Başbakan olacak` yorumları haddini aşıyor

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Numan Kurtulmuş Beyaz Tv`de Sedat Yazıcıoğlu`nun konuğı oldu (Star Gazetesi, 13.10.2012).

- Düzdeğışmece: Parça-Bütün İlişkisi

Hüsamettin Cindoruk`a soğuk duş

TBMM Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu yapılan çalışmalara ilişkin bazı eleştirilerde bulunan Hüsamettin Cindoruk`a yazılı cevap verdi (Bugün Gazetesi, 13.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AK Parti ve MHP şoke oldu!

Anayasa değişiklik teklifinin 367`nin altında kalması, AK Parti ve MHP milletvekillerini şok etti (Bugün Gazetesi, 13.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Erken seçim krizini Gül çözecek

Meclis`te kriz çıktı. Yerel seçimlerin 27 Ekim 2013`te yapılmasına ilişkin Anayasa değişiklik teklifinin oylamasında 72 ret oyu verildi (Bugün Gazetesi, 13.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bağış: Darısı Türkiye`nin başına

Avrupa`nın ilk başörtülü belediye başkanının seçildiğini açıklayan Bakan Bağış, `Darısı Türkiye`nin başına` dedi... (Bugün Gazetesi, 13.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Bu düğüm nasıl çözülecek

Yerel seçimlerin 5 ay öne alınarak 27 Ekim 2013 tarihinde yapılmasına ilişkin anayasa değışikliğı teklifinin ikinci tur oylamasında, referandum ... (Milliyet Gazetesi, 14.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme

- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Kınanması gereken CHP'dir

İstanbul Küresel Formu'nda düzenlenen 'İslamofobi, İrkçılığa Yaklaşımlarda Adalet Sorunu' sempozyuma katılan Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, yerel seçimlerin öne alınması için yapılan teklifin TBMM'den geçmemesi ile ilgili ' "Sonuç üzücü" dedi (Milliyet Gazetesi 14.10.2012).

Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

'Savaş Türkiye'nin kapısını çalıyor'

ABD'nin saygın gazetelerinden New York Times, Türkiye'nin Suriye sınırında yaşananları aktradı (Milliyet Gazetesi, 14.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`BM seyirci kalıyor`

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul Küresel Forumu'nda konuştu... (Şok Gazetesi, 14.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Kocaoğlu'ndan CHP'ye veryansın

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, CHP İzmir İl Başkanlığı tarafından düzenlenen Büyük İzmir Konferansı'nda, projelerini eleştiren ve yerel yönetimlerin arkasında durmayan CHP yöneticilerini sert sözlerle eleştirdi (Sabah Gazetesi, 14.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

`AB'nin Türkiye defteri kapandı`

Avrupa Parlamentosu Bütçe Komisyonu Başkanı Lamassoure, AB açısından "Türk sorunu" diye bir meselenin kalmadığını savundu (Sabah Gazetesi, 14.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Kışanak: Türkiye bir yol ayrımında

Kışanak: Türkiye bir yol ayrımında BDP Genel Başkan Yardımcısı Kışanak, "Türkiye bir yol ayrımında; ya barışı, özgürlüğü seçecek ya da savaş yolunda rotasını kaybedecek" (Posta Gazetesi, 14.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi
- Nicelme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Dıştalama

Rusya istedi Esed Türkiye`ye haber yolladı

Suriye`nin, iki ülke arasındaki gerilimi ortadan kaldırmak için Türkiye ile doğrudan diyalog kurmaya hazır olduğu bildirildi (Star Gazetesi, 14.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti ve MHP erken seçim için referandumla sıcak değil

Yerel seçimlerin erkene alınması tasarısı 360 oyla Meclis'te kabul edilince referandum gündeme geldi. Arınç, "Referandumla gidilse seçim kanunundaki 1 yıl engeli çıkar" derken, Bahçeli "Külfetli olur" dedi (Star Gazetesi, 14.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Muhalefeti 'Suriye batağına' kim itti?

CHP içinde Suriye krizi üzerinden 'Hatay lobisi' şeklinde tarif edebileceğimiz odak güçlü görünmeye devam edecektir. İşte tam bu noktada CHP-MHP taban geçişkenlikleri ciddi bir siyasal anlama kavuşmaya başlayacaktır (Star Gazetesi, 14.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğışmece: Özellik- Varlık İlişkisi

Almanya`dan İran çağrısı

Almanya Dışişleri Bakanı Guido Westerwelle, İran`a yönelik yaptırım baskısının artırılması gerektiğini söyledi (Star Gazetesi, 14.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Türkiye için AB defteri kapandı`

Avrupa Parlamentosu (AP) Bütçe Komisyonu Başkanı Fransız Parlamenter Alain Lamassoure, "Türkler ve Avrupalılar Türkiye`nin Avrupa Birliği (AB) üyeliğini istemedikleri için" AB açısından "Türk sorunu" diye bir meselenin kalmadığını savundu (Takvim Gazetesi, 14.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Suriye`den Türkiye`ye misilleme

Suriye Dışişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada, Türk sivil uçaklarına hava sahasını kapattığını duyurdu (Bugün Gazetesi, 14.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Davutoğlu`ndan Suriye`ye cevap

Davutoğlu, Suriye tarafının Türk uçaklarına hava sahasını kapattıkları açıklamasına cevap verdi (Bugün Gazetesi, 14.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

V.2. 16 Ekim 2012- 15 Kasım 2012 Tarihleri Arasındaki Başlıklar

AK Parti`den milletvekillerine uyarı

AK Parti, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan hakkında verilen soruşturma önergesinin 30-31 Ekim 2012 tarihlerinde TBMM Genel Kurulu'nda görüşüleceğini belirterek tüm bakan ve milletvekillerinden anılan tarihlerde resmi ve özel programlarını Genel Kurul'da olacak şekilde yapmalarını istedi (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

MHP alevi polis istiyorum olayını meclise taşıdı

MHP Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman görev yaptığı ili "Alevilerin Başkenti" olarak tanımlayıp "Bana Alevi polis gönderin" diyen Tunceli İl Emniyet Müdürü konusunda TBMM'de bir yazılı soru önergesi verdi (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Erdoğan Rusya'ya sert çıktı

Başbakan Erdoğan, Suriye uçagındaki el konulan malzemelerle ilgili olarak bilgi isteyen Rusya'ya "Bizden bilgi istemene gerek yok. Bu bilgiyi ilgili büroya sor. O sana versin" derken; uçaktaki malzemelerin ise kesinlikle harp malzemesi olduğunu söyledi (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Darbede ABD parmağı tam bir şehir efsanesi

12 Eylül döneminin Dışişleri Bakanı Türkmen, ABD'nin darbe yapılmasında etkili olduğu iddiasını yalanlayarak, 'Darbede dış ülkelerin payı zinhar yoktur' dedi (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Ak Parti Chp'nin Nabzını Yoklayacak

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, AK Parti Kongresi'nden sonra oluşturulan partinin yeni Merkez Yürütme Kurulu (MYK) ile dün tam kadro toplandı (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Başbakan Erdoğan: Biz İran'a üçlü bir sistem önerdik

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (ECO) ekonomik işbirliği ve kalkınmanın kurumsallaşması açısından bölgede önem arz ettiğini belirterek, "Teşkilatın gündeminde yer alan ticaret, ekonomi, yatırım, ulaştırma, tarım, enerji, eğitim, sağlık ve örgütlü suçlarla mücadele gibi konuların ele alındığı bir zirve oldu" dedi (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'Halka gitmeyen sudan çıkmış balık gibi ölür'

Kılıçdaroğlu, referandum olasılığının gündeme gelmesi üzerine "Halk iradesi yolu gösterecek" dedi. Yanında bulunan ozan Çırakman ise, "Halka gitmeyen sudan çıkmış balık gibi ölür" dedi (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Benzetme Yönünün Özelliklerine Göre:
    - Ortak Özelliğin Baskınlığına Göre: Düzenli Benzetme
    - Benzetme Yönünün Özelliğine Göre: Basit Benzetme
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Benzetme Yönünü Oluşturan Sözcüklere Göre: Eylem Yönlü Benzetme
- Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre: Asıl Benzetme İlgeçleriyle Kurulan Benzetmeler
  - o Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - o Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - o Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - o Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - o Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - o Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - o Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Elitaş: BDP haddini aştı

Ak Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, dün partisinin MYK toplantısı öncesinde gazetecilerin sorularını yanıtlarken, BDP kongresiyle ilgili başlatılan soruşturma hakkında görüş belirtmeyeceğini söyledi (Milliyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

İran`dan beklenmedik hamle

İşte Erdoğan-Ahmedinejad görüşmesinin perde arkası... (Hürriyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Değınmece
  - o Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - o Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Irak-Suriye-PKK üçgeninde şok iddia

Irak Başbakanı Nuri el Maliki'nin, PKK'nın üst düzey iki yöneticisi ile görüşerek, Suriye rejimine destek vermeleri halinde Bağdat'ın da PKK'ya her türlü yardımda bulunmaya hazır olacağı yönünde söz verdiği öne sürüldü (Hürriyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Kılıçdaroğlu: Ecevit'in tırnağı olamazsın

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu partisinin grup toplantısında gündeme ilişkin açıklamalarda bulunuyor. İşte Kılıçdaroğlu'nun açıklamalarından satır başları (Hürriyet Gazetesi, 16.10.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Türkiye Esad'ın tuzağına düşmedi`

ABD'nin Ankara Büyükelçisi Francis Ricciardone, Türkiye ile Suriye arasında savaş ihtimali görmediğini belirterek, "Türkiye Esad rejiminin tuzağına düşmedi" dedi (Akşam Gazetesi, 16.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Köşk, gerekçesiz bile iade edebilir`

Mart 2014'teki yerel seçim 27 Ekim 2013'e çekilmesini öngören anayasa değişikliği teklifi konusunda gözler artık Çankaya Köşkü'nde. Köşk'ten gelen işaretler ise düzenlemenin referanduma götürülmeyeceği, vakit geçmeden bugün bile Meclis'e iade edilebileceği yönünde (Akşam Gazetesi, 16.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

BDP kongresine jet soruşturma

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, BDP'nin hafta sonu gerçekleştirilen 2. Olağanüstü Kongresi'nin tertip komitesi hakkında soruşturma başlattı (Akşam Gazetesi, 16.10.2012).

- Benzetme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Öğelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Öğelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

"CHP oyun oynuyor"

Bahçeli: CHP siyasi oyun oynuyor (Takvim Gazetesi, 16.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Öğeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Bahçeli CHP'ye ateş püskürdü

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, CHP'nin son dönemdeki politikalarına ateş püskürdü (Bugün Gazetesi, 16.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Esad'a karşı İran'ı işbirliğine çağırdı

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Azerbaycan seyahati sonrasında Ankara'ya dönüşünde Esenboğa Havalimanı'nda soruları yanıtladı (Milliyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Ecevit'in tırnağı olamazsın

CHP lideri Kılıçdaroğlu, Başbakan Erdoğan'ı "Beyzbol sopasıyla ders alacaksın, Bülent Ecevit'in aleyhine konuşacaksın" diye eleştirdi (Milliyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AK Parti CHP ve MHP ile görüşme yapacak

AK Parti Grup Başkanvekili Nurettin Canikli, yerel seçimlerin öne alınmasına yönelik çalışmalarla ilgili, "Diyelim ki CHP destek vermezse biz MHP ile yine devam edeceğiz. Bu değişikliği gerçekleştirmek için bir sorun çıkacağını tahmin etmiyoruz" dedi (Milliyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

CHP'den Başbakan'a göç sorusu

CHP Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka, Ankara'nın her yıl bir ilçe nüfusu kadar göç aldığını belirterek Başbakan Erdoğan'a, "2007-2012 döneminde Ankara'nın suç haritası ne olmuştur?" diye sordu (Milliyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

CHP'de ortalığı karıştıran iddia

CHP Antalya İl Yönetim Kurulu'nun aralarında eski Genel Başkan Deniz Baykal'ın da bulunduğu CHP'li dört Antalya milletvekilinin disiplin kuruluna sevk edilmeleri yönünde rapor hazırladıkları iddiaları CHP'yi karıştırdı (Milliyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

CHP'den Suriye konusunda AK Parti'ye açık destek

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Haluk Koç, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Suriye konusunda tavrında keskin bir değişiklik gözlemlendiğini belirterek, "Rusya-Türkiye-İran veya İran-Türkiye-Mısır ekseninde mutlaka Suriye'deki çatışmaların, akın kanun durdurulması yönünde atılacak adımların, alınacak inisiyatifin önündeki hükümet desteğini CHP bugün açıkça ortaya koymaktadır" dedi (Milliyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

CHP destek vermez ise MHP ile devam edeceğiz

AK Parti Grup Başkanvekili Nurettin Canikli, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün yerel seçimlerle ilgili Anayasa değişikliğini iade etmesinin ardından CHP ve MHP ile tekrar görüşeceklerini belirterek, "CHP destek vermezse MHP ile devam edeceğiz" diye konuştu (Milliyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Baydemir: Ateş düştüğü yeri yakıyor

DİYARBAKIR Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir, PKK'lı tutuklu ve hükümlülerin cezaevlerinde başlattığı süresiz ve dönüşümsüz açlık grevlerine dikkat çekerek, "Açlık grevi, bir vicdan hareketidir, vicdandan vicdanlara sesleniştir. Ancak, medeni toplumlarda duyulur ve yansımaları bulur. Vicdan medeniyet, insan olmaktır. Vicdan imanın olmazsa olmazıdır. Vicdani iktidarına satan bir yönetimden ve ona destek olan seçmenlerinden vicdani ve insani bir duyarlılık beklememeliyiz" dedi. Baydemir, (Hürriyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AK Parti - CHP randevusunun saati belli oldu

AK Parti, Cumhurbaşkanı Gül tarafından tekrar görüşölmek üzere TBMM'ye iade edilen erken yerel seçim düzenlemesiyle ilgili MHP ile görüştü (Hürriyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Rusya`dan Türkiye`ye silah cevabı

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, ülkesinin yaptığı silah satışları konusunda Ankara`ya yanıt verircesine bir açıklama yaparak, “BM Güvenlik Konseyi dışında kiminle silah ticareti yapacağımızı kimse bize dikte edemez” dedi (Hürriyet Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İsrail, Filistinlilerin topraklarına el koydu

İsrail`in, Ramallah`ın Abur köyünde yerleşim birimleri, askeri kamp ve ayırım duvarı inşa etmek için Filistinlilere ait 5 bin dönüm araziye el koyduğu bildirildi (Akşam Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Rusya`dan gözdağı gibi karar

Rusya, yıllık savunma harcamalarını yüzde 59 oranında artırmaya karar verdi (Akşam Gazetesi, 17.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre: Asıl Benzetme İlgeçleriyle Kurulan Benzetmeler
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İkinci rauntta üsluplar sertleşti

ABD Başkanlık seçimlerinin ikinci açık oturumu, ABD Başkanı Barack Obama ve Cumhuriyetçi Parti başkan adayı Mitt Romney'in kıyasıya çekişmesine sahne oldu (Sabah Gazetesi, 17.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

İran`dan Türkiye`ye Akçakale desteği

Başbakan Tayyip Erdoğan ile İran cumhurbaşkanı Ahmedinecad, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın 12. zirvesi nedeniyle buldukları Bakü`de dün sürpriz bir şekilde bir araya geldiler (Sabah Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`CHP bu oyunda boğulacak`

MHP lideri Devlet Bahçeli, yerel seçimlerin öne alınmasına ilişkin Anayasa değişikliğine CHP`nin önce destek verip sonra istismar ettiğini savundu (Sabah Gazetesi, 17.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Enerji Bakanı Tüpraş'ın pasını Maliye'ye attı

Enerji Bakanı Tüpraş'ın pasını Maliye'ye attı Enerji Bakanı Yıldız, TÜPRAŞ Genel Müdürü'nün benzin ve motorinde ÖTV'nin eşitlemesine yönelik önerisini, Maliye'ye yönlendirdi (Posta Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Fransızlar Hollande'a surt çeviriyor

Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande'a halkın duyduğu güven azalmaya devam ediyor. BVA ve LH2 araştırma şirketlerinin gerçekleştirdiği ankete göre François Hollande'a güven 9 oranında gerileyerek yüzde 40'a indi (Star Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Artırmalı Niceleme

"İsrail güçlü bir Türkiye istemiyor"

El Kuds El Arabi Baş Editörü Abdülbari Atvan, Tel Aviv'in İran'ın nükleer programını ciddi bir tehlike olarak gördüğünü ileri sürdü (Star Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti CHP'nin tarihine `evet` diyecek

Cumhurbaşkanı Gül'ün yerel seçimlerin erkene alınmasıyla ilgili düzenlemeyi veto etmesinin ardından AK Parti ve MHP Grup Başkanvekilleri görüştü. AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, "CHP hangi tarihi verirse `evet` deyip MHP'ye götüreceğiz" dedi (Star Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
  - Öğeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Kılıçdaroğlu'nun karşılamayan Baykal'a disiplin yolu gözükte!

CHP Lideri Kılıçdaroğlu'nu karşılamaya gitmeyen aralarında eski Genel Başkan Deniz Baykal'ın da bulunduğu CHP'li dört Antalya milletvekilinin, disiplin kuruluna sevk edilmesi bekleniyor (Star Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

ABD, Erbakan'ı istemiyordu

Eski Başbakanlık Müsteşarı Yazıcıoğlu, ABD'nin büyükelçilerine gönderdiği kriptanın Erbakan hükümetinin bir şekilde bertaraf edilmesini içerdığını söyledi (Yeni Şafak Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

AK Parti CHP'den randevu istedi!

İki parti yarın biraraya gelecek (Yeni Şafak Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Türkiye'den jet yanıt!

Hatay'ın Altınözü İlçesi'ne bağlı Hacıpaşa Beldesi ile Suriye'yi birbirinden ayıran Asi Nehri'ne top mermisi düştü (Vatan Gazetesi, 17.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'28 Şubat'ı ABD hazırladı!'

Söylemez 28 Şubat'ın dış bağlantısına ilişkin tanıklık ettiği iki olayı anlattı (Vatan Gazetesi, 17.10.2012).

- Düzdeğişmece: Zaman- Eylem İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Beşşar Esad'ın sonunu getirecek hamle!

Suriye Ulusal Konseyi (SUK) Yönetim Kurulu üyesi George Sabra, ``Suriye devrimcilerinin tek bir çatı altında toplanmasının vakti geldi`` dedi (Takvim Gazetesi, 17.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

AK Parti yol haritasını açıkladı

AK Parti Grup Başkanvekili Nurettin Canikli, yerel seçimlerin erkene alınmasıyla ilgili olarak konuştu... (Bugün Gazetesi, 17.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme

- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Bakanlık harekete geçti

Milli Savunma Bakanlığı, doğal afet şehitliğiyle ilgili mevzuat değışikliğı için çalışma başlattıklarını açıkladı... (Bugün Gazetesi, 17.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

`Gerekirse İmralı`yla görüşülebilir

Erdoğan`dan çarpıcı açıklama... (Vatan Gazetesi, 18.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Yeni anayasa ağır aksak ilerliyor

TBMM Uzlaşma Komisyon “yazın” aşamasında tökezledi (Vatan Gazetesi, 18.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Türkiye`yi arkadan vurdular!

27 ülke vize uygulamasının sürmesi yönünde bir rapor hazırladı (Vatan Gazetesi, 18.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Bahçeli: `Başkalarına dak duk PKK`ya şak şak`

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, Büyükşehir Kanun Tasarısı ve son günlerdeki terör saldırıları ile ilgili yazılı bir açıklama yaptı. Bahçeli, "Hakkari Çukurca'da dört evladımızı şehit eden, milletimizin durmadan canını acıtan ve geleceğine arkası arkasına suikast düzenleyen canilerle hala pazarlık arayışları ve kan akıtan bu gaddarlardan insanlık beklentileri, Türk tarihinin hiçbir döneminde şahit olunmamış bir alçalma halidir. Başbakan Erdoğan ve hükümetinin başkalarına 'dak duk', bölücü teröre gelince 'şak şak' yapması vicdanla, insafla ve hamiyetle asla izah edilemeyecektir" diye konuştu (Milliyet Gazetesi, 19.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Sarıgöl: Sağduyu önergeyi geri çevirecek

Maslak'ın Şişli'de kalacağını belirten Şişli Belediye Başkanı Sarıgöl, "Meclis'in sağduyusu bu önergeyi geri çevirecektir" dedi (Milliyet Gazetesi, 19.10.2012).

- Düzdeğışmece: Özellik- Varlık İlişkisi

BDP`nin iki günlük açlık grevi bitti

ŞANLIURFA'da BDP üyeleri, tutuklu milletvekilleri ve siyasi tutsaklar tarafından başlatılan açlık grevine destek amacıyla 2 gündür sürdürülen açlık grevi

sonlandırıldı. BDP il binasında yapılan açıklama ile sona erdirilen açlık grevine katılan çoğunluğu kadın 50 kişiye çorba ikram edildi (Milliyet Gazetesi, 19.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Topbaş: Korkunun ecele faydası yok

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, merkez üssü Büyükçekmece olan 3,8 büyüklüğündeki depremi ``ikaz`` olarak değerlendirdiklerini belirterek, ``Korkunun ecele faydası yok, tedbir almak, tedbirli olmak zorundayız`` dedi (Akşam Gazetesi, 19.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`CHP bu konuda geri adım attı`

AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, seçilme yaşının 18'e düşürülmesine ilişkin CHP'nin geri adım attığını belirterek, ``21 yaş gibi ifadeler, bize verdikleri sözü sulandırmak, arkasında durmamaktır`` dedi (Akşam Gazetesi, 19.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Elitaş: CHP işi sulandırıyor

AK Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, CHP'nin seçilme yaşı konusunda 21 yaşa işaret etmesiyle ilgili olarak, '21 yaş gibi ifadeler, tekliflerini sulandırmaktır, bize verdikleri sözü sulandırmak, arkasında durmamaktır' dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 19.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Büyükşehir yasası müzakere rüşveti!

Muhalefetten Erdoğan'a sert tepki: BDP ve İmralı'yı yeniden görüşme masasına oturtmak için, özerkliği Büyükşehir Yasası kılıfıyla Meclis'ten geçirmeye çalışıyor. Çünkü; Oslo'da terör örgütü PKK'ya söz verildi!.. (Yeni Çağ Gazetesi, 19.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

AB`den Türkiye`ye destek

AB`den Suriye ile yaşanan krizde Türkiye`ye destek mesajı geldi (Bugün Gazetesi, 19.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Erken seçimde MHP ile yola devam

CHP, yerel seçimlerin öne alınması konusunda destek isteyen AK Parti`ye “Büyükşehir Yasası`nı” şart koştu (Bugün Gazetesi, 19.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

‘21 yaşa sıcak bakarız’

CHP lideri Kılıçdaroğlu, 18 yaşın milletvekili seçilmek için çok genç bir yaş olduğunu söyleyerek, 21 yaşı önerdi. AK Partili Nurettin Elitaş ise CHP`yi daha önce verdiği sözlerin arkasında durmamakla suçladı (Milliyet Gazetesi, 20.10.2012).

CHP samimi davranmıyor

Ak Parti Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, seçilme yaşının 18`e düşürülmesine ilişkin CHP`nin geri adım attığını söyledi (Milliyet Gazetesi, 20.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

BDP bayram öncesi yeni adımlar bekliyor

BDP Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan, cezaevlerinde 12 Eylül'de başlatılan açlık grevlerinde kritik bir aşamaya geldiğini, Türk Tabipler Birliği'nin verdiği bilgilere göre bazı kişilerde kanamaların başladığını söyledi. Kaplan, "Başbakan'ın buna bir an önce son vermesi gerekir. Bir an evvel Başbakan İmralı'nın kapılarını açmalıdır, tecrite son vermelidir. Bunu yaptığı takdirde giderek kritikleşen bu sürecin önünü açabilir. İmralı'nın kapıları açılmadığı sürece, hem cezaevlerinde ölümler olacak (Hürriyet Gazetesi, 20.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Dershaneler kapatılırsa yeraltına iner

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, dershaneleri kapatmak isteyen hükümeti uyardı. Kılıçdaroğlu, "Bugünkü koşullarda 'kaldırıyoruz' dersiniz dershaneler yer altına iner. Ortaya kayıtsız, aynı işlevi gören pek çok dersane çıkar." dedi (Zaman Gazetesi, 20.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Onlar sadece `maşa`lar

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ``Bölgesel güç haline gelen Türkiye'nin önündeki engelleri birlik ve beraberlik ruhuyla aşacağız. Terör başta olmak üzere kronik sorunları ancak kardeşlik ruhuyla, dayanışma halinde aşacağız. Bize husumet besleyen her çevrenin dilediği gibi kullandığı bu kuklayı, maşayı Allah`ın izniyle bertaraf etmek için çok boyutlu ve kararlı bir mücadele yürütüyoruz`` dedi (Akşam Gazetesi, 20.10.2012).

Benzetme

- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
- Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Suriye uçağının istihbarat kaynağı ABD`

`Suriye uçağının istihbarat kaynağı ABD` Moskova-Şam seferini yaparken, "sivil olmayan" kargo taşıdığı gerekçesiyle Esenboğa Havalimanı'na indirilen Suriye yolcu uçağının istihbaratının ABD tarafından verildiği iddia edildi (Posta Gazetesi, 20.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Kılıçdaroğlu: Komşularla dost olmaya ihtiyacımız var

Kılıçdaroğlu: Komşularla dost olmaya ihtiyacımız var CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Düşmanlarıyla bir arada olmayan ama düşmanın bile saygı

gösterdiği yeni bir yönetime ihtiyacımız var. Bütün komşularla düşman değil, dost olmaya ihtiyacımız var" (Posta Gazetesi, 20.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Özellik- Varlık İlişkisi

Putin`den `başörtüsü` açılımı

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin okullarda tek tip üniformaya dönelebileceğini söyledi (Star Gazetesi, 20.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Eklenti- Varlık İlişkisi

Ripert: Türkiye`yi anlıyoruz

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Jean-Maurice Ripert, ``Türkiye`nin kendi topraklarını korumak üzere tedbir almasını anlıyoruz. Suriye`ye silah ya da mühimmat taşınması yalnızca oradaki şiddet olaylarını ve orada ölen insan sayısını artıracaktır`` dedi (Star Gazetesi, 20.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Türkiye`yi Allah korumuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu, Dolmabahçe Sarayı`nda toplandı. Başkanlığını AK Parti İstanbul Milletvekili Nimet Baş`ın yaptığı ve MHP Milletvekili Attila Kaya ile BDP Milletvekili Sırrı Süreyya Önder`in de yer aldığı komisyon 12 Eylül döneminin Emniyet Genel Müdürü Refet Küçükürtiyaki`yi dinledi (Star Gazetesi, 20.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Suriye uçağının istihbarat kaynağı ABD`

Moskova-Şam seferini yaparken, "sivil olmayan" kargo taşıdığı gerekçesiyle Esenboğa Havalimanı`na indirilen Suriye yolcu uçağının istihbaratının ABD tarafından verildiği iddia edildi (Star Gazetesi, 20.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Devlet milletiyle kaynaştı PKK`nın stratejileri çöktü

Başbakan Erdoğan, Iğdır`da PKK`nın kaçırdığı öğretmenleri köylülerin kurtarmasını örnek göstererek, "İşte bizim çağrısını yaptığımız devlet millet kaynaşması bu" dedi (Star Gazetesi, 20.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Genel- Özel İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Aydın: Türk halkı göz ucuyla MHP'yi arıyor

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkan Adayı Koray Aydın, partisinin 4 Kasım'da yapılacak kongrede seçimi kazanacağını söyledi. Aydın, "MHP'de müthiş bir değişim algısı var. Tabanın bu beklentilerini MHP yönetiminin, delegasyonunun da anladığını düşünüyorum. O yönde de lehimize büyük bir gelişme var. Bugün kongre olsa seçimi kazanırız." dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 20.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

AKP-PKK-MİT yine devrede

İktidar tarafından sözde barış için terör örgütüyle birlikte ortaklaşa tezgahlanan "Habur rezaletinin 2. yıl dönümü" münasebetiyle yazılı açıklama yapan MHP Genel Sekreteri İsmet Büyükataman, yeniden müzakere masası kurulmasını ağır bir dille eleştirdi. Ataman, "Oslo'da gerçekleşen AKP-PKK-MİT görüşmesine kadar uzanan ihanet, yeni Oslolar, yeni Haburlar için randevu evi arıyor" dedi (Yeni Çağ Gazetesi, 20.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Değişim fırtınası Bursa'da esti...

Değişim, MHP'ye iktidar siyasete kalite getirecek Bursa'da büyük bir coşkuyla karşılanan MHP Genel Başkan Adayı Koray Aydın, "Türk siyasetine getireceğimiz kalite ile herkes bu partide kendine yer bulacak" dedi (Yeni Çağ Gazetesi, 20.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

MHP'ye Çağlayan'dan belgeli cevap

Doğu ve Güneydoğu'da teröre karşı alınan ekonomik tedbirler meyvesini verdi. Son 6 yılda 100 bin kişiye istihdam sağlandı (Bugün Gazetesi, 20.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

"Anadilde eğitim şeytana uymaktır"

Burhan Kuzu, Kürtçe eğitimi şeytana uymak olarak değerlendirdi (Habertürk Gazetesi, 20.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

-Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

PKK kartını oynayan müttefiklerimiz var

SURİYE`yle gerilim herkesi tedirgin ediyor... (Habertürk Gazetesi,

20.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

‘Yeni hesaplar görülebilir’

ABD’de yayımlanan New York Times gazetesinin 20 yıldan uzun süredir Türkiye’de yaşayan köşe yazarı Andrew Finkel, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün siyasi konumunu değerlendirdi (Milliyet Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Erdoğan`dan muhalefete `büyük şehir` tepkisi

İSTANBUL Boğazi`ndan Haliç`e Su Verilmesi" törenine katılan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, törende yaptığı konuşmada projenin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaptığı dönemde dünyanın en önemli çevre koruma projelerinden biri olarak kabul edilen "Haliç Çevre Koruma Projesi"nin önemli etaplarından biri olduğunu anlattı (Milliyet Gazetesi, 21.10.2012).

- Düzdeğişmece: Özellik- Varlık İlişkisi

Kaplan: İmralı ile görüşmelerin başladığını tahmin ediyorum

Kaplan, "Başbakan`ı artık iyi tanıyoruz. Ne zaman BDP`yi sert ifadelerle eleştirip yüklenirse, o zaman başka kanalların devreye girdiğini biliyoruz... (Milliyet Gazetesi, 21.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Erdoğan'la Gül ters düştü

Erdoğan ve Gül, bu kez de 'müzakere'de ters düştü (Sözcü Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Herkesin gözü seçimde`

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkan Adayı Koray Aydın, "MHP'de bir değişim olursa, kısa ... (şok Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Parça-Bütün İlişkisi, Sonuç- Neden İlişkisi, Sonralık- Öncelik İlişkisi

`Kemikleşmiş CHP oyları mevcut`

CHP Örgütten Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Adnan Keskin ve Genel Sekreter Bihlun Tamaylıgil, yerel seçimlerle ilgili örgüt ziyaretleri kapsamında partisinin İzmir Kemalpaşa İlçe Başkanlığı'na geldi (şok Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Dışışleri Bakanlığı, İsrail'i kınadı

Dışışleri Bakanlığı, İsrail'in Filistinli milletvekilini öldürmesini şiddetle kınadı

(Sabah Gazetesi, 21.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Şentop, CHP'yi anketle vurdu

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı İstanbul Milletvekili Mustafa Şentop, seçmenlere yönelik yapılan bir anketin sonuçlarını partililerle paylaştı (Sabah Gazetesi, 21.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Davutoğlu`ndan Yemen`e tam destek sözü

Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu Yemen`in başarısını Türkiye`nin başarısı olarak gördüklerini, Türkiye`nin bütün imkanlarıyla Yemen`in yanında olduğunu ve olmaya devam edeceğini söyledi (Star Gazetesi, 21.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Esad Beyrut`a da el attı

Lübnan`da Suriye karşıtı siyasetçiler, ülkenin iç istihbarat servisinin başındaki Wissam el Hassan`ın da aralarında bulunduğu sekiz kişinin ölümüne yol açan saldırıdan Şam`i sorumlu tuttu (Yeni Şafak Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Masa başında değil sahadayız`

Eski Bayındırlık ve İskan Bakanı AK Parti Samsun Milletvekili Mustafa Demir, masa başı siyasetin AK Parti iktidarı ile geride kaldığını, tüm teşkilatın sahada vatandaşlarla iç içe olduğunu söyledi (Milliyet Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Yoksunlama
  - Kullanılan Birimin Anlam Özelliğine Göre: Değışmeceli Yoksunlama
  - Söyleniş Amacına Göre: Saraka
  - Bildirilmesi Amaçlanan Kavramın Anlam Konumuna Göre: Dışlayıcı Yoksunlama

Dışışleri`nden İsrail`e kınama

Dışışleri Bakanlığı, İsrail`in, Doğu Kudüs`teki Gilo Yahudi yerleşiminde 797 yeni birimin inşasına onay vermesini şiddetle kınadığını açıkladı (Yeni şafak Gazetesi, 21.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Padişaha kelle mi yetiştiriyoruz`

Muhalefet milletvekilleri, komisyonun uzun çalışma saatlerini eleştirdi (Vatan Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Siyasetteki üç düğüm bayram sonrası çözülecek!

Yerel seçimler, 18 yaşa seçilme hakkı, büyükşehir yasası... (Vatan Gazetesi, 21.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Meclis yan gelip yatma yeri değil

TBMM'de, yemin günü dışında 1 defa bile kürsüye çıkıp tek kelime etmeyen, ama her ay maaşı alıp yan gelip yatan 17 bankamatik vekil var (Güneş Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Büyükşehir kazğı

Yeni çıkacak Büyükşehir Yasası ile köylü-kentli milyonlarca kişi, yeni ve ağır “Katılım payları” ödeyecek (Güneş Gazetesi, 21.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Saldırıda Suriye parmağı olabilir

Fransa Dışişleri Bakanı Fabius, Beyrut`ta düzenlenen saldırıyla ilgili konuştu (Bugün Gazetesi, 21.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

22-10-2012

CHP ve Ak Parti el ele!

Başkanlar nezaket içinde rekabet yapacakları mesajını verdi (Vatan Gazetesi, 22.10.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

İktidar geri adım atmadı!

Muhalefet şart koşmuştu... (Vatan Gazetesi, 22.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Özellik- Varlık İlişkisi

CHP`den 29 Ekim resti

Ankara Valiliği Başkent`teki 29 Ekim yriyşnn yasal olmadığı gerekçesiyle engelleneceğini duyurdu. İstanbul`da ise 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamalarını her yıl Bağdat Caddesi`nde `Cumhuriyet`e bağlılık yriyşi` ile kutlayan Kadıköy Belediyesi ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi arasında caddenin süslenmesi konusunda gerginlik yaşandı. Ankara Valilliği`nden yapılan yazılı açıklamada STK`lar tarafından yapılması planlanan 29 Ekim yriyşnn yasal olmadığını gerekçesiyle engelleneceği duyuru (Hürriyet Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğışmece: Zaman- Eylem İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Rusya Türkiye`den açıklama istedi

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Ankara'ya indirilen Suriye yolcu uçağında silah ve mühimmat bulunmadığına dair Türkiye'den açıklama beklediklerini söyledi (Hürriyet Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Lavrov yine Suriye`yi savundu

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Suriye`de yaşanan iç savaşın tüm Ortadoğu`da planlanan jeopolitik bir oyunun parçası olduğunu söyledi (Sabah Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Başbakan`dan BDP`ye sert eleştiri

Van`da yapımı tamamlanan 15 bini aşkın konutun teslim töreninde konuşan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, terör örgütü ve uzantılarına sert bir dille seslendi (Sabah Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Amerika`nın Şam mesajı: Askeri müdahale dönemi kapandı

Suriye ile aramızda olup bitenlere bakınca ve de arkasından anlı şanlı medyamızı izledikten sonra buraya gelince, duyduklarınızdan ve okuduklarınızdan dolayı hayretler içinde kalıyorsunuz (Posta Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP: Siyasal iradenin malı götürme operasyonu

CHP: Siyasal iradenin malı götürme operasyonu CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi, İMKB'nin taşınmazlarının TOKİ'ye devriyle ilgili açıklama yaptı (Posta Gazetesi, 23.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Toplu İş Yasası Köşk'te

Toplu İş Yasası Köşk'te Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, TBMM Başkanı Cemil Çiçek imzasıyla Cumhurbaşkanlığı'na gönderildi (Posta Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Rusya Türkiye'den açıklama istedi

Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov, Rusya-Türkiye arasındaki ilişki stratejik boyuta varan yakınlıkta olduğunu belirttiği konuşmasında, Türkiye'den uçakta silah ya da askeri malzeme bulunmadığını açıklamasını da istedi (Posta Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Demirtaş bayramı zehir etti

BDP eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, Kurban Bayramını idrak etmeye hazırlanan partililerin bayram sevincini kursağında bıraktı (Bugün Gazetesi, 23.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

BDP'liler birbirine düştü!

BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan ile görüşmelerin yapıldığını iddia eden BDP Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'a tepki göstererek, "Arkadaşımız kişisel tahminini kendine saklasa iyi olur. Şu anda ne İmralı'da ne Oslo'da görüşme olduğuna dair en küçük bilgi kııntısı dahi yoktur. Bunun da bilinmesi lazım" dedi (Türkiye Gazetesi, 23.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Davutoğlu İsrail için sert konuştu

Davutoğlu İsrail için sert konuştuDışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, "(Türkiye-İsrail ilişkileri) İsrail suçlu ve suçunun gereğı olan şeyi yapacak. Yapmadan bizden herhangi bir adım atmamızı kimse beklemesin" diye konuştu (Posta Gazetesi, 24.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti, BDP ile bayramlaşmayacak

AK Parti, BDP ile bayramlaşmayacak Bayramlaşma programında BDP yer almazken, misafirleri Genel Başkan Yardımcısı M. Ali Şahin kabul edecek (Posta Gazetesi, 24.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

CHP'li İnce'den Bakan Şahin'e 'gaz'lı uyarı

29 Ekim'de Ankara'da STK'lar tarafından düzenlenecek Cumhuriyet Bayramı yürüyüşlerinin yasaklanmasına tepki olarak 'Sokakta olacağız' diyen CHP'li İnce, 'Polis bize gaz sıkarsa biz de Meclis'te İçişleri Bakanı'na sıkacağız' dedi (Posta Gazetesi, 24.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

'Suriye'deki zulüm bitsin'

Başbakan Yardımcısı Beşir Atalay, "Suriye'de bu bayram ortamında silahların susmasından memnun oluruz. Bütün dileğimiz Suriye'de bütün sorunların bitmesi. Oradaki zulüm bitsin, Suriye halkının tercihleri doğrultusunda huzurlu bir ortam, huzurlu bir yönetim oluşsun" dedi (Posta Gazetesi, 24.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme

- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Hem CHP'ye hem Kocaoğlu'na çattı

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı, AK Parti İzmir Milletvekili Binali Yıldırım, partisince İzmir'de yapılan bayramlaşmada, hem CHP'yi hem de Büyükşehir Belediye Başkanı CHP'li Aziz Kocaoğlu'nu eleştirdi (Posta Gazetesi, 24.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Suriye'de `ateşkes` bilmecesi

Birleşmiş Milletler ve Arap Birliği Suriye Özel Temsilcisi Lahtar İbrahimi, Suriye hükümetinin Kurban Bayramı sırasında ateşkes ilan etmeyi kabul ettiğini duyurdu (Star Gazetesi, 24.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Arınç`ın yeğeni hızla yükseldi!

Kamu kurum ve kuruluşlarında yapılan atamalar Resmi Gazete'de yayımlandı.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın yeğeni İbrahim Said Arınç, BOTAŞ Genel Müdür Yardımcısı oldu (Vatan Gazetesi, 24.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Kamuya türbanı Anayasa Mahkemesi'yle sokacaklar

AKP'ye yakınlığıyla bilinen MemurSen, kamuda türbanla çalışacaklar için Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yapma hakkı için çalışmalara başladı. MemurSen Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu'nun, geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Tayyip Erdoğan ile görüştüğü ve bu konuda destek aldığı öğrenildi (Aydınlık Gazetesi, 24.10.2012).

- Düzdeğışmece: Nesne- Amaç İlişkisi, Eklenti- Varlık İlişkisi

İsrail'in sinsî oyunu

Davutoğlu, Bugün TV'de Temsilciler Meclisi programına katılarak, gündeme ilişkin soruları yanıtladı (Takvim Gazetesi, 24.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi
- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Artırmalı Niceleme

Van'a Başbakan makyajı

Oran: Başbakan gelecek diye Van'da trafik kilitlenmiş durumdaydı her yerde iş makinaları, kamyonlar, ana yollar asfaltlanıyor. Ama arka sokaklar köstebek yuvası gibi CHP Genel Başkan Yardımcısı Umut Oran Van'da makyajın süper olduğunu, ama Van

gerçeğinin öyle olmadığını büyük sorunlar yaşandığını söyledi (Aydınlık Gazetesi, 25.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

29 Ekim için AK Parti`den farklı ses

Milli Savunma eski Bakanı, AK Parti Antalya Milletvekili Vecdi Gönül, Cumhuriyet Bayramının en büyük milli bayramımız olduğunu belirterek, "O cumhuriyet sayesinde ki bayrağımız dalgalanıyor, minarelerden ezan eksik olmuyor ve hepimiz bu hürriyet havasını tenefüs edebiliyoruz. Allah cumhuriyeti kuranlardan razı olsun. Çoğu, tamamı aramızdan ayrıldı rahmetle anıyoruz." dedi (Hürriyet Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğişmece: Parça-Bütün İlişkisi, Zaman- Eylem İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Erdoğan Köşk`e Gül de başbakanlığa

Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Özhasaki, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan`ın Cumhurbaşkanı olması halinde, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül`ün de Başbakanlık koltuğuna oturması gerektiğini söyledi (Akşam Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Nesne – Görev İlişkisi

O BDP'lilere bir tokat daha!

28 muhtar, `dokunulmazlıkları kalksın` diye TBMM'ye başvurdu (Akşam Gazetesi, 26.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Türkiye Şam yolunda tökezledi`

İngiliz gazeteden Suriye yorumu... (Akşam Gazetesi, 26.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

29 Ekim krizinde geri adım yok

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, CHP ile Ankara Valiliği arasında 29 Ekim kutlamalarına ilişkin yaşanan tartışmaya katıldı (şok Gazetesi, 26.10.2012).

- Benzetme
  - gelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - gelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel geleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - gelerin Varoluşsal zelliğine Göre: Soyut- Somut Karma zellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: Zaman- Eylem İlişkisi

Nihat Ergün CHP'ye yüklendi

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, CHP'ye Mehmet Akif'in sözleriyle yüklendi. Ergün, 29 Ekim tartışmaları ve Türkiye'de demokrasinin durumu ile ilgili açıklamalarda bulundu (Şok Gazetesi, 26.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

MHP liderinden Engin Alan isyanı

MHP lideri Devlet Bahçeli, "Yargının çok uzaması milletimizi rahatsız etmekte" dedi. Kurban Bayramı namazını dün Gazi Merkez Camisi'nde kılan daha sonra da Alparslan Türkeş'in anıt mezarını ziyaret... (Sabah Gazetesi, 26.10.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilenme
- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

"İmralı'ya tecrit kaldırılmalı" sözleri CHP'yi karıştırdı

CHP Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrıkulu'nun önceki gün Diyarbakır'dan yaptığı "İmralı'ya tecrit kaldırılmalı" açıklaması parti içinde rahatsızlık yarattı. Partinin ulusalcı isimlerinin hedefinde Tanrıkulu'nun yanı sıra yine Kürt sorunuyla ilgili söylemleri nedeniyle Genel Başkan Yardımcısı Gülseren Onan ile Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün de var (Sabah Gazetesi, 26.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

29 Ekim krizi turmanıyor

Kılıçdaroğlu, Ankara'da 1. Meclis nnden başlayacak olan yasaklı yriyşe milletvekilleri ve CHP yöneticileriyle katılacak (Sabah Gazetesi, 26.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - gelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel gelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme

- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Zaman- Eylem İlişkisi

Kılıçdaroğlu: Ağlamayan ana kalmadı

Kılıçdaroğlu: Ağlamayan ana kalmadı CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, Diyarbakır`da, "Hiçbir ananın ağlamasını istemiyoruz, laf çok güzel. Analar ağlamasın. Geldiğimiz noktaya bakıyoruz, ağlamayan ana kalmadı" dedi (Posta Gazetesi, 26.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Yoksunlama
  - Kullanılan Birimin Anlam Özelliğine Göre: Değışmeceli Yoksunlama
  - Söyleniş Amacına Göre: Saraka
  - Bildirilmesi Amaçlanan Kavramın Anlam Konumuna Göre: Dışlayıcı Yoksunlama

Bakanlık'tan İran'ın iddialarına yalanlama

Dışişleri Bakanlığı, Bakan Ahmet Davutoğlu'nun Yemen ziyareti sırasında Özgür Suriye Ordusu için bu ülkeden üs ve silah temini talep ettiği yönündeki iddiaları yalanladı (Star Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'İsrail'e karşılık verilecek'

Başkent Hartum'da bir askeri fabrikanın İsrail uçakları tarafından vurulması üzerine Sudan "Uygun gördüğümüz zamanda karşılık verme hakkına sahibiz. İsrail'den başka düşmanımız yok" açıklaması yaptı (Star Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Rusya'nın tutumu değişiyor

Rusya ve Basra Körfezi Arap Ülkeleri İşbirliği Kurulu üye ülkelerinin Dışişleri Bakanları arasında gerçekleştirilecek sıradaki görüşme, Kasım ayında El Riyad'da düzenlenecek. Toplantıda Suriye sorunu değerlendirilecek (Star Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Bakan Şahin'den CHP'ye eleştiri

İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin: "CHP çok sıkıştığı zaman, bu ülkede bir şekilde bir dozda anarşiye mi gidilsin istiyor? Hassas bir gündemden ve Cumhuriyet Bayramı'ndan tutarak, o zeminden bir aykırılık ortaya koyarak bir şeyler mi yapmak istiyor." (Star Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Muhalefet AK Parti`nin çitasına uzanamıyor

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, ülke yönetiminde AK Parti`nin yukarılara çıkardığı çalışma çitasına muhalefetin de uzanmaya çalıştığını ama uzanamadığını savundu (Yeni Şafak Gazetesi, 26.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Özellik- Varlık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP`den Diyarbakır çıkarması

Kılıçdaroğlu, Osman Baydemir`le görüştü... (Yeni Şafak Gazetesi, 26.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

`Keşke bayram kanı durdurabilseydi`

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Hüseyin Çelik, Suriye'de akan kan ile ilgili olarak, "Keşke hiç olmazsa, bayram dolayısıyla orada kan durabilseydi, ölümler durabilseydi. Komşumuzdaki yangın bizi de tedirgin ediyor, etkiliyor. Aslında başından beri bu meseleyle ilgilenirken ne kadar haklı olduğumuz görülüyor." dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 26.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Öğüt Verici Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Sonuç- Neden İlişkisi

BBP, MHP'den muhalefet olmasını istedi

Büyük Birlik Partisi (BBP) Genel Başkan Yardımcısı Metin Gündoğdu, MHP'lilerden, Büyükşehir Kanunu'na muhalefet etmelerini istedi (Yeni Şafak Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

İlk vurulan bizler olduk pusunun büyüğü Türk Milletine

Balyoz davasından 18 yıl hapis cezası verilen Albay Mustafa Önsel, Hasdal Askeri Cezaevi'nden Aydınlık'a bir mektup gönderdi (Aydınlık Gazetesi, 26.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Türkiye İran'ı yalanladı

Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Selçuk Ünal İran'ın mesnetsiz iddialarına cevap verdi (Bugün Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP`den AK Parti`ye ziyaret

CHP heyetinden AK Parti`ye bayram ziyareti (Bugün Gazetesi, 26.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Bahçeli`den hükümete ağır eleştiri

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkanı Devlet Bahçeli, İstanbul İl Teşkilatı'yla bayramlaşmak için Grand Cevahir Otel'de bir araya geldi. Burada partililere seslenen Bahçeli, Türkiye'nin hassasiyet düzeyinin yüksek olduğu bir dönemde Kurban Bayramı'nın karşılandığını söyleyerek, "Bölücü terörün kanlı saldırıları iki bayram arasını deyim yerindeyse zehir etmiştir" dedi (Milliyet Gazetesi, 27.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

'CHP doğru yapmıyor'

MHP'de siyasi partilerle bayramlaşmadan sonra MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, parti yöneticileri ile MHP Genel Merkezi Tören Salonu'nda partililer ve vatandaşlarla bayramlaştı (Milliyet Gazetesi, 27.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

FT: Türkiye Suriye Yolunda Tökezledi

Financial Times gazetesinde, "Türkiye Şam yolunda tökezledi" başlıklı bir analiz yayımlandı (Taraf Gazetesi, 27.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'PKK militanlarını boğazlıyor'

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, cezaevindeki açlık grevleri ile PKK terör örgütünün kendi militanlarını boğazladığını ifade ederek PKK'nın kış ayına girerken eylemlerini dağdan cezaevlerine indirdiğini söyledi (Yeni Şafak Gazetesi, 27.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

`Cumhuriyet, yeniden dirilişin simgesidir`

AK Parti Mersin Milletvekili Ahmet Tevfik Uzun, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ve Cumhuriyetin 89. yıl dönümü nedeniyle bir mesaj yayımladı (Yeni Şafak Gazetesi, 27.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Alternatif kutlama bölücülüktür`

Büyük Birlik Partisi(BBP) Genel Başkanı Mustafa Destici, CHP`nin öncülüğünde bazı sivil toplum kuruluşlarının alternatif 29 Ekim yürüyüşü yapmak istemesini bölücü bir hareket ve provokasyon olarak değerlendirdi (Yeni Şafak Gazetesi, 27.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

-Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Soylu, kendini kabul ettirmek için CHP'ye saldırıyor`

CHP Genel Başkan Yardımcısı Erdoğan Toprak, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Süleyman Soylu'nun, Cumhuriyet Bayramı kutlamalarıyla ilgili CHP'ye yönelik açıklamalarını eleştirdi (Yeni Şafak Gazetesi, 27.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Ukrayna`da halk sandık başına gidiyor

Ukrayna`da halk yarın genel seçimler için sandık başına gidiyor. Ukrayna Merkez Seçim Komisyonu`ndan yapılan açıklamada, 28 Ekim`de gerçekleşecek parlamento seçimleri öncesinde tüm hazırlıklar tamamlandığı ifade edildi (Yeni Şafak Gazetesi, 27.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

ABD başı çekiyor!

El Kaide ve Taliban'a karşı ABD'ye üstünlük sağlayan insansız hava araçlarının dünya çapında kullanımı yaygınlaşıyor. Başta keşif amaçlı kullanılan, ancak şimdi saldırı aracı haline gelen insansız uçaklar "Dünya drone savaşlarının eşğinde mi?" sorusunu akıllara getiriyor (Vatan Gazetesi, 27.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

'CHP anlaşılan Cumhuriyet mitinglerinden ders almamış'

AK Partili Çelik, dün twitter hesabından yazdığı mesajda, CHP'nin 2007'de Ergenekoncuların, bugünse radikal unsurların "peşine takıldığını" ileri sürdü (Vatan Gazetesi, 27.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Milleti kurban etmek isteyenlere izin vermeyiz

MHP lideri Devlet Bahçeli, partisinin İstanbul İl Başkanlığı'nın düzenlediği bayramlaşma törenine katıldı. Bahçeli, "Görünen odur ki AKP, sözde demokratikleşme reformlarını PKK'ya endekslemiş. Ancak milletin varlığını kurban etmeye yeltenenlere izin ve imkan vermeyeceğiz" dedi (Yeni Çağ Gazetesi, 27.10.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

BDP ve PKK`ya tokat gibi mektup

PKK/KCK militanlarının başlattığı ve BDP`nin de destek verdiği ölüm oruçlarıyla ilgili dikkat çekici bir mektup ortaya çıktı (Bugün Gazetesi, 27.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
    - Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre: Asıl Benzetme İlgeçleriyle Kurulan Benzetmeler
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Cumhuriyet`e biber gazı

Cumhuriyet`e sahip çıkmak için alanlara inen halk, polis engeliyle karşılaştı (Sözcü Gazetesi, 29.10.2012).

- Düzdeğişmece: Genel- Özel İlişkisi

Kılıçdaroğlu arada kaldı

Ankara'daki alternatif Cumhuriyet Bayramı etkinliğine katılan kalabalık, polis müdahalesinin ardından Anıtkabir'e doğru yürüyüŖe geçti. Bu arada olayların arasında kalan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, korumaları tarafından Ulus'taki Mehmetçik Gazinosu'na götürüldü (Ŗok Gazetesi, 29.10.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - KavrayıŖta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değinmece
  - Ögeler Arası İliŖki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

Irak, İnan uçağını indirdi

Irak, Suriye'ye gitmekte olan İnan'a ait bir kargo uçağını Bağdat Havalimanı'na indirerek arama yaptı (Ŗok Gazetesi, 29.10.2012).

- DüzdeđiŖmece: İçsellik- DıŖsallık İliŖkisi, Yer- Toplum İliŖkisi

Kılıçdaroğlu da biber gazı kurbanı

Kılıçdaroğlu da biber gazı kurbanı Ankara Ulus'taki 'Alternatif kutlamalara' katılan CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, polisin sıklığı biber gazından ve basınçlı sudan etkilendi (Posta Gazetesi, 29.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri OluŖturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin VaroluŖsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler

- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Türkiye büyük mesafeler katetti`

Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, Türkiye'nin muasır medeniyet seviyesine ulaşma noktasında büyük mesafeler katettiğini bildirdi (Yeni Şafak Gazetesi, 29.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Hüseyin Çelik: `Bu yapılan anarşidir!`

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Hüseyin Çelik, CHP ve bazı sivil toplum kuruluşlarının alternatif Cumhuriyet Bayramı kutlamalarını `anarşi olarak nitelendirdi (Yeni Şafak Gazetesi, 29.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

MHP`den Aydınlık`a dava

MHP`den Aydınlık gazetesindeki habere ilişkin dava açıldı (Bugün Gazetesi, 29.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Suriye`de ateşkes sözde kaldı

Kurban Bayramı`nda ateşkes önerisine taraflardan olumlu cevap gelmesine rağmen, Suriye`de bayram boyunca 425 kişi hayatını kaybetti (Akşam Gazetesi, 30.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Çelik: Bunun adı anarşi

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, Cumhuriyet yürüyüşünde çıkan olaylardan CHP`yi sorumlu tuttu. Yaşanan olayları “anarşi” diye nitelendiren Çelik, “Atatürk`ün partisi marjinal grupların vagonu oldu” dedi (Akşam Gazetesi, 30.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

CHP'den askere ağır tahrik

CHP İstanbul İl Başkanı Salıcı, askerlere “Sizin korumanız gereken cumhuriyete biz sahip çıkıyoruz” di-ye bağırdı. Bu sözler rektörlerin AK Parti'ye karşı “Ordu göreve” pankartı altında yürümelerini hatırlattı (Star Gazetesi, 30.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum
- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Azaltmalı Niceleme

Başbakan Erdoğan Almanya'dan AB'ye yüklendi

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Almanya'da düzenlenen Avrupa Krizin Ötesinde konulu toplantıda katılımcılara hitap etti (Star Gazetesi, 30.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

ABD için çarpıcı analiz

"Irak yönetimi Türkiye'ye yönelik soğuk tavrını devam ettirir ve İran'a karşı destek karşılığında ABD'den Türkiye'ye sınır ötesi operasyonlar, hava sahası ihlalleri ve Kürdistan Bölgesel Yönetimiyle ilişkiler konusunda baskı yapmasını isteme yoluna girerse, ABD'yle Türkiye arasında anlaşmazlık noktaları ortaya çıkabilir" (Yeni Şafak Gazetesi, 30.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

MHP'de yarış kızıştı

10. Olağan Büyük Kurultayı'na az bir zaman kala MHP'de başkan adayları açıklamalarına devam ediyor... (Bugün Gazetesi, 30.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

CHP'de istifâ bilmecesi

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun parti grup toplantısında yaptığı konuşma

CHP kulislerini hareketlendirdi (Bugün Gazetesi, 30.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Gör: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

İçişleri Bakanlığı'ndan sert tepki

Bakan İdris Naim Şahin'in, helikopterle denetim yaptığına dair bazı internet

sitelerinde yer alan fotoğrafla ilgili bakanlıktan açıklama geldi... (Bugün Gazetesi, 30.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

AK Parti'de 'büyükşehir' alarmı

13 ili büyükşehir kapsamına alan tasarıyı önümüzdeki hafta görüşmeyi

planlayan AK Parti milletvekillerini resmi ve özel programlarını TBMM Genel Kurulu'nda olacak şekilde yapmaları konusunda uyardı (Milliyet Gazetesi, 31.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Gül'den Erdoğan'a `çift başlılık` yanıtı

Başbakan Erdoğan'ın Ankara'da olaylı geçen Cumhuriyet Bayramı kutlamalarında 'barikat kaldırma' talimatıyla ilgili sorulara verdiği 'Cumhurbaşkanı'nın böyle bir talimat verdiğini sanmıyorum. Ülke yönetiminde çift başlılık diye bir şey olamaz" şeklindeki yanıtına bugün Cumhurbaşkanı Gül'den cevap geldi.

Gül "Cumhurbaşkanı olarak Cumhuriyet Bayramı'nın bütün ülkede nezih bir şekilde kutlanmasıyla ilgili yetkililerin dikkatini çekmemden daha doğal bir şey olmaz" şeklinde konuştu (Milliyet Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İsrail'den İran provası

İSRAİL, nükleer programı yüzünden anlaşmazlık yaşadığı İran'a olası bir saldırının provalarını Yunanistan'da yapıyor (Hürriyet Gazetesi, 31.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İtalya siyasetinde '5 Yıldızlı' deprem

EKONOMİK krizin pençesindeki İtalya'da yapılan bir yerel seçiminin sonuçları, ülkede "siyaset iflas etti" yorumlarına yol açtı (Hürriyet Gazetesi, 31.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımında: Kapalı Değınmece

AKP'de büyükşehir alarmı

13 ili büyükşehir kapsamına alan tasarıyı önümüzdeki hafta görüşmeyi planlayan AK Parti milletvekillerini resmi ve özel programlarını TBMM Genel Kurulu'nda olacak şekilde yapmaları konusunda uyardı (Akşam Gazetesi, 31.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Azerbaycan`dan Ermenistan`a gözdağı

Azerbaycan Savunma Bakanlığı basın sözcüsü Albay Eldar Sabiroğlu, Azerbaycan ordusunun Ermenistan`ın stratejik hedeflerini birkaç dakikada vurabilecek güçte olduğunu söyledi (Akşam Gazetesi, 31.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İtalya`da siyaset komedisi

İtalya`nın Sicilya adasında yerel seçimlerde ünlü komedyen Beppe Grillo`nun "5 Yıldız" hareketinin oyların yüzde 18`ini alarak birinci parti çıkması şok yarattı (Sabah Gazetesi, 31.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

Zalimin zulmüne ortak olmayacağız

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Meclis grup toplantısında önceki gün başkentte Ulus Meydanı`ndaki 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamalarında yaşanan olayları değerlendirdi (Sabah Gazetesi, 31.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme

- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
- Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

CHP: Cumhurbaşkanı sağduyulu yaklaştı

CHP: Cumhurbaşkanı sağduyulu yaklaştı CHP Grup Başkanvekili Hamzaçebi, Ulus'taki yürüyüşle ilgili olarak, "Sayın Cumhurbaşkanı konuya çok sağduyulu yaklaşmıştır. Cumhurbaşkanına bu yaklaşımı nedeniyle teşekkür ediyoruz" dedi (Posta Gazetesi, 31.10.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Gül'den `çift başlılık` açıklaması

Gül'den `çift başlılık` açıklaması Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, `yönetimde çift başlılık` tartışmasıyla ilgili açıklama yaptı (Posta Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Rumlardan Erdoğan'a jet yanıt

Rumlardan Erdoğan'a jet yanıt Başbakan Erdoğan'ın, 'AB ile müzakerelerde siyasi engellemelerle karşılaşyoruz' sözlerine AB Dönem Başkanı Rumlara yanıt verdi (Posta Gazetesi, 31.10.2012).

- Benzetme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Öğelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Öğeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Öğelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Öğelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

İran'dan ABD'ye yardım teklifi

İran, ABD'deki Sandy kasırgasında zarar görenlere yardım etmeye hazır olduğunu bildirdi (Star Gazetesi, 31.10.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'Cumhuriyet sadece CHP'nin değil hepimizin yaşam biçimidir'

AK Parti İzmir Milletvekili Aydın Şengül, muhafazakar kesimin Cumhuriyet değerlerine sahip çıkmasından CHP'nin rahatsız olduğunu belirterek, "Cumhuriyet sadece şarkı söyleyen, tenis oynayan, barlara gidenlerin değil; toplumun tüm kesimlerinin yaşam biçimlerini kucaklayan bir rejimdir" dedi (Star Gazetesi, 31.10.2012).

- Benzetme
  - Öğelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Öğelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Cumhurbaşkanı Gül'den `çift başlılık` açıklaması!

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Cumhurbaşkanı olarak Cumhuriyet Bayramı'nın bütün ülkede nezih bir şekilde kutlanmasıyla ilgili yetkililerin dikkatini çekmesinden daha doğal bir şey olmayacağını belirterek, `Ayrıca çift başlılık gibi bir şey de olmaz. Memleket idaresinde, ülke idaresinde çift başlılık doğru da değildir. Böyle bir şey zaten söz konusu da değildir` dedi (Star Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Başbakan Erdoğan: Açlık grevi adı altında şov yapıyorlar

Başbakan Erdoğan, `Şu anda açlık grevi vesaire böyle bir şey yok. Bu da tamamen şovdur` dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 31.10.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`CHP'nin tavrını millet değerlendirecek`

Çalışma ve Sosyal Güvelik Bakanı Faruk Çelik, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nın 75 milyonun bayramı olduğunu belirterek, bunun ihtilaf edilmemesi gereken bir konu olduğunu söyledi (Yeni Şafak Gazetesi, 31.10.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

İsrail, kendi içinde karışıyor

İsrail'de seçim tarihi yaklaştıkça ortalık kızışıyor. Netanyahu'ya muhalefetiyle bilinen İletişim Bakanı Moşe Kahlon, seçimlere kendi kuracağı partiyle katılmayı planlıyor (Yeni Şafak Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Ülkeyi çift başlı yönetmiyoruz

Başbakan, 'Ulus'taki barikatları Köşk mü kaldırttı' sorusuna şu cevabı verdi:

Bu ülkeyi çift başlı sistemle yönetmiyoruz (Takvim Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Baykal'dan komisyona rest

CHP Antalya Milletvekili Deniz Baykal Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu'nun İçtüzük sınırlarını aşan keyfi çağrılar yaptığını iddia ederek toplantıyı terk etti (Takvim Gazetesi, 31.10.2012).

CHP'de çatlak

CHP İstanbul İl Başkanı Oğuz Kaan Salıcı'nın 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı kutlamalarında askerlere yönelik sözleri, CHP'de farklı tepkilere yol açtı (Takvim Gazetesi, 31.10.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretilenme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

CHP`de darbe krizi

İstanbul İl Başkanı'nun askere yönelik "Sizin korumanız gereken cumhuriyete biz sahip çıkıyoruz" sözleri CHP'yi karıştırdı (Bugün Gazetesi, 31.10.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Başbakan CHP'ye yüklendi

Başbakan Erdoğan, alternatif yürüyüş sebebiyle CHP'ye sert tepki gösterdi

(Bugün Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

BDP'yi sarsan gelişme

10 milletvekili hakkında fezleke Adalet Bakanlığı'na gönderildi... (Bugün

Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Sırrı Sakık'ı dumura uğratan soru

BDP Milletvekili Sırrı Sakık, katıldığı televizyon programında yöneltilen

sorular karşısında dumura uğradı (Bugün Gazetesi, 31.10.2012).

Gül: Çift başlı yönetim yok

Cumhuriyet Bayramı yürüyüşünde polise barikatı kaldırması talimatını kimin verdiği tartışma konusu olmuştu. Başbakan Erdoğan'ın "Çift başlı yönetim olmaz" sözlerine Cumhurbaşkanı Gül'den cevap geldi. Gül, "Yetkililerin dikkatini çektim, doğal davrandım. Yanlış anlamalara gerek yok, Anayasamız, mevcut kanunlarımız hepimizin yetki ve görevlerini, sorumluluklarını zaten açıkça belirtmiştir" dedi (Türkiye Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Salıcı: O sözlerimin arkasındayım

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İstanbul İl Başkanı Oğuz Kaan Salıcı, Taksim'de askerlere söylediği "Sizin koruyamadığınız cumhuriyeti biz koruyoruz" sözlerinin arkasında olduğunu ancak sözün muhatabının sadece asker değil törene katılan tüm devlet görevlileri olduğunu söyledi. Salıcı, CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun istifası ile ilgili iddiaları ise yalanladı (Türkiye Gazetesi, 31.10.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

01-11-2012

`Cumhurbaşkanı ve Başbakanı birbirine düşüremezler`

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ``AK Parti iktidarını zora düşürme gayreti içinde olanlar Cumhurbaşkanını ve Başbakanı birbirine düşüremezler, boşuna gayret etmeyin`` dedi (Akşam Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Clinton: Bağımsızlığın arkasındayız

ABD Dışışleri Bakanı Hillary Clinton, Balkanlar turu kapsamında Kosova'nın başkenti Priştine'de Cumhurbaşkanı Atifete Yahyaga ve Başbakan Haşim Taçi ile görüştü. ABD'nin Kosova'nın bağımsızlığı ve toprak bütünlüğünün arkasında durduğunu söyleyen Clinton, "Bütün azınlıklar, birlikte hareket ederse bu ülkeyi çok daha iyi bir geleceğe taşıyabilirsiniz" diye konuştu (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bağış: Türkiye'nin kıymetini bilin

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile birlikte Almanya'da resmi temaslarda bulunan Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, "Son gülen iyi güler, Türkiye'nin kıymetini bilin" dedi (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Salıcı: Sözlerimin arkasındayım

CHP İstanbul İl Başkanı Oğuz Kaan Salıcı, Taksim'deki 29 Ekim törenlerinde askerlere dönerek, "Sizin korumanız gereken Cumhuriyet'e biz sahip çıkıyoruz" dediğini, sözlerinin arkasında olduğunu ama muhatabının yanlış aksettirildiğini söyledi (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

"Erdoğan'ın vekil seçilmesinin önünü açan partiyiz"

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Bizim yolumuzda demokrasi var. O kadar ki Recep Tayyip Erdoğan'ın milletvekili seçilmesinin yolunu açan partiyiz, çünkü biz ruhunda demokrasiyi yaşatan partiyiz"... (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Schnarrenberger: PKK'yı barındırmayacağız

Resmi bir ziyaret için Ankara'da bulunan Almanya Adalet Bakanı Sabine Leutheusser-Schnarrenberger, PKK'yı Almanya'da barındırmamaya kararlı olduklarını, PKK militanlarının Almanya'da saklanmasına izin vermeyeceklerini söyledi (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Başbakan tartışmalara son noktayı koydu

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile aynı şeyleri söylediklerini belirterek, "Sayın Gül ile beni birbirimize düşüremezler. Boşuna yoruluyorlar, yorulmayın" dedi (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Meclis`te gerginlik

TBMM Genel Kurulu'nda Kamu İhale Kanununda Değışiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifinin görüşmeleri sırasında AK Parti İstanbul Milletvekili Oktay Saral'ın "Dandini Dastana, Danalar Girmiş Bostana" sözleri tartışmaya yol açtı. MHP Grubuna yönelik eleştirileri gerginlik yarattı (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

Romney'nin kaderini elinde tutan vali

Sandy kasırgasının vurduğu eyaletler seçim yarışının kaderini de etkiliyor. İki başkan adayı Obama ve Romney'in kasırga sonrası tavırları kritik eyaletlerde seçimin kaderini etkileyebilir. Valiler bu konuda en kritik pozisyoncular (Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Kalp kırıldı ancak sürtüşme çıkmadı...

Siyaset dünyasının adrenali önceki gün artıvermiş, heyecanlar yaşanmıştı. Barikat anlaşmazlığının Cumhurbaşkanı ile Başbakanın arasını açacağı varsayımları siyaset dünyasında hemen çalkantı yaratmıştı. Nedeni çok basit: Eğer Gül ile Erdoğan arasında bir sürtüşme çıkarsa, 2014 cumhurbaşkanlığı seçimleri etkilenecek ve politik dengeler değişebilecek. Bu da, hem AK Parti içinde hem de diğer partiler arasında yepyeni gelişmeleri beraberinde getirecek (Posta Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Avrupa kapısı aralanabilir

Avrupa Birliği projesine tam destek veren bir Türk vatandaşı olarak zaman zaman canım çok sıkılıyor. AB'nin ifte standartlarına sinirleniyorum ama daha çok çalışmamız gerektiğini de düşünüyorum. Çünkü bu yeliği isteyen ve başvuruda bulunan biziz. Türkiye ile Avrupa Birliği ilişkilerinin düşük seviyede seyrettiği bir dönemde, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Almanya'da yaptığı temaslar beni gelecek için umutlandırdı (Posta Gazetesi, 01.11.2012).

- Düzdeğişmece: Parça-Bütün İlişkisi, Soyut- Somut İlişkisi

Erdoğan: Bizi birbirimize dşremezsiniz

Başbakan Erdoğan, Moldova Başbakanı ile yaptığı görüşmenin ardından düzenlenen basın toplantısında 'çift başlılık' tartişmalarına değindi. Cumhurbaşkanı Gl ile aynı fikirde olduklarını kaydeden Erdoğan, "Bizi birbirimize dşremezsiniz" dedi (Posta Gazetesi, 01.11.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayişta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

"Baykal, o sayfaların karanlık kalmasını istiyor"

TBMM Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu yesi AK Parti Manisa Milletvekili Selçuk zdağ, eski CHP Genel Başkanı ve Antalya Milletvekili Deniz Baykalın, ağrı üzerine geldiği komisyonda kendi sunumunu yaptıktan sonra soruları yanıtlamayı reddederek, toplantı salonunu terk etmesine ilişkin, "Sayın Baykal, o

sayfaların karanlık kalmasını istiyor. Bu davranış, Sayın Baykalın demokrasiye inanmadığı, zaman zaman kirli adamlarla buluştuğu, kirli adamlarla en azından teşrik-i mesai içerisinde olduğu izlenimi uyandı bizde" dedi (Posta Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Parça-Bütün İlişkisi

Kışanak o fotoğrafa çok sert çıktı

`Bir köy evinde 3 ay önce yediğimiz yemek üzerinden nemalanmak terbiyesizliktir. Bunun üzerinden 50`nci güne dayanan açlık grevlerinin üstünü örtmek vicdansızlıktır` (Posta Gazetesi, 01.11.2012).

- Düzdeğışmece: Parça-Bütün İlişkisi

Diyarbakır Valisi`nden belediyeye çok sert sözler

DİYARBAKIR Valisi Mustafa Toprak, dün kentte BDP'nin çağrısı üzerine yapılan kepenk ve kontak kapatma eylemleri ile çıkan olayları değerlendirirken, çöpleri toplamayan ve otobüsleri çalıştırmayan BDP'li belediyelere tepki gösterdi (Star Gazetesi, 01.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Esad'ın gitmesi an meselesi

Suriye'de rejim ile muhalifler arasında süren çatışmalar her geçen gün daha ciddi boyutlara ulaşırken, ülkenin önde gelen Nusayri lideri Makhous, "Rejiminin meşruluğu bitti. Esad ailesinin gitmesi an meselesi" dedi (Star Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Netanyahu, İran saldırısı için Araplar'a göz kırptı

Saldırı planlarını dilinden düşürmeyen Netanyahu, İran'a müdahalenin Araplar için de iyi bir şey olacağını iddia etti; 'Bölgede büyük bir rahatlama yaşanır' dedi (Star Gazetesi, 01.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

MHP'li Vural'dan Tarhan'a sert cevap: Haddini bil

CHP'li Emine Ülker Tarhan, Cumhuriyet Bayramı'nda yaşananlardan dolayı "Teşekkür İlanı" başlıklı bir açıklama yapmıştı. Tarhan, isim vermeden Erdoğan'a, "kendini yüzde yüz halkın efendisi zannetme hatasına düşen", Devlet Bahçeli'ye de, "hangi 'pesküvit' arası lokumu yediği meçhul prompter acemisi" demişti. Bu sözlere MHP Grup

Başkanvekili Oktay Vural'dan sert cevap geldi. Vural, MHP'ye dil uzatanların "haddini bilmesi" gerektiğini söyledi (Türkiye Gazetesi, 01.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Son kozlarını oynuyorlar

ABD'de 6 Kasım'da yapılacak seçimler öncesinde yarış kızıştı. Kritik eyaletlerden Ohio'da seçmenle buluşan Obama ve Romney, istihdam rakamlarını değerlendirdi (Akşam Gazetesi, 04.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

MHP'de tansiyon yükseldi

MHP 10. Olağan Büyük Kurultayı öncesinde kurultay salonunun dışında adayların taraftarları ile polisler arasında gerginlik yaşandı (Şok Gazetesi, 04.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

MHP Bahçeli'yi yeniden seçti

MHP Büyük Kongresi'nde partinin 15 yıldır genel başkanı olan Bahçeli, ilk turda 1214 delegeden 725'inin oyunu alarak liderlik koltuğuna oturdu. Bahçeli'nin en önemli rakibi Aydın 441, Dervişoğlu ise 48 oy aldı. Muhaliflerin aldığı oy oranı "Genel Merkez yönetimine ilişkin rahatsızlık ve parti içi muhalefet güçleniyor" değerlendirmesine yol açtı (Milliyet Gazetesi, 05.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Suriye için yoğun trafik

Suriye için yoğun bir diplomasi trafiği dün başladı (Hürriyet Gazetesi, 05.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Zirvede üç ülkücü HAYAL DEĞİL

`Okyanus ötesine tutunmadan mutlaka iktidar olacağız` diyen Bahçeli, ülkücü cumhurbaşkanı, ülkücü başbakan ve ülkücü Meclis Başkanı'nın aynı anda ve eşgüdüm halinde çalışmasının hayal olmadığını vurguladı (Akşam Gazetesi, 05.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Özal'ın zehirlendiği iddialarını Meclis'e taşıdı

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın zehirlendiği iddialarını Meclis'e taşıyan CHP Malatya Milletvekili Veli Ağbaba, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a, "Taraflınıza ulaştırılan herhangi bir belge ve bilgi mevcut mudur?" diye sordu (Akşam Gazetesi, 05.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

MHP'den gensoru bombardımanı

13 ili büyükşehir kapsamına alan tasarısının Genel Kurul'da görüşülmesini engellemek için bakanları adeta gensoru bombardımanına tuttu. Cuma günü 5 bakan hakkında 6 gensoru önergesi veren MHP bugün de Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün hakkında gensoru verecek (Akşam Gazetesi, 05.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Ankara`ya ağır suçlama!

Yemen Savunma Bakanlığı, Türkiye`den deniz yoluyla Yemen`e gönderilen bisküvi kartonlarından silah çıktığını iddia etti (Akşam Gazetesi, 05.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İnce: `Bunlar su kabağı çıktı`

Uşak'tan İzmir'e geçen CHP Grup Başkanvekili ve Yalova Milletvekili Muharrem İnce, Karabağlar Belediyesi tarafından düzenlenen '89. Yılında Cumhuriyet ve Demokrasi' konulu panelde konuştu. İnce, konuşmasında Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve AK Parti Hükümeti'ne yüklendi (Şok Gazetesi, 05.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İngiltere ile İsrail Suriye`yi konuştu

İngiltere ile İsrail Suriye`yi konuştuİran ve Suriye konuları ile Ortadoğu barış süreci gibi meselelerin masaya yatırıldığı, bu yıl dördüncüsü düzenlenen toplantıyla ilgili, İngiltere Dışışleri Bakanlığı`ndan açıklama yapıldı (Posta Gazetesi, 05.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

MHP`den gensoru bombardımanı!

MHP`den gensoru bombardımanı!MHP, 5 bakan hakkında 6 gensoru önergesi verdi, 10 farklı konuda da genel görüşme açılmasını talep etti (Posta Gazetesi, 05.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

THY hisseleri, Başbakan`ın sözleriyle uçu

THY hisseleri, Başbakan`ın sözleriyle uçu (Posta Gazetesi, 05.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Yolsuzlukta iz bırakırlar`

`Yolsuzlukta iz bırakırlar`CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Ataşehir Belediyesi tarafından yaptırılan Bülent Ecevit Parkı, Ataşehir Belediyesi Spor Tesisleri, Cumhuriyet Meydanı ve kız öğrenci konukevinin açılışına katıldı (Posta Gazetesi, 05.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İngiliz Başbakan'ı yakan mesajlar

Cameron ile editör Rebekah Brooks arasındaki cep mesajları İngiltere'de ortalığı karıştırdı (Star Gazetesi, 05.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Başkanlıkta tarihi çekişme

Adaylar, seçime saatlar kala kilit önemdeki eyaletlerde çalışmalarını hızlandırdı. Obama ve Romney arasındaki yarışın ABD tarihinin en çekişmelisi olduğu belirtiliyor. Anketler yüzde 48 ile şanslar eşit diyor (Star Gazetesi, 05.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafalara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Sarkozy ``hesap verecek``

Eski Fransa Cumhurbaşkanı Sarkozy, seçim kampanyası finansmanı ile ilgili mahkemeye ifade verecek (Star Gazetesi, 05.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Erdoğan anadilde savunma için düğmeye bastı

Başbakan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Bülent Arınç, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın, 'anadilde savunma yapma' konusunda gerekli çalışmanın yapılması için ilgili bakana talimat verdiğini açıkladı (Yeni Şafak Gazetesi, 05.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Başbakanlık`ta silah sesi

Başbakanlık Merkez Bina`da Bakanlar Kurulu`nun devam ettiği saatlerde 3-4 el silah sesi duyuldu (Takvim Gazetesi, 05.11.2012).

- Düzdeğışmece: Sonuç- Neden İlişkisi

Rusya`dan Türkiye önerisine destek

Rusya, Türkiye`nin Suriye için üçlü müzakere sistemi önerisine destek verdi (Bugün Gazetesi, 05.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

NATO`dan Türkiye`ye füze cevabı

NATO Genel Sekreteri Anders Fogh Rasmussen, İttifak`ın gerektiğinde Türkiye`yi savunmaya ve korumaya hazır olduğunu vurguladı (Bugün Gazetesi, 05.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Ankara`da Suriye hareketliliği

Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esed rejiminden ayrılarak, muhaliflerin safına geçen Suriye`nin eski Başbakanı Riyad Hicab Ankara`ya geldi (Bugün Gazetesi, 05.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Türkiye'nin Suriye teklifine onay

Rusya Türkiye'nin Suriye krizini İran-Rusya-Türkiye'nin dahil olacağı üçlü formatta görüşülmesi önerisine olumlu yanıt verdi (Bugün Gazetesi, 05.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İşte Devlet Bahçeli'nin A Takımı

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)'nde Devlet Bahçeli'nin Merkez Yürütme Kurulu listesi geçerli olan oyu aldı (Bugün Gazetesi, 05.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

'AB'yi göz ardı etmiyoruz'

Ak Parti Konya Milletvekili Mustafa Baloğlu ile CHP İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın, birbirinin üzerine yürüyünce komisyon salonu karıştı. ... (Milliyet Gazetesi, 07.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Meclis denetime hızlı başladı

Meclis, yeni yasama yılıyla birlikte denetim faaliyetlerine de hızlı başladı. TBMM Genel Kurulu, yasama yılının ilk ayında, 2 gensoru önergesi ile 1 soruşturma önergesini görüştü, bu ay ise MHP'nin 7 bakan hakkında verdiği 8 gensoru önergesi için mesai yapacak (Milliyet Gazetesi, 07.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

AK Partili Aydın'dan CHP'yi kızdıracak muhalefet tanımı

AK Parti Grup Başkanvekili Ahmet Aydın CHP'nin "ana" muhalefet yerine, "an"a muhalefet yaptığını öne sürdü (Milliyet Gazetesi, 07.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP'den Balbaylı fotoğraflar

CHP Basın Birimi, Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun Kurban Bayramı'nda Silivri Cezaevi'nde ziyaret ettiği tutuklu İzmir Milletvekili Mustafa Balbay ile çekilmiş fotoğrafları servis etti (Milliyet Gazetesi, 07.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Ankara'yı hareketlendiren iddia

BAŞBAKAN Yardımcısı Bülent Arınç'ın, "Abdullah Öcalan'ın ailevi veya başka sebeplerle avukatlarıyla görüşebilir" yönündeki açıklamasıyla sonuçlanan süreçle ilgili yeni detaylar Ankara kulislerini hareketlendirdi (Hürriyet Gazetesi, 07.11.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Zafer sarhoşluğuna vakti yok

Son altı aydır ikinci kez ABD başkanı seçilebilmek için başkanlık yarışına kilitlenen Barack Obama'yı sırasıyla Suriye'deki iç savaş, İran'ın nükleer programı ve ekonomik "mali uçurum" bekliyor (Hürriyet Gazetesi, 07.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Seçimlerin perde arkası

Bu gelişmeye Başbakan Erdoğan da sevinecek... (Hürriyet Gazetesi, 07.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Şemdinli'de PKK'ya ağır darbe

Hakkârî'nin Şemdinli ilçesinde yürütölen operasyonlarda terör örgütü PKK'ya ait çok sayıda mühimmat bulundu (Akşam Gazetesi, 07.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

`Tıkanan süreçleri hep bedenleriyle açtılar`

`Tıkanan süreçleri hep bedenleriyle açtılar`Diyarbakır Bağımsız Milletvekili Leyla Zana, Diyarbakır'da cezaevinde açlık grevlerini sürdüren PKK/KCK'lıları ziyaret etti (Posta Gazetesi, 07.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Yaygın Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Birleşik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`28 Şubat`ın faturası 251 milyar TL`

`28 Şubat`ın faturası 251 milyar TL` Meclis Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu`yla görüşmesinin ardından açıklama yapan eski Başbakanlardan Tansu Çiller, 28 Şubat`ın ekonomik faturasının 251 milyar TL olduğunu söyledi (Posta Gazetesi, 07.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Zaman- Eylem İlişkisi

Rusya`dan ABD seçimleriyle ilgili açıklama

Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, ABD seçimleriyle ilgili Moskovskiye Novosti gazetesine açıklama yaptı (Star Gazetesi, 07.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

09-11-2012

BDP`den `mumlu eylem` genelgesi

BDP, açlık grevlerine dikkat çekmek ve taleplerin sahiplenildiğini vurgulamak amacıyla 10 Kasım itibariyle İstanbul'un da aralarında olduğu bazı illerde mitingler gerçekleştirecek. Tüm il ve ilçe örgütleri tarafından açlık grevi yapılan cezaevlerine yürüyüşler düzenlenecek, "Hayatları Karartmayın, Ölümlere Hayır" mesajı vermek için ışık karartma eylemleri yapılacak, gece balkonlarda mum yakılacak (Milliyet Gazetesi, 09.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Erdoğan`dan idam sinyali

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, birkaç yıl önce Norveç'te silahlı saldırıda 77 kişiyi öldüren kişiye verilen 21 yıllık hapis cezasını eleştirerek, "Şu anda Avrupa'da idam kalktı ama Amerika'da kalktı mı, Japonya'da kalktı mı, Çin'de kalktı mı? Demek ki yeri geldiği zaman idamın bir haklılık sebebi de var. Kendimizi check etmemiz lazım, kendimizi

tekrar adalet terazisine iyice yatırmamız lazım, yatırmamız lazım ki bu insanlık barışı huzuru bulabilsin” dedi (Milliyet Gazetesi, 09.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

‘Kantarın topuzu bu kez kaçırıldı’

Türközen dün mahkemece serbet bırakılmasının ardından “Her yerde bu tür soruşturmalar oluyor. Ancak bu kez kantarın topuzu biraz kaçmış gibi görünüyor...” (Milliyet Gazetesi, 09.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Gladyo`nun bürokrasi ayağına dokunulmadı`

Ergenekon davasında ifadesine başvurulana PKK`nın eski Marmara bölge sorumlusu gizli tanık Emek, Türkiye`deki gladyo yapılanmasının ordu ayağına dokunulduğunu ancak bürokrasi ayağına dokunulmadığını söyledi. Emek, "Asıl el atılması gereken ancak kimsenin gücünün yetmeyeceği üst seviyedeki yapılanması bürokrasi ayağıdır." dedi (Akşam Gazetesi, 09.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İran`dan ABD uçağına ateş

İran Fars Körfezi üzerindeki bir Amerikan uçağına ateş açtığı duyuruldu (Sabah Gazetesi, 09.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Suriye`nin Türkiye`ye gerçek maliyeti ne?

Bu konuyla ilgili farklı tahminler yapılıyor. İlgili bakanlıkların yaptığı analizler var. Bir çalışma da CHP Kocaeli Milletvekili Prof. Dr. Hurşit Güneş`ten geldi. Parti Meclisi Üyesi olan Güneş`i, Milliyet Gazetesi`nde -geçmiş yıllarda- kaleme aldığı ekonomi yazılarından da tanıyoruz. Hurşit Güneş, Türkiye`nin uğradığı kayıpların `tahminlerimizin çok ötesinde` olduğunu söylüyor (Posta Gazetesi, 09.11.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Hükümet çok çaba sarfetti

Kemal Dervış hükümetin AB konusunda çok çaba sarf ettiğini özellikle ekonomik toplumsal ve demokratik alanda çok ciddi ilerlemeler kaydettiğini söyledi (Yeni Şafak Gazetesi, 09.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Rusya`da görevden alma depremi

Rusya Devlet Başkanı Putin, Genelkurmay Başkanı`nı da görevden aldı... (Bugün Gazetesi, 09.11.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretilenme

Meclis'te yüksek gerilim

Meclis'te Büyükşehir Tasarısı'nın görüşmesinde yine kavga yaşandı (Hürriyet Gazetesi, 10.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Esad: Ufukta savaş görünmüyor

Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad, Russia Today'e "ufukta savaş görmediğini" söyledi. Esad, "Türkiye yönetiminin bize karşı beslediğı düşmanca tavır, iki ülke arasında savaş çıkacağı anlamına gelmiyor. Savaş için halk desteğı gerek. Türk halkı böyle bir savaş istemiyor" dedi (Hürriyet Gazetesi, 10.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bahçeli`den çok ağır S-70 suçlaması

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli Siirt`te askeri helikopterin düşmesi sonucu 17 askerin şehit olmasına ilişkin, "17 şehidimize yol açan helikopter kazası tüm ayrıntı ve yönleriyle incelenmeli, derinlemesine araştırılmalı ve neticelerinden başta Genelkurmay Başkanlığı ve AKP hükümeti olmak üzere sorumluluk mertebesinde bulunanlar lazım gelen dersleri çıkarmalıdır" ifadelerini kullandı (Hürriyet Gazetesi, 10.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Komisyon Ağar`ı dinledi

Komisyon Ağar`ı dinlediTBMM Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu bugün Mehmet Ağar`ı dinledi (Posta Gazetesi, 10.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

AK Parti`den MHP`ye rest

MHP ile AK Parti arasında yaşanan tartışmada karşılıklı hakaretler havada uçtu. AK Partili Fatih Şahin'in "Şerefsiz, hayvan herif, tüh senin suratına, kıvrırma, "delikanlıysan, erkeksen, adamsan gel dışarıda söyle!" sözleri şaşırtdı. AK Parti Grubu,

'haklı tepkimizi ve cevabımızı ortaya koyduk' açıklamasını yaptı (Posta Gazetesi, 10.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

BDP, komisyonlara katılmayacak

BDP Genel Başkanı Süleyman Demirtaş, "açlık grevleri sona erinceye kadar parlamentodaki komisyon faaliyetlerini askıya alacaklarını, sadece Genel Kurula katılacaklarını" belirtti. Kocatepe Kültür Merkezinde gerçekleştirilen "Halkların Demokratik Kongresi"ne katılan Demirtaş, burada yaptığı konuşmada, hükümetin ve devletin Kürtlerin taleplerini görmezden geldiğini ileri sürdü. Açlık grevinin, "Kürtlerin direnme hakkının parçası olduğunu" iddia eden Demirtaş, açlık grevleri sona erinceye kadar parlamentodaki komisyon faaliyetlerini askıya alacaklarını, sadece Genel Kurula katılacak... (Posta Gazetesi, 10.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Suriye gemi vurdu

Fırat Nehri'nde silahlı muhalifleri taşıyan gemi vuruldu (Hürriyet Gazetesi, 11.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İsrail`den Suriye`ye ateş

İsrail, Golan`a isabet eden havan toplarına misilleme olarak Suriye`ye `uyarı ateşi` açtı (Hürriyet Gazetesi, 11.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

"Sert yanıt vereceğiz"

İsrail`in Filistin kentlerini bombalamasına ilişkin konuşan Netanyahu, "Saldırlara sert biçimde yanıt vermeyi sürdüreceğiz" dedi (Hürriyet Gazetesi, 11.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

İsrail Suriye`yi vurdu

El Arabiya`nın haberine göre; İsrail yönetimi Suriye topraklarına ateş açtı (Sabah Gazetesi, 11.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İngilizlere Suriye`de tarihi tokat

Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) Siyasi Danışmanı Bessam Dade, İngiltere yönetiminden gelen görüşme talebini kabul etmediklerini açıkladı (Sabah Gazetesi, 11.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi
- Niceleme
  - Sayısal Bakımdan: Artırmalı Niceleme

Çiller: 28 Şubat bir darbedir

Çiller: 28 Şubat bir darbedir. Çiller, "28 Şubat bir darbedir. Bu ezber bozan bir darbedir. Tankla, tüfekle yapılmamıştır, ancak darbe yapılacağı korkusu bilinçli biçimde egemen kılınmıştır" dedi (Posta Gazetesi, 11.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Zaman- Eylem İlişkisi

İsrail'den Suriye'ye uyarı ateşi

İsrail'den Suriye'ye uyarı ateşiİsrail ordusunun, Suriye'den Golan Tepeleri'ne düşen havan toplarına uyarı ateşi ile karşılık verdiği bildirildi. Bizde de Hatay'a Suriye mermileri düşmüş; Türkiye karşı ateşle yanıt vermişti (Posta Gazetesi, 11.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP'den TRT'ye büyük suçlama

CHP'den TRT'ye büyük suçlamaTRT'nin Diyarbakır'dan canlı yayınladığı şehit cenaze törenine katılan Kemal Kılıçdaroğlu'nun adının TRT tarafından sansürlendiği öne sürüldü (Posta Gazetesi, 11.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Çiller: 28 Şubat bir darbedir

Tansu Çiller, 'Birtakım yanlış anlaşılmaları önlemek amacıyla' yaptığı yazılı açıklamada, '28 Şubat bir darbedir' ifadesini kullandı... (Bugün Gazetesi, 11.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: Zaman- Eylem İlişkisi

Demirtaş`tan AK Parti`yi karıştıracak iddia

Demirtaş: Bakanlar bizim gibi düşünüyor ama Başbakan'a hiç kimse cesaret edip de gerçekleri söyleyemiyor (Milliyet Gazetesi, 14.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

BDP`li Buldan: Olumlu bir adım ama yetmez

BDP Grup Başkanvekili Pervin Buldan, anadilde savunma hakkına yönelik tasarıya ilişkin, "Anadilde savunma konusu açlık grevine başlayan arkadaşlarımızın taleplerinden bir tanesi. Eksik olmasıyla birlikte olumlu bir adım olduğunu ifade etmek istiyoruz. Ama açlık grevinin bitmesi açısından sadece bunun yeterli olmadığını, özellikle

İmralı konusunda, Sayın Öcalan konusunda gerekli adımların atılmasını ifade etmek istiyorum” dedi (Milliyet Gazetesi, 14.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

‘Erdoğan AB’ye nanik yapıyor’

İngiliz Times gazetesinde yer alan Roger Boyes imzalı bir analiz yazısında, Suriye’deki olayların Türkiye’de parçalanmayı getirebileceği öne sürüldü. Yazıda, Erdoğan’ın idam tartışmalarını yeniden gündeme getirerek “AB’ye nanik yaptığı” da ileri sürüldü (Hürriyet Gazetesi, 14.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

"Başkan turp gibi"

Rusya Başbakanı Medvedev, Putin`in rahatsız olduğu yönündeki iddialar için "Başkan turp gibi" açıklaması yaptı (Hürriyet Gazetesi, 14.11.2012).

- Benzetme

- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
- Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre: Asıl Benzetme İlgeçleriyle Kurulan Benzetmeler
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

ABD`de bir şok daha

Savunma Bakanı, generalin yıldızını söktü (Hürriyet Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Filistin BM için AB`nin desteğini arıyor

Filistin`in Ankara Büyükelçisi Nebil Maruf, Filistin`in BM`deki statüsünün yükseltilmesi için hazırlanan karar taslağı için AB ülkelerinin desteğini almaya çalıştıklarını söyledi (Hürriyet Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

AKP'de, anadilde savunma çatlağı

İktidar partisinin hukukçu vekili, atılan adımlara isyan etti: Bazı kişiler açlık grevine gidiyor diye yasal adım atılıyorsa dikkat etmek lazım. Anadilde savunma istemek, devlete başkaldırıdır... Anadilde savunmaya olanak tanıyan kanun tasarısı, AKP'de büyük çatlak yarattı (Sözcü Gazetesi, 14.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Dinçer'den MHP'ye sert eleştiri

Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer, kardeşinin sadece doktor olmadığını, aynı zamanda hastane yönetimi konusunda uzmanlaşmış çok az sayıdaki insanlardan birisi olduğunu belirterek, 'Sağlık Bakanı'na bir kere olsun kardeşimden bahsetmişsem, yüzüme hep beraber tükürebilirsiniz' dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

BM`den İsrail ve Filistin`e çağrı

BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun; İsrail ve Hamas`tan düşmanlığı tırmandırmamalarını ve sivilleri gözetmelerini istedi (Yeni Şafak Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Çelik: İsrail savaş seviyor

AK Parti Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ömer Çelik, İsrail`in Gazze`ye insafsızca saldırdığını belirterek, "Üst düzey bir Hamas yetkilisi öldürüldü, İsrail`in Gazze`ye saldırısı tam anlamıyla bir terördür" dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

BMde Gazze endişesi

İsrail'in haftasonunda Gazze'ye düzenlediği son hava saldırılarında can veren Filistinlilerin sayısı 7'ye ulaşırken, BM Genel Sekreteri Ban Ki-mun, İsrail ve Gazze arasındaki yeni şiddet dalgasından ve "çok sayıda Filistinlinin ölmesiyle sonuçlanan" İsrail saldırılarından endişe duyduğunu bildirdi (Yeni Asya Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Anadilde savunma tasarısı Mecliste

Anadilde savunma ve hükümlülerin cezaevinde eşleriyle görüşmesine imkân tanıyan yasa tasarısı, TBMM Başkanlığına sunuldu. Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, önemli düzenlemeler içeriyor (Yeni Asya Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğişmece: Sonralık- Öncelik İlişkisi

AP'den “eyleme son verin” çağrısı

Avrupa Parlamentosu (AP) Başkanı Martin Schulz, Türkiye’de açlık grevi yapanlara “hayatınızı tehlikeye atan bu eyleme son verin” çağrısında bulundu (Yeni Asya Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Ülkücülerin Önemli İsminden Çarpıcı MHP Tespitleri: MHP Büyükşehir Yasası’nm ENGELLEYESİLİRDİ

MHP’nin 10. Olağan Kurultayı’nda Devlet Bahçeli’nin yeniden genel başkanlığa seçilmesi, bazı teşkilatlarda istifaya neden oldu. Kocaeli ve Trabzon’dan gelen istifa haberleri, MPP’de yeni istifalar olacak mı sorularını gündeme getirdi. Özellikle parti içi muhalefet olarak adlandırılan isimler, Devlet Bahçeli’nin kurultay kapanış konusundaki “fitneciler” ifadesi, tabanda büyük rahatsızlık yarattı (Aydınlık Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğişmece: Özellik- Varlık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Esad’ın çılgın planı

Şam Şeytanı Esad’ın kimyasal silah takılı füzeleri, Türkiye’ye çevirdiği iddia edildi (Takvim Gazetesi, 14.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

ABD Dışişlerine en güçlü aday

ABD kamuoyu görevini bırakacağını açıklayan Hillary Clinton'ın yerine kimin Dışişleri koltuğuna oturacağını merakla bekliyor (Bugün Gazetesi, 14.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Avrupa'dan Türkiye'ye idam tepkisi

Başbakan Erdoğan'ın idam cezasını yeniden gündem getirmesi AB'nin tepkisine neden oldu. AB Komisyonu, Türkiye'nin AB yolundaki en büyük reformunun idam cezasının kaldırılması olduğunu belirtti. Türkiye raportörü Ria Oomen Ruijten, Ankara'nın idam cezasını yeniden gündeme getireceğini sanmadığını belirterek, "Türkiye, AB'ye üyelik sürecinde bunun neye mal olacağını çok iyi biliyor" dedi (Türkiye Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

"Şehitlerin sırtına binerek Cumhurbaşkanı olamazsın"

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, bazı kentlerden bugüne kadar görülmemiş, ağırlıkta tehlike sinyalleri alındığını ileri sürerek, "Bir toplumsal çatışma süreci başlarsa bunun sorumlusu Hükümettir" dedi. Türkiye'nin çatışma ortamına sürüklenmek istendiğini

öne süren Kılıçdaroğlu, “Bir tarafta şiddetten medet umanlar var, diğer tarafta da şiddetin dilini kullanan siyasetçiler. Onu ona, bunu buna kırdırarak siyaset yapılmaz. Ben geceleri rahat uyuyamıyorum, Beyefendi’nin umurunda bile değil. ‘Ben nasıl Cumhurbaşkanı olacağım’ diye düşünüyor. Şehitlerin sırtına binerek bu ülkede sen Cumhurbaşkanı olamazsın” diye konuştu (Türkiye Gazetesi, 14.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AB: Türkiye’ye yardıma hazırız

İnsani Yardımlardan Sorumlu üyesi Krislina GeorgievaBaşbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın Suriyeli mülteciler için yük paylaşımı konusunda eleştirdiği Avrupa Birliği’nden yardım açıklaması geldi. AB Komisyonu’nun İnsanî Yardımlardan Sorumlu Üyesi Krislina Georgieva “Türkiye, 50 bin mülteciye göre kendisini hazırlamıştı ancak bu sayı 130 bini buldu. Türkiye gerçekten de mülteciler konusunda harika işler başarıyor. Ancak geline şu noktada uluslararası desteğe ihtiyacı olduğu kesin. Biz de Türkiye’ye yardım için Kızılay ile ortak çalışma yapacağız” dedi (Türkiye Gazetesi, 14.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

V.3. 16 Kasım 2012- 15 Aralık 2012 Tarihleri Arasındaki Başlıklar

Türkiye ile ipleri kopartıyor

Türkiye ile Şam arasında iplerin koptuğu 6 saatlik Esad-Davutoğlu görüşmesinde, Suriye liderinin, "Osmanlı padişahlarının dönemi kapandı. Bir kez daha Osmanlı hakimiyetini kabul etmem" dediği iddia edildi... (Vatan Gazetesi, 15.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Rusya da devreye girdi!

Rusya, "İsrail ve Filistin arasında meydana gelen olayların kontrol altına alınması için" Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne (BMGK) devreye girmesi çağrısında bulundu (Vatan Gazetesi, 15.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Türkiye ile İsrail görüşmeli!`

Çözüm için görüşme gerektiğini söyledi (Vatan Gazetesi, 15.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Kılıç`tan İsrail'e tepki

Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç, İsrail'in Filistin halkına karşı bir devlet terörü uyguladığını belirterek, "Kazanan nihayetinde mutlaka mazlumlar olacaktır. Zalimin zulmü bir gün mutlaka son bulacak ve bedelini ödeyecektir. Ama biz insanlık erdemi yitirilmeden, tümüyle değerler iflas etmeden, uluslararası kamuoyunu Filistin'de yaşanan insanlık dramına müdahale etmeye çağırıyoruz" dedi (Şok Gazetesi, 16.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Mursi İsrail'e gözdağı verdi

Cumhurbaşkanı Mursi, Cuma namazından sonra yaptığı konuşmada İsrail'in saldırısıyla ilgili olarak, `Gazze'ye saldırmanın bedeli ağır olacak` dedi... (Bugün Gazetesi, 16.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Putin harekete geçti

İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırısının ardından yeni gelişmeler yaşanıyor... (Bugün Gazetesi, 16.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Başbakan`dan İsrail çıkışı!

İsrail 3 tane ölüsüyle dünyayı ayağa kaldırıyor` (Şok Gazetesi, 17.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Başbakan ve hükümete İNCE`den gönderme

BALIKESİR'in Bandırma İlçesi'nde konuşan CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce, Suriye'de gözaltında tutulan Türk Gazeteci Cüneyt Ünal'ın geri getirilmesi ile ilgili, "Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı, Dışışleri ve istihbarat güçlerinin yapmadığı bir işi CHP'li milletvekilleri yapmıştır. AKP ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın buna da farklı anlamlar yükleyeceklerini tahmin ediyorum. Buna farklı anlamlar yüklenmesinler. Buradan bel altı vuruşlar çıkmasın" dedi (Şok Gazetesi, 17.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Kurtulmuş, AK Parti'ye katılanlar rozet taktı

Kırşehir'de Has Parti, Demokrat Parti ve Saadet Partisi teşkilatlarından yaklaşık 200 kişi AK Parti'ye geçti. AK Parti'ye katılanlara rozetlerini, Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Numan Kurtulmuş taktı (Şok Gazetesi, 17.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Sonuç- Neden İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Erdoğan: İsrail'e hesabı sorulacak

Erdoğan: İsrail'e hesabı sorulacak Mısır'a giden Erdoğan, "Herkes bilsin ki er ya da geç, bugün ya da yarın Gazze'de insanlık dışı yöntemlerle katledilen o masum yavrucakların hesabı mutlaka ama mutlaka sorulacaktır" dedi (Posta Gazetesi, 17.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Başbakan`ın Cin Ali`den farkı yok`

`Başbakan`ın Cin Ali`den farkı yok` Selahattin Demirtaş: "Ankara, bütün dünya bu kararlılığı gördü. Ancak kendisini dev aynasında gören ve kendisini dünyanın yeni sultanı zanneden Cin Ali`den farkı olmayan bir kişi bunu anlamadı" (Posta Gazetesi, 17.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler

- Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Değillemeli Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

İsrail Filistin Hükümet binasını yerle bir etti

İsrail ordusunun, Gazze'deki 'hükümet binası'na sabaha doğru hava saldırısı düzenlediği bildirildi (Star Gazetesi, 17.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Gebze`de AK Parti ile CHP arasında üye kavgası

KOCAELİ'nin Gebze İlçesi'nde aynı zamanda AK parti'ye üye oldukları ortaya çıkan 217 kişinin CHP'deki üyeliklerinin düşürülmesi ilçeyi karıştırdı (Star Gazetesi, 17.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Erdoğan İsrail'in oyununu açıkladı

Başbakan Erdoğan Mısır'a hareket etmeden önce basın mensuplarının sorularını cevaplandırdı (Bugün Gazetesi, 17.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafalara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Maliki'den Kerkük'te rest

Kerkük şehrinde Irak ordusu yeni bir komutanlık kurdu (Hürriyet Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Erdoğan'dan İsrail'e sert eleştiri

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Türkiye-Mısır İş Forumu'ndan konuşuyor (Hürriyet Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Bütçeyi süt delmiş

Bakan Şimşek'e göre bütçeyi Başbakan'ın harcamaları değil süt içen çocuklar delmiş! (Sözcü Gazetesi, 18.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Almanya'da patriot krizi

Ankara'nın, Patriot hava savunma sisteminin Suriye sınırına konuşlandırılmasını yarın resmen NATO'dan isteyeceği ve bu sistemin bir Alman Patriot birliğince işletileceği haberleri, Almanya'da tartışma yarattı. Bir Alman birliğinin sınıra konuşlanmasının "tehlikeli" olacağı, Almanya'nın Suriye savaşının içine sürüklenebileceği gibi kaygılar dile getiriliyor (Sözcü Gazetesi, 18.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme

- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Erdoğan`dan İsrail'e sert eleştiri

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Türk-Mısır İş Forumu`nda işadamlarına hitap etti (Akşam Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Gazze`nin hesabı sorulacak`

ABD Başkanı Obama'nın da seçildikten sonra konuştuğu Kahire Üniversitesi'nde dün kürsüye çıkan Başbakan Erdoğan, dünyaya seslenerek "Gazze'de akan kan bizim, can bizim, gözyaşı bizim. Masum yavrucakların hesabı mutlaka sorulacak" dedi (Sabah Gazetesi, 18.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bakan Çelik`ten CHP`lilere Esad eleştirisi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, gazeteci Cüneyt Ünal'ı tutulduğu Suriye'den alıp getiren CHP milletvekillerini eleştirirken, "CHP bunun altında kalır. Kol kola olunacak başka lider mi yok dünyada? Ana muhalefete böyle bir diktatörle kol kola olmayı yakıştıramayız" dedi (Posta Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Arap Birliği`nden Gazze`ye destek

Arap Birliği, İsrail`in Gazze`ye saldırıları gündemiyle dışışleri bakanları düzeyinde olağanüstü toplandı (Star Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Erdoğan`m Mısır ziyareti geniş yankı buldu

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan`ın Mısır ziyareti basında geniş yer buldu (Star Gazetesi, 18.11.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

Obama, yine İsrail`i savundu!

ABD Başkanı Barack Obama, İsrail`in Gazze şeridi`nden atılan füzelere karşı kendini koruma hakkının bulunduğunu söyledi (Star Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Arınç: Artık şehit kervanları son bulsun

şemdinli`de 5 askerimizin şehit edilmesi üzerine bir açıklama yapan Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, "Bir an evvel gözyaşlarının dinmesini ve artık şehitler kervanının sona ulaşmasını diliyorum." dedi (Yeni şafak Gazetesi, 18.11.2012).

- Benzetme
  - gelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler

- Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İngiltere, İsrail'i uyardı: Uluslararası desteğı kaybedersin

İngiltere Başbakanı David Cameron, İsraili mevkidaşı Binyamin Netanyahu'dan Gazze'deki krize son vermek için elinden geleni yapmasını istedi (Yeni Şafak Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Erdoğan: Hesabı sorulacak!

Başbakan Erdoğan, Gazze'ye saldıran İsrail'e sert çıktı (Bugün Gazetesi, 18.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Obama`dan İsrail'e tam destek

"İsrail'in kendini savunmasını konusunda desteğimiz tam" (Habertürk Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İsrail'e büyük tepki Filistin'e dua var...

Türkiye ve dünyanın dört bir yanında İsrail'in Gazze'ye saldırıları protesto ediliyor. Antalya'da Akdeniz Dayanışma Platformu ve İHH Antalya şubesinde Kışlahan Oteli önünde yapılan protestoda, İsrail'e büyük tepki gösterildi. Grup adına basın açıklamasını okuyan İHH Antalya Şube Başkanı Mehmet Yıldırım, "Müslümanların, Gazze'deki Müslüman kardeşine dua etmesi gerekir. Amerika ve çocuk katili İsrail'i kınıyoruz. Zulme ses çıkarmayarak zulme ortak olanları da kınıyoruz" dedi. AK Parti İl Başkanı Mustafa Köse'nin de aralarında bulunduğu grup, İsrail aleyhine slogan attıktan sonra dağıldı (Türkiye Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Gül: Suriye, kendi kendini tüketiyor

Suriye'deki gelişmeleri değerlendiren Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, "Allah hiçbir ülkenin başına vermesin. Bir ülke kendi kendini nasıl tüketir bunu görüyoruz. Suriye'nin uçakları kendi şehirlerini bombalıyor. Kendi kültürel zenginliklerini yok ediyor. Kendi insanını öldürüyor. Kendi helikopterlerini, kendi tanklarını da Suriyeliler vuruyor. Gerçekten üzücü bir manzara. Milyonlarca insan ülkesini terk ediyor. 150 bine yakın Suriyeli de Türkiye'ye sığınmış vaziyette" dedi (Türkiye Gazetesi, 18.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme

- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilene
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilene
- Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilene
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Eğretilene
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilene
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilene
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilene
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Şahin: Hepimiz aynı geminin yolcularıyız

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin, Adıyaman`da Muharrem ayı iftar programına katıldı. Bakan Şahin, iftarda, Muharrem`in kurtuluş ayı, Hazreti Adem, Hazreti Nuh ve Hazreti Musa`nın sıkıntılardan kurtulduğu ay olduğunu söyledi (Türkiye Gazetesi, 18.11.2012).

- Eğretilene
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilene
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilene
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilene
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilene
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilene

- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

BM'den ilk kınama geldi

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği Sözcüsü Rupert Colville, İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik füze saldırıları ve Gazze Şeridi'nden İsrail'in güneyine roket fırlatılmasını kınadıklarını belirterek, taraflara saldırılara son vermeleri çağrısında bulundu (Türkiye Gazetesi, 18.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

İsrail'den anında cevap!

Hamas lideri Halid Meşal, İsrail'in ateşkes istediğini açıkladı. Kahire'de bir basın toplantısı düzenleyen Meşal, Gazze'nin silahları İsrail'i hazırlıksız yakaladı ve emellerine ulaşamadılar` dedi (Vatan Gazetesi, 19.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

BDP mahkûmları zor ikna etti

Abdullah Öcalan'ın çağrısı ile açlık grevleri biterken BDP, önümüzdeki günlerde İmralı'daki uygulamalarda sürpriz iyileştirmeler bekliyor (Milliyet Gazetesi, 20.11.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

MHP, Evren`le hesap kapatacak

Devlet Bahçeli`nin talimatıyla 12 Eylül davasına müdahil olan MHP, yılların hesabını soracak. Sanık Kenan Evren`in sesli ve görüntülü olarak ifadesini alacak mahkemeye 11 kritik soru gönderen MHP`liler, yanıtlarını tarihe not düşecek (Akşam Gazetesi, 20.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Davutoğlu Gazze yolunda

Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Gazze`yi bugün ziyaret ediyor. Davutoğlu`nun, Arap Birliği Genel Sekreter Nebil el-Arabi liderliğinde Gazze`ye gidecek 9 dışışleri bakanı ile beraber olacağı kaydedildi.... (Sabah Gazetesi, 20.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Erdoğan sorusu ortamı gerdi

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Victoria Nuland bir gazetecinin ısrarlı soruları karşısında bunaldı (Sabah Gazetesi, 20.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Sonuç- Neden İlişkisi

İsrail-Filistin arasında ateşkes

İsrail-Filistin arasında ateşkesDışişleri Bakanı Davutoğlu, AA'ya konuştu, "Ateşkes anlaşması yapıldı. Bu gece 12.00'de ateşkes yürürlüğe girecek" (Posta Gazetesi, 20.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İngiltere Esad karşıtlarını `lider olarak` tanıdı

İngiltere Esad karşıtlarını `lider olarak` tanıdıİngiltere Dışişleri Bakanı William Hague, Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu`nu (SMDK), Suriye halkının tek, meşru temsilcisi olarak tanımaya karar verdiklerini söyledi (Posta Gazetesi, 20.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Davutoğlu: Gazze için sabah yakındır

Davutoğlu, Gazze`de yaptığı konuşmada, `Karanlığın en koyu olduğu vakit, sabaha en yakın zamandır. Sabah yakındır` dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 20.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Dünya Erdoğan'ı konuşuyor!

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın "İsrail bir terör devletidir. Çünkü bu estirilen terördür." demesi ABD basınında geniş yer buldu (Yeni Şafak Gazetesi, 20.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Kılıçdaroğlu: İsrail kendi tarihinden ders almalıdır

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu partisinin grup toplantısında konuştu (Yeni Şafak Gazetesi, 20.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'NATO kuvvet komutanlıkları İzmir'e bağlanacak'

NATO Kara Unsurları Komutanı Hodges, faaliyetlerine son verilecek olan Almanya ve İspanya'daki NATO Kuvvet Komutanlığı'nın sorumluluklarını Şirinyer'deki NATO Müttefik Kara Komutanlığı'nın üstleneceğini söyledi (Aydınlık Gazetesi, 20.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Ergenekon'da 6 ay sonra sanıklar konuştu

Ergenekon davasında tanık beyanları ve delillerin değerdendirilmesi aşamasına gelindi. 4 yılı aşkın süredir devam eden yargılama sürecinde değerdendirmeleri sorulan sanıklar, yaklaşık 6 aydan sonra ilk defa dün konuştu (Aydınlık Gazetesi, 20.11.2012).

- Düzdeğışmece: Özellik- Varlık İlişkisi

İsrail vazgeçti iddiası

İsrail'in Gazze'ye yönelik kara operasyonunun askıya alındığı açıklaması yapıldı (Bugün Gazetesi, 20.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

BDP ile anadil görüşmesi

Adalet Bakanı Sadullah Ergin, BDP Grup Başkanvekili İdris Baluken başkanlığındaki BDP heyeti ile görüştü (Bugün Gazetesi, 20.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Bahçeli'den Obama'ya İsrail tepkisi

MHP lideri Devlet Bahçeli, İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırısına tepki göstermeyen Obama'ya yüklendi (Bugün Gazetesi, 20.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Devlet Bahçeli: Karar, vicdanları kanattı

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, bugün sonuçlanan ve kararları açıklanan Balyoz Davası'yla ilgili, "Hainler dışarıda rahatça gezerken, terörle mücadele eden değerli isimlerin cezalandırılması Türkiye'nin içine düşürüldüğü vahim manzaranın ve ayıbın en hazin görüntüsüdür" dedi (Türkiye Gazetesi, 20.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Çelik: Bedelini pahalı ödetiriz

Ak Parti Sözcüsü Hüseyin Çelik, bazı Ak Parti üyelerinin CHP'nin de üyesi olduğunun ortaya çıktığına ilişkin iddialara yönelik, "Yapılan inceleme sonucunda kasten ve bilerek, birisi başka partide üye olan birini bizim partiye sadece üye sayısını abartmak ve kabartmak için bunu yaparsa biz o kişiye bunu yapmasının hesabını sorarız ve bunu ona

ödetiriz. Biz siyasetin etik değerler çerçevesinde yapılmasına inanan bir partiyiz. Bu tür üye sahtekarlıkları hiç bize göre değil. Bunu kim yaparsa bedelini ona pahalıya ödetiriz. Kim olursa olsun, hangi düzeyde olursa olsun” dedi (Milliyet Gazetesi, 23.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

‘Güç gösterisi yapmayın’

Rusya Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Aleksandır Lukaseviç, “Suriye-Türkiye sınırının askerileştirilmesi tabii ki endişe verici bir sinyal (Milliyet Gazetesi, 23.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Sarkozy’nin dönüş planı saat gibi işliyor

Lider belirleyemeyen Fransa sağı paramparça. (Hürriyet Gazetesi, 23.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler

- Benzetme Yönünün Özelliklerine Göre:
  - Ortak Özelliğin Baskınlığına Göre: Düzenli Benzetme
  - Benzetme Yönünün Özelliğine Göre: Gerçeksel Benzetme
- Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Benzetme Yönünü Oluşturan Sözcüklere Göre: Eylem Yönlü Benzetme
  - Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre: Asıl Benzetme İlgeçleriyle Kurulan Benzetmeler
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Türkiye`yi örnek almayalım`

Yasaklı insan hakları aktivisti Yahyaoui, hem AK Parti`yi, hem de “Tunus’un AK Partisi`yim” diyerek başa gelen Ennahda`yı değerlendirdi (Hürriyet Gazetesi, 23.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Davutoğlu: Rusya`nın kaygılanmasına gerek yok

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Türkiye`nin NATO`dan Patriot füzesi talebi ile ilgili, hiçbir ülkenin özellikle de Rusya`nın bu konuda herhangi bir kaygı beyan etmesini gerektirecek bir durum bulunmadığını söyledi (Hürriyet Gazetesi, 23.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Suriye, Türkiye'yi kınadı

Suriye, NATO'dan Patriot talep eden Türkiye'yi kınadı (Akşam Gazetesi, 23.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

O kanun Köşk'e gönderildi

13 İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, TBMM'den onay için Cumhurbaşkanı Gül'e gönderildi (Sabah Gazetesi, 23.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Esad için çember daralıyor

Suriye'de başta Halep ve çevresi olmak üzere Özgür Suriye ordusunun ilerleyişi sürüyor (Star Gazetesi, 23.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Rusya'dan Türkiye için diyalog şartı

Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, Moskova'nın Türkiye ile Suriye arasında sorunların çözülmesi için doğrudan diyalog kurulmasına destek vermeye hazır olduğunu söyledi (Star Gazetesi, 23.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Mısır`da derin çatlak!

MISIR Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi`nin dün yeni anayasal düzenlemeler çerçevesinde Başsavcı Abdülmecid Mahmud`u görevden alıp yerine Talat İbrahim`i ataması Mısır`da tepkilere neden oldu (Star Gazetesi, 23.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Yılmaz: Saadet Partisi Fatih`e sahip çıkmıyor!

Eski Milletvekili Şevki Yılmaz, Saadet Partisi'nin Fatih Erbakan'a sahip çıkamadığını ve konuşturulmadığını ileri sürdü. Fatih Erbakan'ın AK Parti'ye katılması gerektiğini söyleyen Yılmaz, "Türkeş'in evladına vefa örneği gösteren bir Tayyip Erdoğan, hocasının oğluna kızlarına Ak Partiyi kapamaz." dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 23.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

"Eski başbakanlar Ankara`da kuluçkaya otururdu"

Hüseyin Çelik, Erdoğan`ın 10 yılda 25 yıl yaşlandığını söyledi (Habertürk Gazetesi, 23.11.2012).

- Eğretileme

- Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
- Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
- Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
- Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Eylemcil Eğretileme
- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
- Yapılış Amacına Göre: Alaylı Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Topbaş'tan Kadıköy'e yeşil ışık

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, Göztepe Camii hakkında, "Kadıköy Belediyesi Camii için başka bir yer teklif etmek istiyor. Bu teklif İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'ne gelir ve uygun görülürse, söz konusu alan ibadet yeri olarak belirlenebilir." dedi (Habertürk Gazetesi, 23.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Tarhan: Bizi alet etmeyin

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'la "cinsel taciz" polemiği yaşayan CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce'yi, CHP'nin kadın yöneticilerinden Grup Başkanvekili Emine Ülker Tarhan savundu. Genel Kurul'daki tartışmalı oturum sırasında Arınç'ın "Yanında bir bayan milletvekili var, ondan utan" diye işaret ettiği Tarhan, yazılı bir açıklamayla Arınç'a tepki gösterdi. Tarhan, "Bu olay siyasetin nasıl dejenere edilebileceğinin de bir göstergesi olmuştur. Bu seviyesizliğe kadın kimliğinin alet edilmesi de ayrı bir vahamettir. Sayın İnce'ye yönelik saldırısını şiddetle kınıyoruz" dedi (Türkiye Gazetesi, 23.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İsrail Obama'ya, Filistin Türkiye'ye teşekkür etti

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, ateşkesin ardından ABD Başkanı Barack Obama'ya, İsrail'in kendisini savunurken yanında yer aldığı ve İsrail ordusunun savunma düzeneği olan "demir kubbe" sistemine sağladığı destek için teşekkürlerini ilettiler. Filistinliler ise Türkiye'ye teşekkür etti. Filistinli siyasetçiler ve gözlemciler, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın açıklamalarının kendilerine güç verdiğini, Türkiye'nin Filistin halkının haklarını koruyan bir siyaset yürüttüğünü belirtti (Türkiye Gazetesi, 23.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Patriot Rusya'yı gerdi

Türkiye'nin, Suriye sınırına yerleştirilmek üzere NATO'dan savunma amaçlı talep ettiği Patriot füzeleri, daha gelmeden Rusya'yı gerdi. Dünya kamuoyuna bomba gibi düşen talebe, ABD ve NATO üyesi Avrupa ülkeleri yeşil ışık yakarken, Rusya'dan uyarı gibi itiraz geldi (Türkiye Gazetesi, 23.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Özellik- Varlık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti'den CHP'ye 100 üye

Aydın'da AK Parti'den istifa eden 100 kişi, dün bir kahvede düzenlenen törenle rozet takıp CHP'ye geçti (Hürriyet Gazetesi, 26.11.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

`Türkiye yeniden hortlayan Kürt tehdidiyle karşı karşıya`

Türkiye'de terör örgütü PKK'nın yeniden artan saldırıları, Washington Post'da geniş bir habere konu oldu (Akşam Gazetesi, 26.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İspanya`da sandıktan ayrılık çıktı

İspanya`nın kuzeydoğu bölgesi Katalonya`da halk, bölgesel seçimler için sandık başına gitti. İlk seçim sonuçlarına göre, yeni parlamentoda ayrılıkçı partiler çoğunluğu sağladı (Akşam Gazetesi, 26.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Sonuç- Neden İlişkisi

"Bunların hepsi safsatadır"

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, kendisinin o dönemde hem Kartal Demirağ`ın hem de Turgut Özal`ın öleceğini ima ettiğı şeklindeki iddialara cevap verdi (Şok Gazetesi, 26.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Türkiye`nin bütün yükü CHP`nin sırtında`

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin, AK Parti'nin sıkıştığı dönemde kullandığı din faktörünü yine kullanmaya başladığını söyledi (Şok Gazetesi, 26.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP`den İnce`ye tam destek

CHP`den İnce`ye tam destek CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce, "Dokunulmazlığımın kaldırılması için meclise dilekçe verdim. 135 CHP milletvekili dokunulmazlığımın kaldırılması yönünde oy kullanacak" dedi (Posta Gazetesi, 26.11.2012).

- Düzdeğışmece: Parça-Bütün İlişkisi, Kısaltma-Kurum

"Kavgada Lübnan kullanılmasın"

Lübnan İlerici Sosyalist Partisi Başkanı Velid Canbolat, `İran`ın Amerika ile durumunu düzeltmek için, Arap ülkelerinin de İranla kavgasında Lübnan`ı kullanmasını istemiyoruz` dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 26.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

CHP`de yeni program rafa kalktı

CHP`de parti programını sadeleştirilmesine ilişkin çalışmalar başlamadan bitti (Bugün Gazetesi, 26.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

İran`a ambargo gelirse B planı Rusya olacak

İran`a yönelik gündeme gelen petrol ambargosunun ardından alternatif pazar arayışlarına başlayan Türkiye`nin B planı Rusya olacak. Türkiye, siyasi olarak Suriye ve Patriot füzeleriyle ilgili kriz yaşadığı ülkeyle, enerji alanında yakınlaşacak (Türkiye Gazetesi, 26.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Barzani - Maliki gerilimi tırmanıyor

Irak Başbakanı Nuri El Maliki ile IKYB Başkanı Mesut Barzani arasındaki “petrol kavgası” savaşın eşiğine kadar geldi. Her iki taraf da askeri yığınak yapmaya devam ediyor (Türkiye Gazetesi, 26.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bahçeli'nin hedefinde AKP vardı

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, Başbakan Erdoğan'ın dokunulmazlık konusundaki sözlerinin tamamıyla siyasi taktik mahiyetli, zaman kazanmaya yönelik olduğunu iddia ederek, “Başbakan Erdoğan'ın sahte çıkışları artık inandırıcılığını ve ehemmiyetini tamamen kaybetmiştir” derken “Milliyetçi Hareket Partisi teröre yardım ve yataklık yapanların, terör örgütüyle arasına sınır çekemeyenlerin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına sonuna kadar vardır” dedi (Akşam Gazetesi, 27.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Suriye politikası ayn

Fransa Cumhurbaşkanı tarafından bugün kabul edilen Rusya Başbakanı Medvedev, Şam rejiminden yana tutumunu korudu (Hürriyet Gazetesi, 28.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Al o dokunulmazlığı başına çal`

Van'da partisinin düzenlediği mitinge katılan BDP Van Milletvekili Özdal Üçer, dokunulmazlıkların kaldırılmasını isteyen Başbakan Erdoğan'a Kürtçe seslenerek, 'xale seri de' (kül başına). Dokunulmazlıkları kaldırırsan kaldırı. 5 yıldır biz o Meclis'teyiz, görmediğimiz hakaret kalmadı. Yüzlerce defa darp edildik. Her önüne gelen devlet için küfür etti darp etti. Al o dokunulmazlığı başına çal" dedi (Şok Gazetesi, 28.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`Meclis arkamızda durursa başarılı oluruz`

`Meclis arkamızda durursa başarılı oluruz`Türkiye`nin ilk ombudsmanının ilk mesajı, kendisini bu göreve getiren Meclis`e yönelik oldu. NTV`ye konuşan Kamu Başdenetçisi Mehmet Nihat Ömeroğlu, "Meclis arkamızda durursa başarılı oluruz" dedi (Posta Gazetesi, 28.11.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Tekin: Başbakan RTÜK üyeliğine soyundu

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin, "Sayın Başbakan şimdi yeni bir meslek edindi, RTÜK üyeliğine soyundu. Nasıl zaman bulmuş bilmiyorum, dizileri de izlemiş sayın Başbakan. Şimdi hangi dizilerin yasaklanıp, yasaklanmayacağına da sayın Başbakan karar veriyor" dedi (Posta Gazetesi, 28.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Tuncel'in AİHM öncesi son durağı

Tuncel, avukatları aracılığıyla Anayasa Mahkemesi'ne gönderdiği dilekçesinde hakkında konulan adli kontrol tedbirleri ve yurtdışına çıkış yasağı... (Milliyet Gazetesi, 29.11.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretilenme
- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Filistin`in tarihi günü

Birleşmiş Milletler`de halen “gözlemci kuruluş” sıfatıyla temsil edilen Filistin, bugün BM Genel Kurulu`nda yapılacak oylamada “üye olmayan gözlemci devlet” sıfatına terfi etmek için nefesini tuttu (Hürriyet Gazetesi, 28.11.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilenme
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Gül: PKK`nın gücü kırıldı

Cumhurbaşkanı Gül, Çankaya Köşkü`nde verdiği resepsiyonda gazetecilerin gündeme dair sorularını yanıtladı (Sabah Gazetesi, 28.11.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Kılıdaroglu'na soğuk duş

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıdaroglu, Bursa'da ziyaret ettiği bir fabrikada kadın işçinin eleştirisi ile adeta şok oldu. Kadın işçi Kılıdaroglu'na 'Biz sizi çok severdik ama bu sevgi düştü. BDP'ye çok yakınsınız' diyerek tepki gösterdi (Sabah Gazetesi, 28.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - gelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel gelerin Aynı şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel geleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Irak`ta kabus gün!

Irak`ta kabus gün!Irak`ın çeşitli kentlerinde düzenlenen bombalı saldırılarda bugün 38 kişi öldü 131 kişi yaralandı (Posta Gazetesi, 28.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

Cumhurbaşkanı Gül, Başbakan Erdoğan`ı kabul etti

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan`ı kabul etti (Yeni Şafak Gazetesi, 28.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

İsrail, Bosna`nın istediğini yapmak zorunda kaldı

İsrail, 200 Boşnak`ı katleden eski Sırp askeri Bosna`ya iade edecek (Yeni Şafak Gazetesi, 28.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Preveze` gerginliği yumuşadı

Arnavutluk Başbakanı Barişa`nın `Preveze` sۆzleri sonrası yumuşama adımları geldi (Yeni şafak Gazetesi, 28.11.2012).

- Benzetme
  - gelerin Sayısına Gۆre: Teklik Benzetmeler
  - gelerdeki Sۆzcüklerin Tۆrlerine Gۆre:
    - Temel geleri Oluşturan Sۆzcük Tۆrlerine Gۆre: Karma Benzetme
  - gelerin Varoluşsal zelliğine Gۆre: Soyut- Somut Karma zellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Gۆre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Gۆre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Gۆre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - geler Arası İlişki Dۆzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Dۆzdeđiřmece: Sonuç- Neden İlişkisi

"Fezleke kararında toplumdaki yankıya bakacağız"

TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı AK Partili Burhan Kuzu BDP`lilere fezleke konusu ile ilgili, "Karar verirken toplumdaki yankıya bakacağız. Sonu 1994`teki gibi olur diye dۆřünemeyiz. Devletin başı ve hۆkۆmetin başı aynı telden almaz" açıklamasında bulundu (Yeni şafak Gazetesi, 28.11.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Nicelme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

Muhalifler Rusya'yı iknaya çalışıyor

Rusya'da temaslarda bulunan Suriye muhalefetinden Raja Al-Nasser, Suriye lideri Beşşar Esed'in görevi bırakması gerektiğini söyledi. Al-Nasser'e göre artık Suriye'nin gelecek siyasi yapılanmasında Esed'e göre bir oda bulmak mümkün değil (Yeni Şafak Gazetesi, 28.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İtalya İsrail'in canını sıktı

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'nda oylanacak Filistin'in 'Gözlemci devlet' olma başvurusuna, İtalya'nın destek vereceği bildirildi (Yeni Şafak Gazetesi, 28.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

'İşçi Partisi'nde mülk yok fedakarlık var'

Sanatçı Levent Kırca "Azınlık" oyununu sergilemek için Mersin'deydi. Oyunun sergilendiği Büyükşehir Kongre Merkezi'nin bin kişilik salonu tamamen doldu. Boşluklara da sandalye konuldu. Kırca oyundan önce İşçi Partisi ve Türkiye Gençlik Birliğı il merkezlerini ziyaret etti (Aydınlık Gazetesi, 28.11.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Türkiye'nin altın oyununu bozacağız'

ABD, İran'la ticaret yasağına kıymetli madenleri de dahil etmeye hazırlanıyor. ABD'li bir Senato yetkilisi, yasağın metalürjik kömür ve kıymetli maden ticaretini de kapsayacağını bildirdi (Türkiye Gazetesi, 28.11.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme

Erdoğan: Kilit ülke Rusya

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Suriye konusunda kilidin Rusya'nın elinde olduğunu söylerken, pazartesi bir araya geleceği Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile konuyu enine boyuna görüşeceğini söyledi (Türkiye Gazetesi, 28.11.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

Türkiye yalnız değil

ABD'nin Ankara Büyükelçisi Francis Ricciardone, Suriye'den gelebilecek askeri tehditlere karşı Türkiye'ye yerleştirilecek Patriot füzelerinin bölgede tansiyonu artırmadığını söyledi (Türkiye Gazetesi, 28.11.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Pandora'nın Kutusunu açtık

TBMM Darbe ve Muhtıraları Araştırma Komisyonu, 8 aydır sürdürdüğü çalışmasını tamamladı. Bin 403 sayfalık rapor, dün TBMM Başkanlığına sunuldu (Türkiye Gazetesi, 28.11.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilenme
- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Filistin için büyük gün

Birleşmiş Milletler'de (BM) bugün tarihi bir oylama yapılacaktır. Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın, Filistin'in, 'gözlemci devlet' statüsünü elde etmek için BM'ye yaptığı başvuru bugün oylanacaktır (Türkiye Gazetesi, 28.11.2012).

- Dzdeğınmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Ankara haklı ıktı

Esenboğa'ya indirilen Suriye uçağının içindeki malzemeyi Rus Büyükelçi açıkladı: Uçaksavar kompleksine ait radarın tamir edilen yedek parçaları... (Akşam Gazetesi, 01.12.2012).

- Dzdeğınmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`Madımak'ta Köşk devrede

Cumhurbaşkanı Gl, 35 kişinin can verdiği Madımak katliamını araştırması için DDK'ya talimat verdi (Akşam Gazetesi, 01.12.2012).

- Dzdeğınmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

Talihsiz bir gelişme

Dışışleri Bakanlığı, Interpol tarafından aranan, PKK terör rgt elebaşlarından Murat Karayılan'ın imzasını taşıyan, örgüt propagandası niteliğindeki bir yayının, 28 Kasım 2012'de Atina'da tanıtımının yapılmasını ve bu amaçla Yunanistan

Savuna Bakanlığı'na bağlı resmi Savaş Müzesi'nin kullanılmasının, "terörle mücadelede yürütülen işbirliği bakımından son derece talihsiz bir gelişme teşkil ettiğini" belirtti (Sabah Gazetesi, 01.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre Eğretilmeler: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Mısır'daki gösteriler kana bulandı

Mursi taraftarlarının düzenlediği gösteride 1 kişi öldü, 24 kişi yaralandı

(Sabah Gazetesi, 01.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yöntünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Yunanistan'da Karayılan krizi

Yunanistan'da PKK terör örgütü elebaşlarından Murat Karayılan'a ait bir yayının tanıtımının yapıldığı Savunma Bakanlığına bağlı Savaş Müzesi'nin Yönetim

Kurulu Başkanı Tümgeneral Panagiotis Lazos görevden alındı (Sabah Gazetesi, 01.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

İsrail dünyaya meydan okuyor

İsrail'in Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te 3 bin konutluk yeni bir Yahudi yerleşim birimi inşasına onay verdiği belirtildi (Sabah Gazetesi, 01.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Mursi karşıtları ve yandaşları sokağa indi

Mısır'da Cumhurbaşkanı Muhammed Mursi taraftarları ve karşıtları dün aynı anda meydanları doldurdu (Sabah Gazetesi, 01.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Mısır`dan İsrail'e kınama

Mısır, İsrail'in Doğu Kudüs'te yeni yerleşim birimleri inşa etme kararına tepki gösterdi (Sabah Gazetesi, 01.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Japonya`da Kuzey Kore alarmı

Kuzey Kore'nin uzun menzilli füze denemesi yapacağını açıklaması Japonya`da hareketlenmeye yol açtı (Sabah Gazetesi, 01.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Karayılan Yunanistan`da generallerin başını yaktı!

Yunanistan`da PKK terör örgütü liderlerinden Murat Karayılan`ın imzasını taşıyan kitabın Savunma Bakanlığı'na bağlı Savaş Müzesi'nde tanıtılması generallerin görevden alınmasına neden oldu Yunanistanda PKK terör örgütü elebaşlarından Murat Karayılan'a ait bir yayının tanıtımının yapıldığı Savunma Bakanlığına bağlı Savaş Müzesinin Yönetim Kurulu Başkanı Tümgeneral Panagiotis Lazos görevden alındı (Posta Gazetesi, 01.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Dünya ‘Bağımsız Filistin’ dedi

196 üyeli BM’de 138 ülkenin oyuyla Filistin’in bağımsızlığı önündeki yol açıldı. Kararın ardından yapılan açıklamaların tamamında “İsrail’e Bağımsız Filistin devleti için masaya oturmanın zamanı geldi” mesajı verildi (Star Gazetesi, 01.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönuenden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İran dünyaya meydan okudu!

"Hiç kimse buna cesaret bile edemez!" (Star Gazetesi, 01.12.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Türkiye`yi alkışladılar

Türk-Arap İşbirliği Forumu Dışışleri Bakanları 5. Toplantısı'nın ardından yayımlanan ortak bildiride, BM’de Filistin’e ‘üye olmayan gözlemci devlet’ statüsü veren karar, Filistin’in tam üyeliğine giden bir ilk adım olarak nitelendirildi. Bildiride,

İsrail'in Gazze'ye yönelik son saldırısı kınanırken, Türkiye, Katar ve Mısır'ın ateşkesin sağlanmasındaki katkıları övüldü (Yeni Şafak Gazetesi, 01.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Övücü Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İsrail, Filistin`de işgali pekiştirmek istiyor

Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Batı şeria`da işgal ettiği topraklarda 3 bin yeni konuta onay veren İsrail`e tepki gösterdi (Yeni şafak Gazetesi, 01.12.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Kahire`de Mursi için gövde gösterisi

Mısır`daki Müslüman Kardeşler Teşkilatı liderlerinden es-Seyyid Nezili, `Bugün en-Nahda Meydanını ve caddeleri doldurarak Mursi`yi ve kararlarını destekleyenlerin sayısını göstermeyi hedefledik` dedi (Yeni şafak Gazetesi, 01.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Davutoğlu aradı, o tümgeneralin cezası kesildi

Yunanistan`da PKK terör örgütü elebaşlarından Murat Karayılan`a ait bir yayının tanıtımının yapıldığı Savunma Bakanlığına bağlı Savaş Müzesi`nin Yönetim Kurulu Başkanı Tümgeneral Panagiotis Lazos görevden alındı (Yeni Şafak Gazetesi, 01.12.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece

Merkel: Her zaman İsrail`in yanındayız

Almanya Başbakanı Angela Merkel, güvenlik söz konusu olduğunda her zaman İsrail`in yanında olacaklarını söyledi (Yeni Şafak Gazetesi, 01.12.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değinmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değinmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değinmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Hak ve Hakikat Komisyonu yolda

Öcalan`ın bir isteği daha hayata geçiyor (Aydınlık Gazetesi, 01.12.2012).

- Değinmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değinmece

- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Türkiye`den İsrail`e sert tepki!

BM Genel Kurulu`nda Filistin`in “üye olmayan gözlemci devlet” statüsünü kazanmasına misilleme olarak İsrail`in, Doğu Kudüs ve Batı Şeria`da toplam 3 bin ilave konut inşa edilmesine onay verilmesi Türkiye tarafından şiddetle kınandı (Akşam Gazetesi, 02.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

CHP`li Tarhan`dan Ömeroğlu`na: `Esende olacağız`

CHP Grup Başkanvekili Emine Ülker Tarhan, Kamu Başdenetçisi seçilen Mehmet Nihat Ömeroğlu`na “Sen muhterem, sen ancak AKP`nin ombudsmanı olursun, benim herhangi bir şeyim olamazsın” diye seslendi. Tarhan, “Demışsin ki, `Meclisi arkamda görmek istiyorum`, evet tam arkanda, ensende olacağız. Hazır ol” ifadelerini kullandı (Akşam Gazetesi, 02.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

`İran, ABD ile Türkiye`yi karşı karşıya getirdi`

Wall Street Journal, ABD'nin "Türkiye'nin altın bağlantısına baskı yaptığı"nı belirttiği haber analizinde "Washington ve Ankara, Türkiye'nin İran'a artan altın satışları konusunda karşı karşıya geliyor" diye yazdı (Akşam Gazetesi, 02.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Meclis`te `anadil` mesaisi

Meclis Genel Kurulu'nda bu hafta "anadilde savunma" ve evli hükümlülerin en geç üç ayda bir kez olmak üzere, üç saatten yirmidört saate kadar eşleri ile görüşmesini öngören tasarı görüşülecek (Akşam Gazetesi, 02.12.2012).

- Düzdeğışmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

İnsanlık, tarihindeki Filistin borcunu ödedi

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, BM Genel Kurulu'nda Filistin'in devlet olarak tescilinin kimsenin bir lütfu olmadığını, aksine Filistin halkının hak ettiği bir durum olduğunu belirterek, "İnsanlık bu kararla Filistinlilere olan geçmiş borcunu ödemiştir" dedi (Yeni Şafak Gazetesi, 02.12.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Genel- zel İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

`AK Partili Kürtler vicdanları ile başbaşa olacak`

Mardin bağımsız milletvekili ve Demokratik Toplum Kongresi Genel Başkanı Ahmet Türk, dokunulmazlıklarının kaldırılması ve meclisten kovulmaları halinde bile Kürt halkının haklı taleplerine yönelik verdikleri mücadeleden vazgeçmeyeceklerini söyledi (Milliyet Gazetesi, 05.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Yergici, Ayplayıcı Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Erdoğın: CHP sol muhalefet alanını işgal ediyor

Başbakan Recep Tayyip Erdoğın, CHP'nin sol muhalefet alanını işgal ettiğini, bu alanda tatmin edici muhalefet yapamadığı için aşırı uçların g kazandığını belirterek, "CHP aracılığıyla muhalefet yapamayan sol, terör üzerinden ve terörün siyasi uzantıları üzerinden, gya sol gibi görünen BDP üzerinden varlık göstermeye alışıyor. Bu ülkede marjinal sol, teröre, terörist mücadeleye, eli silahlı eşkıyalığa sempatiyle baktı. Doğrudan ve dolaylı olarak destekledi, destekliyor. Hiç kimse kusura bakmasın, terör örgütüyle

marjinal sol arasında maalesef bir gönül ilişkisi var" diye konuştu (Milliyet Gazetesi, 05.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

BDP'li Çelik: Kapıdan kovulduk pencereden gireriz

BDP Muş Milletvekili Demir Çelik, AK Parti'nin dokunulmazlıklar konusundaki tavrına ilişkin, "BDP'yi Türkiye'nin partisi olma iddiasına rağmen Türkiye'nin batı yakasından koparıp Kürdistan'a hapsetmek istiyor. Biz kapıdan kovulmuş olabiliriz pencereden girerek de meşru zeminlerde mücadeleyi haklı olduğuna inandığımız boyutuyla sürdürme kararındayız" dedi (Milliyet Gazetesi, 05.12.2012).

- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

Vural: Kürt meselesi söylemi büyük bir fitnedir

MHP Grup Başkanvekili Oktay Vural, Kürt meselesi söyleminin büyük bir fitne olduğunu belirterek, "Bu fitnenin önünü açan, büyümesine yol açan Başbakan Erdoğan'dır" dedi (Posta Gazetesi, 05.12.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

-Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme

- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

Bütçe maratonu Genel Kurul'da sürececek

2013 yılı bütçesi üzerindeki görüşmeler, 10 Aralık Pazartesi günü başlayacak ve 11 günde tamamlanacak (Posta Gazetesi, 05.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

'Ombudsman' and içti, CHP protesto etti

Kamu Başdenetçisi Mehmet Nihat Ömeroğlu, TBMM Genel Kurulu'nda and içti. CHP'liler yemin sırasında Ömeroğlu'nu protesto etti (Posta Gazetesi, 05.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Ne biz Rusya'dan ne de Rusya bizden vazgeçebilir

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in İstanbul'a önceki günkü ziyaretinin bilançosunu merak ediyorsanız size tek cümleyle özetleyebilirim: "...Ne Esad ne de

Patriotlar. İki ülke arasında yıllık 35 milyar dolarlık ticaret hacminin, 100 milyar dolara çıkarılması için çaba harcandı...” Görüşmeler bu yönden de çok başarılı geçti (Posta Gazetesi, 05.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama

Clinton: Kimyasal silahlar kırmızı çizgimiz

ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton Beşşar Esed`in kimyasal silah kullanmasına veya bu silahların kontrolünü kaybetmesi konusunda endişelerinin gittikçe arttığını belirtti (Star Gazetesi, 05.12.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

Mali hükümeti isyancılarla masaya oturdu

Mali hükümeti Mart darbesini fırsat bilerek ülkenin kuzeyinde kontrolü ele geçiren isyancılarla ilk defa masaya oturdu. Komşu Burkina Faso`da gerçekleşen görüşmede, Tuareg kabilesi ve diğer isyancı gruplar ulusal birliğe bağlılıklarını bildirdiler ve teröre karşı durma sözü verdiler (Star Gazetesi, 05.12.2012).

- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Erdoğan`dan Kılıçdaroğlu ve BDP`ye sert sözler

AK Parti Genel Başkanı ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Kürt kökenli vatandaşlara seslenerek, `Alnı secdeye varan bin insan, `la ilahe illallah` diyen bir insan, kalbinde merhamet, kalbinde kutsal olan, kalbinde yaradanın sevgisi olan bir insan bunlarla aynı yöne bakabilir mi? Soruyorum size` dedi (Star Gazetesi, 05.12.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

ABD-Türkiye ilişkilerini Ortadoğu`daki gelişmeler belirleyecek

ABD`nin saygın düşünce kuruluşlarından Brooking Enstitüsü`nde yapılan bir panelde, Obama`nın ikinci döneminde ABD ile Türkiye ilişkisinin geleceği ele alındı (Yeni Şafak Gazetesi, 05.12.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

İsrail`den Çek Cumhuriyeti`ne "Filistin teşekkürü"

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, geçen hafta BM`de Filistin`e "üye olmayan gözlemci devlet" statüsü verilmesi için yapılan oylamada "hayır" oyu kullanan Çek Cumhuriyeti`nin Başbakanı Petr Nacas`a teşekkür etti (Yeni Şafak Gazetesi, 05.12.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:

- Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme
- Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
- Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
- Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AB, İsrail temsilcisine endişelerini ilettiler

Avrupa Birliği, işgal altındaki topraklarda yeni yerleşim birimi inşa eden İsrail` tepki gösterdi. İsrail büyükelçisinin AB Dış Politika bölümüne çağrılarak konuyla ilgili endişelerin iletildiği açıklandı (Yeni Şafak Gazetesi, 05.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Yunanistan, yolsuzlukta Avrupa birincisi

Yunanistan, 27 üyeli Avrupa Birliği (AB)`de yolsuzluğun en fazla görüldüğü ülke oldu. Buna karşın Avrupa`da yolsuzluğun en az görüldüğü ülkenin Danimarka olduğu kaydedildi (Yeni Şafak Gazetesi, 05.12.2012).

- Yoksunlama
  - Kullanılan Birimin Anlam Özelliğine Göre: Sıradan Yoksunlama
  - Söyleniş Amacına Göre: Saraka
  - Bildirilmesi Amaçlanan Kavramın Anlam Konumuna Göre: Doğrudan Yoksunlama
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Merkel, partisinin kapılarını göçmenlere açtı

Hristiyan Demokrat Birlik Partisi (CDU), tarihinde bir ilki gerçekleştirerek federal yönetime üç Türk ve bir Fas kökenli politikacıyı seçti (Yeni Şafak Gazetesi, 05.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Sonralık- Öncelik İlişkisi, Soyut- Somut İlişkisi

MHP'li Yeniçeri: Bakanlıklar Lale devrinde

MHP Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri, bakanlıkların, Lale Devri'ni aratmayan büyük bir şatafat içinde olduğunu savundu (Milliyet Gazetesi, 07.12.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Ordu el koydu

Mısır'da yeni anayasa yüzünden liberaller ve İslamcılar arasında patlak veren gerginlikte ordu devreye girdi (Hürriyet Gazetesi, 07.12.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Rusya'dan çok önemli Suriye mesajı

Rusya, Devlet Başkanı Vladimir Putin'in pazartesi günü İstanbul'da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile görüşmesinden sonra Suriye sorunu konusunda farklı bir tavır sergileyeceğine yönelik sinyaller vermeyi sürdürüyor (Hürriyet Gazetesi, 07.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Bakanlıklar Lale Devri`nde

MHP Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri, bakanlıkların, Lale Devri`ni aratmayan büyük bir şatafat içinde olduğunu savundu (Akşam Gazetesi, 07.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

`Rumlar`dan ders almalıyız`

Hüseyin Çelik: `Bangladeş gibi üretip Lüksemburg gibi tüketmeyelim.` (Akşam Gazetesi, 07.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Niceleme

- Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Ortaksama
- Sayısal Bakımdan: Artırmalı Niceleme

`Suriye`ye saldırının bedeli çok ağır olacak`

Suriye Dışişleri Bakan Yardımcısı Faysal Mikdad, ülkesine yönelik dışarıdan askeri bir müdahalenin feci sonuçları olacağını iddia etti (Akşam Gazetesi, 07.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Bingazi saldırısının beyni yakalandı

ABD'nin Libya Büyükelçisi'nin öldürüldüğü saldırının beyni yakalandı (Hürriyet Gazetesi, 08.12.2012).

- Eğretilenme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilenme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilenme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilenme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretilenme
- Değınmece

- Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
- Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
- Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Parça-Bütün İlişkisi

Sandık başına gidiyor

Konuyla ilgili basına konuşan, Ermenistan Merkez Seçim Komisyonu Başkanı Tigran Mukuyan, cumhurbaşkanlığı seçimlerinin 18 Nisan 2013'de yapılacağını söyledi (Sözcü Gazetesi, 08.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Esad son demlerini yaşıyor

Alman dış istihbarat şefi Gerhard Schindler, Esad rejiminin son demlerini yaşadığını söyledi (Sabah Gazetesi, 08.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve ıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - geler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Nicelme

- Sayısal Bakımdan: Azaltmalı Niceleme

Türkiye`den komşu orduya hibe!

Askeri teçhizat hibe ettik... (Habertürk Gazetesi, 08.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti `o isimleri` açıkladı!

Üç isim Numan Kurtulmuş`un yanına atandı... (Habertürk Gazetesi, 08.12.2012).

- Düzdeğişmece: Özellik- Varlık İlişkisi, Kısaltma-Kurum

CHP`den Başbakan`a teşekkür!

"Başbakan Erdoğan`a bunun için çok teşekkür ediyorum..." (Habertürk Gazetesi, 08.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Rusya `yumuşamadı`

ABD ile Suriye krizini görüşmeyi kabul eden Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, "Suriye konusunda yumuşamadık" uyarısında bulundu (Milliyet Gazetesi, 10.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlğisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

‘Başbuğ’un ‘9 Işık’ı MHP’ye karşı koz oldu

Ak Parti, MHP’nin başkanlık sistemine muhalefetini Alparslan Türkeş’in ‘9 Işık’ kitabında sistemi savunduğu sözleriyle bastırmak için broşür hazırlıyor (Milliyet Gazetesi, 10.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Meclis’te ‘bütçe’ düellosu

Meclis Genel Kurulu’nda bugün başlayacak ve 20 Aralık’a kadar aralıksız devam edecek olan 2013 Yılı Bütçesi görüşmeleri, liderlerin söz düellosuna sahne olacak (Milliyet Gazetesi, 10.12.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Muharrem İnce`den ince hesap!

CHP Grup Başkanvekili Muharrem İnce, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan`ın kime `kardeşim` dediyse onun sonunun pek iyi olmadığını belirterek, "Bu aralar Sayın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül`e çok fazla `kardeşim` diyor (Milliyet Gazetesi, 10.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AKP`den `büyüme` balonu

Türkiye insani gelişmişlikte 187 ülke arasında 92. sırada yer alıyor. Bununla beraber siyasilere Türkiye`nin 2023`te dünyanın en büyük 10. ekonomisi olacağını söylüyor. Ancak ekonomik büyüme, yokluk içinde yaşayan vatandaşlara pek yansımıyor (Sözcü Gazetesi, 10.12.2012).

- Eğretilenle
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretilenle
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilenle
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretilenle
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Mutlak Eğretilenle
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilenle
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilenle
  - Yapılış Amacına Göre: İndirgeyici Eğretilenle
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretilenle

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Mursi`nin adımı yetmedi

Mısır Cumhurbaşkanı, kendi yetkilerini sağlamlaştıran ve yargıyı kısıtlayan kararnameleri iptal etti (Akşam Gazetesi, 10.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Obama ve Boehner `mali uçurum` sorununu görüştü

ABD Başkanı Barack Obama, çoğunluğu Cumhuriyetçilerden oluşan Temsilciler Meclisi sözcüsü John Boehner ile tartışmalı "mali uçurum" konusunu yüz yüze görüştü. Eski Başkan George W. Bush zamanında yürürlüğe konulan vergi yasası süresinin bitimine günler kala yapılan kritik görüşme Beyaz Saray`da gerçekleşti (Akşam Gazetesi, 10.12.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

"Cumhuriyetle hesaplaşma içinde değiliz"

BAŞBAKAN Recep Tayyip Erdoğan, TBMM Genel Kurulu'nda, 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu adına eleştirilere cevap verdi (Şok Gazetesi, 10.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Sonuç- Neden İlişkisi

Monti□den istifa sinyali

İtalya□da eski Başbakan Silvio Berlusconi□nin siyasete dönüşü ülkedeki tüm dengelerin değışmesine neden oldu (Taraf Gazetesi, 10.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece

- Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

CHP: Mustafa Sarıgöl ile pazarlık yapılmadı

CHP Genel Başkan İletişim Koordinatörü Baki Özilhan, CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun bilgisi doğrultusunda, genel başkan yardımcıları Erdoğan Toprak, Nihat Matkap ile milletvekili Aydın Ayaydın'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı adaylığı için Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgöl ile görüşüp, pazarlık yaptıkları iddiasına yanıt verdi (Taraf Gazetesi, 10.12.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Tahrir, Mursi'ye geri adım attırdı

Mısır lideri Mursi, günlerdir süren protestoların ardından, yetkilerini arttıran kararnamesini iptal etti. Anayasa taslağında geri adım bekleyen muhalifler ikna olmadı (Taraf Gazetesi, 10.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

Meclis'te düello başlıyor

2013 yılı bütçe görüşmeleri bugün başlıyor. Liderlerin söz düellosuna sahne olacak Meclis Genel Kurulu'nda muhalefet liderleri hükümete yüklenecek (Taraf Gazetesi, 10.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Kıbrıs, krizi daha hızlı atlatacak

Yunanistan Başbakanı Andonis Samaras, Güney Kıbrıs'ın, ekonomik modelinin rekabetçi olmasından dolayı, ekonomik krizin etkilerini Yunanistan'a göre daha az zararlı ve daha hızlı atlatacağını belirtti (Tarağ Gazetesi, 10.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafllara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme

- Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilme
- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilme
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti, MHP'yi Türkeş ile vuracak

Muhalefet AK Parti'nin Başkanlık sistemi önerisine karşı çıkmayı sürdürürken AK Parti, MHP ve milliyetçi tabanı ikna için merhum Alparslan Türkeş'in başkanlık sistemine ilişkin sözlerini gündeme getirme kararı aldı (Sabah Gazetesi, 10.12.2012).

- Eğretilme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretilme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretilme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretilme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretilme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretilme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretilme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretilme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretilme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Türkiye adı konmamış bir kriz yaşıyor`

`Türkiye adı konmamış bir kriz yaşıyor`MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, "Kim nederse desin Türkiye ekonomisi, adı konulmamış ve ilanı da yapılmamış bir krizi yaşamaktadır" dedi (Posta Gazetesi, 10.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi
- Niceleme
  - Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre: Dıştalama

İran, ABD casus uçağını deşifre etti

İran, ABD casus uçağını deşifre ettiİran, geçen yıl ele geçirilen RQ-170 tipi insansız ABD casus uçağına ait şifrelerin tamamının çözüldüğünü açıkladı (Posta Gazetesi, 10.12.2012)

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

AK Parti`den Bahçeli`ye Türkeşli cevap

MHP liderinin eleştirilerine karşı AK Parti, Türkeş`in Başkanlık Sistemini savunan sözlerini toplamaya başladı. MHP`ye "Türkeş`de mi ülkenin bölünmesini mi istiyordu?" diye sorulacak (Star Gazetesi, 10.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Obama sandıkta yenilmedi ama...

ABD`nin Birleşmiş Millerler Daimi Temsilcisi Susan Rice, Başkan Barack Obama`dan, kendisini Dışişleri Bakanlığı`na aday göstermemesini isterken Savunma Bakanlığı için de Cumhuriyetçi eski Senatör Chuck Hagel`ın adı öne çıktı (Hürriyet Gazetesi, 14.12.2012).

- Düzdeğişmece: Yer- İşlev/Amaç İlişkisi

Şahin'le BDP'liler arasında gerilim!

Meclis Genel Kurulu'nda BDP grubu adına konuşan İstanbul Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, gözleri dolarak Şahin'i hedef alan duygusal bir konuşma yaptıktan sonra "Kürtler özgürleşmişler artık gerçekten umurlarında değil, ummayı bırakmışlar, korkmayı da bırakmışlar" dedi (Sözcü Gazetesi, 14.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Yasa bakanın eşi için mi delindi?

Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın eşi Şeyma Akdağ'ın ameliyatının tam gün yarasını deldiği iddiası Türk Tabipleri Birliği'ni (TTB) harekete geçirdi (Sözcü Gazetesi, 14.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafıara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme

- Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
- Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süssüz Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Hukuk kıyameti

Ergenekon Davası'nda esas hakkında mütalaa okunması beklenirken, sanıklar ilk kez gördükleri yeni bir iddianame sürprizi ile karşılaştı. Daha önce birleştirilen 21 iddianameye yeni bir ek iddianamenin eklendiğini öğrenen sanıklar duruma tepki gösterdi. (Sözcü Gazetesi, 14.12.2012).

- Benzetme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Benzetmeler
  - Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre:
    - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Karma Benzetme
  - Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre: Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler
  - Kuruluş Biçimlerine Göre: Doğrudan Benzetme
  - Yeterlilik Yönünden: Yeterli Benzetme

`Halk duple yalanlarla kandırılmakta`

MHP Adana Milletvekili Ali Halaman'dan hükümete sert sözler (Akşam Gazetesi, 14.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Açık Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Çelişik Eğretileme
  - Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Yalın Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme

Şahin ile BDP Meclis`te kapıştı

TBMM Genel Kurulu`nda İçişleri Bakanlığı`nın, 2013 yılı bütçesi üzerindeki görüşmeler sırasında, Bakan İdris Naim Şahin ve BDP`li vekiller arasında gerginlik yaşandı (Akşam Gazetesi, 14.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Ordu kan kaybediyor

Bir zamanlar 'Güçlü Ordu, Güçlü Türkiye' sloganıyla anılan TSK'da 2012 içinde kendi isteğiyle emekliye ayrılan subayların sayısında rekor kırıldı ülke oldu (Şok Gazetesi, 14.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

İran Azerbaycan`a nota verdi

Dünya Azerbaycanlıları Kongresi eşbaşkanı milletvekili Sabir Rüstemhanlı'nın "Güney Azerbaycan devleti kurulsun" sözleri İran ve Azerbaycan arasında gerilime neden oldu (Star Gazetesi, 14.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Rusya`dan geri adım

Rusya Dışişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanı Yardımcısının Esed yönetimi hakkında açıklama yapmadığını bildirdi (Yeni Şafak Gazetesi, 14.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

"AB Dönem Başkanlığı`nda sırtımdan bıçaklandım"

Rum lider Dimitris Hristofyas, Güney Kıbrıs`ın Avrupa Birliği (AB) Dönem Başkanlığını yerine getirirken "sırtımdan bıçaklandığımı" söyledi (Yeni Şafak Gazetesi, 14.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece

- Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Anayasa Komisyonu boşa vakit geçiriyor

AKP Genel Başkan Yardımcısı ve TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu üyesi Mustafa Şentop, “Komisyon, bir süredir sonuca yönelik olmayan, Türkiye'nin genel, günlük tartışmaları içinde vakit geçiriyor. Taslak oluşturmak yerine,'Senin dediğın olsun, benim dediğım olsun'tartışmalarıyla vakit geçiriliyor. Yanlış bu” dedi (Yeni Asya Gazetesi, 14.12.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

ABD`den Türkiye`ye sürpriz ziyaret

ABD Savunma Bakanı Leon Panetta, İncirlik`i ziyaret etti... (Bugün Gazetesi, 14.12.2012).

- Düzdeğışmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi, Kısaltma-Kurum

Tekin`den BDP iddiasına cevap

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gürsel Tekin, partisinin yerel seçimlere tek başına gireceğini ve 89 ruhunu tekrar yakalayacaklarını söyledi (Bugün Gazetesi, 14.12.2012).

- Düzdeğışmece: Kısaltma-Kurum

Taner`in uçağım ABD indirtmedi

Ankara-Barzani arasındaki petrol aşamasına imza koymak üzerine K.Irak`a gidecek olan Enerji Bakanı Yıldız`ın uçağının Erbil`e inişine ABD`nin izin vermediğı ortaya çıktı. Türkiye ve Kürdistan Bölgesel Yönetimi arasındaki anlaşmada son aşamaya

gelindiğini yazan *Financial Times*'in haberine göre ABD, Irak hükümetinin onayı olmadan petrol ihracatına karşı çıkıyor. Gazete, ABD'nin Irak'ın bütünlüğünü tehlikeye atacak muhtemel bir anlaşmadan çekindiği için Yıldız'ın uçağına iniş izni vermediğini kaydetti (Türkiye Gazetesi, 14.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Masadan kalkan bedelini de öder

CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Başkanlık sistemi yapalım dendi. Bu, ülkede tartışıldı mı başkanlık sistemi? Masadan kaçacağım da bir gerekçe arıyorum. Niye gerekçe arıyorsun?" dedi (Milliyet Gazetesi, 15.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Örtmeceli Değınmece
  - Öğeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Nesne – Görev İlişkisi

CHP'den Bakan Şahin'e protesto

CHP Meclis Grubu'ndan yapılan açıklamada, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın 11 Aralık 2012 tarihinde Genel Kurulu'ndaki bütçe görüşmeleri esnasındaki 'cinsiyetçi bakış açısının bir kez daha ürettiği saldırgan tavrın' kamuoyunca bilindiği belirtildi (Sözcü Gazetesi, 15.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

Bağış`tan AB`ye çağrı

Avrupa Birliği (AB) Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, AB'ye çağrıda bulunarak, "Geç olmadan Türkiye ile bütünleşmenizi tamamlayın. Bırakın; İstanbul'un ruhu, Türkiye'nin dinamizmi ve gücü sorunlarınızı çözenize yardımcı olsun" dedi (Şok Gazetesi, 15.12.2012).

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

`Türkiye zor bir dönem geçiriyor`

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökhan Günaydın, Türkiye'nin zor bir dönemden geçtiğini belirterek, "10 yılını dolduran Ak Parti iktidarı, Türkiye'yi giderek yönetilemez bir noktaya doğru sürüklemektedir" dedi (Şok Gazetesi, 15.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi, Yer- Toplum İlişkisi

Ergenekon`da yeni güzergah

AKP iktidarının yargıyı yeniden dizayn edip muhalefeti susturmak için başlattığı Silivri davalarında 13 Aralık bir milat olacak: Bir Yeter Artık halk hareketi. Silivriye 14 Aralıkta gittim. Niye kimse yoktu? Siz Silivriye gitmeyi kolay mı sanıyorsunuz? 100 km! Jandarma yolları tutmuş, tam dört barikat geçtim basın kartımı göstere göstere. Sanırsın savaş var, yasak bölge...(Posta Gazetesi, 15.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece
- Düzdeğişmece: Genel- Özel İlişkisi

Ergenekon battı...

Başladığında desteklediğim bir davanın abuk sabuk ve hukuk dışı uygulamalar nedeniyle gözümün önünde çökmesini izliyorum. Kafamdaki tüm önemini kaybetti. Baksanıza, ana davaya 22 başka dava daha eklendi. Savcılar son mütalaalarını verecek diye beklerken onlar davanın daha da genişlemesi ve daha da uzaması için adım attılar. Şimdi yıllarca sürececek bir aşamaya girdik. Yazık oldu. Büyük olasılıkla, gerçek suçlular suçsuzların arasında kaybolup gidecekler. Derin devlete son verilmesi için açılan bir dava toplumun vicdanında yara açacak. Yargımız açıkça sınıfta kaldı (Posta Gazetesi, 15.12.2012).

- Eğretileme
  - Benzetmedeki temel Ögelerden hangisine dayandırıldığına göre: Kapalı Eğretileme
  - Ögelerin Sayısına Göre: Teklik Eğretileme
  - Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre: Dengeli Eğretileme
  - Tarafra İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre: Pekitli Eğretileme
  - Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre: Adcıl Eğretileme
  - Anlaşılma Derecelerine Göre: Alışılmış Eğretileme
  - Yapılış Amacına Göre: Eşleyici Eğretileme
  - Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre: Süslü Eğretileme
- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Uzak Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Yergici, Ayıplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

Sağlık Bakanlığı'na `fişleme` suçlaması

Sağlık Bakanlığı'na `fişleme` suçlaması Sağlık Bakanlığının, hamilelik, düşük ve kürtaj gibi mahrem kalınması istenebilecek tüm durumlar dahil, hastaların bütün sağlık bilgilerini fişlemek istediği iddia edildi (Posta Gazetesi, 15.12.2012).

- Düzdeğişmece: İçsellik- Dışsallık İlişkisi

Ve Esad'ın sonu geldi

Türkiye'ye iki Patriot füze bataryası gönderilmesi için onay veren ABD Savunma Bakanı Leon Panetta, dün İncirlik'e sürpriz bir ziyaret gerçekleştirdi (Takvim Gazetesi, 15.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

AK Parti rekora koşuyor

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Erdem, `Kayıtlı üye sayımız 8 milyona yaklaştı. Dünyadaki birçok devletin nüfusundan fazla...` dedi (Bugün Gazetesi, 15.12.2012).

- Değınmece
  - Sayı Yönünden: Teklik Değınmece
  - Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre: Yakın Değınmece
  - Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre: Betimleyici, Saplayıcı Değınmece
  - Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından: Kapalı Değınmece

- Düzdeğişmece: Kısaltma-Kurum

VI. BÖLÜM: DEĞERLENDİRME VE BULGULAR

Bu çalışmanın ana izleğini gazete başlıklarında değişmece anlam kullanımı oluşturmaktadır. Bu çerçevede, gazetelerdeki değişmece anlam içeren politika haberi başlıkları Nizamettin Uğur'un (2003) değişmece anlam türleri ile ilgili sınıflandırması doğrultusunda ayrıntılı olarak incelenmiştir. Gazete başlıkları öncelikle altı ana değişmece anlam türüne (benzetme, değinmece, düzdeğişmece, eğretileme, niceleme ve yoksunlama) göre sınıflandırılmıştır. Bu değişmece anlam türleri çeşitli alt başlıklara ayrılmış olduğundan tüm başlıklar bu ölçütlere göre de ayrıca incelenmiştir.

Çalışmada, satış sayısı 50.000 ve üzeri olan gazetelerde bulunan politika haberlerinin başlıklarında yapılan inceleme sonucunda değişmece anlamlı sözcük veya öbek kullanılan toplam 759 gazete başlığı tespit edilmiştir. Ancak bu başlıklardan bir kısmının mükerrer olduğu saptanmıştır. Yani, bazı başlıklar genellikle aynı gün içerisinde birkaç gazetede birden kullanılmıştır.

Bu duruma örnek olarak şu başlıklar verilebilir:

- *Cumhurbaşkanı Gül: En kötü senaryo gerçekleşiyor* (Star Gazetesi, 08.10.2012).
- *'En kötü senaryo gerçekleşiyor'* (Akşam Gazetesi, 08.10.2012).
- *'Suriye'de en kötü senaryolar gerçekleşiyor'* (Posta Gazetesi, 08.10.2012).
- *Gül: En kötü senaryo gerçekleşiyor* (Hürriyet Gazetesi, 08.10.2012).
- *Gül: En kötü senaryo gerçekleşti* (Bugün Gazetesi, 08.10.2012).
- *Çiller: 28 Şubat bir darbedir* (Posta Gazetesi, 11.11.2012; Bugün Gazetesi, 11.11.2012).
- *Salıcı: O sözlerimin arkasındayım* (Türkiye Gazetesi, 31.10.2012; Sabah Gazetesi, 01.11.2012).

- *‘İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız’* (Akşam Gazetesi, 09.10.2012).
- *Kılıçdaroğlu: İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız* (Posta Gazetesi, 09.10.2012).
- *Arınç’tan müdüre fırça!* (Milliyet Gazetesi, 20.09.2012; Akşam Gazetesi, 20.09.2012; Vatan Gazetesi, 20.09.2012; Güneş Gazetesi, 21.09.2012).
- *MHP’den gensoru bombardımanı* (Akşam Gazetesi, 05.11.2012; Posta Gazetesi, 05.11.2012).
- *Rusya Türkiye’den açıklama istedi* (Hürriyet Gazetesi, 23.10.2012; Posta Gazetesi, 23.10.2012).

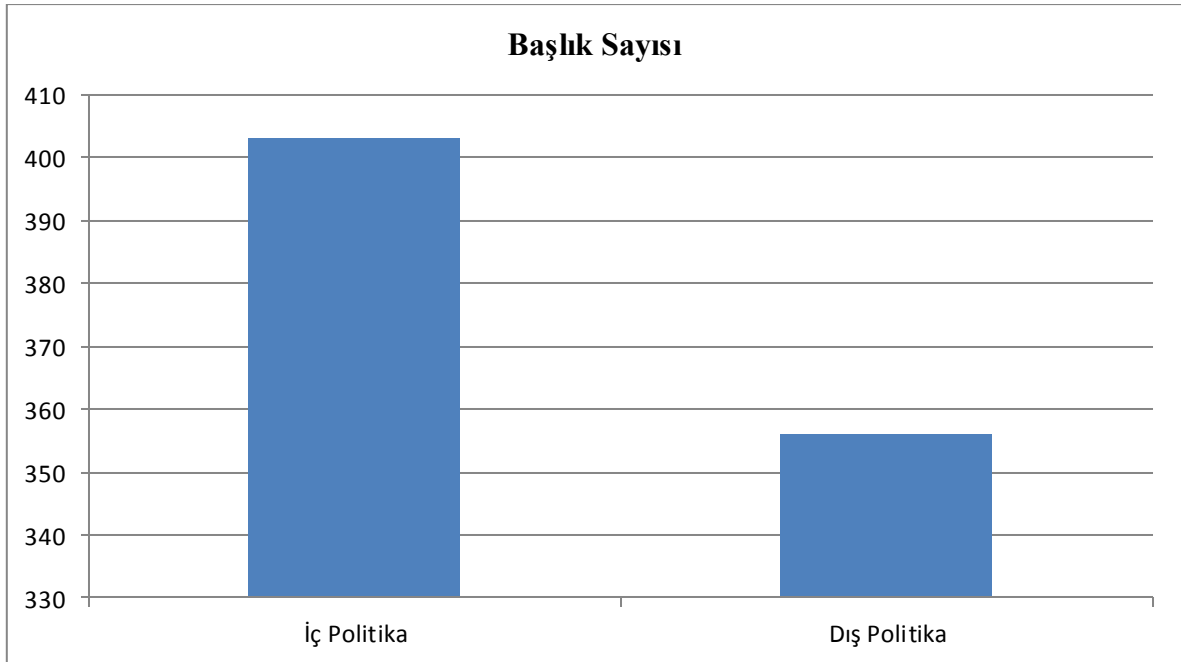
Gazetelerde ortak kullanılan başlıkların çoğunlukla politikacı söylemlerinin doğrudan kullanılmasıyla gerçekleştiği görülmektedir. Ancak *“Arınç’tan müdüre fırça!, MHP’den gensoru bombardımanı, Rusya Türkiye’den açıklama istedi”* örneklerinde olduğu gibi gazeteci söylemlerinde de ortaklık söz konusudur. Değişmece anlam kullanıldığı belirlenen 759 başlığın içinden bu tarz ortak kullanılan başlıklar çıkarılmamıştır.

Değişmece anlam kullanımı tespit edilen bu başlıklar ayrıca söyleyicileri ve iç-dış politika haberleri olmaları bakımından da sınıflandırılmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda, değişmece anlam kullanımı saptanan başlıkların yarısından fazlasının iç politikaya ilişkin olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın örneklemini oluşturan 759 başlıktan 403’ü iç politikaya ilişkinken bu başlıkların 356’sı ise dış politikaya ilişkindir. Bu doğrultuda ulusal gazetelerin gündeminde iç politikaya ilişkin haberlerin daha fazla yer tuttuğu görülmektedir. Haberin özellikleri düşünüldüğünde yakınlık ilkesine göre bu oldukça doğal bir durumdur. Çünkü daha önce de belirtildiği üzere insanlar doğaları gereği yakın çevrelerinde meydana gelen olaylarla daha çok ilgilenmektedir. Bu, haber değeri

açısından da aynı derecede önemlidir. Yakınlık unsuru bir haberin bünyesinde mevcut ise, o haber halkın dikkatini üzerine çekecek bir olayı anlatmaktadır (Gürcan ve diğ., 2012; Alankuş, 2005). Bu nedenle, gazetelerin okuyucunun ilgi ve istekleri doğrultusunda hareket ettiği ve okuyucunun içinde yaşadığı topluma ilişkin haberlere daha çok yer verdiği söylenebilir (bk. Tablo 1. İç-Dış Politika Haberi, Şekil 5. İç-Dış Politika Haberi)

	Başlık Sayısı
İç Politika	403
Dış Politika	356
TOPLAM	759

Tablo 1. İç-Dış Politika Haberi

Şekil 5. İç-Dış Politika Haberi

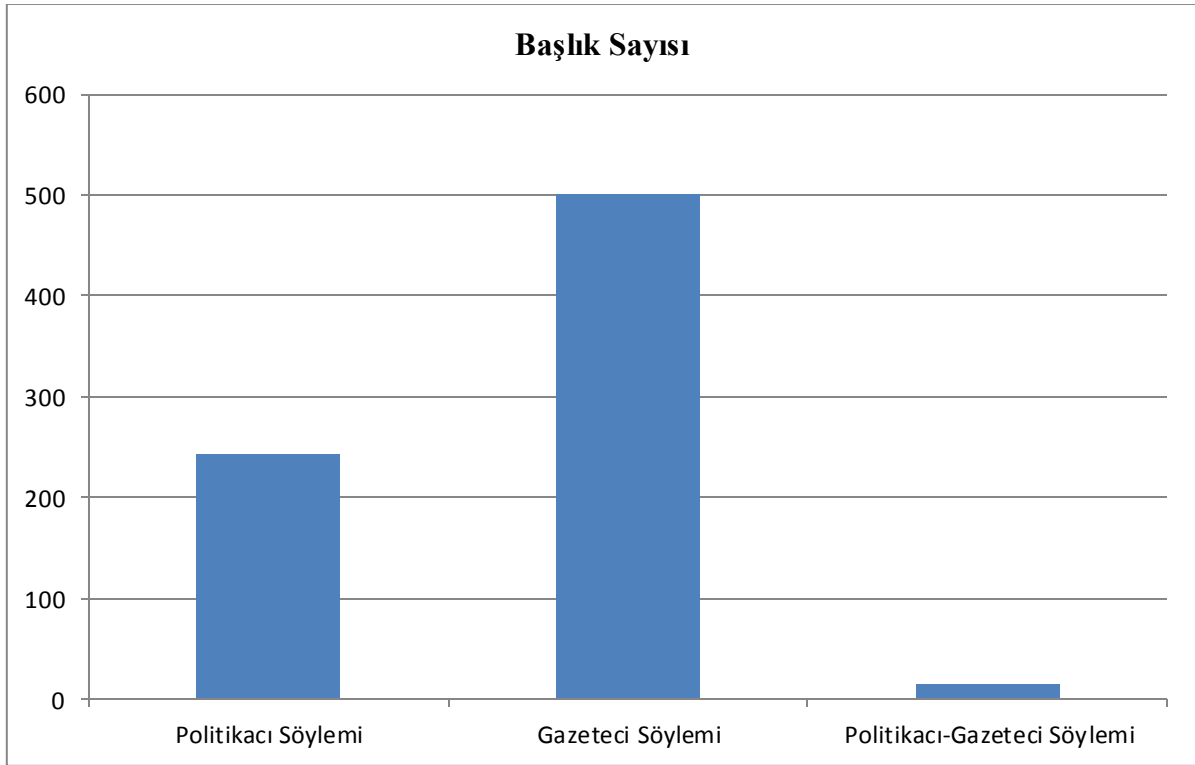
Değişmece anlam kullanımı tespit edilen başlıklar söyleyicileri açısından incelendiğinde ise başlıkların üç farklı şekilde oluşturulduğunu söylemek mümkündür.

Bunlardan birincisi doğrudan gazetecinin ya da yayın grubu çalışanlarının haberin içeriği doğrultusunda seçtiği başlıklardır. Bu başlıklar çalışmada “Gazeteci Söylemi” olarak adlandırılmıştır. Bu başlıklar, “*Google Beyaz Saray’a resti çekti* (Hürriyet, 15.09.2012), *CHP’den eşit askerlik önerisi* (Vatan, 15.09.2012)” şeklinde örneklenebilir. Farklı başlık kullanımlarından ikincisi politikacıların habere ilişkin söylemlerinin doğrudan başlık olarak kullanılmasıyla oluşturulmuş başlıklardır. Bu başlıklara örnek olarak “*Devletin el freni çekik*” (Vatan, 15.09.2012), *Yılanın başını ezeceğiz*” (Takvim, 15.09.2012)” gibi başlık kullanımları verilebilir. Bu şekilde oluşturulan başlıklar, çalışmada “Politikacı Söylemi” biçiminde adlandırılmıştır. Çalışma süresince karşılaşılan üçüncü farklı başlık kullanımı ise gazetecilerin, politikacıların sözlerine birtakım eklemeler yaparak oluşturdukları başlıklardır. Bu biçimde kurulan başlıklara örnek olarak “*Erdoğan’a destek verdi: BDP tercih yapmalı, ya Kandil, ya Meclis* (Zaman, 15.09.2012), *CHP’nin Oslo iddiasına cevap verdi: Haluk Koç, fena halde işletilmiş* (Zaman, 20.09.2012)” gibi başlıklar verilebilir. Bu biçimdeki başlıklar, çalışmada “Politikacı- Gazeteci Söylemi” biçiminde adlandırılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda gazete başlıklarının çoğunun gazeteci söylemi olduğu belirlenmiştir (bk. Tablo 2. Başlık Söylemleri, Şekil 6. Başlık Söylemleri)

Söylem	Başlık Sayısı
Politikacı Söylemi	243
Gazeteci Söylemi	501
Politikacı-Gazeteci Söylemi	15
TOPLAM	759

Tablo 2. Başlık Söylemleri

Şekil 6. Başlık Söylemleri

Bu çalışmanın temelini gazete başlıklarında değişmece anlam kullanımı oluşturmaktadır. Gazetelerde tespit edilen değişmece anlam oranları verilmeden önce bir gazetede birden fazla değişmece anlam kullanımı olabildiğini belirtmekte yarar vardır.

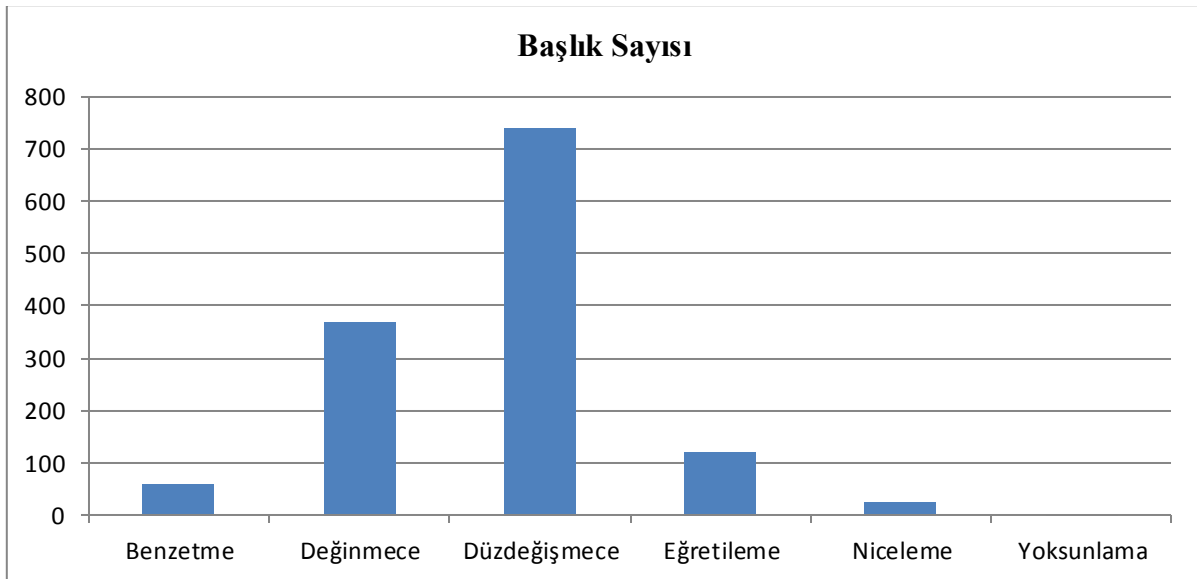
Çalışmada değişmece anlam içeren başlıklar incelendiğinde gazetelerin politika haberlerinde en çok “Düzdeğişmece” kullanımı tespit edilmiştir. Toplam 1320 değişmece

anlam türü saptanan incelemede düzdeğişmeceli başlık sayısının 741 olduğu görülmüştür. Diğer değişmece anlam türlerine oranla düzdeğişmecenin daha fazla kullanılmış olmasının nedeninin düzdeğişmecenin anlatımda kolayca kısaltma yapabilme ve az sözcükle çok şey anlatabilme imkânı sağlaması olduğu düşünülebilir. Gazete başlıklarında düzdeğişmece kullanımından sonra en çok tercih edilen ikinci değişmece anlam türünün “Değınmece” olduğu belirlenmiştir. Başlıklarda değınmecenin kullanım sayısı 369’dur. Değınmece kullanımının oldukça fazla olmasının temelinde ise bu değişmece anlam türünün anlatımda sıradanlığın önüne geçilmesini sağlaması olduğu düşünülebilir. Çünkü bu değişmece anlam türünde iki anlamlılıktan faydalanılmakta ve gerçek anlamlarıyla da yorumlanabilecek olan ifadelerin değişmece anlamlı biçimleri sezdirilmektedir. Bu durumun anlatımı ilgi çekici kıldığı düşünülebilir.

Gazete başlıklarında bu anlam türlerinin yanında 122 eğretileme, 61 benzetme, 24 niceleme ve 3 yoksunlama kullanımı tespit edilmiştir (bk. Tablo 3. Değişmece Anlam Türleri, Şekil 7. Değişmece Anlam Türleri). Bu değişmece anlam türlerinin tamamı alt başlıklarıyla birlikte ayrıntılarıyla incelenecektir.

Değişmece Anlam Türü	Başlık Sayısı
Benzetme	61
Değınmece	369
Düzdeğışmece	741
Eğretileme	122
Niceleme	24
Yoksunlama	3
TOPLAM	1320

Tablo 3. Değişmece Anlam Türleri

Şekil 7. Değişmece Anlam Türleri

Nizamettin Uğur'un sınıflandırmasında bulunan ve çalışmada tespit edilen değişmece anlam türlerinden biri benzetmedir. İncelemeler sonucunda başlıklarda 61 benzetmenin kullanıldığı saptanmıştır. Benzetme başlığındaki alt başlıklara göre yapılan değerlendirme sonucundaysa 317 benzetme kullanımı belirlenmiştir (bk. Tablo 4. Benzetme Türleri, Şekil 8. Benzetme Türleri). Benzetme kullanımı olduğu belirlenen

başlıklar; “Ögelerinin Sayısına Göre”, “Benzetme Yönünün Özelliklerine Göre”, “Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre”, “Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre”, “Kuruluş Biçimine Göre” ve “Yeterlilik Yönünden” ayrıca incelenmiştir.

Benzetme kullanılan başlıklar ögelerinin sayısına göre incelendiğinde tüm başlıkların “Teklik Benzetme” biçiminde kurulduğu belirlenmiştir. Yani, benzetme görülen başlıklarda yalnızca bir benzetme vardır. Başlıklarda, aynı ifadede birden fazla benzetmenin bulunduğu “Serpşik Benzetme” tespit edilmemiştir. Çalışmanın kuramsal kısmında da belirtildiği gibi gazete başlıklarının az sayıda sözcükle ve anlam karmaşasından uzak, yalın bir dille kurulması gerekmektedir (Alankuş, 2005). Birden fazla benzetme kullanımının ise daha fazla sözcük kullanımı gerektireceği ve ifadeyi yalınlıktan uzaklaştırabileceği düşünüldüğünde bu kullanımın nedeni anlaşılabilir.

Benzetme kullanımı olduğu belirlenen başlıklar benzetme yönünün özellikleri bakımından, ortak özelliğin baskınlığına göre incelendiğinde ise 2 başlıkta düzenli benzetmenin varlığı dikkati çekmektedir. Benzetme yönünün özelliklerine göre incelendiğinde ise 1 gerçekselsel, 1 basit benzetmenin olduğu görülmüştür.

Düzenli benzetmeler, kendisine benzetilenin benzeyenden nitelikçe üstün tutulduğu benzetmelerdir ve benzetmelerin çoğu bu şekildedir. Gazete başlıklarında kendisine benzetilenin benzeyenden nitelikçe daha üstün tutulduğu çevrik benzetme yerine düzenli benzetme kullanılmıştır. Başlıklarda ayrıca benzetme yönü, hem benzeyende hem de kendisine benzetilende gerçekten bulunduğu gerçekselsel benzetme ve benzetme yönü tek yönlü olan basit benzetme bulunduğu tespit edilmiştir. Bu kullanımların nedeninin okuyucunun ifadeyi kolaylıkla anlamasını sağlamak olduğu düşünülebilir.

Alt başlıklar doğrultusunda yapılan benzetme anlam incelemesinde 317 başlık tespit edilmesine karşın yalnızca 2 başlıkta benzetme yönü kullanılmıştır. Bu nedenle yalnızca 2 başlık benzetme yönünün özelliklerine göre incelenebilmiştir.

Bu başlıklar ögelerin sözcük türleri doğrultusunda da incelenmiştir. Benzetme görülen başlıklar temel ögeleri oluşturan sözcüklerin türüne göre incelendiğinde 51 benzetmenin adıl, 1 benzetmenin eylemcil, 9 benzetmenin ise karma yapıda olduğu belirlenmiştir. Bu sayılar doğrultusunda başlıklarda görülen benzetmelerinin çoğunun temel ögelerinin ad olduğu görülmektedir.

Benzetme yönü bulunan iki başlık incelendiğinde ise, benzetme yönünü oluşturan sözcüklerin ikisinin de eylem yönlü olduğu belirlenmiştir.

İncelemede yalnızca 6 başlıkta benzetme ilgecinin kullanıldığı belirlenmiştir. Bu benzetme ilgeçlerinin tamamının “gibi, kadar...” vb. doğrudan benzetme ilgeci olarak kullanılan ilgeçler olduğu saptanmıştır.

Benzetme kullanımı saptanan başlıklar ögelerin varoluşsal özelliğine göre incelendiğinde, soyut- somut karma özellikte kurulan benzetmelerin 35, somut ögelerle kurulan benzetmelerin 19, soyut ögelerle kurulan başlıkların ise 7 başlıkta kullanıldığı görülmüştür. Doğrudan soyut ögelerle kurulan benzetmelerin daha az sayıda olmasının ifadenin anlaşılabilirliğini zorlaştırmamak adına tercih edilmiş olabileceği söylenebilir. Çünkü çalışmanın kuramsal kısmında daha önce de ifade edildiği gibi haber dilinde belirsizlik ifade eden sözcükler yerine daha somut anlatımlar tercih edilmesi gerekmektedir (Yüksel ve diğ., 2010). Soyut- somut karma yapıda kurulan benzetmelerin yalnızca somut ifadelerle kurulan benzetmelere oranla daha çok olması ise başlığın daha iyi anlaşılmasını sağlamanın yanı sıra ifadeyi ilgi çekici kılmak adına tercih edilmiş olabileceği düşünülebilir.

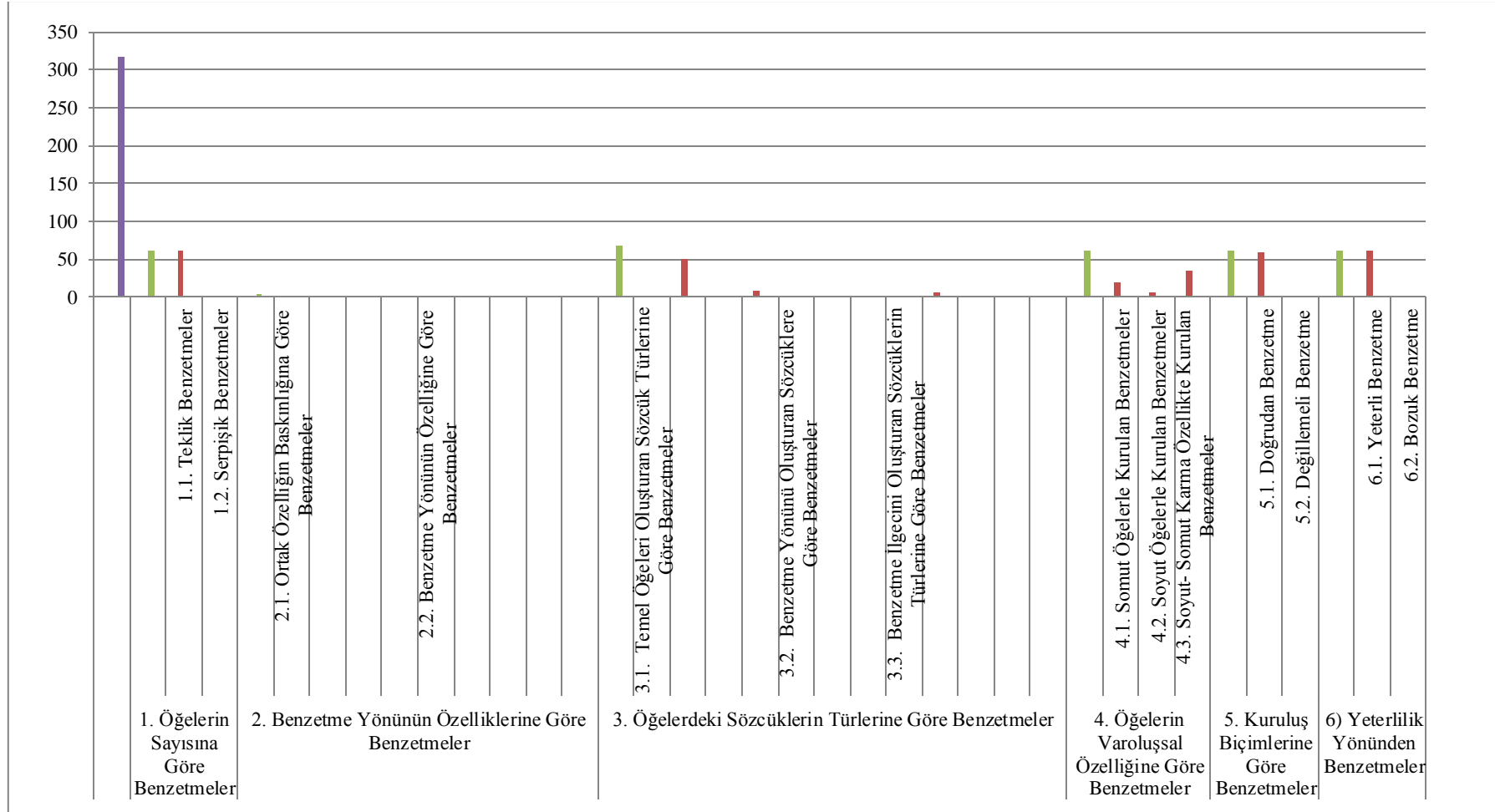
Başlıklar, kuruluş biçimlerine göre incelendiğinde doğrudan benzetmenin bulunduğu başlık sayısının değillemeli benzetmenin bulunduğu başlıkların sayısından oldukça fazla olduğu görölmektedir. 2 başlıkta, arada benzerlik ilişkisi yokmuş, benzetme söz konusu değilmiş gibi ve “değil” sözcüğü kullanılarak kurulan değillemeli benzetme bulunurken, benzetmenin ögeleri arasındaki ilişkinin dolaysız yoldan kurulduğu doğrudan benzetmenin bulunduğu 59 başlık vardır. Bu durum da sade bir dil kullanma çabasının sonucu olarak yorumlanabilir.

Benzetme bulunan başlıklar yeterlilik yönünden incelendiğinde, benzetmelerin tamamının anlam aktarımını istenilen doğrultuda gerçekleştirebilecek şekilde kurulduğu belirlenmiştir.

BENZETME	Alt Toplam	Ara Toplam	Ana Toplam
			317
1. Ögelerin Sayısına Göre Benzetmeler		61	
1.1. Teklik Benzetmeler	61		
1.2. Serpişik Benzetmeler	0		
2. Benzetme Yönünün Özelliklerine Göre Benzetmeler		4	
2.1. Ortak Özelliğin Baskınlığına Göre Benzetmeler			
2.1.1. Düzenli Benzetme	2		
2.1.2. Çevrik Benzetme	0		
2.1.3. Benzeşme	0		
2.2. Benzetme Yönünün Özelliğine Göre Benzetmeler			
2.2.1. Gerçeksel Benzetme	1		
2.2.2. İngesel Benzetme	0		
2.2.3. Yoksunlamalı Benzetme	0		
2.2.4. Basit Benzetme	1		
3. Ögelerdeki Sözcüklerin Türlerine Göre Benzetmeler		69	
3.1. Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre Benzetmeler			
3.1.1. Adıl Benzetme	51		
3.1.2. Eylemcil Benzetme	1		
3.1.3. Karma Benzetme	9		
3.2. Benzetme Yönünü Oluşturan Sözcüklere Göre Benzetmeler			
3.2.1. Ad Yönlü Benzetme	0		
3.2.2. Eylem Yönlü Benzetme	2		
3.3. Benzetme İlgecini Oluşturan Sözcüklerin Türlerine Göre Benzetmeler			
3.3.1. Asıl Benzetme İlgeçleriyle Kurulan Benzetme	6		
3.3.2. Eylem ya da Eylemsilerin Benzetme İlgeci Görevinde Kullanılmasıyla Kurulan Benzetme	0		
3.3.3. Ad Soylu Diğer Sözcüklerin Benzetme İlgeci Görevi Üstlenmesi İle Kurulan Benzetme	0		
3.3.4. Benzetme İlgecinin İşlevini Üstlenen Eklerle Kurulan Benzetme	0		
4. Ögelerin Varoluşsal Özelliğine Göre Benzetmeler		61	
4.1. Somut Ögelerle Kurulan Benzetmeler	19		
4.2. Soyut Ögelerle Kurulan Benzetmeler	7		
4.3. Soyut- Somut Karma Özellikte Kurulan Benzetmeler	35		
5. Kuruluş Biçimlerine Göre Benzetmeler		61	
5.1. Doğrudan Benzetme	59		
5.2. Değillemeli Benzetme	2		
6) Yeterlilik Yönünden Benzetmeler		61	
6.1. Yeterli Benzetme	61		
2. Bozuk Benzetme	0		

Tablo 4. Benzetme Türleri

Şekil 8. Benzetme Türleri

Gazete başlıklarının incelendikleri altı ana değişmece anlam türünden biri de değinmecedir. Değinmecenin, ifadenin hem gerçek hem de değişmece anlama uygun olarak ama değişmece anlamın iletilmesi amaçlanarak kullanması sonucu oluşan bir anlam olgusu olduğunu vurgulayan Uğur (2003) değinmecenin ifadeyi etkili kılmak adına kullanıldığını belirtir. Politika haberlerinin başlıklarında düzdeğişmecedan sonra en çok kullanılan değişmece anlam türü değinmecedir. Uğur'un da belirttiği gibi gazete başlıklarında değinmece kullanımının oldukça yoğun olmasının nedeninin anlatımı etkili ve dikkat çekici hale getirme olduğu düşünülebilir.

Yapılan inceleme sonucunda değişmece anlam kullanımı saptanan 759 başlıkta 369 değinmece kullanıldığı belirlenmiştir. Değinmeceler, “Sayıları Yönünden”, “Kavrayışta Belirlenme Durumuna Göre”, “Anlam İlgisi ve Çıkış Amacına Göre” ve “Ögeler Arası İlişki Düzeyi Bakımından” ayrıca incelenmiştir.

Değinmeceler, sayıları yönünden incelendiğinde 368 başlıkta teklik değinmecenin, 1 başlıkta ise birleşik değinmecenin olduğu görülmüştür. Daha önce benzetme konusunda da belirtildiği gibi bir başlıkta birden fazla değinmece kullanımının değil de tek bir değinmece kullanımının tercih edilme sebebinin başlıkları olabildiğince az sözcükle ve yalın bir dille ifade etme gayesinin bir sonucu olarak yorumlanabilir.

Değinmece kullanılan başlıklar kavrayışta belirlenme durumlarına göre incelendiğinde, ifadenin doğrudan ve kolayca kavranabildiği ve başka bir anlama gelme olasılığı bulunmayan türden olan yakın değinmecelerin 303, ifadenin değişmece anlamının gizlenmesi nedeniyle anlamın kavranması daha güç olan uzak değinmecelerin 66 başlıkta yer aldığı görülmektedir. Burada da gazetelerde, okuyucunun yapısı gereği ciddi ve karmaşık ifadeler içerebilen politika haberlerini daha anlaşılır kılmak adına yakın değinmeceyi tercih ettiklerini söylemek mümkündür.

Başlıklar, değinmecelerin anlam ilgisi ve çıkış amaçları doğrultusunda incelendiğinde 325 başlıkta bir durumun açıklandığı betimleyici- saplayıcı değinmecenin, 27 başlıkta kınama amacıyla kullanılan yergici, ayıplayıcı değinmecenin, 10 başlıkta insanların duymaktan hoşlanmayacağı ifadelerin dolaylı yoldan anlatıldığı örtmeceli değinmecenin, 1 başlıkta övücü değinmecenin ve 1 başlıkta da öğüt verici değinmecenin bulunduğu belirlenmiştir. Betimleyici- saplayıcı değinmece sayısının diğer değinmece türlerine oranla fazla olmasının nedeninin, temel amacı bir haberin (iletinin) okuyucuya (alıcıya) aktarılması olan gazetelerde anlam aktarımının kolayca gerçekleştirilmesi olduğu söylenebilir.

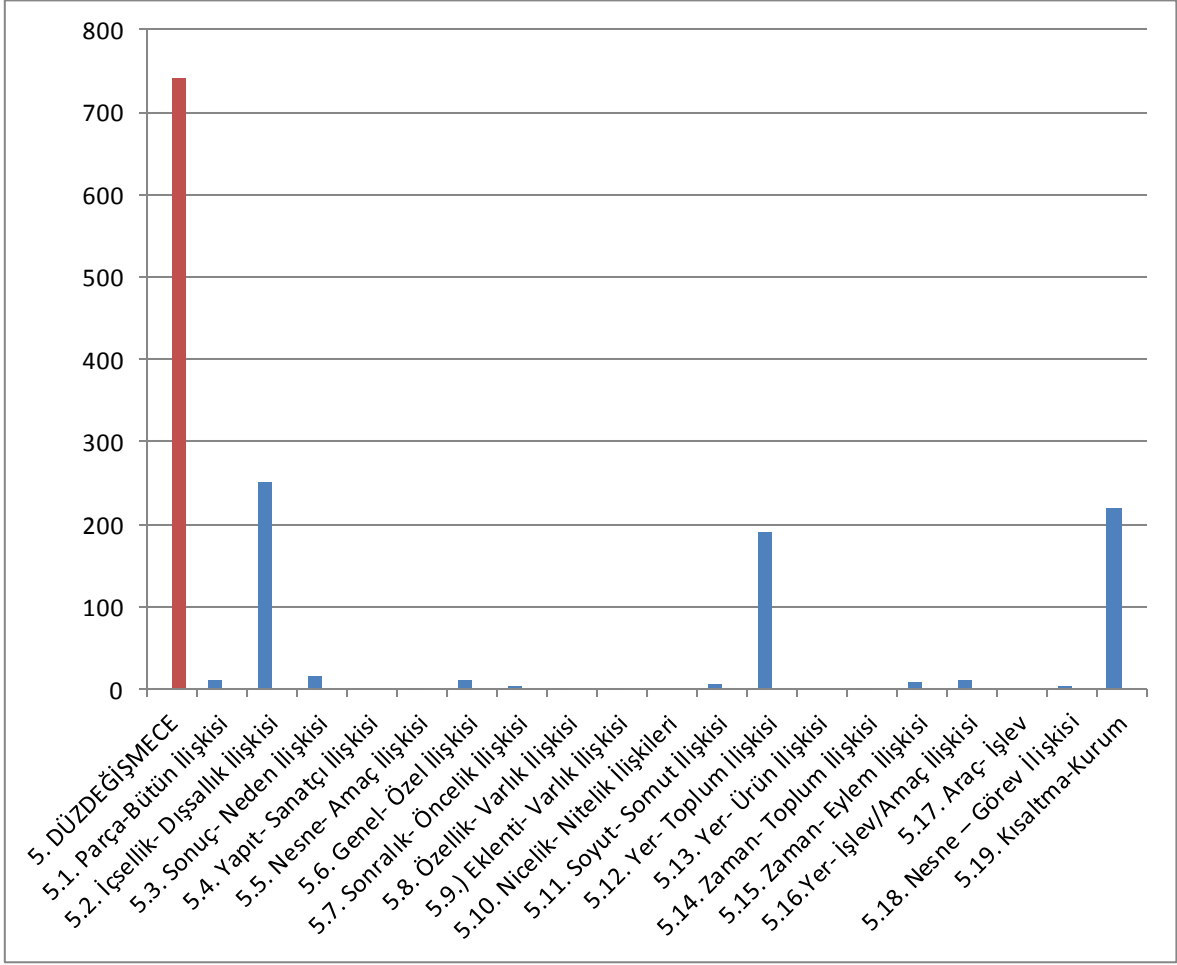
Değinmece anlam içeren başlıklar ögeler arası ilişki düzeyleri bakımından incelendiğinde ise 1 başlıkta ifadenin ima yoluyla sezdirilmeye çalışıldığı imalı değinmecenin bulunduğu, 1 başlıkta ifadede anlamın dolaşık yollardan elde edilmesi ve ögeler arası ilişkide fazla araca gerek duyulması durumunda başvuru açıklama değinmecenin bulunduğu ve 367 başlıkta anlaşılması için bilgi gerektiren kapalı değinmecenin bulunduğu belirlenmiştir. Kapalı değinmecenin bulunduğu başlıkların hemen hemen hepsinde bir deyim bulunmaktadır. Dolayısıyla sözlü kültüre yabancı olan ve deyimler hakkında hiçbir bilgisi olmayan kimselerin bu tarz ifadeleri anlamakta güçlük çekebileceği söylenebilmektedir. Uzun açıklamaları gerektiren açıklama değinmece ya da ima yoluyla anlam ifadesini amaçlayan imalı değinmece yerine kapalı değinmecenin tercih edilme sebebinin hem daha az sözcük kullanma arzusuyla hem de ifadede bir anlam inceliği yaratmak amacıyla kullanıldığı düşünülebilir.

Politika haberlerinin başlıklarında kullanıldığı belirlenen değişmece anlam türlerinden biri de düzdeğişmedir. Düzdeğişmece, değişmece anlam kullanımı görülen 759 başlığın 741'inde görülerek en çok kullanılan değişmece anlam türü olmuştur.

Düzdeğişmecenin, 19 farklı türü bulunmaktadır ve gazetelerdeki başlıkların bazılarında birden fazla düzdeğişmece türü kullanılmıştır. Düzdeğişmece anlam kullanımı tespit edilen başlıklar bu düzdeğişmece türlerine göre incelendiğinde ise başlıklarda 741 farklı kullanım olduğu saptanmıştır. Başlıklarda en çok kullanılan düzdeğişmece türü içsellik- dışsallık ilişkisiyle kurulan düzdeğişmecedir. Gazetelerde, ifadenin kısaltılması adına sıklıkla bir varlığın içinde yer aldığı varlığın adıyla bildirildiği görülmektedir. İçsellik- dışsallık ilişkisinden sonra en çok tercih edilen düzdeğişmece türü ise kısaltma- kurum ilişkisiyle kurulan düzdeğişmecedir. Gazetelerde, özellikle de politika haberlerinde siyasi parti isimlerinin, Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler gibi kurumların isimlerinin kısaltılarak kullanıldığı görülmektedir. Bunlardan sonra en çok tercih edilen düzdeğişmece türü yer-toplum ilişkisiyle kurulan düzdeğişmecedir. Başlıklarda sıklıkla şehir ve ülke isimlerinin orada yaşayan kimselerin ifadesi için kullanıldığı belirlenmiştir. Bunların dışında parça-bütün ilişkisi, sonuç-neden ilişkisi, nesne-amaç ilişkisi, genel-özel ilişkisi, sonralık öncelik ilişkisi, özellik-varlık ilişkisi, eklenti-varlık ilişkisi, soyut-somut ilişkisi, zaman-toplum ilişkisi, zaman-eylem ilişkisi, yer-işlev/ amaç ilişkisi ve nesne- görev ilişkisiyle kurulan düzdeğişmece kullanımları saptanmıştır (bk. Tablo 5. Düzdeğişmece Türleri, Şekil 9. Düzdeğişmece Türleri).

	Ara Toplam	Toplam
5. DÜZDEĞİŞMECE		741
5.1. Parça-Bütün İlişkisi	12	
5.2. İçsellik- Dışsallık İlişkisi	252	
5.3. Sonuç- Neden İlişkisi	16	
5.4. Yapıt- Sanatçı İlişkisi	0	
5.5. Nesne- Amaç İlişkisi	1	
5.6. Genel- Özel İlişkisi	11	
5.7. Sonralık- Öncelik İlişkisi	4	
5.8. Özellik- Varlık İlişkisi	1	
5.9.) Eklenti- Varlık İlişkisi	2	
5.10. Nicelik- Nitelik İlişkileri	0	
5.11. Soyut- Somut İlişkisi	7	
5.12. Yer- Toplum İlişkisi	191	
5.13. Yer- Ürün İlişkisi	0	
5.14. Zaman- Toplum İlişkisi	1	
5.15. Zaman- Eylem İlişkisi	9	
5.16. Yer- İşlev/Amaç İlişkisi	11	
5.17. Araç- İşlev	0	
5.18. Nesne – Görev İlişkisi	3	
5.19. Kısaltma-Kurum	220	

Tablo 5. Düzdeğişmece Türleri

Şekil 9. Düzdeğişmece Türleri

Politika haberlerinin başlıklarında kullanıldığı tespit edilen bir diğer değişmece anlam türü ise eğretilemedir. Toplam 1320 değişmece anlam türü kullanılan 759 gazete başlığında 122 eğretileme kullanımı olduğu belirlenmiştir. Eğretileme, başlıklarda düzdeğişmece ve değinmeceden sonra en çok kullanılan değişmece anlam türüdür.

Eğretileme bulunan 122 başlık kendi içinde eğretilemenin alt başlıkları doğrultusunda incelendiğinde, başlıklarda 976 farklı eğretileme kullanımı olduğu saptanmıştır. Eğretileme bulunan başlıklar, “benzetmedeki temel öğelerden hangisine dayandırıldığına göre”, “öğelerin sayısına göre”, “temel öğelerin aynı şeyde birleşip birleşmediğine göre”, “tarafra ilişkili uygunlukların söylenip söylenmediğine göre”,

“temel ögeleri oluşturan sözcüklerin türlerine göre”, “anlaşılma derecelerine göre”, “yapılış amacına göre” ve “uygunluğun temel kavramlarda yer alıp almadığına göre” incelenmiştir.

Eğretilemeler, benzetmedeki temel ögelerden hangisine dayandırıldığına göre incelendiğinde ifade edilmek istenen durum, varlık ya da olayın kendi adıyla değil de benzetildiği durum, varlık ya da olayın adıyla anılması esasına dayanan açık eğretilemenin 99 başlıkta bulunduğu, kendisine benzetilenin kaldırılıp ifadede yalnızca benzeyenin kullanılması esasına dayanan kapalı eğretilemenin 23 başlıkta kullanıldığı belirlenmiştir.

Açık eğretilemenin kapalı eğretilemeye oranla daha kolay bir şekilde anlam iletimi sağlayabilmesinin bu tercihe zemin hazırladığı söylenebilir.

Eğretileme kullanımı tespit edilen başlıklar öge sayıları açısından incelendiğinde teklik eğretileme görülen başlık sayısının 120, yaygın eğretileme görülen başlık sayısının ise 2 olduğu belirlenmiştir. Aynı ifadede birden fazla eğretileme kullanımının olduğu yaygın eğretilemeler daha ziyade uzun ve sanatlı metinlerde yer almaktadır. Gazetelerin ise sanat yapma kaygısı olmaksızın, ifadeyi en ilgi çekici ve en kısa biçimde oluşturmaları gerektiğinden, her başlıkta yalnızca bir eğretileme kullanmayı tercih etmiş olduklarını söylemek mümkündür.

Eğretilemeler, temel ögelerin aynı şeyde birleşip birleşmediğine göre incelendiğinde dengeli eğretileme görülen başlık sayısının 82, çelişik eğretileme görülen başlık sayısının ise 40 olduğu görülmüştür. Başlıklarda, benzeyenle benzetilenin aynı varlık, durum ya da olayda birleşebildiği dengeli eğretilemenin kullanımı, eğretilenin aynı varlık, durum ya da olayda gerçekte olanaksızlığını içeren çelişik eğretileme kullanımına oranla daha fazladır. Bu doğrultuda, gazetelerin yer yer anlatımda dikkat çekiciliği arttırmak adına gerçekte olması imkânsız eğretilemelere başvurduğu ancak; genel itibariyle

okuyucunun daha kolayca anlayabileceği dengeli eğretilmeyi tercih ettiğini söylemek mümkündür.

Eğretilmeler, taraflara ilişkin uygunlukların söylenip söylenmediğine göre incelendiğinde ise üç farklı eğretilme kullanımı görülmektedir. Bu kullanımlar: “mutlak eğretilme”, “yalın eğretilme”, “pekitle eğretilme”dir. İnceleme sonucunda, mutlak eğretilmenin 45 başlıkta, yalın eğretilmenin 67 başlıkta, pekitle eğretilmenin ise 10 başlıkta kullanıldığı belirlenmiştir. Başlıklarda en fazla, benzeyenin anlamına uygun bir öge olarak engelleyici ipucunun yer aldığı yalın eğretilme kullanılmıştır. İçinde anlaşılmayı engelleyici ipuçlarının olduğu mutlak eğretilme ve kendisine benzetilene ilişkin bir uygunluğun bulunduğu, bu yolla da benzerliğin pekiştirici sözcüklerle nitelendiği pekitle eğretilme yalın eğretilmeye oranla daha az tercih edilmiştir.

Eğretilmeler, temel öğeleri oluşturan sözcüklerin türü bağlamında incelendiğinde adcıl eğretilmenin 115 başlıkta, eylemcil eğretilmenin ise 7 başlıkta kullanıldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, eğretilmeli başlıklarda adların daha çok tercih edildiği söylenebilmektedir.

Başlıklarda görülen eğretilmeler yapılaş amaçları doğrultusunda incelendiğinde 119 eşleyici, 2 alaylı ve 1 indirgeyici eğretilmenin olduğu görülmüştür. Eğretilme görülen başlıklarda daha çok, benzeyenle kendisine benzetilen arasında belirgin bir üstünlük bulunmayan eşleyici eğretilmeler tercih edilmiştir. Az sayıda ve eleştirel içeriğe sahip başlıkta ise alaylı ve indirgeyici eğretilme görülmüştür. Başlıklarda övgü eğretilmesine, üstünlük eğretilmesine ve şakalı eğretilmeye ise rastlanmamıştır. Politika haberlerinin başlıklarında, eleştirel içerikli olan alaylı ve indirgeyici eğretilmenin az sayıda görülmesinin, övgü esasına dayanan övgü eğretilmesinin ve üstünlük eğretilmesinin hiç görülmemesinin nedeni olarak politika haberlerinin ciddi ve önemli

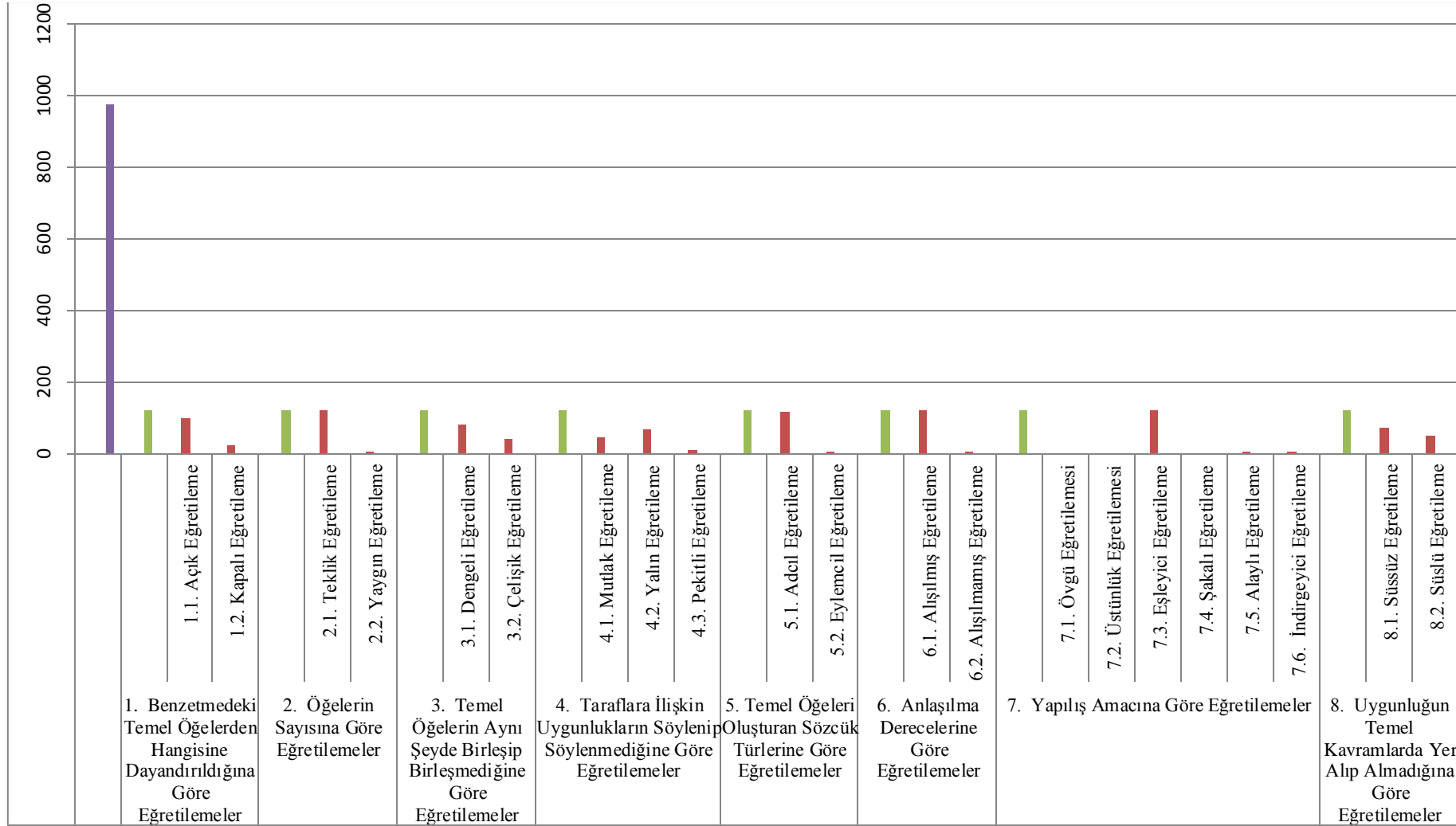

konular işleme ve politika haberlerinin seviyeli bir üslupla yansıtılması gerekliliği gösterilebilir.

Eğretilemeli başlıklar, uygunluğun temel kavramlarda yer alıp almadığına göre incelendiğinde ise 71 başlıkta süssüz eğretileninin, 51 başlıkta ise süslü eğretileninin olduğu görülmüştür. Özelliğin iki varlıkta da bulunması durumunda olan eğretilmeler süssüz, arada uygunluğu sağlayan herhangi bir ögenin olmadığı eğretilmeler ise süslü olarak adlandırılmaktadır. Gazetecilerin, başlıklarda ifadeyi süslemek adına farklı eğilimler gösterdiği görülmektedir (bk. Tablo 6. Eğretileme Türleri, Şekil 10. Eğretileme Türleri).

EĞRETİLEME	Alt Toplam	Ara Toplam	Ana Toplam
			976
1. Benzetmedeki Temel Ögelerden Hangisine Dayandırıldığına Göre Eğretilmeler		122	
1.1. Açık Eğretilme	99		
1.2. Kapalı Eğretilme	23		
2. Ögelerin Sayısına Göre Eğretilmeler		122	
2.1. Teklik Eğretilme	120		
2.2. Yaygın Eğretilme	2		
3. Temel Ögelerin Aynı Şeyde Birleşip Birleşmediğine Göre Eğretilmeler		122	
3.1. Dengeli Eğretilme	82		
3.2. Çelişik Eğretilme	40		
4. Taraflara İlişkin Uygunlukların Söylenip Söylenmediğine Göre Eğretilmeler		122	
4.1. Mutlak Eğretilme	45		
4.2. Yalın Eğretilme	67		
4.3. Pekitli Eğretilme	10		
5. Temel Ögeleri Oluşturan Sözcük Türlerine Göre Eğretilmeler		122	
5.1. Adcıl Eğretilme	115		
5.2. Eylemcil Eğretilme	7		
6. Anlaşılma Derecelerine Göre Eğretilmeler		122	
6.1. Alışılmış Eğretilme	121		
6.2. Alışılmamış Eğretilme	1		
7. Yapılış Amacına Göre Eğretilmeler		122	
7.1. Övgü Eğretilmesi	0		
7.2. Üstünlük Eğretilmesi	0		
7.3. Eşleyici Eğretilme	119		
7.4. Şakalı Eğretilme	0		
7.5. Alaylı Eğretilme	2		
7.6. İndirgeyici Eğretilme	1		
8. Uygunluğun Temel Kavramlarda Yer Alıp Almadığına Göre Eğretilmeler		122	
8.1. Süssüz Eğretilme	71		
8.2. Süslü Eğretilme	51		

Tablo 6. Eğretilme Türleri

Şekil 10. Eğretileme Türleri

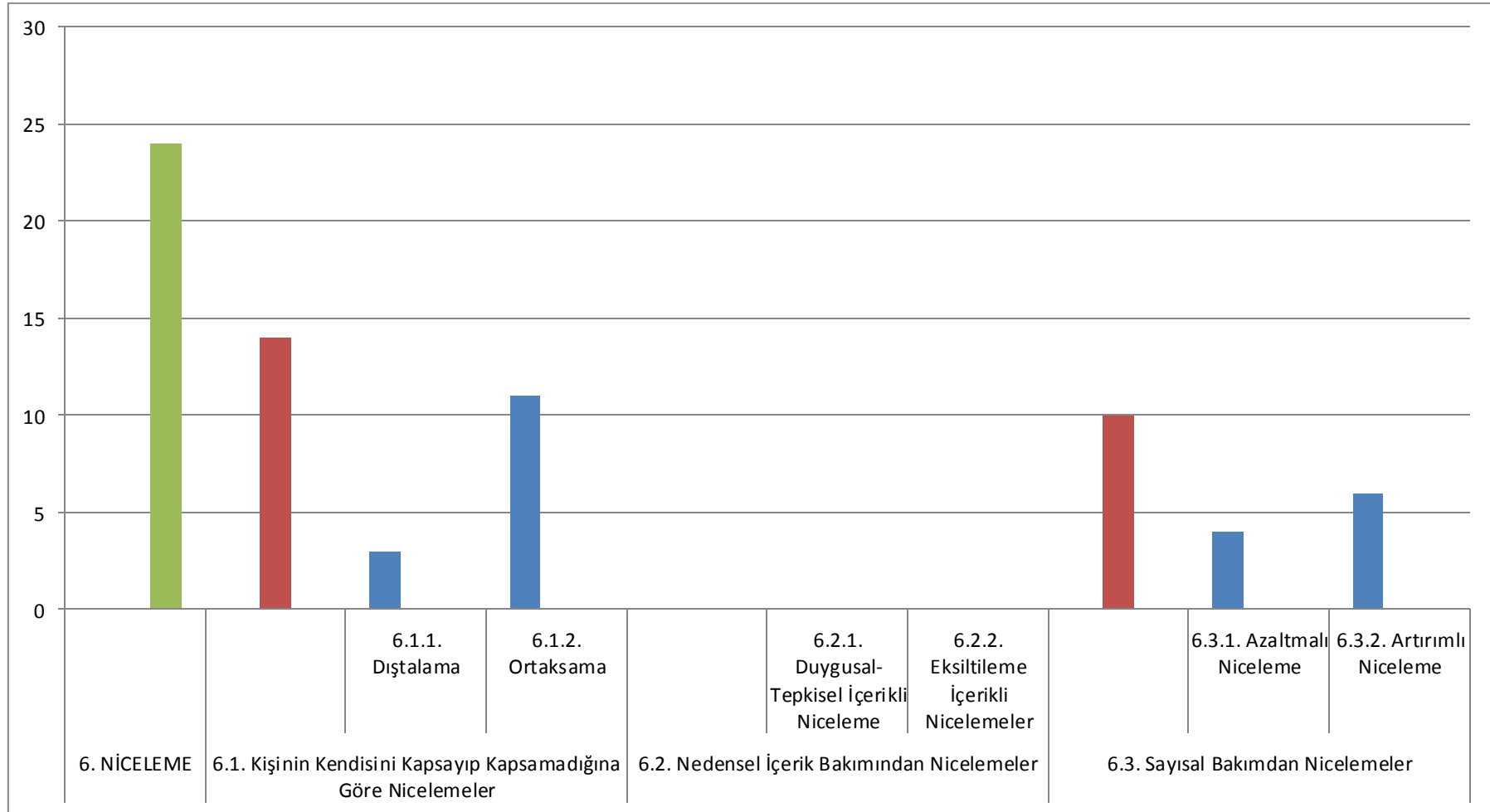
Gazete başlıklarında incelenen beş ana değişmece anlam türünden biri de nicelemedir. Gazete başlıklarında türlerine göre 24 farklı niceleme kullanımı olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada, nicelemeler, nicelemenin “kişinin kendisini kapsayıp kapsamamasına göre”, “nedensel içerik bakımından” ve “sayısal bakımdan” ayrı ayrı incelenmiştir.

Nicelemeler kişinin kendisini kapsayıp kapsamadığına göre incelendiğinde, 3 başlıkta kişinin, içinde bulunduğu bir durumda kendisini dışarıda tutarak gerçekleştirdiği dıştalamanın olduğu, 11 başlıkta ise kişinin, karşısındakine bir şey söylerken yalnız karşısındakini ilgilendiren bir duruma kendisini de ortak kılması sonucu gerçekleştirdiği ortaksamaya rastlanmıştır. Ortaksamalı ifadelerin daha çok politikacıların halka hitap ederken bir duruma kendilerini de dâhil ettikleri durumlarda kullanıldığı görülmüştür.

Başlıklarda nedensel içerik bakımından duygusal- tepkisel içerikli nicelemelere ve eksiltilemeli nicelemelere rastlanmamıştır. Sayısal bakımdan ise, 4 başlıkta azaltmalı niceleme, 6 başlıkta ise artırımı niceleme kullanımı olduğu belirlenmiştir. Artırımı nicelemelerin bir durumun önemine dikkat çekmek ya da bir şeyi vurgulamak adına kullanıldığı bilinmektedir. Gazete başlıklarında da bu sebeple yer yer artırımlara başvurulduğunu söylemek mümkündür (bk. Tablo 7. Niceleme Türleri, Şekil 11. Niceleme Türleri)

		Alt Toplam	Ara Toplam	Toplam
6. NİCELEME				24
6.1. Kişinin Kendisini Kapsayıp Kapsamadığına Göre Nicelemeler			14	
	6.1.1. Dıştalama	3		
	6.1.2. Ortaksama	11		
6.2. Nedensel İçerik Bakımından Nicelemeler			0	
	6.2.1. Duygusal- Tepkisel İçerikli Niceleme	0		
	6.2.2. Eksiltileme İçerikli Nicelemeler	0		
6.3. Sayısal Bakımdan Nicelemeler			10	
	6.3.1. Azaltmalı Niceleme	4		
	6.3.2. Artırmalı Niceleme	6		

Tablo 7. Niceleme Türleri

Şekil 11. Niceleme Türleri

Uğur'un değişmece anlam sınıflandırmasında bulunan ve gazete başlıklarında kullanıldığı tespit edilen son değişmece anlam türü yoksunlamadır. İnceleme sonucunda 3 gazete başlığında yoksunlama kullanımı olduğu tespit edilmiştir. Ancak yoksunlama kendi içinde çeşitli alt başlıklara ve türlere ayrıldığından başlıklarda kullanılan 9 farklı yoksunlama türü olduğu söylenebilir (bk. Tablo 8. Yoksunlama Türleri, Şekil 12. Yoksunlama Türleri) Yoksunlama, ifadenin karşıtının, olumsuzunun ya da çelişenin bildirmek amacıyla tercih edilmektedir. Gazete başlıklarında, diğer değişmece türlerine oranla bu denli az bulunması sonucunda ise gazetelerin başlıklarda zıtlıklardan yararlanmayı çok fazla tercih etmediklerini göstermektedir.

Sözcüğün ya da söz öbeğinin, kimi kez gerçek, kimi kez de değişmece anlam içeriğinin karşıtını, olumsuzunu, kimi kez de dışlayıcı çelişenini bildirmek amacıyla kullanılması sonucu oluşan değişmece türüdür.

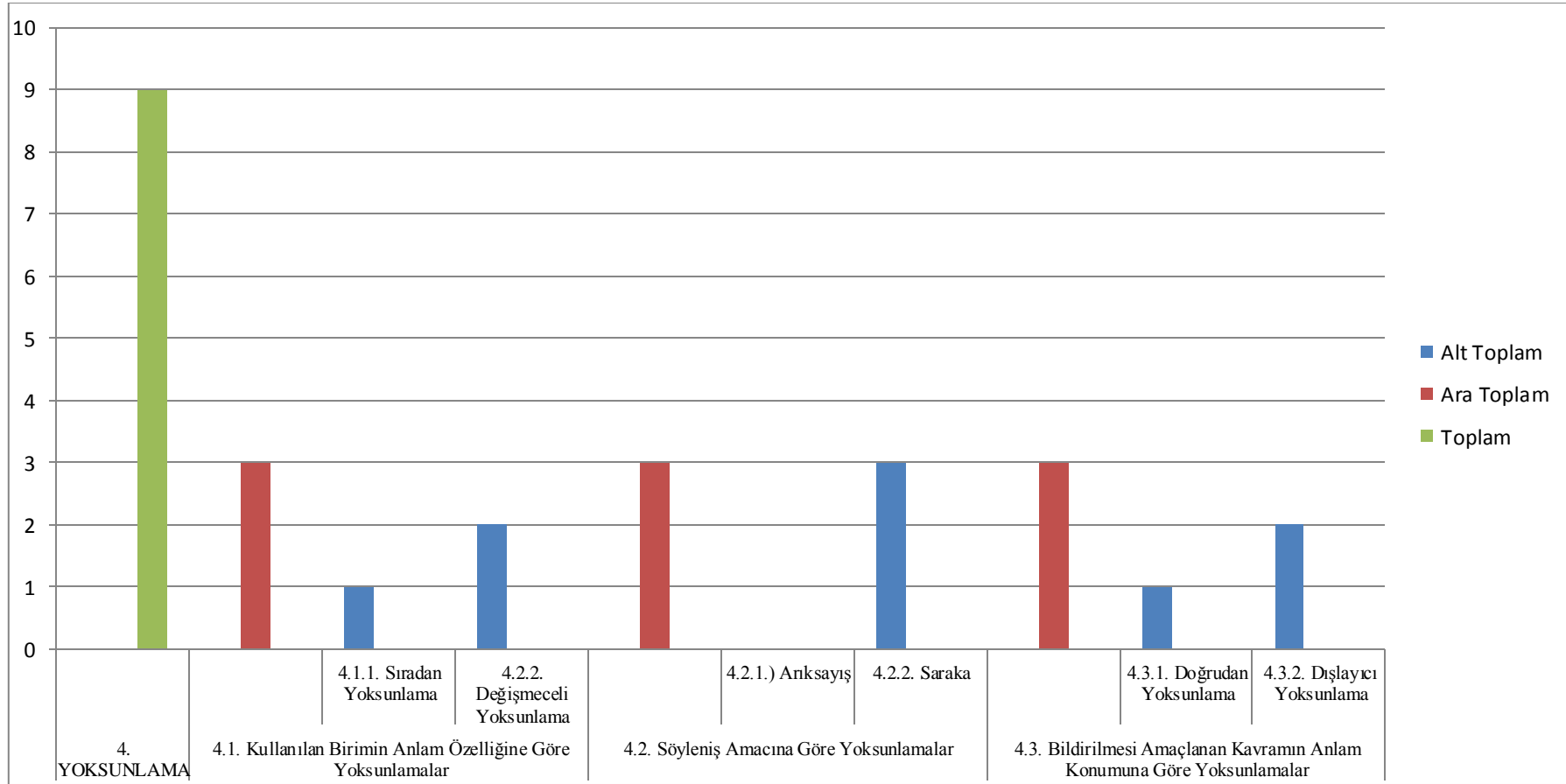
Yoksunlama kullanımı olduğu saptanan başlıklar, “kullanılan birimin anlam özelliğine göre”, “söyleniş amacına göre” ve “bildirilmesi amaçlanan kavramın anlam konumuna göre” ayrıca incelenmiştir.

Yoksunlamalı başlıklar, kullanılan birimin anlam özelliğine göre incelendiğinde 1 başlıkta sıradan yoksunlama, 2 başlıkta ise değişmeceli yoksunlama olduğu belirlenmiştir. Sıradan yoksunlamalar gerçek anlamlı kullanımlardır ve ifadenin karşıt ya da çelişen anlamını dile getirmek amacıyla kullanılır. Değişmeceli yoksunlamalar ise, ifadenin değişmece anlamının karşıt ya da çelişen anlamını verebilecek biçimde kullanılması sonucu oluşmuşlardır.

	Alt Toplam	Ara Toplam	Toplam
4. YOKSUNLAMA			9
4.1. Kullanılan Birimin Anlam Özelliğine Göre Yoksunlamalar		3	
4.1.1. Sıradan Yoksunlama	1		
4.2.2. Değişmeceli Yoksunlama	2		
4.2. Söyleniş Amacına Göre Yoksunlamalar		3	
4.2.1.) Arıksayış	0		
4.2.2. Saraka	3		
4.3. Bildirilmesi Amaçlanan Kavramın Anlam Konumuna Göre Yoksunlamalar		3	
4.3.1. Doğrudan Yoksunlama	1		
4.3.2. Dışlayıcı Yoksunlama	2		

Tablo 8. Yoksunlama Türleri

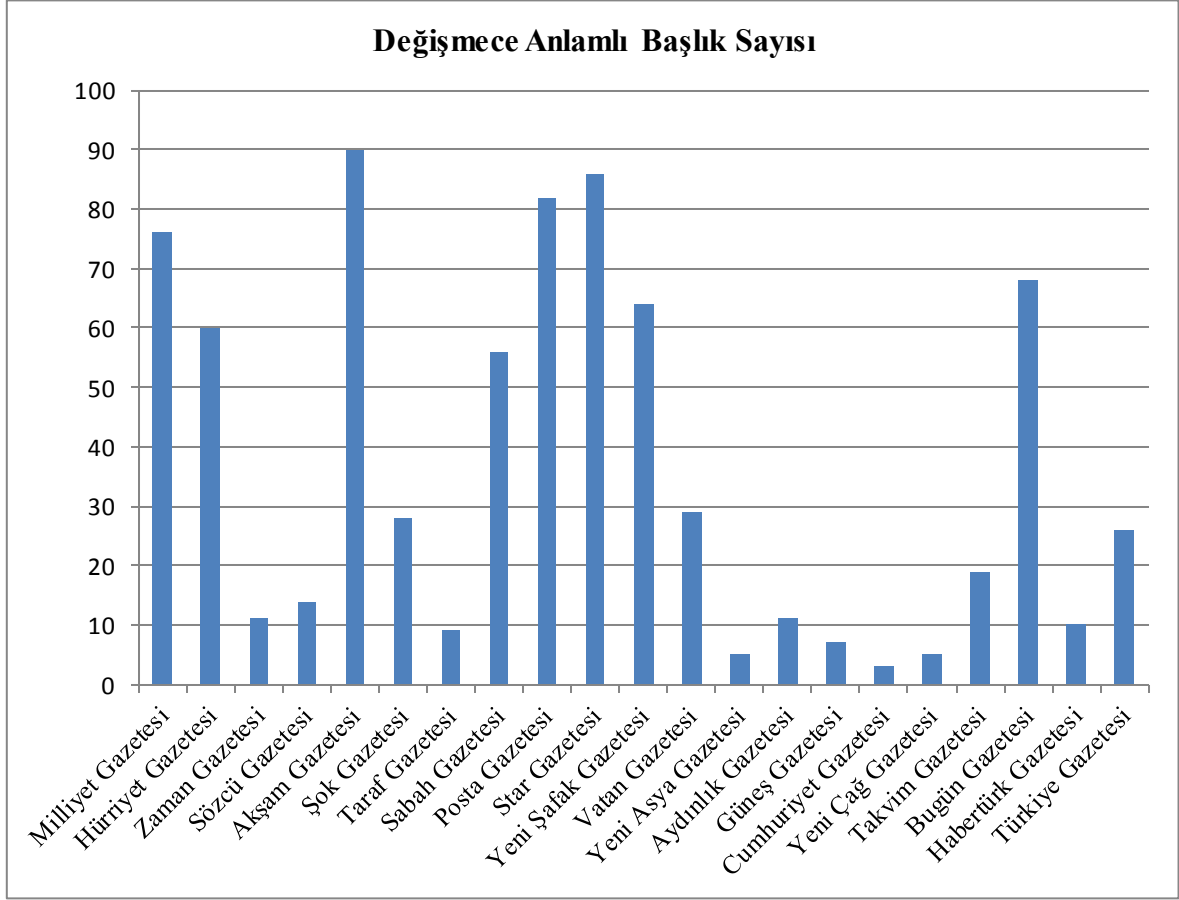
Şekil 12. Yoksunlama Türleri

Çalışmada son olarak değişmece anlam görülen başlıkların çalışmada incelenen 21 gazeteye dağılımları incelenmiştir (bk. Tablo 8. Değişmece Anlamlı Başlıkların Gazetelere Dağılımı, Şekil 13. Değişmece Anlamlı Başlıkların Gazetelere Dağılımı) Yapılan inceleme sonucunda 759 değişmece anlamlı başlık saptanmıştır. Bu 759 başlığın gazetelere dağılımı şu şekildedir: “Akşam Gazetesi (90), Star Gazetesi (86), Posta Gazetesi (82), Milliyet Gazetesi (76) ve Bugün Gazetesi (68), Yeni Şafak Gazetesi (64), Hürriyet Gazetesi (60), Sabah Gazetesi (56), Vatan Gazetesi (26), Şok Gazetesi (28), Türkiye Gazetesi (26), Takvim Gazetesi (19), Sözcü Gazetesi (14), Zaman Gazetesi (11), Aydınlık Gazetesi (11), Habertürk Gazetesi (10), Taraf Gazetesi (9), Güneş Gazetesi (7), Yeni Asya Gazetesi (5), Yeni Çağ Gazetesi (5) ve Cumhuriyet Gazetesi (3).

Bu verilerden hareketle, incelenen 21 gazete içinde politika haberlerinde değişmece anlamdan en çok yararlanan gazetenin Akşam Gazetesi olduğu görülmektedir. Politika haberlerinin başlıklarında değişmece anlamdan en az yararlanan gazetenin ise Cumhuriyet Gazetesi olduğu görülmektedir. Bu durumun, gazetelerin yayın politikalarından ve gazetecilerin kişisel tercihlerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Gazete	Değişmece Anlamli Başlık Sayısı
Milliyet Gazetesi	76
Hürriyet Gazetesi	60
Zaman Gazetesi	11
Sözcü Gazetesi	14
Akşam Gazetesi	90
Şok Gazetesi	28
Taraf Gazetesi	9
Sabah Gazetesi	56
Posta Gazetesi	82
Star Gazetesi	86
Yeni Şafak Gazetesi	64
Vatan Gazetesi	29
Yeni Asya Gazetesi	5
Aydınlık Gazetesi	11
Güneş Gazetesi	7
Cumhuriyet Gazetesi	3
Yeni Çağ Gazetesi	5
Takvim Gazetesi	19
Bugün Gazetesi	68
Habertürk Gazetesi	10
Türkiye Gazetesi	26
TOPLAM	759

Tablo 8. Değişmece Anlamli Başlıkların Gazetelere Dağılımı

Şekil 13. Değişmece Anlamlı Başlıkların Gazetelere Dağılımı

Çalışmanın kuramsal alt yapısı oluşturulurken de belirtildiği gibi haberi okunur kılan en önemli özelliğin haber başlıkları olduğu bilinmektedir. Bu nedenle başlığın daha çok insanın dikkatini çekmesi, haberi okumaya teşvik etmesi ve akılda kalması oldukça önemlidir (Gültekin, 2012). Bu nedenle, gazeteciler haber yazımında okuyucunun dikkati çekebilmek, ifadenin anlaşılabilirliğini ve akılda kalıcılığını arttırmak adına farklı yazım teknikleri ve farklı ifade yöntemleri kullanmaktadır. Bu kullanımlardan biri de değişmece anlam kullanımındır.

Gazetelerin politika haberlerinin başlıklarında değişmece anlam kullanımı konusundaki eğilimlerinin tespitini hedefleyen bu çalışma sonucunda, gazetelerin haber başlıklarında sıklıkla değişmece anlamdan yararlandıkları görülmüştür.

SONUÇ

Bu çalışma, gazete başlıklarında değişmece anlam kullanımının genel bir görünümünün ortaya koyulmasını amaçlamaktadır. Çalışmada, bu amaç doğrultusunda satış sayısı 50.000 ve üzeri olan 21 ulusal gazete politika haberlerindeki değişmece anlam kullanımları temelinde incelenmiştir. Başlıklar ayrıca iç-dış politikaya ilişkin olmaları, başlıkların söyleyicileri gibi hususlarda da ayrıca değerlendirilmiştir.

Ulusal gazetelerin genel ağda bulunan web sayfaları üç ay süresince takip edilmiş ve gazetelerdeki başlıklar ve haber spotları RSS aracılığıyla depolanmıştır. Sonrasında, elde edilen veriler yalnızca değişmece anlam taşıyan politika haber başlıkları ve haber potları kalacak şekilde seçilmiştir. Bunun sonucunda 759 gazete başlığının politika haberlerine ilişkin ve değişmece anlamlı başlıklar olduğu saptanmıştır. Değişmece anlam kullanımı olduğu belirlenen başlıklar bu tez çalışması için hazırlanmış olan bir yazılım aracılığıyla etiketlenmiştir.

Yazılımda, Nizamettin Uğur'un (2003) değişmece anlam türleri sınıflandırmasında bulunan türlerin etiketlerinin yanı sıra, her başlığın iç-dış politikaya ilişkin olduğunun ve söyleyicisinin kim olduğunun işaretlenmesini sağlayan etiketler bulunmaktadır. Tüm gazete başlıkları bu yazılımda etiketlendikten sonra, öncelikle her bir haber başlığı sonra bu habere ait haber spotu sonrasında ise başlıkta görülen değişmece anlam türleri sıralı bir şekilde Word dosyasına aktarılmıştır.

Gazete başlıklarının iç-dış politikaya ilişkin olması ve söyleyicilerine göre durumları çalışmanın değerlendirme bölümünde ayrıca gösterilmiştir.

Gazete başlıklarının altı ana değişmece anlam türüne (benzetme, değinmece, düzdeğişmece, eğretileme, niceleme ve yoksunlama) göre incelenmesi sonucunda, politika haberlerinin başlıklarında bu değişmece anlam türlerinden en çok düzdeğişmecenin (741)

kullanıldığı belirlenmiştir. Düzdeğişmece kullanımıyla başlıklarda az sayıda sözcükle çok şeyin anlatılması ve anlatımın sıradanlıktan kurtarılması sağlanmıştır. Düzdeğişmecedен sonra en çok kullanılan değişmece anlam türünün ise değinmece (369 kullanım) olduğu belirlenmiştir. Bu değişmece anlam türünün kullanımıyla gerçek anlamlarıyla da yorumlanabilecek olan başlıkların değişmece anlamlarının ifadesi yoluna gidilmiş ve böylelikle anlatıma bir canlılık katılmıştır. Politika haberlerinin başlıklarında en çok kullanılan üçüncü değişmece anlam türünün ise eğretileme (121 kullanım) olduğu görülmüştür. Başlıklarda benzetme temeline dayanan ancak benzetme öğelerinden yalnızca birinin kullanılmasıyla gerçekleştirilen bir anlam türü olan eğretilemeyle başlıklarda daha az sözcükle benzetme yapılması ve ifadenin daha etkili olması sağlanmıştır. Başlıklarda çokça tercih edilen değişmece anlam türlerinden biri de benzetmedir. Eğretilemede olduğu gibi benzetme kullanımının (61 kullanım) da ifadenin daha etkili olmasını sağladığı ve başlıkların dikkat çekici olmasına katkı sağladığı söylenebilir. Bu değişmece anlam türlerinin dışında politika haberlerinin başlıklarında niceleme (24 kullanım) ve yoksunlama (3 kullanım) tespit edilmiştir. Başlıklarda niceleme kullanımının daha çok vurgulanması istenen ifadelerde niceliklerin azaltılması ya da artırılması biçiminde olduğu görülmüştür. Bu kullanımın temelinde yine okuyucunu dikkatini çekmek adına kullanıldığı söylenebilir.

Ayrıca, haber başlıklarının çoğunun iç politikaya ilişkin olduğu inceleme sonucunda elde edilen bir başka bilgidir. Daha önce de belirtildiği gibi bu durumun haberin yakınlık ilkesiyle ilgili olduğu düşünülmektedir. Yakınlık ilkesine göre okuyucu kendi çevresinde gelişen ve kendisiyle ilgili olan olay ve durumlara daha çok ilgi gösterir. Başlıklarda da bu ilkedен hareketle iç politikaya ağırlık verildiği düşünülebilir. Haber başlıkları, söyleyicileri açısından incelendiğinde ise gazeteci söylemi olan başlıkların çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Haber başlıkları, haberlerin okunmasını sağlayan ve bu nedenle özenle seçilmesi gereken öğelerdir. Başlıklarda “konferans yapıldı”, “ toplantı yapıldı” gibi ifadeler yerine, daha göze çarpan ve dikkat çekerek haberi okutacak başlıkların seçilmesi, özel önem taşır (Yüksel, 2001). Gazetelerin bu amaçla çeşitli yollara başvurduğu bilinmektedir. Bu yollardan biri de değişmece anlam kullanımıdır. Bu çalışma sonucunda da gazetelerin politika haberlerinde sıklıkla düzdeğişmece, değinmece, eğretileme... gibi değişmece türlerinden faydalandığı görülmüştür.

Bu çalışmada, veriler gazetelerin genel ağ sayfalarının takibiyle elde edilmiştir. Bu tercihin nedeni, genel ağda yer alan haberlerin dinamik bir yapıda olması ve gündem belirleyen olayların, konuların dakikalarla ölçülebilen bir değişim-oluşum düzeyine sahip olmasıdır (Özkan vd., 2014). Canlı bir yapıda olan dilin böylesine canlı bir ortamdan hareketle incelenmesi oldukça önemlidir. Çünkü böylelikle en güncel kullanımlardan hareketle, dil kullanımlarındaki en güncel eğilimleri belirlemek mümkündür.

Bu çalışma sonucunda, gazetelerin politika haberlerinin başlıklarında ciddi oranda bir değişmece anlam kullanma eğilimi olduğu ve gazetelerin çeşitli değişmece anlam türlerinden faydalandığı görülmüştür.

Çalışmanın hem Türk dili alanında bu konu üzerine çalışanlara hem de gazetecilik alanıyla ilgilenenlere fayda sağlayabileceği düşünülmektedir. Daha önce anlam türleri ve gazete başlıklarında bu türün görünüm ve kullanımıyla ilgili fazla sayıda ayrıntılı çalışma olmadığından, çalışmanın bu konuyla ilgili bir açığın kapanmasına fayda sağlayabileceği söylenebilir.

Ayrıca, çalışmanın verilerinin düzenlenerek yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılabileceği düşünülmektedir. Yabancı dil öğretimi açısından en çok

sıkıntı duyulan hususlardan biri de değişmeceli ifadelerin öğretimidir. Değişmece anlamlı ifadelerin daha kolay öğretilmesi açısından görsel öğelerle desteklenmiş ve kısa, yalın cümlelerle yazılmış olan gazete başlıklarının ve haberlerinin kullanımının yarar sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bu çalışma alanla ilgili boşlukları doldurmak konusunda küçük bir adım niteliği taşınmaktadır. Gerek değişmece anlam türlerinin farklı metinlerde kullanımları bağlamında gerekse gazete dilinin farklı açılardan incelenmesi bağlamında daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Ağaçsapan, A. (2002). *Dil üzerine*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. 46.
- Aksan, D. (1999). *Anlambilim anlambilim konuları ve Türkçenin anlambilimi*. Ankara: Engin Yayınevi. 113- 120.
- Aksan, D. (2001). *Türkçenin gücü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2007). *Her yönüyle dil (ana çizgileriyle dilbilim)*. Ankara: TDK Yayınları. 159, 180, 182, 187, 188.
- Aksan, D. (2009). *Anlambilim (Anlambilim konuları ve Türkçenin anlambilimi)*. Ankara: Engin Yayıncılık. 19.
- Alankuş, S., & Dursun, Ç. (2005). *Habercinin el kitabı (gazetecilik ve habercilik)*. İstanbul: Ips İletişim Vakfı Yayınları. 144, 154- 156.
- Bilgin, M. (2006). *Anlamdan anlatıma Türkçemiz*. Ankara: Anı Yayıncılık. 31-33, 38-40, 43, 44.
- Birsen, H., (Ed.). (2013). *Haber toplama teknikleri*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları. 3-8.
- Bozkurt, F. (2010). *Türkiye Türkçesi*. İstanbul: Kapı Yayıncılık. 278, 279, 287.
- Bulut, M. (2006). *Kitle iletişim aracı olarak gazete ve internet*. Ankara: Tekağaç Yayıncılık.
- Çakır, H. (2007). *Gazeteciliğe giriş*. Konya: Tablet Yayıncılık. 25, 40, 42, 112, 113, 115.
- Çifçi, S. (2011). Yazılı basında haber cümlelerinin analizi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 903-917. www.turkishstudies.net internet adresinden 12.05.2014 tarihinde edinilmiştir. 904, 905.

- Devran, Y. (2010). *Haber söylem ideoloji*. İstanbul: Başlık Yayın Grubu. 91, 92.
- Dökmen, Ü. (2004). *İletişim çalışmaları ve empati*. İstanbul: Sistem Yayıncılık. 21, 23, 38, 44.
- Eker, S. (2010). *Çağdaş Türk dili*. Ankara: Grafiker Yayınları. 437, 439-442.
- Erkman Akerson, F. (2005). *Göstergebilime giriş*. İstanbul: Multilingual Yayınları. 121.
- Gaillard, P. (1989). *Gazetecilik*. (Çev. M. Selami). İstanbul: İletişim Yayınları. 92.
- Girgin, A. (2003). *Yazılı basında haber ve habercilik etik'i*. Ankara: İnkılâp Kitabevi. 42.
- Girgin, A. (2005). Yazılı iletişimde dil. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 35-39. www.journals.istanbul.edu.tr internet adresinden 12.05.2014 tarihinde edinilmiştir.
- Girgin, A. (2008). *Gazeteciliğin temel ilkeleri*. İstanbul: Der Yayınları. 9, 11, 56, 57, 113, 114, 123, 127, 128, 129, 151.
- Gültekin, S. (2012). Gazetelerdeki haber başlıklarında farklı ve renkli yazımla anlam zenginleştirme. *International Journal of Social Science*, 5- 4, 95-106. www.jasstudies.com internet adresinden 20.05.2014 tarihinde edinilmiştir.
- Güneş, S. (2001). *Türk dili bilgisi (tarihî gelişim, ses, kelime ve cümle)*. İzmir: DAÜ Matbaası. 73, 74.
- Gürcan, H., (Ed.). (2012). *Haberciliğin temel kavramları*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Gürcan, H., (Ed.). (2012). *Medya ve iletişim*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Hengirmen, M. (1998). *Türkçe temel dilbilgisi*. Ankara: Engin Yayıncılık. 377.
- Hepçilingirler, F. (2005). *Öğretene ve öğrenenlere Türkçe dilbilgisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi. 26.

- Huber, E. (2008). *Dilbilime giriş*. İstanbul: Multilingual Yayınevi. 175.
- Kılıç, V. (2009). *Anlambilime giriş temel kavramlar*. İstanbul: Papatya Yayıncılık. 35, 36, 56.
- Kıran, Z. (2002). *Dilbilime giriş*. Ankara: Seçkin Yayıncılık. 79, 80, 84, 89, 255.
- Mecz, I. T. (1998). *Anlambilim*. (Çev. N. Sevil). İstanbul: İletişim Yayınları. 5.
- Orhon, N., & Eriş, U., (Ed.). (2012). *İletişim bilgisi*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları. 10, 13, 22, 41, 61, 99, 102, 107, 108.
- Oskay, Ü. (2007). *İletişimin abc'si*. İstanbul: Der Yayınları. 13.
- Özbay, C. (2007). *Haberlerden yayına gazetecilik*. İstanbul: Der Yayınları. 42.
- Özer, Ö., (Ed.). (2013). *Medya siyaset kültür*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Özkan, B., Tahiroğlu B. T., & Özkan, E., (Ed.). (2014). *Türkçe üzerine derlem dilbilim uygulamaları*. Adana: Karahan Kitabevi. 3.
- Özkırmılı, A. (2001). *Türk dili ve anlatım*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları. 190.
- Sever, S. (1998). Dil ve iletişim (etkili yazılı ve sözlü anlatım). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51-66. dergiler.ankara.edu.tr internet adresinden 12.04.2014 tarihinde edinilmiştir.
- Toklu, O. (2003). *Dilbilime giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Toruk, İ. (2008). *Gutenberg'den dijital çağa gazetecilik: Türkiye'de haber siteleri*. İstanbul: Literatürk Yayıncılık. 159.
- Uğur, N. (2003). *Anlambilim sözcüğün anlam açılımı*. İstanbul: Doruk Yayıncılık.
- Uztuğ, F., & Özgün, Y., (Ed.). (2012). *Siyasal iletişim*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- Üçok, N. (2004). *Genel dilbilim (lengüistik)*. İstanbul: Multilingual Yayınevi. 93, 95.
- Vardar, B. (1998). *Açıklamalı dil bilim terimleri sözlüğü*. İstanbul: ABC Kitabevi,
- Vural, A., (Ed.). (2013). *Haber türleri*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları. 43, 64, 73, 121, 122, 123, 128, 129.
- Yağbasan, M., & Demir, Ü. (2008). Basın dili ve gazete manşetlerinin dilbilimsel analizi. *E-Journal Of New World Sciences Academy*, 100-113. dergipark.ulakbim.gov.tr internet adresinde 13.05.2014 tarihinde edinilmiştir.
- Yalçın, S., & Şengül, M. (2007). Dilin İletişim Süreci İçerisindeki Rolü Ve İşlevleri. *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları*, 749-769. www.turkishstudies.net internet adresinden 15.07.2013 tarihinde edinilmiştir.
- Yıldız Ekin, T. (2005). Spor basınında futbol anlatım dili: manşet ve başlıklar. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 93-106. turkoloji.cu.edu.tr internet adresinden 13.05.2014 tarihinde edinilmiştir.
- Yüksel, E., & Gürcan, H. (2001). *Habercinin el rehberi: soru ve örneklerle haber toplama ve yazma kural ve teknikleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. 3, 21, 38-41, 93.
- Yüksel, E., (Ed.). (2010). *Haber yazma teknikleri*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları. 9.
- Yüksel, E., (Ed.). (2013). *İletişim kuramları*. Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- <http://www.medyatava.com/tiraj.asp> Erişim Tarihi: 28.05.2012
- <http://www.rssnedir.com> Erişim tarihi: 5 Eylül 2014
- <http://www.medyaokuryazarligi.org.tr/1.html> Erişim Tarihi: 2014-05-15

Gazete Kaynakçası

10 şehit verilen bir ülkede iktidarlar ayakta kalmaz. (2012, 20.09). Milliyet Gazetesi.

12 terörist etkisiz hale getirildi. (2012, 02.09). Akşam Gazetesi.

18 yaş CHP'yi ikiye böldü. (2012, 12.10). Bugün Gazetesi.

21 yaşa sıcak bakarız. (2012, 20.10). Milliyet Gazetesi.

28 Şubat'ı ABD hazırladı. (2012, 17.10). Vatan Gazetesi.

28 Şubat'ın faturası 251 milyar TL. (2012, 07.11). Posta Gazetesi.

29 Ekim için AK Partiden farklı ses. (2012, 26.10). Hürriyet Gazetesi.

29 Ekim krizi tırmanıyor. (2012, 26.10). Sabah Gazetesi.

29 Ekim krizinde geri adım yok. (2012, 26.10). Şok Gazetesi.

3 problemi çözelim Türkiye uçar. (2012, 17.09). Bugün Gazetesi.

AB Dönem Başkanlığında sırtımdan bıçaklandım. (2012, 14.12). Yeni Şafak Gazetesi.

AB ekonomik krizden Türkiye ile çıkabilir. (2012, 21.09). Sabah Gazetesi.

AB, İsrail temsilcisine endişelerini ilettiler. (2012, 05.12). Yeni Şafak Gazetesi.

AB: Türkiye'ye yardıma hazırız. (2012, 14.11). Türkiye Gazetesi.

ABD başı çekiyor. (2012, 27.10). Vatan Gazetesi.

ABD Dışişlerine en güçlü aday. (2012, 14.11). Bugün Gazetesi.

ABD Esad'ın uçaklarını yayınladı. (2012, 20.09). Star Gazetesi.

ABD için çarpıcı analiz. (2012, 30.10). Yeni Şafak Gazetesi.

ABD kabadayılığının sonu geldi. (2012, 26.09). Akşam Gazetesi.

ABD, Erbakan'ı istemiyordu. (2012, 17.10). Yeni Şafak Gazetesi.

- ABD, Suriye Konusunda Rusya'yı Topa Tuttu. (2012, 13.10). Akşam Gazetesi.
- ABD: İran bu uçaklarla Suriye'ye silah taşıyor. (2012, 20.09). Hürriyet Gazetesi.
- ABD'de bir şok daha. (2012, 14.11). Hürriyet Gazetesi.
- ABD'den AK Parti iddiası. (2012, 27.09). Bugün Gazetesi.
- ABD'den Esad'a sert tepki. (2012, 04.10). Sabah Gazetesi.
- ABD'den İran'a yeni yaptırımlar. (2012, 10.10). Star Gazetesi.
- ABD'den Türkiye'ye destek geldi. (2012, 11.10). Vatan Gazetesi.
- ABD'den Türkiye'ye sürpriz ziyaret. (2012, 14.12). Bugün Gazetesi.
- AB'den Türkiye'ye destek. (2012, 19.10). Bugün Gazetesi.
- ABD'nin konuştuğu Obama iddiası. (2012, 13.10). Star Gazetesi
- ABD-Türkiye ilişkilerini Ortadoğu'daki gelişmeler belirleyecek. (2012, 05.12). Yeni Şafak Gazetesi
- ABD'ye meydan okudu. (2012, 26.09). Takvim Gazetesi.
- ABD'yi korkuttu. (2012, 08.10). Hürriyet Gazetesi.
- AB'nin Türkiye defteri kapandı. (2012, 14.10). Sabah Gazetesi.
- AB'yi göz ardı etmiyoruz. (2012, 07.11). Milliyet Gazetesi.
- Ahmedinejad şov başladı. (2012, 26.09). Hürriyet Gazetesi.
- Ahmedinejad: Yolun sonuna geldiler. (2012, 26.09). Star Gazetesi.
- Ahmedinejad'dan ABD'ye sürpriz destek. (2012, 24.09). Star Gazetesi.

AK Parti - CHP randevusunun saati belli oldu. (2012, 17.10). Hürriyet Gazetesi.

AK Parti artık rengi atmış bir parti. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.

AK Parti CHP ve MHP ile görüşme yapacak. (2012, 17.10). Milliyet Gazetesi.

AK Parti CHP'den randevu istedi. (2012, 17.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Ak Parti Chp'nin Nabzını Yoklayacak. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.

AK Parti CHP'nin tarihine evet diyecek. (2012, 17.10). Star Gazetesi.

AK Parti kongresine muhalefet ambargosu. (2012, 30.09). Posta Gazetesi.

AK Parti o isimleri açıkladı. (2012, 08.12). Habertürk Gazetesi.

AK Parti rekora koşuyor. (2012, 15.12). Bugün Gazetesi.

AK Parti ve MHP erken seçim için referanduma sıcak değil. (2012, 14.10). Star Gazetesi

AK Parti ve MHP şoke oldu. (2012, 13.10). Bugün Gazetesi.

AK Parti ve MHP'den ortak teklif. (2012, 27.09). Star Gazetesi.

AK Parti yol haritasını açıkladı. (2012, 17.10). Bugün Gazetesi.

AK Parti, BDP ile bayramlaşmayacak. (2012, 24.10). Posta Gazetesi.

AK Parti, MHP'yi Türkeş ile vuracak. (2012, 10.12). Sabah Gazetesi.

AK Partide büyükşehir alarmı. (2012, 31.10). Milliyet Gazetesi.

AK Partiden Bahçeliye Türkeşli cevap. (2012, 10.12). Star Gazetesi.

AK Partiden CHP'ye 100 üye. (2012, 26.11). Hürriyet Gazetesi.

AK Partiden jet yalanlama. (2012, 09.10). Star Gazetesi.

AK Partiden MHP'ye rest. (2012, 10.11). Posta Gazetesi.

AK Partiden milletvekillerine uyarı. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.

AK Partili Aydından CHP'yi kızdıracak muhalefet tanımı. (2012, 07.11). Milliyet Gazetesi.

AK Partili Kürtler vicdanları ile başbaşa olacak. (2012, 05.12). Milliyet Gazetesi.

AK Partinin 3. transfer bombası. (2012, 26.09). Türkiye Gazetesi.

AK Partinin acı günü. (2012, 17.09). Bugün Gazetesi.

AKP kongresine CHP ambargosu. (2012, 30.09). Akşam Gazetesi.

AKP'de büyükşehir alarmı. (2012, 31.10). Akşam Gazetesi.

AKP'de gensoru alarmı. (2012, 03.10). Akşam Gazetesi.

AKP'de, anadilde savunma çatlağı. (2012, 14.11) Sözcü Gazetesi.

AKP'den büyüme balonu. (2012, 10.12). Sözcü Gazetesi.

AKP-PKK-MİT yine devrede. (2012, 20.10). Yeni Çağ Gazetesi.

Al o dokunulmazlığı başına çal. (2012, 28.11). Şok Gazetesi.

Allah zihin açıklığı versin demek laikliği incitmez. (2012, 20.09). Star Gazetesi.

Almanya da krizden nasibini aldı. (2012, 12.10). Star Gazetesi.

Almanya'da patriot krizi. (2012, 18.11). Sözcü Gazetesi.

Almanya'dan İran çağrısı. (2012, 14.10). Star Gazetesi.

Alternatif kutlama bölücülüktür. (2012, 27.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Aman dikkat; Şam ihalesi üstümüze kalmasın. (2012, 13.10). Posta Gazetesi.

Amerikan derin devleti harekete geçti. (2012, 16.09).Yeni Asya Gazetesi.

Amerika'nın Şam mesajı: Askeri müdahale dönemi kapandı. (2012, 23.10). Posta Gazetesi

Anadilde eğitim şeytana uymaktır. (2012, 20.10). Habertürk Gazetesi.

Anadilde savunma tasarısı Mecliste. (2012, 14.11).Yeni Asya Gazetesi.

Anayasa Komisyonu boşa vakit geçiriyor. (2012, 14.12). Yeni Asya Gazetesi.

Anayasa Mahkemesinin CHP kararı. (2012, 20.09). Bugün Gazetesi.

Ankara haklı çıktı. (2012, 01.12). Akşam Gazetesi.

Ankara, Mısır toplantısını sabote etti. (2012, 16.09). Aydınlık Gazetesi.

Ankara'da Suriye hareketliliği. (2012, 05.11). Bugün Gazetesi.

Ankara'da zirve üstüne zirve yapılıyor, bir şey değişmiyor. (2012, 20.09). Zaman Gazetesi.

Ankara'ya ağır suçlama. (2012, 05.11). Akşam Gazetesi.

Ankara'yı hareketlendiren iddia. (2012, 07.11). Hürriyet Gazetesi.

Anlık istihbarat yalanını yüzüne vurdu. (2012, 18.09).Yeni Şafak Gazetesi.

AP'den "eyleme son verin" çağrısı. (2012, 14.11). Yeni Asya Gazetesi.

Arap Birliğinden Gazze'ye destek. (2012, 18.11). Star Gazetesi.

Arınç: Artık şehit kervanları son bulsun. (2012, 18.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Arınç: Gönlümden geçeni söylerim. (2012, 10.10). Posta Gazetesi.

Arınç'ın yeğeni hızla yükseldi. (2012, 24.10). Vatan Gazetesi.

Arınç'tan müdüre firça. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.

Arınç'tan müdüre firça. (2012, 21.09). Güneş Gazetesi.

Arınç'tan müdüre firça. (2012, 20.09). Milliyet Gazetesi.

Arınç'tan müdüre firça. (2012, 20.09). Vatan Gazetesi.

Arkanızda güçlü bir Türkiye var. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.

Atalay: Ordu siyasetin dizaynıyla uğraşmasın. (2012, 24.09). Posta Gazetesi.

Atina savaş alanına döndü. (2012, 26.09). Sabah Gazetesi.

Avrupa kapısı aralanabilir. (2012, 01.11). Posta Gazetesi.

Avrupa'dan Türkiye'ye idam tepkisi. (2012, 14.11). Türkiye Gazetesi.

Aydın: Türk halkı göz ucuyla MHP'yi arıyor. (2012, 20.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Ayrı telden çalıyorlar. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.

Azerbaycan'dan Ermenistan'a gözdağı. (2012, 31.10). Akşam Gazetesi.

Babacan, IMF'ye rest çekti. (2012, 10.10). Taraf Gazetesi.

Bağış: Darısı Türkiye'nin başına. (2012, 13.10). Bugün Gazetesi.

Bağış: Türkiye'nin kıymetini bilin. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.

Bağıştan AB'ye çağrı. (2012, 15.12). Şok Gazetesi.

Bahçeli CHP'ye ateş püskürdü. (2012, 16.10). Bugün Gazetesi.

Bahçeli: Başkalarına dak duk PKK'ya şak şak. (2012, 19.10). Milliyet Gazetesi.

Bahçeli: Millet iradesine sürülmüş kara bir leke. (2012, 22.09). Milliyet Gazetesi.

Bahçeliden çok ağır S-70 suçlaması. (2012, 10.11). Hürriyet Gazetesi.

Bahçeliden hükümete ağır eleştiri. (2012, 27.10). Milliyet Gazetesi.

Bahçeliden Obama'ya İsrail tepkisi. (2012, 20.11). Bugün Gazetesi.

Bahçelinin hedefinde AKP vardı. (2012, 27.11). Akşam Gazetesi.

Bakan Çelikten CHP'lilere Esad eleştirisi. (2012, 18.11). Posta Gazetesi.

Bakan Şahin yaptığı gafların faturasını kesti. (2012, 21.09). Milliyet Gazetesi.

Bakan Şahinden CHP'ye eleştiri. (2012, 26.10). Star Gazetesi.

Bakanlık duruma el koydu. (2012, 17.09). Vatan Gazetesi.

Bakanlık harekete geçti. (.2012, 17.10). Bugün Gazetesi.

Bakanlıklar Lale Devrinde. (2012, 07.12). Akşam Gazetesi.

Bakanlıktan İran'ın iddialarına yalanlama. (2012, 26.10). Star Gazetesi.

Balyozda kantarın topuzu kaçtı. (2012, 25.09). Posta Gazetesi.

Bardağı fazlasıyla taşırdı. (2012, 04.10). Sabah Gazetesi.

Barzani - Maliki gerilimi tırmanıyor. (2012, 26.11). Türkiye Gazetesi.

Barzani, pençelerini Suriye'ye geçiriyor. (2012, 08.10). Yeni Çağ Gazetesi.

Başbakan CHP'ye yüklendi. (2012, 31.10). Bugün Gazetesi.

Başbakan Erdoğan Almanya'dan AB'ye yüklendi. (2012, 30.10). Star Gazetesi.

Başbakan Erdoğan: Açlık grevi adı altında şov yapıyorlar. (2012, 31.10). Yeni Şafak Gazetesi

Başbakan Erdoğan: Biz İran'a üçlü bir sistem önerdik. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.

Başbakan kurtla kuzuyu ayırt etmekten aciz. (2012, 03.10). Akşam Gazetesi.

Başbakan tartışmalara son noktayı koydu. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.

Başbakan ve hükümete İNCE'den gönderme. (2012, 17.11). Şok Gazetesi.

Başbakan: Beşşar siyasi açıdan ölmüştür, eninde sonunda gidecek. (2012, 21.09). Zaman Gazetesi

Başbakandan BDP'ye sert eleştiri. (2012, 23.10). Sabah Gazetesi.

Başbakandan CHP'ye çağrı. (2012, 02.09). Akşam Gazetesi.

Başbakandan İsrail çıkışı. (2012, 17.11). Şok Gazetesi.

Başbakanın Cin Ali'den farkı yok. (2012, 17.11). Posta Gazetesi.

Başbakanlıkta silah sesi. (2012, 05.11). Takvim Gazetesi.

Başbuğun 9 Işık'ı MHP'ye karşı koz oldu. (2012, 10.12). Milliyet Gazetesi.

Başkan turp gibi. (2012, 14.11). Hürriyet Gazetesi.

Başkanlıkta tarihi çekişme. (2012, 05.11). Star Gazetesi.

Batıyı bekleyen tehlike. (2012, 27.09). Star Gazetesi.

Baydemir: Ateş düştüğü yeri yakıyor. (2012, 17.10). Hürriyet Gazetesi.

Baydemir: Müzakere masası yeniden kurulsun. (2012, 21.09). Milliyet Gazetesi.

Baykal, o sayfaların karanlık kalmasını istiyor. (2012, 01.11). Posta Gazetesi.

Baykal'dan komisyona rest. (2012, 31.10). Takvim Gazetesi.

BBP, MHP'den muhalefet olmasını istedi. (2012, 26.10). Yeni Şafak Gazetesi.

BDP bayram öncesi yeni adımlar bekliyor. (2012, 20.10). Hürriyet Gazetesi.

BDP binasına saldırı. (2012, 21.09). Şok Gazetesi.

BDP ile anadil görüşmesi. (2012, 20.11). Bugün Gazetesi.

BDP kongresine jet soruşturma. (2012, 16.10). Akşam Gazetesi.

BDP mahkûmları zor ikna etti. (2012, 20.11). Milliyet Gazetesi.

BDP ve PKK'ya tokat gibi mektup. (2012, 27.10). Bugün Gazetesi.

BDP, komisyonlara katılmayacak. (2012, 10.11). Posta Gazetesi.

BDP'den mumlu eylem genelgesi. (2012, 09.11). Milliyet Gazetesi.

BDP'li Buldan: Olumlu bir adım ama yetmez. (2012, 14.11). Milliyet Gazetesi.

BDP'li Çelik: Kapıdan kovulduk pencereden gireriz. (2012, 05.12). Milliyet Gazetesi.

BDP'liler birbirine düştü. (2012, 23.10). Türkiye Gazetesi.

BDP'nin iki günlük açlık grevi bitti. (2012, 19.10). Milliyet Gazetesi.

BDP'yi sarsan gelişme. (2012, 31.10). Bugün Gazetesi.

Bekaroğlu: Kurtulmuş Şefê teslim oldu. (2012, 21.09). Milliyet Gazetesi.

Beşşar Esad'ın sonunu getirecek hamle. (2012, 17.10). Takvim Gazetesi.

Beşşar siyaseten öldü. (2012, 22.09). Akşam Gazetesi.

Beyaz Saray: Türkiye'nin yanındayız. (2012, 04.10). Sabah Gazetesi.

Bingazi saldırısının beyni yakalandı. (2012, 08.12). Hürriyet Gazetesi.

Bingöl saldırısı meclise taşındı. (2012, 21.09). Milliyet Gazetesi.

Bir canıyla karşı karşıyayız. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.

Bizi bölmek isteyenler var. (2012, 20.09). Yeni Şafak Gazetesi.

BM seyirci kalıyor. (2012, 14.10). Şok Gazetesi.

BM'de Gazze endişesi. (2012, 14.11). Yeni Asya Gazetesi.

BM'den ilk kınama geldi. (2012, 18.11). Türkiye Gazetesi.

BM'den İsrail ve Filistine çağrı. (2012, 14.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Bu düğüm nasıl çözülecek. (2012, 14.10). Milliyet Gazetesi.

Bu görüntü CHP'yi yaktı. (2012, 20.09). Vatan Gazetesi.

Bu kafayla anca şam babası olursun. (2012, 10.10). Güneş Gazetesi.

Bu vahşet ilelebet devam etmez. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.

Bugün yarın PKK bitecek. (2012, 20.09). Şok Gazetesi.

Buna göz yumamayız. (2012, 12.10). Takvim Gazetesi.

Bunların hepsi safsatadır. (2012, 26.11.). Şok Gazetesi.

Bülent Arınç TÜSİAD'ı topa tuttu. (2012, 15.09). Bugün Gazetesi.

Bülent Arınç'tan "Köşk" sinyali. (2012, 15.09). Bugün Gazetesi.

Bütçe maratonu Genel Kurulda sürecek. (2012, 05.12). Posta Gazetesi

Bütçeyi süt delmiş. (2012, 18.11). Sözcü Gazetesi.

Büyükşehir kazığı. (2012, 21.10). Güneş Gazetesi.

Büyükşehir yasası müzakere rüşveti. (2012, 19.10). Yeni Çağ Gazetesi.

CHP anlaşılan Cumhuriyet mitinglerinden ders almamış. (2012, 27.10). Vatan Gazetesi.

CHP bu konuda geri adım attı. (2012, 19.10). Akşam Gazetesi.

CHP bu oyunda boğulacak. (2012, 17.10). Sabah Gazetesi.

CHP bugün kampa giriyor. (2012, 27.09). Akşam Gazetesi.

CHP de MHP gibi yaptı. (2012, 30.09). Bugün Gazetesi.

CHP destek vermez ise MHP ile devam edeceğiz. (2012, 17.10). Milliyet Gazetesi.

CHP doğru yapmıyor. (2012, 27.10). Milliyet Gazetesi.

CHP Oslo'yu TBMM'ye getiremeyeceğini bilmeli. (2012, 03.10). Akşam Gazetesi,

CHP oyun oynuyor. (2012, 16.10). Takvim Gazetesi.

CHP samimi davranmıyor. (2012, 20.10). Milliyet Gazetesi.

CHP seçim çalışmalarına İzmir'den start verdi. (2012, 20.09). Yeni Şafak Gazetesi.

CHP silah bırakma sürecini sabote etti. (2012, 20.09). Yeni Şafak Gazetesi.

CHP terör çözümü için ilk adımı attı. (2012, 03.10). Akşam Gazetesi.

CHP ve Ak Parti el ele. (2012, 22.10). Vatan Gazetesi.

CHP yerel referandum yapacak. (2012, 09.10). Milliyet Gazetesi.

CHP zamları meclis taşıdı. (2012, 24.09). Milliyet Gazetesi.

- CHP: Cumhurbaşkanı sağduyulu yaklaştı. (2012, 31.10). Posta Gazetesi.
- CHP: Mustafa Sarıgül ile pazarlık yapılmadı. (2012, 10.12). Taraf Gazetesi.
- CHP: Siyasal iradenin malı götürme operasyonu. (2012, 23.10). Posta Gazetesi.
- CHP'de çatlak. (2012, 31.10). Takvim Gazetesi.
- CHP'de darbe krizi. (2012, 31.10). Bugün Gazetesi.
- CHP'de istifâ bilmeçesi. (2012, 30.10). Bugün Gazetesi.
- CHP'de kırmızı alarm verildi. (2012, 16.09). Bugün Gazetesi
- CHP'de ortalığı karıştıran iddia. (2012, 17.10). Milliyet Gazetesi.
- CHP'de Oslo konusunda kafalar karışık. (2012, 21.09). Zaman Gazetesi.
- CHP'de sürpriz istifâ. (2012, 20.09). Bugün Gazetesi.
- CHP'de yeni program rafa kalktı. (2012, 26.11). Bugün Gazetesi.
- CHP'deki kavga büyüyor. (2012, 30.09). Bugün Gazetesi.
- CHP'den 29 Ekim resti. (2012, 23.10). Hürriyet Gazetesi.
- CHP'den AK Partiye ziyaret. (2012, 26.10). Bugün Gazetesi.
- CHP'den askere ağır tahrik. (2012, 30.10). Star Gazetesi.
- CHP'den Bakan Şahine protesto. (2012, 15.12). Sözcü Gazetesi.
- CHP'den Balbay'lı fotoğraflar. (2012, 07.11). Milliyet Gazetesi.
- CHP'den Başbakana göç sorusu. (2012, 17.10). Milliyet Gazetesi.
- CHP'den Başbakana teşekkür. (2012, 08.12). Habertürk Gazetesi.

CHP'den Diyarbakır çıkarması. (2012, 26.10). Yeni Şafak Gazetesi.

CHP'den eşit askerlik önerisi. (2012, 15.09). Vatan Gazetesi.

CHP'den ezber bozan ziyaret. (2012, 18.09). Güneş Gazetesi.

CHP'den İnceye tam destek. (2012, 26.11). Posta Gazetesi.

CHP'den Suriye konusunda AK Partiye açık destek. (2012, 17.10) Milliyet Gazetesi.

CHP'den TRT'ye büyük suçlama. (2012, 11.11). Posta Gazetesi.

CHP'li Ekşiden yargıya ağır itham. (2012, 24.09). Bugün Gazetesi.

CHP'li İnce: Esad'ın da Obama'nın da camı cehenneme. (2012, 10.10). Yeni Şafak Gazetesi.

CHP'li İnceden Bakan Şahine gazlı uyarı. (2012, 24.10). Posta Gazetesi.

CHP'li Öztrak: AK zam baltasını vurdu. (2012, 24.09). Milliyet Gazetesi.

CHP'li Tarhan'dan AK Partiye ağır itham. (2012, 20.09). Milliyet Gazetesi.

CHP'li Tarhan'dan AK Partiye ağır itham.(2012, 20.09). Şok Gazetesi.

CHP'li Tarhan'dan Ömeroğlu'na: Ensende olacağız. (2012, 02.12). Akşam Gazetesi.

CHP'li vekilden Diyanete sert eleştiri. (2012, 09.10). Milliyet Gazetesi.

CHP'nin 4+4+4 başvurusu veto yedi. (2012, 20.09). Yeni Şafak Gazetesi.

CHP'nin 4+4+4ün iptali talebine AYM'den ret. (2012, 21.09). Zaman Gazetesi.

CHP'nin başvurusuna ret. (2012, 20.09).Vatan Gazetesi.

CHP'nin Bebek davası. (2012, 21.09). Bugün Gazetesi.

CHP'nin iptal istemi yarın incelenecek. (2012, 02.09). Akşam Gazetesi.

CHP'nin Oslo iddiasına cevap verdi: Haluk Koç, fena halde işletilmiş. (2012, 20.09). Zaman Gazetesi.

CHP'nin tavrını millet değerlendirecek. (2012, 31.10). Yeni Şafak Gazetesi.

CHP'ye ve TBMM'ye çağrı. (2012, 15.09). Hürriyet Gazetesi.

CHP'yi sarsacak şok iddia. (2012, 20.09). Star Gazetesi.

Clinton: Bağımsızlığın arkasındayız. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.

Clinton: Kimyasal silahlar kırmızı çizgimiz. (2012, 05.12). Star Gazetesi.

Cumhurbaşkanı ve Başbakanı birbirine düşüremezler. (2012, 01.11). Akşam Gazetesi.

Cumhurbaşkanı Gül, Başbakan Erdoğan'ı kabul etti. (2012, 28.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Cumhurbaşkanı Gül: En kötü senaryo gerçekleşiyor. (2012, 08.10). Star Gazetesi.

Cumhurbaşkanı Gül'den çift başlılık açıklaması. (2012, 31.10). Star Gazetesi.

Cumhuriyet sadece CHP'nin değil hepimizin yaşam biçimidir. (2012, 31.10). Star Gazetesi.

Cumhuriyet, yeniden dirilişin simgesidir. (2012, 27.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Cumhuriyete biber gazı. (2012, 29.10). Sözcü Gazetesi.

Cumhuriyetle hesaplaşma içinde değiliz. (2012, 10.12). Şok Gazetesi.

Çelik: Bedelini pahalı ödetiriz. (2012, 23.11). Milliyet Gazetesi.

Çelik: Bunun adı anarşi. (2012, 30.10). Akşam Gazetesi.

Çelik: İsrail savaş seviyor. (2012, 14.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Çetin Doğanın avukatı: Yargının kara günü. (2012, 21.09). Akşam Gazetesi.

Çiçek: Soğuk kanlı ve tedbirli olmalıyız. (2012, 04.10). Posta Gazetesi.

Çiller: 28 Şubat bir darbedir. (2012, 11.11). Bugün Gazetesi.

Çiller: 28 Şubat bir darbedir. (2012, 11.11). Posta Gazetesi.

Çözüm için İmralı'yı da işaret etti. (2012, 10.10). Akşam Gazetesi.

Çözüme yönelik adımları önemsiyoruz. (2012, 20.09). Yeni Şafak Gazetesi.

Dağ dağa küstü. (2012, 28.09). Akşam Gazetesi.

Daha nokta konulmadı. (2012, 22.09). Milliyet Gazetesi.

Darbecilerden hesap sormak için kodese tıktılar. (2012, 21.09). Posta Gazetesi.

Darbecilerle hesaplaşalım. (2012, 22.09). Milliyet Gazetesi.

Darbede ABD parmağı tam bir şehir efsanesi. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.

Davutoğlu aradı, o tümgeneralin cezası kesildi. (2012, 01.12). Yeni Şafak Gazetesi.

Davutoğlu Gazze yolunda. (2012, 20.11). Sabah Gazetesi.

Davutoğlu İsrail için sert konuştu. (2012, 24.10). Posta Gazetesi.

Davutoğlu: Gazze için sabah yakındır. (2012, 20.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Davutoğlu: İran nüfuzunu kullanmalı. (2012, 27.09). Star Gazetesi,

Davutoğlu: Rusya'nın kaygılanmasına gerek yok. (2012, 23.11). Hürriyet Gazetesi.

Davutoğlu'dan Yunanistan'a: El ele yürüyelim. (2012, 10.10). Türkiye Gazetesi.

Davutoğlu'ndan Suriye'ye cevap. (2012, 14.10). Bugün Gazetesi.

Davutoğlu'ndan Yemene tam destek sözü. (2012, 21.10). Star Gazetesi.

Davutoğlu'nun baş döndüren Suriye trafiği. (2012, 28.09). Sabah Gazetesi.

Davutoğlu'nun önerisine yeşil ışık. (2012, 08.10). Bugün Gazetesi.

Değişim fırtınası Bursa'da esti. (2012, 20.10). Yeni Çağ Gazetesi.

Demirel: Hepsini ezecektir. (2012, 17.09). Bugün Gazetesi.

Demirtaş bayramı zehir etti. (2012, 23.10). Bugün Gazetesi.

Demirtaş: Öcalan'ı bırakırsanız, Türkiye'nin eli güçlenir. (2012, 09.10). Posta Gazetesi.

Demirtaş'tan AK Partiyi karıştıracak iddia. (2012, 14.11). Milliyet Gazetesi.

Demirtaş'tan çok ağır iddia. (2012, 04.10). Posta Gazetesi.

Dershaneler kapatılırsa yeraltına iner. (2012, 20.10). Zaman Gazetesi.

Dersimizi çıkardık. (2012, 18.09). Takvim Gazetesi.

Devlet Bahçeli: Karar, vicdanları kanattı. (2012, 20.11). Türkiye Gazetesi.

Devlet milletiyle kaynaştı PKK'nın stratejileri çöktü. (2012, 20.10). Star Gazetesi.

Devlete silah doğrultan cevabını silahla alır. (2012, 20.09). Yeni Şafak Gazetesi.

Devletin el freni çekik. (2012, 15.09). Vatan Gazetesi.

Dışışleri Bakanlığı, İsrail'i kınadı. (2012, 21.10). Sabah Gazetesi.

Dışışlerinden İsrail'e kınama. (2012, 21.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Dinçer'den MHP'ye sert eleştiri. (2012, 14.11). Yeni Şafak Gazetesi.

- Dişi Putin" siyasete soyundu. (2012, 21.09). Hürriyet Gazetesi.
- Diyarbakır Valisinden belediyeye çok sert sözler. (2012, 01.11). Star Gazetesi.
- Dokunulmazlığı Avrupa'ya taşıdı. (2012, 22.09). Milliyet Gazetesi.
- Dokunulmazlıklar kanunsuzluğun zırhı olamaz. (2012, 16.09). Cumhuriyet Gazetesi.
- DSP'den, CHP'ye sert eleştiri. (2012, 12.10). Yeni Şafak Gazetesi.
- Dünya Bağımsız Filistin dedi. (2012, 01.12). Star Gazetesi.
- Dünya Erdoğan'ı konuşuyor. (2012, 20.11). Yeni Şafak Gazetesi.
- Düşman kardeşe gözdağı. (2012, 08.10). Hürriyet Gazetesi.
- Düşürülen F4 Necdet Özeli çıldırttı. (2012, 20.09). Milliyet Gazetesi.
- Ecevit'in tırnağı olamazsın. (2012, 17.10). Milliyet Gazetesi.
- Ekvador, Assange için formül arıyor. (2012, 22.09). Posta Gazetesi.
- Elitaş: BDP haddini aştı. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.
- Elitaş: CHP işi sulandırıyor. (2012, 19.10). Yeni Şafak Gazetesi.
- En kötü senaryo gerçekleşiyor. (2012, 08.10). Akşam Gazetesi.
- Enerji Bakanı Tüpraş'ın pasını Maliyeye attı. (2012, 17.10). Posta Gazetesi.
- EPDK'nın LPG denetimleri açıklaması. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.
- Erdoğan ABD gezisini iptal etti. (2012, 21.09.). Şok Gazetesi.
- Erdoğan AB'ye nanık yapıyor. (2012, 14.11). Hürriyet Gazetesi.
- Erdoğan anadilde savunma için düğmeye bastı. (2012, 05.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Erdoğan balyozunu salladı. (2012, 26.09). Hürriyet Gazetesi.

Erdoğan İsrail'e sert çıktı. (2012, 21.09). Bugün Gazetesi.

Erdoğan İsrail'in oyununu açıkladı. (2012, 17.11). Bugün Gazetesi.

Erdoğan konuştu ortalık karıştı. (2012, 20.09). Vatan Gazetesi.

Erdoğan Köşke Gül de başbakanlığa. (2012, 26.10). Akşam Gazetesi.

Erdoğan Rusya'ya sert çıktı. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.

Erdoğan sorusu ortamı gerdi. (2012, 20.11). Sabah Gazetesi.

Erdoğan: Bizi birbirimize düşüremezsiniz. (2012, 01.11). Posta Gazetesi.

Erdoğan: Bu menfur saldırıyı şiddetle kınıyorum. (2012, 20.09). Yeni Şafak Gazetesi.

Erdoğan: CHP sol muhalefet alanını işgal ediyor. (2012, 05.12). Milliyet Gazetesi.

Erdoğan: Esad siyasi açıdan ölmüştür. (2012, 21.09). Star Gazetesi.

Erdoğan: Esed ölmüştür. (2012, 21.09). Bugün Gazetesi.

Erdoğan: Hesabı sorulacak. (2012, 18.11). Bugün Gazetesi.

Erdoğan: İsrail'e hesabı sorulacak. (2012, 17.11). Posta Gazetesi.

Erdoğan: Kilit ülke Rusya. (2012, 28.11). Türkiye Gazetesi.

Erdoğan: Seyirci kalamayız. (2012, 10.10). Bugün Gazetesi.

Erdoğan: Tezkere kırılma noktası. (2012, 09.10). Posta Gazetesi.

Erdoğan'a destek verdi: BDP tercih yapmalı, ya Kandil, ya Meclis. (2012, 15.09).

Zaman Gazetesi.

Erdoğan'dan geri adım yok mesajı. (2012, 19.09). Cumhuriyet Gazetesi.

Erdoğan'dan idam sinyali. (2012, 09.11). Milliyet Gazetesi.

Erdoğan'dan İsrail'e sert eleştiri. (2012, 18.11). Akşam Gazetesi.

Erdoğan'dan İsrail'e sert eleştiri.(2012, 18.11). Hürriyet Gazetesi.

Erdoğan'dan Kılıçdaroğlu ve BDP'ye sert sözler. (2012, 05.12). Star Gazetesi.

Erdoğan'dan muhalefete büyük şehir tepkisi. (2012, 21.10). Milliyet Gazetesi.

Erdoğan'ın Mısır ziyareti geniş yankı buldu. (2012, 18.11). Star Gazetesi.

Erdoğan'ın vekil seçilmesinin önünü açan partiyiz. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.

Erdoğan'la Gül ters düştü. (2012, 21.10). Sözcü Gazetesi.

Ergenekon battı. (2012, 15.12). Posta Gazetesi.

Ergenekon'da 6 ay sonra sanıklar konuştu. (2012, 20.11). Aydınlık Gazetesi.

Ergenekon'da yeni güzergah.(2012, 15.12). Posta Gazetesi.

Erken seçim krizini Gül çözecek. (2012, 13.10). Bugün Gazetesi.

Erken seçimde MHP ile yola devam. (2012, 19.10). Bugün Gazetesi.

Esad Beyrut'a da el attı. (2012, 21.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Esad için çember daralıyor. (2012, 23.11). Star Gazetesi.

Esad sınır kapısına tankla saldırdı. (2012, 20.09). Sabah Gazetesi.

Esad son demlerini yaşıyor. (2012, 08.12). Sabah Gazetesi.

Esad: Ufukta savaş görünmüyor. (2012, 10.11). Hürriyet Gazetesi.

Esad'a karşı İranlı işbirliğine çağırdı. (2012, 17.10). Milliyet Gazetesi.

Esad'ın bombası onun yüreğine düştü.(2012, 04.10). Türkiye Gazetesi.

Esad'ın çılgın planı. (2012, 14.11). Takvim Gazetesi.

Esad'ın gitmesi an meselesi. (2012, 01.11). Star Gazetesi.

Esad'ın medya savaşları. (2012, 12.10). Star Gazetesi.

Esas balyozu vatandaşa indirdiler. (2012, 26.09). Habertürk Gazetesi.

Esed istihbaratının bir oyunu olabilir. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.

Eski başbakanlar Ankara'da kuluçkaya otururdu. (2012, 23.11). Habertürk Gazetesi.

Fezleke kararında toplumdaki yankıya bakacağız. (2012, 28.11).Yeni Şafak Gazetesi.

Filistin BM için AB'nin desteğini arıyor. (2012, 14.11). Hürriyet Gazetesi.

Filistin için büyük gün. (Türkiye Gazetesi, 28.11.2012).

Filistin'in tarihi günü. (Hürriyet Gazetesi, 28.11.2012).

Fransızlar Hollande'a sırt çeviriyor. (Star Gazetesi, 17.10.2012).

FT: Türkiye Suriye Yolunda Tökezledi. (2012, 27.10). Taraf Gazetesi.

Gazze'nin hesabı sorulacak. (2012, 18.11). Sabah Gazetesi.

Gebze'de AK Parti ile CHP arasında üye kavgası. (2012, 17.11). Star Gazetesi.

Gerekirse İmralı ile tekrar görüşürüz. (2012, 27.09). Şok Gazetesi.

Gerekirse İmralı'yla görüşülebilir. (2012, 18.10). Vatan Gazetesi.

Gladyo'nun bürokrasi ayağına dokunulmadı. (2012, 09.11) Akşam Gazetesi.

Google Beyaz Saraya resti çekti. (2012, 15.09). Hürriyet Gazetesi.

Güç gösterisi yapmayın.(2012, 23.11). Milliyet Gazetesi.

Gül bir ilke imza attı. (2012, 12.10). Star Gazetesi.

Gül: Çift başlı yönetim yok. (2012, 31.10). Türkiye Gazetesi.

Gül: En kötü senaryo gerçekleşiyor. (2012, 08.10). Hürriyet Gazetesi.

Gül: En kötü senaryo gerçekleşti. (2012, 08.10). Bugün Gazetesi.

Gül: PKK'nın gücü kırıldı. (2012, 28.11). Sabah Gazetesi.

Gül: Suriye, kendi kendini tüketiyor. (2012, 18.11). Türkiye Gazetesi.

Gülden çift başlık açıklaması. (2012, 31.10). Posta Gazetesi.

Gülden Erdoğan'a çift başlık yanıtı. (2012, 31.10). Milliyet Gazetesi.

Güler: Muhtar mahallenin kozmik odası gibidir. (2012, 20.09). Star Gazetesi.

Hak ve Hakikat Komisyonu yolda. (2012, 01.12). Aydınlık Gazetesi.

Halk duble yalanlarla kandırılmakta. (2012, 14.12). Akşam Gazetesi.

Halka gitmeyen sudan çıkmış balık gibi ölür. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.

Haluk Koç: Başbakanın maskesi düştü. (2012, 20.09). Milliyet Gazetesi.

Hem CHP'ye hem Kocaoğlu'na çattı. (2012, 24.10). Posta Gazetesi.

Herkes hükümetin arkasında saf tutmalıdır. (2012, 04.10). Posta Gazetesi.

Herkesin gözü seçimde. (2012, 21.10). Şok Gazetesi.

HP yeni tasarıya karşı. (2012, 12.10). Takvim Gazetesi.

Hukuk kıyameti. (2012, 14.12). Sözcü Gazetesi.

Hükümet çok çaba sarfetti. (2012, 09.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Hükümet ve muhalefetten ilk tepkiler. (2012, 21.09). Posta Gazetesi.

Hükümetten ilk tepki geldi. (2012, 21.09). Bugün Gazetesi.

Hüsamettin Cindoruk'a soğuk duş. (2012, 13.10). Bugün Gazetesi.

Hüseyin Çelik: Bu yapılan anarşidir. (2012, 29.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Irak, İran uçağını indirdi. (2012, 29.10). Şok Gazetesi.

Irak-Suriye-PKK üçgeninde şok iddia. (2012, 16.10). Hürriyet Gazetesi.

Irakta kabus gün. (2012, 28.11). Posta Gazetesi.

İçişleri Bakanlığından sert tepki. (2012, 30.10). Bugün Gazetesi.

İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız. (2012, 09.10). Akşam Gazetesi.

İkinci rauntta üsluplar sertleşti. (2012, 17.10). Sabah Gazetesi.

İktidar adalet kavramını çöpe attı. (Milliyet Gazetesi, 22.09.2012).

İktidar geri adım atmadı. (Vatan Gazetesi, 22.10.2012).

İlk vurulan bizler olduk pusunun büyüğü Türk Milletine. (2012, 26.10). Aydınlik Gazetesi.

İmralı'dan PKK'ya öfke. (2012, 28.09). Posta Gazetesi.

İmralı'ya tecrit kaldırılmalı sözleri CHP'yi karıştırdı. (2012, 26.10). Sabah Gazetesi.

İnce: Bunlar su kabağı çıktı. (.2012, 05.11). Şok Gazetesi.

İnce: Obama'ya da canı cehenneme derim. (2012, 10.10). Posta Gazetesi.

İngiliz Başbakanı yakan mesajlar. (2012, 05.11). Star Gazetesi.

İngilizlere Suriye'de tarihi tokat. (2012, 11.11). Sabah Gazetesi.

İngiltere Başbakanı Cameron sınıfta kaldı. (2012, 27.09). Star Gazetesi.

İngiltere Esad karşıtlarını lider olarak tanıdı. (2012, 20.11). Posta Gazetesi.

İngiltere ile İsrail Suriye'yi konuştu. (2012, 05.11). Posta Gazetesi.

İngiltere, İsrail'i uyardı: Uluslararası desteği kaybedersin. (2012, 18.11). Yeni Şafak Gazetesi.

İnsanlık, tarihindeki Filistin borcunu ödedi. (2012, 02.12). Yeni Şafak Gazetesi.

İran Ankara'dan yardım istedi. (2012, 08.10). Star Gazetesi.

İran Azerbaycan'a nota verdi. (2012, 14.12). Star Gazetesi.

İran dünyaya meydan okudu. (2012, 01.12). Star Gazetesi.

İran tehdit altında. (2012, 26.09). Sabah Gazetesi.

İran Türkiye'yi sorumlu tuttu. (2012, 26.09). Sabah Gazetesi.

İran, ABD casus uçağını deşifre etti. (2012, 10.12). Posta Gazetesi.

İran, ABD ile Türkiye'yi karşı karşıya getirdi. (2012, 02.12). Akşam Gazetesi.

İran'a ambargo gelirse B planı Rusya olacak. (2012, 26.11). Türkiye Gazetesi.

İran'dan ABD uçağına ateş. (2012, 09.11). Sabah Gazetesi.

İran'dan ABD'ye misilleme: Yerli malı insansız uçak. (2012, 27.09). Star Gazetesi.

- İran'dan ABD'ye yardım teklifi. (2012, 31.10). Star Gazetesi.
- İran'dan ABD'yi çıldırtacak hamle. (2012, 26.09). Star Gazetesi.
- İran'dan Ankara ve Şama çağrı. (2012, 08.10). Hürriyet Gazetesi.
- İran'dan beklenmedik hamle. (2012, 16.10). Hürriyet Gazetesi.
- İran'dan dünyaya gövde gösterisi. (2012, 21.09). Star Gazetesi.
- İran'dan dünyaya gözdağı. (2012, 21.09). Bugün Gazetesi.
- İran'dan gözdağı: Son noktayı biz koyacağız. (2012, 24.09). Star Gazetesi.
- İran'dan Suriye'ye silah sevkiyatı. (2012, 21.09). Sabah Gazetesi.
- İran'dan şok açıklamalar. (2012, 24.09). Star Gazetesi.
- İran'dan Türkiye'ye Akçakale desteği. (2012, 17.10). Sabah Gazetesi.
- İspanyada sandıktan ayrılık çıktı. (2012, 26.11). Akşam Gazetesi.
- İsrail dünyaya meydan okuyor. (2012, 01.12). Sabah Gazetesi.
- İsrail erken seçime gidiyor. (2012, 10.10). Bugün Gazetesi.
- İsrail Filistin Hükümet binasını yerle bir etti. (2012, 17.11). Star Gazetesi.
- İsrail güçlü bir Türkiye istemiyor. (2012, 17.10). Star Gazetesi.
- İsrail Obama'ya, Filistin Türkiye'ye teşekkür etti. (2012, 23.11). Türkiye Gazetesi.
- İsrail Suriye'yi vurdu. (2012, 11.11) Sabah Gazetesi.
- İsrail vazgeçti iddiası.(2012, 20.11). Bugün Gazetesi.
- İsrail, Bosna'nın istediğini yapmak zorunda kaldı. (2012, 28.11). Yeni Şafak Gazetesi.

İsrail, Filistin'de işgali pekiştirmek istiyor. (2012, 01.12). Yeni Şafak Gazetesi.

İsrail, Filistinlilerin topraklarına el koydu. (2012, 17.10). Akşam Gazetesi.

İsrail, kendi içinde karışıyor. (2012, 31.10). Yeni Şafak Gazetesi.

İsrail'den anında cevap. (2012, 19.11). Vatan Gazetesi.

İsrail'den Çek Cumhuriyetine "Filistin teşekkürü. (2012, 05.12). Yeni Şafak Gazetesi.

İsrail'den İran provası. (2012, 31.10). Hürriyet Gazetesi.

İsrail'den Suriye iddiasına yalanlama. (2012, 12.10). Star Gazetesi.

İsrail'den Suriye şikayeti: "Kabul edilemez". (2012, 26.09). Star Gazetesi.

İsrail'den Suriye'ye ateş. (2012, 11.11). Hürriyet Gazetesi.

İsrail'den Suriye'ye uyarı ateşi. (2012, 11.11). Posta Gazetesi.

İsrail'e ağır yaptırımlar geliyor. (2012, 09.10). Sabah Gazetesi.

İsrail'e büyük tepki Filistine dua var. (2012, 18.11). Türkiye Gazetesi.

İsrail'e karşılık verilecek. (2012, 26.10). Star Gazetesi.

İsrail-Filistin arasında ateşkes. (2012, 20.11). Posta Gazetesi.

İsrail'in sinsi oyunu. (2012, 24.10). Takvim Gazetesi.

İsyanın kurşunu Türkiye'ye sıçradı. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.

İşçi Partisinde mülk yok fedakarlık var. (2012, 28.11). Aydınlik Gazetesi.

İşte AK Partinin yeni yol haritası. (2012, 30.09). Habertürk Gazetesi.

İşte AK Partinin yeni yol haritası. (2012, 30.09). Hürriyet Gazetesi.

İşte Devlet Bahçelinin A Takımı. (2012, 05.11). Bugün Gazetesi.

İşte tezkerenin dış basında yankıları. (2012, 04.10). Sabah Gazetesi.

İtalya İsrail'in canını sıktı. (2012, 28.11). Yeni Şafak Gazetesi.

İtalya siyasetinde 5 Yıldızlı deprem. (2012, 31.10). Hürriyet Gazetesi.

İtalya'da siyaset komedisi. (2012, 31.10). Sabah Gazetesi.

Japon hükümetinde Çin depremi. (2012, 30.09). Star Gazetesi.

Japonya'da Kuzey Kore alarmı. (2012, 01.12). Sabah Gazetesi.

Jet raporu Ankara'yı harekete geçirdi. (2012, 21.09). Akşam Gazetesi.

Jirinovskiy: Ankara'ya sert yanıt verilmeli. (2012, 12.10). Star Gazetesi.

Kabil için kriz senaryosu. (2012, 09.10). Star Gazetesi.

Kahire'de Mursi için gövde gösterisi. (2012, 01.12). Yeni Şafak Gazetesi.

Kalp kırıldı ancak sürtüşme çıkmadı. (2012, 01.11). Posta Gazetesi.

Kamuya türbanı Anayasa Mahkemesiyle sokacaklar. (2012, 24.10). Aydınlık Gazetesi.

Kanın durması için yardıma hazırız. (2012, 30.09). Star Gazetesi.

Kantarın topuzu bu kez kaçırıldı.(2012, 09.11). Milliyet Gazetesi.

Kaplan: İmralı ile görüşmelerin başladığını tahmin ediyorum. (2012, 21.10). Milliyet Gazetesi.

Karanlığı durduracağız. (2012, 16.09). Aydınlık Gazetesi.

Karayılan Yunanistan'da generallerin başını yaktı. (2012, 01.12). Posta Gazetesi.

Kasetler geri sardı. (2012, 09.10). Takvim Gazetesi.

Katliamda ABD parmağı. (2012, 22.09). Star Gazetesi.

Kavgada Lübnan kullanılmasın. (2012, 26.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Kazan Vadisinde dev operasyon. (2012, 27.09). Şok Gazetesi.

Kemikleşmiş CHP oyları mevcut. (2012, 21.10). Şok Gazetesi.

Keşke bayram kamı durdurabilseydi. (2012, 26.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Kıbrıs, krizi daha hızlı atlatacak. (2012, 10.12). Taraf Gazetesi.

Kılıçdaroğlu arada kaldı. (2012, 29.10). Şok Gazetesi.

Kılıçdaroğlu da biber gazı kurbanı. (2012, 29.10). Posta Gazetesi.

Kılıçdaroğlu Wikileaks belgesiyle yüklendi. (2012, 27.09). Milliyet Gazetesi.

Kılıçdaroğlu: Ağlamayan ana kalmadı. (2012, 26.10). Posta Gazetesi.

Kılıçdaroğlu: Bataklığa sürükleniyoruz. (2012, 13.10). Hürriyet Gazetesi.

Kılıçdaroğlu: Ecevit'in tırnağı olamazsın. (2012, 16.10). Hürriyet Gazetesi.

Kılıçdaroğlu: İhanete varan bir tezgahla karşı karşıyayız. (2012, 09.10) Posta Gazetesi.

Kılıçdaroğlu: İsrail kendi tarihinden ders almalıdır. (2012, 20.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Kılıçdaroğlu: Komşularla dost olmaya ihtiyacımız var. (2012, 20.10). Posta Gazetesi

Kılıçdaroğlu: Komşularla kavga istemiyoruz. (2012, 22.09). Yeni Şafak Gazetesi.

Kılıçdaroğlu: Sağduyulu olmalıyız. (2012, 04.10). Posta Gazetesi.

Kılıçdaroğlu'na soğuk duş. (2012, 28.11). Sabah Gazetesi.

Kılıçdaroğlu'nun karşılamayan Baykal'a disiplin yolu gözüktü. (2012, 17.10). Star Gazetesi.

Kılıçtan İsrail'e tepki. (2012, 16.11). şok Gazetesi.

Kınanması gereken CHP'dir. (2012, 14.10.). Milliyet Gazetesi.

Kışanak o fotođrafā çok sert ıktı. (2012, 01.11). Posta Gazetesi.

Kışanak: Türkiye bir yol ayrımında. (2012, 14.10) Posta Gazetesi.

Kocaoğlu'ndan CHP'ye veryansın. (2012, 14.10). Sabah Gazetesi.

Komisyon Ağarı dinledi. (2012, 10.11). Posta Gazetesi.

Kongre tam bir ucubeydi. (.2012, 01.10). Akşam Gazetesi.

Köşeye sıkıştı. (2012, 29.09). Sözcü Gazetesi.

Köşk, gerekersiz bile iade edebilir. (2012, 16.10). Akşam Gazetesi.

Köylüler BDP'ye saldırdı. (2012, 21.09). Posta Gazetesi.

Kurtulmuş, AK Partiye katılanlar rozet taktı. (2012, 17.11). şok Gazetesi.

Lavrov yine Suriye'yi savundu. (2012, 23.10). Sabah Gazetesi.

Lavrov'dan tüm dünyaya mesaj. (2012, 09.10). Star Gazetesi.

Madımda Köşk devrede. (2012, 01.12). Akşam Gazetesi.

Mali hükümeti isyancılarla masaya oturdu. (2012, 05.12). Star Gazetesi.

Maliki'den Kerkük'te rest. (2012, 18.11). Hürriyet Gazetesi.

Masa başında değil sahadayız. (2012, 21.10). Milliyet Gazetesi.

Masadan kalkan bedelini de öder. (2012, 15.12). Milliyet Gazetesi.

Masaya şartsız otururuz. (2012, 25.09). Milliyet Gazetesi.

MEB'den çok sert açıklama. (2012, 28.09). Akşam Gazetesi.

Meclis arkamızda durursa başarılı oluruz. (2012, 28.11). Posta Gazetesi.

Meclis denetime hızlı başladı. (2012, 07.11). Milliyet Gazetesi.

Meclis yan gelip yatma yeri değil. (2012, 21.10). Güneş Gazetesi.

Meclisi karıştıran yasa. (2012, 10.10). Vatan Gazetesi.

Meclisin bütçesi belli oldu. (2012, 10.10). Posta Gazetesi.

Mecliste anadil mesaisi. (2012, 02.12). Akşam Gazetesi.

Mecliste bütçe düellosu. (2012, 10.12). Milliyet Gazetesi.

Mecliste düello başlıyor. (2012, 10.12). Taraf Gazetesi.

Mecliste gerginlik. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.

Mecliste yüksek gerilim. (2012, 10.11). Hürriyet Gazetesi.

Merkel, partisinin kapılarını göçmenlere açtı. (2012, 05.12). Yeni Şafak Gazetesi.

Merkel: Her zaman İsrail'in yanındayız. (2012, 01.12). Yeni Şafak Gazetesi.

Meşal, Suriye'ye sert çıktı. (2012, 04.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Meşaleden Suriye'ye sert çıkış. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.

MHP alevi polis istiyorum olayını meclise taşıdı. (2012, 16.10). Milliyet Gazetesi.

MHP Bahçeliyi yeniden seçti. (2012, 05.11). Milliyet Gazetesi.

- MHP liderinden Engin Alan isyanı. (2012, 26.10). Sabah Gazetesi.
- MHP, Evrenle hesap kapatacak. (2012, 20.11). Akşam Gazetesi.
- MHP'de tansiyon yükseldi. (2012, 04.11). Şok Gazetesi.
- MHP'de yarış kızıştı. (2012, 30.10). Bugün Gazetesi.
- MHP'den AK Parti açıklaması. (2012, 30.09). Bugün Gazetesi.
- MHP'den Aydınlık'a dava. (2012, 29.10). Bugün Gazetesi.
- MHP'den gensoru bombardmanı. (2012, 05.11). Akşam Gazetesi.
- MHP'den gensoru bombardmanı. (2012, 05.11). Posta Gazetesi.
- MHP'li Aydın: Bu karar çok ağır. (2012, 23.09). Bugün Gazetesi.
- MHP'li Vural'dan Tarhana sert cevap: Haddini bil. (2012, 01.11). Türkiye Gazetesi.
- MHP'li Yeniçeri: Bakanlıklar Lale devrinde. (2012, 07.12). Milliyet Gazetesi.
- MHP'ye Çağlayandan belgeli cevap. (2012, 20.10). Bugün Gazetesi.
- Mısır: Esad ateşle oynuyor. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.
- Mısırdaki derin çatlak. (2012, 23.11). Star Gazetesi.
- Mısırdaki gösteriler kana bulandı. (2012, 01.12). Sabah Gazetesi.
- Mısırdan İsrail'e kınama. (2012, 01.12). Sabah Gazetesi.
- Milleti kurban etmek isteyenlere izin vermeyiz. (2012, 27.10). Yeni Çağ Gazetesi.
- Monti□den istifâ sinyali. (2012, 10.12). Taraf Gazetesi.
- Muhalefet AK Partinin çıtasına uzanamıyor. (2012, 26.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Muhalefeti Suriye batağına kim itti. (2012, 14.10). Star Gazetesi.

Muhalifler Rusya'yı iknaya alışıyor. (2012, 28.11). Yeni şafak Gazetesi.

Muhaliflerin lideri Suriye'ye sızdı. (2012, 09.10). Hürriyet Gazetesi.

Muharrem İnce: Tarih bu davayı yargılayacak. (2012, 22.09). Posta Gazetesi.

Muharrem İnceden ince hesap. (2012, 10.12). Milliyet Gazetesi.

Mursi İsrail'e gözdağı verdi. (2012, 16.11). Bugün Gazetesi.

Mursi karşıtları ve yandaşları sokağa indi. (2012, 01.12). Sabah Gazetesi.

Mursi, BM konuşmasını Filistin ve Suriye'ye ayırdı. (2012, 28.09). Sabah Gazetesi.

Mursi: Filistin devletini dört gözle bekliyoruz. (, 30.09.2012). Star Gazetesi.

Mursi'nin adımı yetmedi. (2012, 10.12). Akşam Gazetesi.

Mursi'ye ABD yardımı askıda. (2012, 30.09). Star Gazetesi.

NATO kuvvet komutanlıkları İzmir'e bağlanacak. (2012, 20.11). Aydınlık Gazetesi.

NATO'dan Türkiye'ye fiize cevabı. (2012, 05.11). Bugün Gazetesi.

NATO'nun ipiyle Suriye'ye girmeyelim. (2012, 12.10). Posta Gazetesi.

Ne biz Rusya'dan ne de Rusya bizden vazgeçebilir. (2012, 05.12). Posta Gazetesi.

Netanyahu, İran saldırısı için Araplara göz kırptı. (2012, 01.11). Star Gazetesi.

Nihat Ergün CHP'ye yüklendi. (2012, 26.10). şok Gazetesi.

Numan Kurtulmuş AK Partiye katıldı, sosyal medya sallandı. (2012, 22.09). Star Gazetesi.

Numan Kurtulmuş: Başbakan olacak yorumları haddini aşıyor. (2012, 13.10). Star Gazetesi.

O BDP'lilere bir tokat daha.(2012, 26.10). Akşam Gazetesi.

O kanun Köşke gönderildi (2012, 23.11). Sabah Gazetesi.

Obama bir adım önde. (2012, 08.10). Star Gazetesi.

Obama sandıkta yenilmedi ama. (2012, 14.12). Hürriyet Gazetesi.

Obama ve Boehner mali uçurum sorununu görüştü. (2012, 10.12). Akşam Gazetesi.

Obama, yine İsrail'i savundu. (2012, 18.11). Star Gazetesi.

Obama'dan İsrail'e tam destek. (2012, 18.11). Habertürk Gazetesi.

Obama'dan İsrail'in talebine ret. (2012, 26.09). Star Gazetesi.

Ombudsman and içti, CHP protesto etti. (2012, 05.12). Posta Gazetesi.

One Minute'ün perde arkası. (2012, 20.09). Posta Gazetesi.

Onlar sadece maşalar. (2012, 20.10). Akşam Gazetesi.

Ordu el koydu. (2012, 07.12). Hürriyet Gazetesi.

Ordu kan kaybediyor. (2012, 14.12). Şok Gazetesi.

Oslo süreci, yangına benzin. (2012, 03.10). Akşam Gazetesi.

Örtülü ödenekte patlama. (2012, 24.09). Posta Gazetesi.

Özal'ın zehirlendiği iddialarını Meclise taşıdı. (2012, 05.11). Akşam Gazetesi.

Özkök Paşa, 12 Eylül darbesine ışık tutacak. (2012, 27.09). Akşam Gazetesi.

Padişaha kelle mi yetiştiriyoruz. (2012, 21.10). Vatan Gazetesi.

Pandora'nın Kutusunu açtık. (2012, 28.11). Türkiye Gazetesi.

Patriot Rusya'yı gerdi. (2012, 23.11). Türkiye Gazetesi.

Pilotları Suriye vurdu inandırıcı değil. (2012, 30.09). Posta Gazetesi.

PKK kartını oynayan müttefiklerimiz var. (2012, 20.10). Habertürk Gazetesi.

PKK militanlarını boğazlıyor. (2012, 27.10). Yeni Şafak Gazetesi.

PKK'ya Fransa'dan büyük darbe. (2012, 09.10). Sabah Gazetesi.

Preveze gerginliği yumuşadı. (2012, 28.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Putin harekete geçti. (2012, 16.11). Bugün Gazetesi.

Putin'den başörtüsü açılımı. (2012, 20.10). Star Gazetesi.

Ripert: Türkiye'yi anlıyoruz. (2012, 20.10). Star Gazetesi.

Rodrik'ten Balyoz kararlarına ağır eleştiri. (2012, 22.09). Akşam Gazetesi

Romney'nin kaderini elinde tutan vali. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.

Rumlardan ders almalıyız. (2012, 07.12). Akşam Gazetesi.

Rumlardan Erdoğan'a jet yanıt. (2012, 31.10). Posta Gazetesi.

Rusya çıktı, Türkiye yanıt verdi. (2012, 11.10). Taraf Gazetesi.

Rusya da devreye girdi. (2012, 15.11). Vatan Gazetesi.

Rusya istedi Esed Türkiye'ye haber yolladı. (2012, 14.10). Star Gazetesi.

Rusya Türkiye'den acil bilgi bekliyor. (2012, 12.10). Star Gazetesi.

- Rusya Türkiye'den açıklama istedi. (2012, 23.10). Hürriyet Gazetesi.
- Rusya Türkiye'den açıklama istedi. (2012, 23.10). Posta Gazetesi.
- Rusya yumuşamadı. (2012, 10.12). Milliyet Gazetesi
- Rusya'da görevden alma depremi. (2012, 09.11). Bugün Gazetesi.
- Rusya'dan ABD seçimleriyle ilgili açıklama. (2012, 07.11). Star Gazetesi.
- Rusya'dan çok önemli Suriye mesajı. (2012, 07.12). Hürriyet Gazetesi.
- Rusya'dan geri adım. (2012, 14.12). Yeni Şafak Gazetesi.
- Rusya'dan gözdağı gibi karar. (2012, 17.10). Akşam Gazetesi.
- Rusya'dan Türkiye için diyalog şartı. (2012, 23.11). Star Gazetesi.
- Rusya'dan Türkiye önerisine destek. (2012, 05.11). Bugün Gazetesi.
- Rusya'dan Türkiye'ye silah cevabı. (2012, 17.10). Hürriyet Gazetesi.
- Rusya'nın tutumu değişiyor. (2012, 26.10). Star Gazetesi.
- Sabırımız taşı. (2012, 03.10). Akşam Gazetesi.
- Sağlık Bakanlığına fişleme suçlaması. (2012, 15.12). Posta Gazetesi.
- Saldırıda Suriye parmağı olabilir. (2012, 21.10). Bugün Gazetesi.
- Salıcı: O sözlerimin arkasındayım. (2012, 31.10). Türkiye Gazetesi.
- Salıcı: Sözlerimin arkasındayım. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.
- Sandık başına gidiyor. (2012, 08.12). Sözcü Gazetesi.
- Sarıgül: Sağduyu önergeyi geri çevirecek. (2012, 19.10). Milliyet Gazetesi.

Sarkozy hesap verecek. (2012, 05.11). Star Gazetesi.

Sarkozy'nin dönüş planı saat gibi işliyor. (2012, 23.11). Hürriyet Gazetesi.

Savaş Türkiye'nin kapısını çalıyor. (2012, 14.10). Milliyet Gazetesi.

Sayın Davutoğlu o koltuğa yakışmıyor. (2012, 19.09.). Cumhuriyet Gazetesi.

Schnarrenberger: PKK'yı barındırmayacağız. (2012, 01.11). Sabah Gazetesi.

Seçim gerginliği iki can aldı. (2012, 30.09). Hürriyet Gazetesi.

Seçimlerin perde arkası. (2012, 07.11). Hürriyet Gazetesi.

Sert yanıt vereceğiz. (2012, 11.11). Hürriyet Gazetesi.

Sırrı Sakık'ı dumura uğratan soru. (2012, 31.10). Bugün Gazetesi.

Silahları bırakın. (2012, 13.10). Hürriyet Gazetesi.

Silivri'de adalet yok. (2012, 21.09). Takvim Gazetesi.

Siyasetteki üç düğüm bayram sonrası çözülecek. (2012, 21.10). Vatan Gazetesi.

Siz ABD karşısında el pençe durdunuz. (2012, 09.10). Hürriyet Gazetesi.

Sizde ciğer varsa referanduma götürün.(2012, 24.09). Posta Gazetesi.

Son kozlarını oynuyorlar. (2012, 04.11). Akşam Gazetesi.

Soylu, kendini kabul ettirmek için CHP'ye saldırıyor. (2012, 27.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Sudandan ABD askerine veto. (2012, 15.09). Zaman Gazetesi.

Suriye bütün bölgeyi ateşe atıyor. (2012, 04.10). Takvim Gazetesi.

- Suriye gemi vurdu. (2012, 11.11). Hürriyet Gazetesi.
- Suriye için yoğun trafik. (2012, 05.11). Hürriyet Gazetesi.
- Suriye politikamızda ince ayar ihtiyacı. (2012, 28.09). Posta Gazetesi.
- Suriye politikası aynı. (2012, 28.11). Hürriyet Gazetesi.
- Suriye şalteri indirdi. (2012, 12.10). Taraf Gazetesi.
- Suriye tezkeresi kapıda. (2012, 04.10). Sabah Gazetesi.
- Suriye uçağının istihbarat kaynağı ABD. (2012, 20.10). Posta Gazetesi.
- Suriye uçağının istihbarat kaynağı ABD. (2012, 20.10). Star Gazetesi.
- Suriye yönetimi, Türkiye'yi savaşın içine çekerek. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.
- Suriye, Rusya'nın önerisine yeşil ışık yaktı: Türkiye ile diyaloga hazırız. (2012, 13.10). Star Gazetesi.
- Suriye, Türkiye'yi kınadı. (2012, 23.11). Akşam Gazetesi.
- Suriye: Hava sahamız Türkiye'ye açık. (2012, 12.10). Hürriyet Gazetesi.
- Suriye'de ateşkes bilmecesi. (2012, 24.10). Star Gazetesi.
- Suriye'de ateşkes sözde kaldı. (2012, 30.10). Akşam Gazetesi.
- Suriye'de en kötü senaryolar gerçekleşiyor. (2012, 08.10). Posta Gazetesi.
- Suriye'de Türklerle el ele çalışıyoruz. (2012, 13.10). Hürriyet Gazetesi.
- Suriye'deki zulüm bitsin. (2012, 24.10). Posta Gazetesi.
- Suriye'den pişkin açıklama. (2012, 04.10). Sabah Gazetesi.

- Suriye'den Türkiye'ye misilleme. (2012, 14.10). Bugün Gazetesi.
- Suriye'nin Türkiye'ye gerçek maliyeti ne.(2012, 09.11). Posta Gazetesi.
- Suriye'ye saldırının bedeli çok ağır olacak. (2012, 07.12). Akşam Gazetesi.
- Suriye'yi Türk Fırtınası vurdu. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.
- Şahin ile BDP Mecliste kapıştı. (2012, 14.12). Akşam Gazetesi.
- Şahin: Hepimiz aynı geminin yolcularıyız. (2012, 18.11). Türkiye Gazetesi.
- Şahinle BDP'liler arasında gerilim. (2012, 14.12). Sözcü Gazetesi.
- Şam, ağır ateş altında. (2012, 04.10). Zaman Gazetesi.
- Şamdan ağır suçlama. (2012, 11.10). Vatan Gazetesi
- Şehitlerin sırtına binerek Cumhurbaşkanı olamazsın. (2012, 14.11). Türkiye Gazetesi.
- Şemdinli'de PKK'ya ağır darbe. (2012, 07.11). Akşam Gazetesi.
- Şentop, CHP'yi anketle vurdu. (2012, 21.10). Sabah Gazetesi.
- Tahrir, Mursi'ye geri adım attırdı. (2012, 10.12). Taraf Gazetesi.
- Talihsiz bir gelişme. (2012, 01.12). Sabah Gazetesi.
- Taner'in uçağını ABD indirtmedi. (2012, 14.12). Türkiye Gazetesi.
- Tarhan: Bizi alet etmeyin. (2012, 23.11). Türkiye Gazetesi.
- Tayyip Uçuyor. (2012, 25.09). Sözcü Gazetesi.
- Tayyip'i en çok terleten soru. (2012, 27.09). Sözcü Gazetesi.
- TBB: Türkiye'de yaşanan süreç bir kriz değil. (2012, 20.09). Akşam Gazetesi.

- Tekin: Başbakan RTÜK üyeliğine soyundu. (2012, 28.11). Posta Gazetesi
- Tekinden BDP iddiasına cevap. (2012, 14.12). Bugün Gazetesi.
- Terör yeni anayasayı gölgede bırakmamalı. (2012, 15.09). Zaman Gazetesi.
- THY hisseleri, Başbakanın sözleriyle uçtu. (2012, 05.11). Posta Gazetesi.
- Tıkanan süreçleri hep bedenleriyle açtılar. (2012, 07.11). Posta Gazetesi.
- Topbaş: Korkunun ecele faydası yok. (2012, 19.10). Akşam Gazetesi.
- Topbaştan Kadıköy'e yeşil ışık. (2012, 23.11). Habertürk Gazetesi.
- Toplu İş Yasası Köşkte. (2012, 23.10). Posta Gazetesi.
- TSK'nın Şemdinli operasyonunun perde arkası. (2012, 27.09). Şok Gazetesi.
- Tuncel'in AIHM öncesi son durağı. (2012, 29.11). Milliyet Gazetesi.
- Turgut Özal'ın naaşı Adli Tıp yolunda.(2012, 02.09). Akşam Gazetesi.
- Türkiye adı konmamış bir kriz yaşıyor. (2012, 10.12). Posta Gazetesi.
- Türkiye büyük mesafeler katetti. (2012, 29.10). Yeni Şafak Gazetesi.
- Türkiye Esad'm tuzağına düşmedi. (2012, 16.10). Akşam Gazetesi.
- Türkiye için AB defteri kapandı. (2012, 14.10). Takvim Gazetesi.
- Türkiye ile ipleri kopartıyor. (2012, 15.11). Vatan Gazetesi.
- Türkiye ile İsrail görüşmeli. (2012 15.11). Vatan Gazetesi.
- Türkiye inim inim inliyor. (2012, 02.09.). Akşam Gazetesi.
- Türkiye İran'ı yalanladı. (2012, 26.10). Bugün Gazetesi.

Türkiye kilit ülkedir. (2012 10.10). Vatan Gazetesi.

Türkiye Rusya'nın kapısını çaldı. (2012, 20.09). Milliyet Gazetesi.

Türkiye Şam yolunda tökezledi. (2012, 26.10). Akşam Gazetesi.

Türkiye teröre destek veriyor. (2012, 02.09). Akşam Gazetesi.

Türkiye ve Suriye doğrudan iletişim kurmalı. (2012, 10.10). Hürriyet Gazetesi.

Türkiye yalnız değil. (2012, 28.11). Türkiye Gazetesi.

Türkiye yeniden hortlayan Kürt tehdidiyle karşı karşıya. (2012, 26.11). Akşam Gazetesi.

Türkiye zor bir dönem geçiriyor. (2012, 15.12). Şok Gazetesi.

Türkiye, Esed'e açık mesaj vermeye kararlı. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.

Türkiye'den çok sert yanıt. (2012, 17.09). Vatan Gazetesi.

Türkiye'den İsrail'e sert tepki. (2012, 02.12). Akşam Gazetesi.

Türkiye'den jet yanıt. (2012, 17.10). Vatan Gazetesi.

Türkiye'den komşu orduya hibe. (2012, 08.12). Habertürk Gazetesi.

Türkiye'nin altın oyununu bozacağız. (2012, 28.11). Türkiye Gazetesi.

Türkiye'nin bu seslere ihtiyacı var. (2012, 08.10). Akşam Gazetesi.

Türkiye'nin bütün yükü CHP'nin sırtında. (2012, 26.11). Şok Gazetesi.

Türkiye'nin Suriye teklifine onay. (2012, 05.11). Bugün Gazetesi.

Türkiye'nin yanındayız. (2012, 04.10). Akşam Gazetesi.

Türkiye'ye de saldırdılar artık pasif kalamayız. (2012, 09.10). Hürriyet Gazetesi.

Türkiye'ye şok suçlama. (2012, 27.09). Vatan Gazetesi.

Türkiye'ye yüklendiler. (2012, 08.10). Hürriyet Gazetesi.

Türkiye'yi alkışladılar. (2012, 01.12). Yeni Şafak Gazetesi.

Türkiye'yi Allah korumuş. (2012, 20.10). Star Gazetesi.

Türkiye'yi arkadan vurdular. (2012, 18.10). Vatan Gazetesi.

Türkiye'yi Esad vurmadı. (2012, 10.10). Hürriyet Gazetesi.

Türkiye'yi örnek almayalım.(2012, 23.11). Hürriyet Gazetesi.

Uçtu uçtu danışman uçtu.(2012, 21.09). Akşam Gazetesi.

Ukrayna'da halk sandık başına gidiyor. (2012, 27.10). Yeni Şafak Gazetesi.

Ulusçuluğun travmalarını demokrasi ile tedavi ediyoruz. (2012,21.09). Zaman Gazetesi.

Ülkeyi çift başlı yönetmiyoruz. (2012, 31.10). Takvim Gazetesi.

Ülkücülerin Önemli İsminden Çarpıcı Mhp Tespitleri: Mhp Büyükşehir Yasasını Engelleyebilirdi. (2012, 14.11). Aydınlik Gazetesi.

Üniversite öğrencilerine askerlik şoku. (2012, 21.09). Akşam Gazetesi.

Vana Başbakan makyajı. (2012, 25.10). Aydınlik Gazetesi.

Ve Esad'm sonu geldi. (2012, 15.12). Takvim Gazetesi.

Vural: Kürt meselesi söylemi büyük bir fitnedir. (2012, 05.12). Posta Gazetesi.

Vural'dan sert tepki: Ağlamaktan sorumlu emniyet müdürü.(2012, 08.10). Akşam Gazetesi

Yasa bakanın eşi için mi delindi. (2012, 14.12). Sözcü Gazetesi.

Yeni anayasa ağır aksak ilerliyor. (2012, 18.10). Vatan Gazetesi.

Yeni hesaplar görülebilir. (2012, 21.10). Milliyet Gazetesi.

Yılanın başını ezeceğiz. (2012, 15.09). Takvim Gazetesi.

Yıldızlardan Obama'ya tam destek. (2012, 21.09). Şok Gazetesi.

Yılmaz: Saadet Partisi Fatihe sahip çıkmıyor. (2012, 23.11). Yeni Şafak Gazetesi.

Yine Ters Köşe. (2012, 10.10). Güneş Gazetesi.

Yoksullar ordusu daha da büyüyecek. (2012, 02.09). Akşam Gazetesi.

Yolsuzlukta iz bırakırlar. (2012, 05.11). Posta Gazetesi.

Yunanistan, yolsuzlukta Avrupa birincisi. (2012, 05.12). Yeni Şafak Gazetesi.

Yunanistan'da Karayılan krizi. (2012, 01.12). Sabah Gazetesi.

Yüksek mahkemeden CHP'ye şok. (2012, 21.09). Sabah Gazetesi.

Yüreklere mayın. (2012, 17.09). Takvim Gazetesi

Zafer sarhoşluğuna vakti yok. (2012, 07.11). Hürriyet Gazetesi.

Zalimin zulmüne ortak olmayacağız. (2012, 31.10). Sabah Gazetesi.

Zirvede üç ülkücü HAYAL DEĞİL. (2012, 05.11). Akşam Gazetesi.